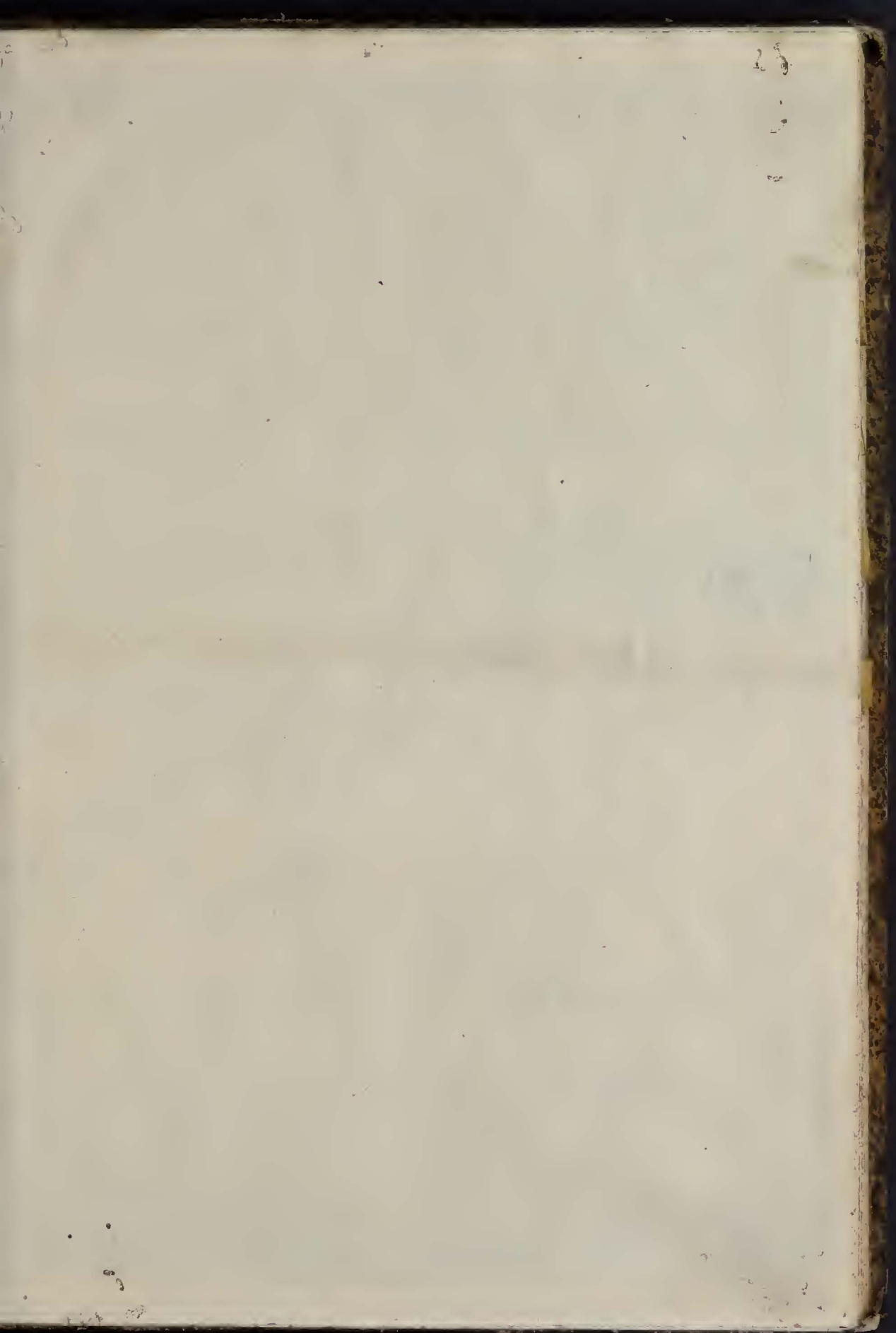

127

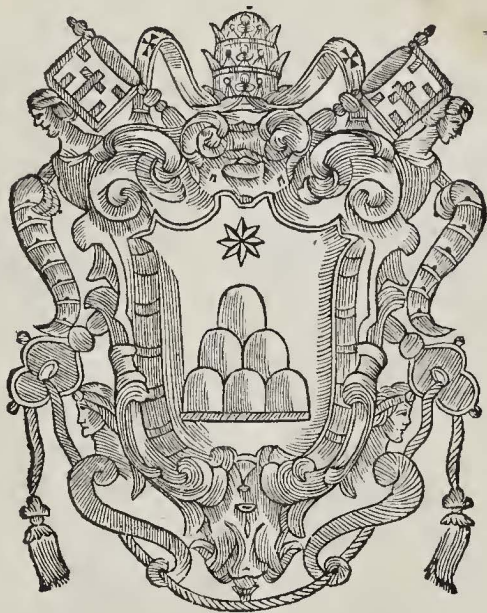

A D
ALEXANDRVM VII
PONT. MAX.
OBELISCI AEGYPTIACI
nuper inter ISAEI ROMANI rudera
EFFOSSI
INTERPRETATIO
HIEROGLYPHICA
ATHANASII KIRCHERI
E SOC. IESV.

ROMÆ, Ex Typographia Varesij. MDCLXVI.

SVPERIORVM PERMISSV.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1200 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.

BEATISSIMO PATRI
ALEXANDRO
SEPTIMO
PONT. MAX.

FAELICITATEM PRECATVR

ATHANASIVS KIRCHERVS.

BELISCVS hic Aegyptiacus post
tot seculorum Aetatumque trans-
actos annos, luculento sanè plenæ
felicitatis omine, eo Vrbi ORBI-
que illuxit tempore, quo eidem
TV ALEXANDER VII. P.M.
suprema cum potestate præesses.

Hunc ego vti argutis confertum
sphyngibus, ita arcanioribus doctrinæ tumidum myste-
rijs, nemini meliori iure quam TIBI GLORIOSISSI-
ME Pontifex, diuinæ humanæque sapientiæ oraculo
consecrandum duxi; tum vel maximè ad id audendum
impulsus admiranda illa TVA, quâ polles, in abstru-
fioris Literaturæ recessibus enucleandis magnæ mentis
capacitate & opulentia; tum ob sublimium rerum,
quod fastigiata moles continet, argumentum, Pontifi-
ciæ

ciæ dignitatis prærogatiuis ita aptum congruumque ,
vt prisci Mempheos Hieromyſtæ in eo elaborando
concinnandoque miris ſymbolorum alluſionibus ad
eas etiamtùm reſpexiſſe videantur ; Si enim huius
Obeliſci abdita perſpicaciori mentis oculo paulò pe-
nitius introſpiciamus , nil nobis obuerſabitur aliud ,
quam arcanum quoddam diuinioris Naturæ ſacra-
mentum , ſublimibus vndique & vndique inuolutum
myſteriorum ſenſibus ſæcundum : vt proinde per hu-
iuſmodi moles , priſcorum temporum Myſtæ non
ſine ratione , tum ad ſupremi Opificis , ſeu ſpiritus
ſupramundani , in rerum conditarum adminiſtratione
omnia in omnibus operantis effluxum ; tum ad poli-
tici Mundi gubernationem , iuxta ſupramundani ſpi-
ritus archetypon conſtituendam mira ingenij felicita-
te & ſolertia alluſerint . Quæ ſanè ſi iuxta intentam à
priſcis analogiam , ideales conceptus proſequamur ,
hanc Mundi animam , nulli aptius Scitiuſque conue-
nire comperiemus ; quam TIBI Pontifex ſapientiſ-
ſime , qui vti diuini Numinis in Terris vices agis , ita
quoque poteſtatis TIBI à DEO traditæ plenitudi-
ne in quadruplices Mundi plagas diffuſa , quid aliud
agis ? quam participata cœleſtium chariſmatum irra-
diatione , cuncta militantis Eccleſiæ membra , non
animare duntaxat ; ſed & bonorum operum fructibus
quam affluentiffimè ſæcundare ; imò vltra Solis Lunæ-
que vias diuinitus TIBI conceſſis clauibus Empyreï
regni ſolus in Terra portas aperis , claudiſque ?
Quid aliud inter hieroglyphicas notas Seira illa , id
eſt trium Mundorum concatenatus nexus exprimit ,
niſi virtutum Tuarum verè cœleſtium encyclopæ-
diam , quam hoc loco ampliſſimè explicare poſſem ,
ſi orbis Terrarum eam aut ignoraret , aut incompa-
rabilis modèſtia TVA , geſtientem calamum non
ſiſteret

fisteret. Silco hic animi magnitudinem, quā Urbem
Vrbium exornasti; Loquuntur templa domi foris-
que incredibili splendore & magnificentia exstructa;
deprædicat Vaticani Theatri, cui parem hucusque
Orbis non vidit, structura; decantat admirandum Ca-
thedræ Diui Petri monumentum, queis Veterum Ro-
manorum Opera non dicam adæquasti, sed & supera-
sti. Tu igitur vnus huius operis tutor legendus eras,
qui partum hunc nouum & raritate insolitum, non,
tantum, qua es incredibili sapientia præditus dijudi-
care posses, sed & eundem aduersus obtrectatorum
contentionem autoritate confirmare TVA, & am-
plitudine potentiæ tutum illius nouitati adferre præ-
sidium. Vt proinde nil reliquum sit, quam vt Obe-
liscus hic priscorum Sapientum glorioso Nominis
TVI splendori erectus in quadripartiti Mundi par-
tes abeat, narret Europæ, Asiæ deprædicet, Africæ
exponat, extollat Americæ ALEXANDRVM
VII. Pont. Max. cuius reuixit auspicijs, cuius im-
perio restitutus est. Vale Christianæ Religionis Hie-
rarcha Pontifex Maxime Vale in currentis seculi
felicitatem.

Dabam è Collegio Romano Kal. Iunij 1666.

Schema hieroglyphicum Libri ideam
exhibens .

P R A E F A T I O

Beneuole Lector .

IAM iam annorum lustra vertuntur, cum vastum illud Oedipi Aegyptiaci Opus sub Auspicijs FERDINANDI III. Caesaris sapientissimi in lucem edidi, in quo. viginti annorum decursu, dici vix potest, quanto labore, in ignota huiusmodi Hieroglyphicorum doctrina enodanda id mihi steterit; Etenim quot difficultatum Scopuli superandi? quot quamque inculta, inuia & deuia deserta adeunda, cum quantis Pantomorphæ Naturæ Monstris dimicandum fuerit, solos illos nosse existimo, qui similia attentaturi, mox insuperabili difficultatum superandarum labore territi, veluti desperatione in transversum acti, protinus à proposito sibi tramite destiterunt, nec mirum: dum quod obliuiosa Temporum vetustas in tenebris, vix ulla spe ad scopum pertingendi relicta, latere voluit, id tentare presumptuosius, nè dicam assequi, oppidò audax facinus esse sibi persuadebant; dum experimento docti norant, quàm difficile, arduum ac plenum alicui opus sit, sine luce prauia, sine duce horrendos & confusos huiusmodi sylvarum recessus ingredi; sine Ariadneo filo. perplexis huiusmodi Labyrinthis sese committere. Certè si nullus, ego cum primis id experimento me didicisse fateor; quàm in principio semper mihi animus fuerit in omnibus anxius, quàm dubia & intricata mens, quanta animæ corporisque contentiones; dum vix pedem sine offendiculo, vix passum sine indomitis Monstris ubique obuijs, vix denique cubitum sine scopulorum rupiumque obstaculis progredi liceret. Veruntamen cum ita mihi à natura insitum sit, ut nil gloriosius, aut præstantius esse censeam, quàm in huiusmodi literaturæ nodis dissoluendis, ingenij, quantum fieri potest, vires experiri, & quid humeri valeant, quid ferre recusent, tentare; ut si occultos adytorum recessus non omnino penetrare, saltem aliquousque, vel per rimam introspicere concederetur; Si neque hoc, saltem honorificum esse rebar, vel ipsum conatum in Diuinæ laudis meritum reponere. Dum itaque in hoc mentis astu perplexus hæreo, nescio Diuine, an humana prouidentia acciderit, ut de meis moliminibus per Prodromum Coptum euulgatis Literati complures certiores facti, tantum egerint, ut non duntaxat egregijs librorum subsidijs, sed & Magnorum Virorum Principumque literæ ad concepti operis telam prosequendam, me non tam animarint, quàm compulerint; Undè seriò tandem ac constantèr ad institutum promouendum, animum aduocare mihi visum fuit; Quare dum indefesso labore ex Veterum Authorum monumentis omni penè linguarum genere scriptis, singula cum singulis sollicitius comparo, necnon Combinatoriæ Artis amussi, omnia cum omnibus & singulis penitus exploro; contigit tandem, ut ludibunda Sphyn-

✱ ✱

gis

gu τεχνάσματα & machinas subolfaciens in recondita, eiusque inaccessa hucusque adyta paulò altius intromissus, extincta iam Sphynge, griphisque propositis dissolutis, totius hieroglyphica Artis arcana, regulas, canones & instituta, Diuini Numinis aspirante gratia (quæ uti in suis velle, posse, & perficere operatur, ita quoque sine ea non modò nil boni agere, sed ne cogitare quidem possumus) plenè comprehenderem.

Intereà Oedipo in lucem iam edito, non defuere, qui subministratis nouis semper nouisque Hieroglyphica literatura monumentis, ut ea à me pari felicitate explicarentur obnixè contenderent, nummorum quoque subsidijs abundè suppeditatis sollicitare non desisterent: quos inter Serenissimus S. R. I. Princeps & Dux Brunsvicensis & Luneburgensis, Principum literatissimus mirum in modum se munificum exhibuit, quibus enodandis cum magna animi contentione insisterem, ecce Obeliscus prasens eodem tempore in Isidis Romanorum Veterum septis detectus nouum mihi ingenij exercendi argumentum præbuit, & quemadmodum à Sapientissimo Pontifice ALEXANDRO VII. eius mihi interpretandi cura commissa fuit, ita quoque omnibus alijs supramemoratis monumentis in secundam Oedipi editionem dilatis, urgente præcipuè Summi Principis imperio quantocyus è suis euolutam latebris publici iuris feci. Est autem hic ex minorum Obeliscorum numero vnus, quorum, Pub. Victore teste, quadraginta quatuor Romanorum Caesarum, tum curiositas, tum magnificèntia in æterna Urbis ornamentum aduexerat, quem accurata interpretatione hoc præsentì libro expositum, beneuoli Lectoris iudicio sisto. Librum in IV. Sectiones partiri visum fuit, quorum prior continet ad perficiendam interpretationem necessariass præfationes. Secunda, ipsam actualem hieroglyphicorum, quibus Obeliscus inscribitur, interpretationem exhibet. Tertia Sectio præscam Aegyptiorum sapientiam continet, quæ ad ea, quæ in Obelisci enodatione exposita sunt, rectè intelligenda, veluti iure quodam requiri videbatur; in hac enim Hierophantarum in sacris sculpturis potissimùm scopus & intentio exhibetur; & haud immeritò ad arcanos hierogrammaticæ Literaturæ recessus aperiendos, clauis dici potest, quam quicumque rite intellexerit, eum Mystarum Veterum in tot tantisque ritibus & cærimonijs circa diuini & supremi Numinis, religionisque cultum institutis, intentionem non posse non concipere fidenter asseram; atque ex his tandem luculenter patebit: quomodo cultus huiusmodi à Trismegisto sincerè traditus, tandem Satana calliditate, in apertum conclamatamque idololatriam degenerarit. Quarta Sectio tenet Obeliscorum quorundam fragmenta, quæ Romæ vel terrenis quisquilijs obruta adhuc supersunt, vel murorum angulis inserta spectantur; quibus accedit eius, quæ post Vltimam Oedipi editionem, è diuersis Mundi partibus ad Authorem transmissa fuit, non negligenda hieroglyphica literatura supellex; & Oedipi supplementum merito dici potest. Restat, ut eorum quoque nomina, qui operam suam ad huius libri editionem egregiè contulerunt commemorem. Cum enim in Obelisco prius delineando, eiusque interpretatione componenda, varijsque figuris exornanda

nanda nonnulli sumptus requirerentur, illos Illustrissimus & Reuerendissimus Ioannes Fridericus S.R.I. Comes à Valdistein, ALEXANDRI VII. Pont. Max. dignissimus, quem ab honore vocant, Camerarius, uti animum virtutibus instructissimum, necnon ad ardua & summa in boni communis causam præstanda semper intentum habet; ita quoque pro suo in Remp. Literariam promouendam zelo & sollicitudine, supramemoratos sumptus liberali manu subministravit.

Hunc secutus inclytus & sapientiæ studio cum primis clarus Carolus Antonius Magninus, quicquid in suo Musæo antiquitatum Aegyptiacarum promocondo rarum, & insolitum habuit, meum in usum obtulit, ut interim non præteream Iacobum Albanum Ghibbesium Anglum, Rhetoricæ in Romano Athenæo professorem; ob omnigenam eruditionem orbicam notum qui pro ingenij sui elegantia, non pauca, quæ ad institutum nostrum faciunt versibus illustravit; Caterorum in contextu libri mentio fiet. Protestor denique, me in hoc opusculo nil ex mea sententia, sed ex veteris sapientiæ Institutorum mente allaturum; quorum uti nudum interpretem ago; ita quoque ad ignotæ hucusque disciplinæ rationem Reip. Literariæ elucidandam, meam qualemcunque conferre operam haud indignum operapretium existimaui. Sintque adeo omnia ad diuini Numinis gloriam, ac publici boni emolumentum. Vale captisque faue.

C H R O N O L O G I A

REGVM, CAESARVM ET PONTIFICVM

Qui
Obeliscorum erectione æternam sibi apud Posteror
famam peperere, à Sothi filio Manuphti vsque
ad ALEXANDRV VII. P. M.
extensa.

Et si huiusmodi Chronologiam quàm fusiſſimè à Chamo & Misraim, pri-
mis post Diluuium Aegypti Dominatoribus vsque ad Innocentium X.
P. M. in Obelisco Pamphilio deduxerimus, eam tamen hoc loco
in epitomen quandam contractam, & ad ALEXANDRI VII. P. M.
tempora extensam, reiterandam duximus.

	Anni post Diluuium.	Ante Chri- stum.
Sothis Manuphtæ filius, conceptam à Patre suo Obeliscorum erectionem magno animo executus, octo, teste Plinio, Heliopoli vnà cum filio Ramesse, erexit.	1028	1366
<i>Rameses</i> filius Sothis Rex Aegypti, post mortem Patris, omnium maximum Obeliscum eorum, qui vn- quam in Aegypto elaborati fuerant, Thebis erexit, & est ille, quem Constantinus Cæsar olim in Circo Ma- ximo, postea Sixtus V. P. M. erutum in Campo La- teranensi reerexit.	1097	1297
Sesostris Rex Aegypti potentissimus duos Obeli- scos teste Plinio. erexit.	1237	1157
MOMPHENCVR filius Sesostris, corruptè à Pl- nio dictus Nuncorius, ingentem Obeliscum, at rasum erexit, quem postea Caius Caligula Cæsar in Campo Vaticano erexit, & Sixtus V. ibidem reerexit. Vixit Momphecur anno	1292	1102
SIMARRES. siue SIMENDES, quæ vox Aegy- ptiacè sacrum Hircum notat: complures, teste Plinio, erexit Obeliscos in Aegypto; quinam verò illi fuerint, nè sciremus, temporum vetustas nobis inuidit. Vixit	1331	1064
MARRES & APHRES Reges Aegypti, nonnul- los erexerunt Obeliscos, sed rasos, quos postea Clau- dius ante Mausoleum Augusti erexit. vixerunt hi Re- ges.	1366	1028
PSAMMIRTAO, quem Plinius Sennefertæum appellat, Heliopoli erexit illum ex maioribus vnum, quem		

	Anni post Diluvium.	Ante Chri- stum.
quem Augustus Romam aduectum erexit in Circo Ma- ximo ; hodiè ante Ecclesiam B. Virginis de Popolo , à Sixto V. P. M. erectus spectatur . Vixit Psammirtao.	1587	807
NECTANABIS Rex vltimus Aegypti Obeliscum prægrandem erexit Memphi , quem indè auulsum Rex Ptolomæus Philadelphus Alexandria in Templo Arsi- noes erexit , sub iisdem Romæ conditæ temporibus an- no	1654	740
Hoc tempore Cambyfes Rex Persarum Aegyp- tum inuadens , omnes Obeliscos prostrauit , Sacerdotes trucidauit , abolita Aegyptiaca doctrina .		
AVGVSTVS CÆSAR pulsus Græcis , Aegyptum occupans Romano adiunxit imperio , primusque fuit , qui Obeliscos ex Aegypto auectos , vnum in Circo Ma- ximo , alterum in Campo Martio , horis monstrandis aptum erexit .	2397	Post Chri- stum . I
C. Caligula Obeliscum à Momphencure olim in Aegypto erectum Romam aduectum in Circo Vaticano, Sixt. V. P. M. ante Basilicam S. Petri reerexit .	2438	41
CLAVDIVS Cæsar , duos Obeliscos , sed rasos ex Aegypto translatos ante Mausolæum Augusti crexit .	2454	57
Quorum vnus à Sixto V. erectus spectatur ante Aedem Liberianam S. Mariæ Maioris ; alter rudibus dicti Mausolæi obrutus adhuc delitescit .		
ANTONINVS CARACALLA Cæsar Obeli- scum erexit in Hippodromo suo , in Via Ardeatina . quem postea Innocentius X. P. M. crexit in Circo Agonali .	2647	250
CONSTANTINVS Magnus Obeliscum omnium maximum transuexit Alexandriam , vt eum in noua Roma , Constantinopoli erigeret ; sed cum morte præ- uentus id præstare nequiret .		
CONSTANTIVS Cæsar eius filius illum Ro- mam translatum erexit in Circo Maximo .	2746	343
THEODOSIVS Imperator alium erexit Constan- tinopoli .	2786	381
SIXTVS V. glor. mem. ingenti animi magnitudi- ne incitatus , prostratorum à Gothis Obeliscorum ere- ctionem , primus ex Pontificibus molitus est ; In Cam- po quidem Vaticano , Caij Caligulæ , Ramefleum à Constantino Cæfare in Circo Maximo olim erectum .	3990 3985	1586 1588
in Campo Lateranensi reerexit . SMARRÆVM à Claudio olim ante Mausolæum Augu-		

Augusti erectum reerexit ante Basilicam Liberianam S. Mariæ Maioris.	Post Dilu- vium.	Post Chri- stum.
Psammettanum olim ab Augusto in Circo Maxi- mo erectum reerexit ante ædem B. Mariæ Virginis de Popolo.	399 I	1587
Hunc secutus INNOCENTIUS X. Pont. Max. Obeliscum Sothis Regis Aegyptij, ab Antonio Cara- calla in suo Hippodromo erectum, inde translatum in Circo Agonali, siue foro Romano, vulgò piazza Na- vona, summa magnificentia erexit.	3986	1589
Tandem ALEXANDER VII. Pont. Max. pro ingenti ad ardua quævis præstanda, magnæ mentis am- plitudine Obeliscum, cuius interpretationem in hoc Li- bro exhibemus, in foro Mineruæ solita magnificentia erexit.	4043	1649
Det DEVS Opt. Max. huic Sapientissimo Pon- tifici vitam diuturnam, vt quæ in boni publici emolu- mentum, necnon in æternæ Urbis ornamentum alto pectore concepit, toto Mundo applaudente conficiat.		1666

SANCTISSIMO PATRI, AC DOMINO NOSTRO

ALEXANDRO VII. PONT. MAX.

Effosso nuper S. Mariæ supra Mineruam horto, ex-
titit Obeliscus Aegyptius. Hic in honorem,
ALEXANDRI VII. P. M. erigi pro templo
debet. Et meritò: Siquidem supremo Genio,
quem Spiritum, seu Animam Mundi vocitabant,
erat idem, Cl. V. Athanasio Kircheri interprete,
consecratus.

O D E

IACOBI ALBANI GHIBBESII, M. D.

atque in Romana Sapientia Eloq: Profefs.

ÆGYPTO in medijs numina creuerant
Hortis, nata putri, cum libuit, solo,
Porrū & cepe. Tulit Palladis area
Romana prius affici
Portentum, cerebro dignum etiam Iouis,
Et quod Phæbus amet, non tripodi datum
Cuicunque. Hanc Merœ figere CHISIAE
Metam gaudet adorea.
Hæc te, SANCTE PATER, Pyramis exprimit
Totum, quam Genio tecta dicauerat
Supremo, metuens sacra recludere,
Memphis sub dubijs notis.
Mundi sic Vegetum dædala spiritum,
Velabatque Animam ritè per omnia
Diffusam: quod aues quatuor angulis
Cum sceptro referunt duæ.
Nec regni Coluber signa plicans vacat;
Atque ansata super Crux agit indicem
Arcani veteris: doctor tui nouo
Kircherus monet ordine,

Horus

*Horus Teuto sui mystaque temporis .
 Tu cunctis Dominus partibus influis
 Prasens , tu triplicis iure potentia
    Longas clarus habes manus .
 Obuersum quid enim , quidue sit inuium
 Tellurisquē , Erebiquē , & super athera ,
 Cælestis geminis clauibus arbitri ,
    Pulchra sorte Vicarij ?
 Te Solis rutili condecet amulum
 Pār sedes , fidei & iustitia iubar :
 Te vita celebrat Cor speciosius ,
    Quam aut Hēmphram , vel Osiridem .
 Ergò stet meritis ardua talibus
 Sacras ante fores Machina gloria :
 Dicet , Non melius , si videat Pharos ,
    Possset stare Diospoli .*

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Scala di palmi Romani

ALLVSIONES AD ELEPHANTEM

Obelisci gestatorem.

EPIGRAMMA I.

*S*uinet Aegypti veterem noua machina molem.
Et docilis doctum Bellua gestat onus.
Romuleam Princeps sic ornat, & erudit Vrbem;
Eruta restituit prisca, nouamque facit.

II.

*Hic ubi Romulidae quondam coluere Mineruam
Palladis antiquae fert Elephantis opes
Quantum Pontificis sapientia proficit Vrbi!
Erudit ornando, qui sapienter amat.*

III.

*Barbara monstrosis sapientia sculpta figuris
Turrigera cumulat tergora vasta ferae.
Cui gerit hanc Elephas? fert munera docta Mineruae
Saxeus, ingenio Principis ille sapit.*

IV.

*Monstra refert Obelus: latitat sapientia monstribus,
Bellua, quae molem gestat, & ipsa sapit.
Ad veterem veniunt peregrina tributa Mineruam
Hanc sub ALEXANDRO, monstra vel ipsa colunt.*

V.

*Quae sapiens monstribus inscripsit marmora Memphis
Protulit ingenium Barbara Terra suum.
Pendere quae docto grauis hic stetit ante Mineruam
Prompsit & ingenium Bellua docta suum.*

ELEPHAS OBELISCI GESTATOR.

I.

Q^Væ Solis referunt radios, Aegyptia saxa
Septimo ALEXANDRO munera fert Elephas.
Bellua quam sapiens? Mundo SAPIENTIA solem
Septime TE dedit, hinc munera Solis habes.

II.

Qui dixeram: prudentior
Elephante nulla est Bellua
(Nunc maximis pro Turribus
Elephas Magister artium
Aegyptias fert literas.)
Roma audiente TVLLIVS
Exclamo; nulla Bellua est
Elephante literatior.

III.

In Mineruæ Forum
Es prudens Elephas: Minerua prudens,
Foro quam bene præsidetis ambo?

INSCRIPTIONES EPIGRAMMATICÆ

In Obeliscum Ægyptiacum.

I.

Analogia Hieroglyphicorum Obelisci

A D

ALEXANDRVM VII.
PONT. MAX.

COMPARATA.

Spiritus intus alens quisnam diffusus in Orbem?
Quisnam agitans molem magno se corpore miscet?

*Orbis supremi Typus est Ecclesia Christi
Cuius ALEXANDER CAPVT est, & SPIRITVS Orbis.*

II.

ANALOGIA OBELISCI

A D

ALEX. VII. PONT. MAX.

COMPARATA

Piramis extollens præcelsam ad sidera molem
Quidnam nosse cupis mystica signa notent?
Est hac Pontificis diffusa potentia in Orbem
Qua suprema pijs pandit ad astra viam.

ARGV-

ARGVMENTVM OBELISCI,

*Et de primaui hieroglyphicorum origine, Authorum Orientalium
testimonijs confirmata.*

ST Obeliscus hic ab Aegyptijs consecratus supremo Genio, quem Spiritum seu Animam Mundi dicebant, & in Sole sedem suam fixisse credebant, quem & nunc Hemphtha, modò Baieth, iam Osirim quoque Aegyptiacis nominibus appellabant. Hemphtha nominabant, quando Intellectualis Mundi principem Genium innuebant; Baieth, Siderei Mundi Genium in Sole residentem indicabant; Id Aegyptiaca lingua dicebatur Bai eth, Cor vitæ, eò quod Sol esset Cor vitæ rerum omnium: Indigitaturi verò elementaris Mundi Præsidentem, Busirin, seu Serapidem dicebant.

Vt itaque hunc Genium apto symbolo exprimerent, Obelisci figuram maximè congruam eligeant, quaternis lateribus in vltimum punctum fastigiatam, quas figuras Aegyptiacè digiros Solis dicebant, vt proindè aptè per huiusmodi Obeliscorum fastigiatas moles significarent, spiritus Mundi, siue Genij Solaris in quadripartitas Mundi partes, influxum; quo cuncta animari, cuncta conseruari, præterea abundantiam & vbertatem rerum omnium ab vitam necessariarum concedi credebant.

Quia tamen hæc Mundi Anima subindè, ob sacrorum neglectum, & Numinis irreuerentiam, veluti indignabunda grandi sterilitatis strage, alijsque calamitatibus Aegyptum premebat; hinc Sacerdotes ad Numen propitiandum sacrificia instituebant, quibus, varijs ritibus & cerimonijs symbolisque ad proprietates Numinis aptè constitutis, quæ Obeliscis incidebant, placare contendebant, quæ tantæ efficaciæ & virtutis esse sibi persuadebant, vt nihil non ab eo veluti symbolis hisce Genij naturæ congruis, attracto & violentia quadam allecto, obtinere se posse sperarent.

Hieroglyphicas verò inscriptiones nihil aliud indicasse, quam quæ diximus; ex vetustissimis Authoribus comprobandum existimaui; Quam enim hunc symbolicum scribendi modum ab Hermete Trismegisto inuentum, Veteres sapientes fecerint; ex sequentibus, Aegyptiorum Græcorum, Hebræorum, Arabumque testimonijs luculenter patebit.

Platonis & Aristotelis de Hieroglyphica doctrina iudicium.

QVod in mystica sua Theologia à Platone dictata, & post mortem Magistri ab Aristotele euulgata dederunt, quem deinde in Damascena Bibliotheca inuentam rudi stylo Franciscus Roseus Rauennas ex Arabico primum in Italicum, & ex hoc Petrus Nicolaus Castellanius
in

in Latinum, pari styli ruditate transtulit. Sic autem legitur lib. I. cap. I. dictæ Theologiæ.

Intentio instituti nostri in hoc opere est, contemplari vniuersum secundum mentem eorum, qui docuerunt per notas figurarum (hieroglyphicas) adeo occultas, ut non alius possit ad secreta huiusmodi scientia peruenire citra difficultatem, quamuis sit ingenij subtilis & recti, nec viatur negligentia, & deinde lib. 14. cap. 14.

Inter entia Mundi superni nullum est nobilius substantialiter altero; sed omnia sunt illic secundum formam optimam: sicuti formæ inexistentes animo Architecti, v. g. figuris parieti inscriptis. Ideo quoque huiusmodi formas supernas vocarunt prisca exemplaria, quales Plato narrauit esse substantias essentiasque inferiorum. Hinc sapientes Babylonij & Aegyptij acumine mentis introspexerunt intellectualis Mundi species complexi, scientia aliunde tradita, vel ex seipsis inuenta, quam etiam professionem sibi ipsi vendicarunt, siquidem enarraturi aliquid, utebantur Doctrina intellectualia, non humana, uti nonnulli alij, qui consulentes eos, adhuc non sibi visi sunt satis firmiter discere ex sententijs locutione redditus; conceptus animorum acceptos scribebant, uti oculata fide legimus in lapides per figuras; idem in omnibus scientijs artibusque facientes, quos locabant in Templis tanquam paginas perlegendas, talesque erant eorum libri viensiles, quod fecerunt etiam, ut indicarent, quod intellectus agens immaterialis creauit omnia secundum propriam essentia cuiuslibet rationem similitudinemque, quale optimum fuit pulcherrimumque documentum, per quod utinam etiam indicarent, qua ratione attingerent formas illas mirandas & absconditas, sic enim Sacramentum esset laude dignius, qualis conditio paucis viris contingit. Hæc Aristoteles.

Quæ omnia calculo suo approbat Manethon apud Eusebium in Sozomenis; vbi expressè dicit, Libros Hermetis ob mysteriorum sublimitatem in adytis templorum consecratos fuisse literis hieroglyphicis exaratos.

Manethon Sibennita apud Hierophanta Eusebium.

Εκ τῆς Μανεθῶ τῆ Σεβεννήτης, ὅς ἐπὶ Πτολεμαῖς τῆ Φιλαδέλφου, Ἀρχιερεὺς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ εἰδώλων χρηματίσας ὢν τῆς ἐν τῇ Συριαδικῇ γῇ καμύρων εἰδώλων σήλων ἱερεῶ φησὶ δαλέκτω καὶ ἱερογλυφικοῖς γράμμασι κεκατακτισμύρων ἐλλώδῃ φωνήν γραμμασιν ἱερογλυφικοῖς, καὶ ὑποτεθεισῶν ἐν βίβλῃς ὑπὸ τῷ Ἀραβοδύμονος τῷ δευτέρῳ Εἰρημ. πατὴρ τε τῷ κατ' ἐν τοῖς ἀδύτοις τῆς ἱερῶν Αἰγυπτίων ἀπορφώυσε τῷ αὐτῷ Φιλαδέλφῳ βασιλεῖ δευτέρῳ Πτολεμαῖ, ἐν τῷ βιβλῷ τῆς Σώφειας. *Ex scriptis Manethonis Sebennita, qui tempore Ptolemai Philadelphi Archisacerdos Idolorum, quæ sunt in Aegypto oraculo doctus, imaginum iacentium in terra Syriadica, sacra dialecto inscriptorum, & sacris literis insculptorum à Thoth primo Hermete, quas interpretatus est post cataclismum ex sacra dialecto in linguam Græcam, & literis hieroglyphicis exposuit*

fuit eas in Libris Agathodæmon secundus Hermes pater Tat in adytis templorum Aegyptiorum, quas pronunciauit ipsi Philadelpho Ptolomæo Regi II. venerando, Manethon Archifacerdos & Scriba Sacrorum Aegypti adytorum, in libro qui Sothios inscribitur, quo omnia Mundi mysteria, iuxta mentem Aegyptiorum traduntur.

Quid porro libri hi continuerint; Alkandi Arabs vetustissimus Author, quem Geladin pariter Arabs sæpe sæpius citat in Libro de Sapientibus Aegypt.

Alkandi Arabs apud Geladin.

و جرمان ابراهيم كان جعفر هرميس وهو ادريش وهو مثلث لانه نبي وملـ
وحكيم وهرميس وهو مقام العمود الذين يقتلون المسلات فرعون وذئقش بهم العلوم
وكل ما وجد

In diebus Arabam fuit in Aegypto Hermes, ipsi est Adris secundus, pax super eum, & ipse Trismegistus, quoniam Propheta, & Rex, & Philosophus, & ipse erexit columnas primus, in quibus insculpsit omnes scientias quas inuenerat. Deinde recitat artes; vti sequitur. Primus docuit, artem metellorum, Alchimiam, Astrologiam, Magiam, & scientiam spirituum & apotelesmatum, siue quæ de amuletis, phylacterijs tractat, à quo deinde hauserunt sua Pythagoras, Empedocles, Archelaus Sacerdos, Socrates Orator & Philosophus; Plato Author politica, Aristoteles denique Magister Metaphysica.

Huius celeberrimi Hermetis Trismegisti, eiusque Librorum, rerumque à se inuentarum mentionem quoque facit, peruetustus Codex Hebræus, cui titulus est *Domus Melchisedech*, & habetur hic Romæ in Bibliotheca Neophytorum in quo, inter cætera hæc de Hermete refert.

Ex Codice Hebræo cui titulus Domus Melchisedech.

ויוצא מבית בנען איש החכם גדול הוא אדריש שבלעץ
אדמיש והוא ראשון שהקים העמודים וכתב בהם
אותיות ברמות החיות וכל מה צורך לאנשים להיות
כרצון יהוה למד את האנשים סדרי הזמנים וחאופן
לחיות בטובים ועברת האלהות ויהי שכל בעלי
חכמה ודעה אחריו נקראים בשם אדריש מפני שהוא
חיה דורש בכל חכמה ודעה

Et egressus est de domo Canaan, Vir magna sapientia, ipse Adris, barbaro nomine Hermes; ipse primus erexit columnas, in quibus scripsit à se inuenta; hi erexit Gymnasia & inuenit literas in similitudinem animalium,

lium, docuit Mathematicas disciplinas, tradidit hominibus temporum ordinem, legemque & rationem politicam bene beateque viuendi, & factum est, ut omnes scientia & disciplina illustres viri famosi post eum nominarentur Adris, eo quod ipse primus de omni scientia & doctrina disputasset.

Dicit literas inuenisse in similitudinem animalium, quas nos hieroglyphicas vocamus, & vel ipsi Coptitæ testantur; siquidem Author Scalæ magnæ Onomastici nostri Coptici ubi de figuris literarum earumque Origine tractat; ita Coptice scribit.

ХНЕР ТИС НОЖЕРЕЗ ХЕН ПСХНЕР ЛТЕ ХНРИОН

Aegyptus, inquit, primos suos characteres ex figuris animalium desumpsit.

Hermetem verò Adris, ob triplex quo fungebatur officium, Trismegistum, id est tripliciter magnum dictum, Mor Isaac, in sua philosophia Syriaca fer. 2. cap. 2. dicit.

ܠܗܘܐ ܠܡܪ ܝܢ ܥܝ ܠܗܘܐ; ܠܗܘܐ ܥܝ ܠܗܘܐ ܡܪܝܢ ܡܡܝܐ; ܝܠܗܘܐ ܠܗܘܐ ܠܗܘܐ

Hermes in omnibus sapiens, ipse triplici de causa magnus, fuit enim Propheta, Sacerdos, & philosophus.

Atque ex hac testimoniorum congerie luculenter patet; Hieroglyphicas literas ab Hermete inuentas, non historias, ut multi falsò sibi persuadent, aut elogias Regum, similiaque innuisse, sed altissima Diuinitatis mysteria; ut proinde nisi Sacerdotibus sapientibus ea reuelare ingens haberetur piaculum. Quibus quidem præmissis, nunc ad institutum nostrum reuertantur.

IOANNES PAVLVS OLIVA

Præpositus Generalis Societ. Iesu.

CVm opus, cui titulus Interpretatio Obelisci Ægyptiaci non ita primum intra Isidis Romanæ prope Templum Mineræ effossi, P. Athanasij Kircheri nostræ Societatis Sacerdotis aliquot eiusdem Societatis Theologi recognouerint, & in lucem edi posse probauerint, potestatem facimus, vt typis mandetur, si ita ijs, ad quos pertinet, videbitur. Datum Romæ 21. Martij 1666.

Io: Paulus Oliva.

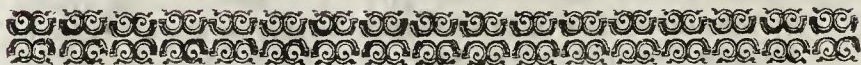
*****

Im-

Imprimatur, si videbitur Reuerendiss. P. Mag. Sac. Pal. Apost.

O. Archiep. Patracen. Vicefg.

Imprimatur,

Fr. Hyacinthus Libellus Sacri Pal. Apost. Mag.

INDEX

Sectionum, & Capitulorum in Obeliscum Aegyptiacum.

S ectio I. Parascheuastica ad Interpretationem.	I
Caput I. Occasio & causa detectionis huius Obelisci.	2
Caput II. De Ifidis Templo eiusque situ.	5
Caput III. Quis Ifidis Templi primus Conditor fuerit.	11
Caput IV. De Obelisco in Isæo non ita pridem detecto.	13
Caput V. Prolusiones ad interpretationem.	16
Caput VI. De Mystica significatione figuræ Obeliscorum.	19
S ectio II. Interpretatio Obelisci ex omni antiquitate, Authorumque veterum testimonijs stabilita.	23
Caput I. Diuisio Obelisci.	23
§. 1. Expositio Scarabæi, qui primum in Obelisco locum obtinet.	24
Hieroglyphicum 2. Accipiter Tutulatus, seu Mitratus.	30
Hieroglyphicum 3. Serpens ansatam Crucem tenens, & de hastis Vpupæ ca- pite insignitis.	34
Hieroglyphicum 4. Vpupæ.	38
Hieroglyphicum 5. Tautica Crux ansata, quam dorso alligatam tenet Ser- pens.	41
Caput II. Reliquorum, quæ in primo latere Boreali Obelisci continen- tur symbolorum expositio.	48
Caput III. Lateris secundi, Obelisci Interpretatio.	71
Hierogrammatismus Papilionis & Noctuæ.	76
Quenam sit propria significatio Noctuæ.	76
S ectio III. Sapientia Aegyptiorum, qua sapientum veterum in hieroglyphi- phica philosophandi methodo ratio, & intentio medullitus enu- cleatur.	79
Caput I. De origine & propagatione hieroglyphicæ doctrinæ.	79
Caput II. Cur Aegyptij arcana Theosophiæ sacramenta adeò obscuris symbolorum inuolucris expresserint?	84
Caput III. Quomodò primæui sapientes Aegypti ex sensibilibus paula- tim sub occulta quadam analogia quatuor Archetypos Mundos philosophando attigerint.	87
Caput IV. Cur, & quomodo Aegyptij per hieroglyphica Obeliscis in- cisa Ideas in mente diuina existentes exhibuerint.	94
Caput V. De ritibus & cæremonijs Aegyptiorum, queis in sacrificijs ad Genios alliciendos vniciuique rei proprios utebantur.	96
Quomodo in Adytis Hieromistæ supremæ Mentis thronum adornarent	
Hiero-	

Hieroglyphicæ doctrinæ specimen .	98
Caput VI. Quid Aegyptij per tot ac tantos Religionis actus , ardentissimumque Deorum cultum vltimatè intenderint ?	106
Caput VII. In quo quæcunquè in præcedentibus dicta fuerunt varijs Hieroglyphicorum schematistis comprobantur .	108
Caput VIII. De falsis, & superstiosis Aegyptiorum Sacerdotum ritibus, & caremonijs, quibus ad Genios Mundi vnicuique rei proprijs alliciendos in sacrificijs utebantur .	111
Fragmenti Hieroglyphici Interpretatio .	122
Explicatio terminorum .	122
De Statuis , quas Apotropæas, seu Mesitas vocant .	124
Simulacrum Hieroglyphicum , quod in Oppidi Arignani foro exhibetur, & vnum ex ijs est , quas Apotropæas , siue Auerruncas , aut etiam Mesitas, siue Genios mediatores vocant .	125
Expositio Tabulæ .	128
Sectio IV. De fragmentis Hieroglyphicis Obeliscorum partim subterraneis , partim muris Romanarum Aedium insertis, partim denique necdum erectis , in hunc vsque diem superstitis, cæterisque , quæ post vltimam Oedipi editionem ad Authorem missa sunt .	131
Caput I. De Obeliscis adhuc prostratis, & necdum erectis.	131
Caput II. De Obeliscis Romæ subterraneis ; nec dum erutis .	132
§. 1. Obeliscus Campi Martij .	132
§. 2. Obeliscus in Insula Tyberina .	132
§. 3. Obelisci fragmentum in Area Coll. Romani .	134
§. 4. Fragmentum Obelisci è regione Ecclesiæ S. Ignatii muro insertum .	134
§. 5. Obelisci fragmentum inter Coll. Rom. & Palatium Principis Pamphilij muro insertum .	134
Idolum Aegyptiacum cultum Nephtæ, seu Isis Hylæ exprimens.	138
Explicatio Idoli Aegyptiaci Barcinone inuenti .	142
Anacephalæosis eorum quæ in hoc libro exposita fuerunt .	143
Conclusio Operis .	146

ATHANASII KIRCHERI OBELISCI AEGYPTIACI

Vera, fidelis, & genuina

INTERPRETATIO.

SECTIO I.

Parascheuastica ad Interpretationem.

PRAEFATIO AD LECTOREM.

OM A Urbium Regina, & inuicta Gentium Domina, Nationum ferè omnium, quò unice collimabant, centrum, uti viribus erat Imperijque dominatione prepotens, ita Victricia fortitudinis signa eò prouexit ut nulla pænè terrarum portio daretur, nullus populus adeò ferox, qui non submissis fascibus eius se armis subditum fatèretur. Quamobrem ob immensam spoliolum, quam ubique

gentium accumularat, opulentiam, iunctis vna ingentibus diuitiarum thesauris, tantum potuit, ut præter auri & argenti cimeliorumque confertam multitudinem, cum nihil reliquum videretur, Romani vi vel ipsis saxis illata, statuifque tum vastitate molis spectandis, tum sculpturis politiori manu elaboratis, quicquid aut splendidum, aut magnificentia clarum & illustre, id eorum iuris factum, tum ad potentiam, qua potiebantur, contestandam, tum ad Urbem Urbium inauditis magnificentie monumentis immortalitati consecrandam, Orbis Vrbi inueherent; Testantur id sat superque vasta illa Obeliscorum moles, statuarumque partim integrarum, partim vetustate consumptarum veluti exercitus quidam, quorum tanta fuit multitudo & copia, ut quemadmodum olim, ita in hunc usque diem, vix Urbis aspexeris angulum, qui non huiusmodi veterum monumentis triumphet, imò vix Vineam, atrium, plateamque suffodias, ubi non similes antiquitatis reliquias reperiatis; atque adeò Roma meritò adhuc inter multiplices ruderum vastitates, veluti in ruinis suis splendescere videatur. Et ut innumera alia sileam, monstrat id quàm

Potentia
Romano-
rum vete-
rum, & opu-
lencia.

Monumen-
torum gran-
ditas.

A

luculen

Multitudo
& varietas
reliquiarum,
qua hodie
reperitur.

luculentissimè Regio illa, in qua Isidis Templum quondam extructum ingenti Aegyptiaca superstitionis cultu adornatum fuisse traditur; quàm sanè Regionem non immeritò inexhaustum Antiquitatum promum condum dixerim, ob incredibilem, nullo non tempore ibidem effosarum Antiquitatum multitudinem & copiam, quibus hic praesens Obeliscus quoque adnumerari potest, qua verò occasione is detectus fuerit, Lectori paucis exponendum censui.

CAPVT I.

Occasio & causâ detectionis huius Obelisci.

VM Patres Ordinis Sancti Dominici supra Mineruam, in horto, pro nescio, quo muro erigendo, fundamenta iacerent, in profunditate quindecim ferè palmorum, primò Obelisci pyramidium nullis exaratum symbolis, occurrit, vndè Obelisci molem ibidem latere statim coniecerunt; Rumore mox in Vrbe, vti in huiusmodi nouitatum detectione fieri assolet, exorto; res ad Summi Pontificis aures delata, rei examinandæ desiderium mouit; vndè statim Illustrissimus & Reuerendissimus Dominus Archiepiscopus Corinthi, tunc temporis curæ domesticæ in Palatio Apostolico supremus Moderator, modo ob insignem meritorum cumulum, Iacobus Eminentissimus S. R. E. Cardinalis Ninus, pro ingenti, quo ardet in Reip. Literariæ bono promouendo zelo & sollicitudine, Venerabili P. Michalangelo Iacobutio dicti Cœnobij Priori mea opera renunciari iubet; Summi Pontificis voluntatem esse, vt Obeliscum densa adhuc terrestrium quisquiliarum mole obrutum propediem erui curaret. Quod statim executioni mandatum fuit. Interim ego Roma ad annuam in Monte Eustachiano, 26. milliaribus Roma dis-
sita, sacram, vti vocant, missionem, condita die instituendam, discedere coactus, tùm eruendi, tùm designandi Obelisci curam Iosepho Petruccio industrio & docto Iuueni, meorumque nonnullorum librorum ex Latino in Italicum Idioma translatori commisi.

Expedito itaque suscepti Itineris curriculo, vix Tibur appuli, cum ecce duæ ad me Roma deferuntur Obelisci iam eruti delineationes, vna à dicto Petruccio, altera ab Erudito Marcello Seuerolo Abbate facta, quas vti acri examine, vnam cum altera comparauì, ita quoque, in ijs veram statim ac genuinam Aegyptiaci ingenij indolemprehendi; Verùm cum quantum
latus quæro, illud omissum reperi, eò quod illud Obelisco prostrato terræ
insistens, sine eius reuolutione dilineare nescierint; vndè tribus lateribus
solummodò ad me missis, iuxta hieroglyphicæ artis regulas diligenter
collatis, etiam non viso adhuc Obelisco, quartum adieci; Romamque ad
Petruccium cum quarto latere, quod iam in reuoluto Obelisco detexerant,
com-

Author ad-
dit quartum
latus, nec-
dem viso
Obelisco.

comparandum transmissi, qui comparatione instituta, non aliud, quam quod ego absens delinearam, omnia, inquam, ad vnguem congruere reperit, vti ex attestazione paulo post ponenda patebit. Quæ hîc idèò apponenda duxi, ne Lector prudens sibi persuadeat, hieroglyphica symbola temerè ac tumultuaria methodo Obeliscis incisa fuisse, sed artem esse summo ingenio à priscorum temporum Sacerdotibus institutam, suis regulis & canonibus infallibilibus nixam, ita vt qui vnus lateris symbolicum contextum rectè conceperit, oppositi lateris correspondens nescire nequeat, vt proinde Lector Authorem de puris putis coniecturis cauillari desinat, certusque sit, illa sine certa artis regula, & sola coniectura cognosci non posse, sed requiri certam artis hieroglyphicæ methodum, ad hieroglyphicorum congeriem tum rectè disponendam, tum interpretandam; quam artem, Deo dante, secundæ Oedipi editioni Reipublicæ Literariæ me communicaturum polliceor. Verum antequam vltius progrediar, epistolam à

Hieroglyphica Ægyptiorum in dispositio-
ne eorum
regulas ce-
tas habent.

Iosepho Petruccio ad Eruditum Marcellum Abbatem
Seuerolum datam opportunè hoc loco
inferendam duxi.

Sequitur littera Authentica.

ILL.^{MO} ED ERVD.^{MO} SIGNORE.

AVANDOSI nell'horto de i RR.PP. della Minerua, si come à V. S. è noto, portò il caso, che fosse ritrouato vn'Obelisco, il quale quanto apparua inferiore nella grandezza à tutti gli altri, altrettanto rimirauasi più perfetto, e più intero di quanti ne siano. Al Padre Atanasio Kircher intendente di questi, fù imposto, che ne dasse piena contezza; mà conciosia che l'annua Missione alla Madonna della Montorella lo necessitasse à non procrastinare con la dimora, lasciò à me'l pensiero, che scoperto restasse prontamente seruito con vn disegno l'Illustrissimo Monsignor Nini hora Cardinale di Santa Chiesa, per Nostro Signore, & altresì n'inuiassi vn'altro verso Tiuali, oue compita la Missione stantierebbe. Accadè che solamente trè lati si potettero disegnare, onde io impatiente di più indugiare l'esecutione di ciò, che mi fù comandato, così imperfetto, esequij, quanto richiedea la mia seruitù. Nella risposta fattami dal Padre, con gran marauiglia di chi vide, e di molte persone di dottrina non ordinaria, mi mandò il quarto lato, disegnato di proprio pugno. A vista cotanto inaspettata, stupefatto, e curioso corsi di subito à vedere se corrispondeua con l'originale, e rinuenni esser' il medesimo contenuto, senza segno di variatione alcuna, anzi in quei luoghi doue non v'erano scolpite figure, Egli supplì, con espormi ciò che mancaua. Per tanto vengo con esercitare le mie obligationi dar parte alla sua curiosità del seguito, sapendo il desiderio con che lo bramaua; accioche possa satiare le sue fameliche brame di quelle curiosità, & antiche cognitioni, che la rendono cotanto riguardenole appresso tutti. Non voglio però tralasciare di significarle, che vi fù più d'vno, che volse oppormi; ciò non procede, che per voler rinirare la dottrina de' Professori con lo specchio di Smirna, il quale offeriua Laide l'imagini tutte, che iui specchiauanfi. L'odio rende caliginoso l'intelletto, ne sà discernere l'ingenuità del ben operare, ne i virtuosi; con il loro gracchiare però nulla conchiudono al sentir di Demostene: *Ea est calumniatoris natura, in crimen vocare omnia. probare verò nihil*. O se à questi si dette il rigoroso castigo descritto dal sopradetto Filosofo, non si trouerebbero più maldicenti! Non è cosa disusata; Tullio parlando de' suoi secoli in questi accenti proruppe: *Est huius seculi labes quadam & macula virtuti inuidere, velle ipsum florem dignitatis effringere*. Se questi haueffero veduti gl'elogij, che al Padre Kircher sono itati dati, trà gli altri quello dell'Eminentissimo Caponi, riferito nell'Edipo, e le testimonianze c'hanno fatte tanti Antiquarij in proua de i frammenti, che supplì nell'erectione dell'Obelisco Panfilio, non hauerebbero ardire di fauellarne, che con pensato giudicio. Finalmente se non dan fede à miei detti, siuolgino la parte dell'Obelisco Ludouisiano, oue parimente supplì al lato

lato, che non gli era concesso il rimirarlo, siccome possono vedere nell'Edipo. Mà perche dubito abusarmi della cortesia di lei, à cui tanto deuo, con la lunghezza della presente, riterbando altroue parlarne più à lungo, conchiudo con Seneca: *Veritas diu non latuit, nec latuisse ipsius est damnum, veniet, quæ & absconditam, ac huius seculi malignitatem compressam dies publicet.*

Di V. S. Illustrissima

Seruo humilissimo, e deuotissimo

Giuseppe Petrucci.

C A P V T II.

De Isidis Templo eiusque situ.

MAGNAM reperio inter Romanarum antiquitatum Compilatores de Isidis Templo situque controuersiam, quæ tamen facile dirimi potest ex æquiuocatione Nominum Isidis & Serapidis, quam plerique Auctores in locis genuinis assignandis, incurrisse reperio. Putant aliqui, Isidis & Serapidis Templum fuisse eo in loco, vbi modò Ecclesia noua, vti vocant, S. Mariæ

Patrum Congregationis Oratorij, splendidissimo apparatu fundata cernitur, vti rudera, quæ supersunt, testantur. Quamuis alij Templum fuisse putent Concordiæ & Æsculapij, alij Solis & Lunæ, per quæ si Isidem & Serapidem intelligant, optimè & congruè coniiciunt; Est enim Isis & Serapis, si physicum Aegyptiorum sensum consideremus, nil aliud, quam Sol & Luna, quorum Tempora semper coniuncta fuisse, Auctor est P. Victor, & Sextus Ruffus, quamuis etiam vnico templo cultos fuisse reperiamus; & Vitruuius testatur, cum de Templis Dijs distribuendis loquitur: (*Mercurio in Foro, Isidi & Serapidi in Emporio.*) Varro in via sacra iuxta Saburræ aliud fuisse Isidis Templum, asserit. Sed hisce prætermisiss, iam

vbi-

Vbi propriè fuerit Isidis sanum tantopere ab Auctoribus celebratum.

vbinam propriè insigne illud Isidis Templum, tot historijs decantatum; situm fuerit, disquiramus.

Situs Tem-
pli Isidis.

Bartholomæus Marlianus & Boissardus in Topographia Romana, in Via Lata constitutum fuisse autumant; sic enim referunt: *A Marcello Coruorum ad Septa Campi Martij Via Lata adhuc priscum obtinens nomen producitur, à qua aedes Sancta Maria in Via Latà nomen accepit, prope quam nunc multa eruuntur marmora; In hac ipsa via Isidis Templum extitit; Blondus autem ex Sexti Ruffi descriptione, id vbi nunc aedes est Sancti Marcelli, ponit, vbi Vespasianum Titum nocte illa, quæ Triumphum præcessit, quicuisse, memorat Suetonius. Iuuenalis verò propè septa statuit, cum inquit:*

*A Meroe portabat aquas, quas spargit in adem
Isidis, antiquo quæ proxima surgit Ouili.*

Quid septa:
cur ouile
dicta.

Septa Ouile vocat, eo quod intra ea, veluti intra Ouile populus tempore, quo noui Senatores Consulesque crearentur, ad tumultus compescendos cogebatur. Quicquid sit, licet aedes Isiacæ à septis non multum distiterit, notandum tamen est hoc loco, non tam Templum, seu Fanum Isidis, eiusque situm exquirendum esse, quam districtum huius, quod Isæum, siue Serapæum propriè dicebatur; Nam uti in Obelisco Pamphilio & Oedipo fusè deduximus, erat Isæum, seu Serapæum non ipsum Deastrorum Templum, sed districtus longè latèque exporrectus circa Templum, in quo, & septum, quò Apis bos ingerti superstitione nutriebatur; erant & in eo adyta arcanioribus cerimonijs celebrandis destinata, plena Aegyptiacis statuis, monumentis; obeliscis; cæterisque hieroglyphicis symbolis exornata; Huius enim Architectus, ut iuxta Aegyptiorum veterum Sacerdotum intentionem rectè operaretur, nihil eorum, quæ ad Sacra Isiacæ ritè administranda requirebantur, omittere debebat. Ac proinde non malè sentiant, qui Templum Isidis nunc ad plateam, quæ Sciarra dicitur, modò ad ædem S. Marcelli, aut ad Ecclesiam S. Mariæ in Via Lata; alij, illud ibi, vbi modò Collegium Romanum, & Cœnobium recens Patrum Dominicanorum, situm fuisse, putant; neque enim hic solum Isiacum Fanum, sed Isæum seu Serapæum, quod erat veluti Atrium quoddam, & districtus non exiguus, qui uti diximus, ædem Isidis, prout Aegyptijs priscis in more positum erat, cingebat, extitisse putandum est. Vndè portionem septorum Campi Martij cum Serapæo nonnulli non incongruè confundunt, & ex illo Iuuenalis supracitati pater:

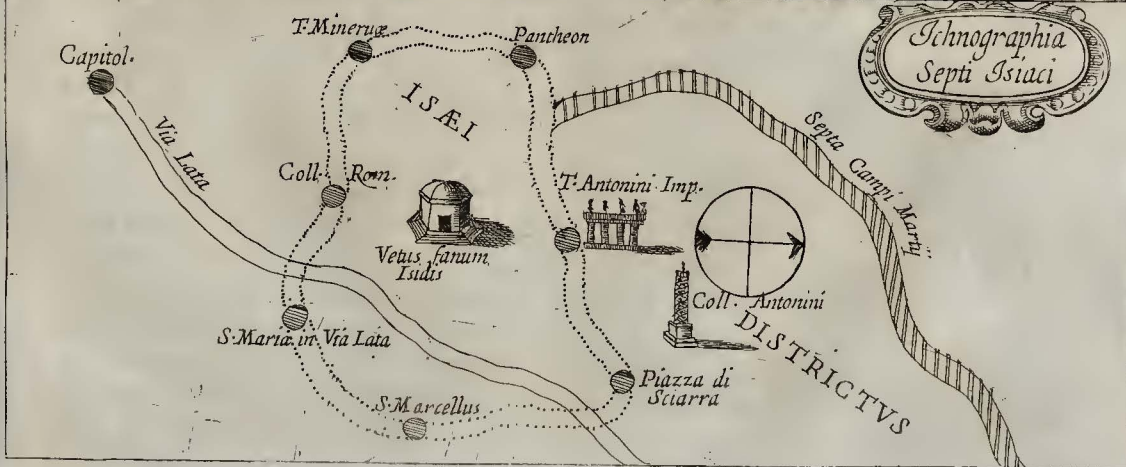
*quas spargat in ade
Isidis, antiquo quæ proxima surgit ouili.*

Lib. 2. c. 14.

Et Martialis.

*Si nihil Europe fecit, tum septa petuntur
Si quid Phyllirides præstet & Aesonides.
Hinc quoque deceptus Memphitica Templa frequentat
Assidet & Carhedrus mæsta Iuuenca suis.*

Nam

Isis sub forma iuuenæ colebatur.

Nam Isis, vti in hieroglyphicis nostris operibus ostendimus, etiam sub specie iuuenæ colebatur; vbi Silius cœnas opimas venabatur. Septa verò hæc inter forum Columnæ, Aquæ Treuiæ fontem, Pinciumque Collem, Templum Sancti Andreae, quod à Fratte, id est, septi, adhuc nomen obtinuit, & hinc ad Templum S. Marcelli, teste Martiano in Via Lata terminabantur. Vndè patet, septa illa Campi Martij intra se Serapæi partem comprehendisse.

Distriktus Serapæi Iliaci deserti quo.

Vt itaque luculentiùs res pateat, nos veram eius ichnographiam hoc loco apponendam duximus; vbi vides, à platea, quæ Sciarra dicitur, loco rudèbus adhuc conferto, vsque ad adem S. Marcelli, & ab hac, vsque ad S. Mariam in Via Lata, & ab hac ad Templum Mineruæ, & hinc vsque ad Templum Imperat. Antonini Pij, cuius columnæ adhuc hodie Seminario Romano vicina spectantur, & hinc vsque ad derelictam plateam, quæ Sciarra dicitur, reditum fieri; Atque hoc nos dicimus Serapæum, seu Ilium, aut distriktum, intra quem Iliadis Templum continebatur, fuisse dicimus, vti ex Ichnographia patet: Et congruit omnibus supracitatis Authoribus, qui forsàn ignari rituum Aegyptiorum, Ilium cum ipso Iliaco Templo confuderint; Hoc autem vt asseramus, magno incitamento fuit, Aegyptiacarum Antiquitatum multitudo, quæ nullo non tempore in hoc distriktu inuenta fuit; & testantur in hunc vsque diem Obeliscorum portiones, vicinarum domuum angularibus structuris insertæ. Primus est Obeliscus S. Mahuti, ex minoribus adhuc integer, è regione S. Bartholomæi Bergomatium, quem Mahuti vocant

Varia Aegyptiaci cultus fragmenta, quæ in hoc distriktu reperiuntur sunt Iliaci hoc loco fuisse testantur.

erectus: Alterius Obelisci portio adhuc in angulo domus pharmacopæi cuiusdam, è regione Ecclesiæ S. Ignatii spectatur; Rursus alterius portio angulo domus, è regione Cloacæ Collegij Romani imposita; Tertij portio, dum Collegij Romani fundamenta ponerentur, inuenta, primò ante fores ipsius Collegij erecta, postmodum intra domesticam eiusdem aream tracta, ibidem adhuc cernitur, & hosce non vnus, sed differentium Obeliscorum fragmenta fuisse, tum color differens, tum commissuræ partium difformes, tum denique ipsa hieroglyphicorum series, interrupta, vti à me summa cura & diligentia exploratum fuit, sat superque docent; Vndè colligo, hunc distriktum, huiusmodi antiquitatum reliquijs adhuc confertum esse, vt vltimus Obeliscus, cuius occasione hanc diatriben molimur, non ita pridem in eodem distriktu detectus manifestè docet. Inuenta verò &

Statua ex Lydio lapide pariter inuenta cum Obelisco.

alia statua Aegyptiaca exititio opere, quod basso di rilieuo dicunt, elaborata, dum Cloaca ad Collegium Romanum ampliaretur, è regione Palatii noui Principis Pamphilij eruta, quam cum præterlapso anno, veluti dignum antiquitatis monumentum seposuissim, postea summo meo dolore, denuò intra fossam à Latomis deiectam sepultamque fuisse reperi; Tempore verò Urbani VIII. Pontificis, dum noui Cœnobij fundamenta iacerent Patres Dominicani, alia Osiridis statua detecta fuit, haud longè ab eo loco, vbi Fuluioteste, vetus Mineruæ delubrum erat, per viam, quæ descen-

Statua hoc eodem in loco Osiridis tempore Urb. VIII. P. M. reperi.

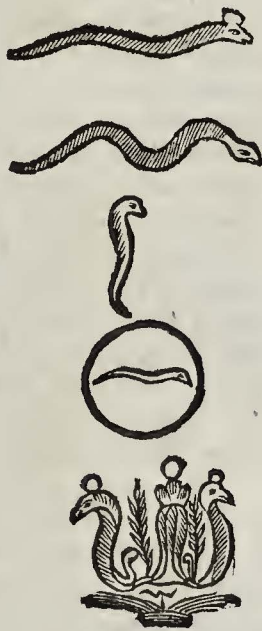
descendentes è Quirinali deducit ad Pantheon; fuit autem ex nigro marmore, Accipitrino capite conspicua, quæ manu dextra dimissa & explicata, sinistra Crucem ansatam portabat, vti inferius figura C. ostendit & etiamnum in Eminentissimi Antonij Cardinalis Barberini palatio ea, quæ paulo post sequitur, forma spectanda exponitur; vbi enim Isis colebatur, ibidem Osiris maritus abesse non poterat; Verùm cum hanc statuam hieroglyphicam in Oedipo exposuerimus, eò Lectorem remittimus.

Eodem in loco ante decennium circiter è regione Collegij Romani, eiecta ex fundamentis fuit copiosa Aegyptiacæ superstitionis suppellex, erantque inter alia Tabulæ marmoreæ hieroglyphicis symbolis inaratæ, & coronis integra ferè, in qua ordine, sequentes figuræ insertæ videbantur; quarum nonnullæ adhuc in meo Musæo expositæ spectantur. Vti figura D demonstrat.

C

D

Cum itaque in nullo Romanæ Urbis loco tanta Aegyptiacorum monumentorum copia, quam in hoc districtu sit inuenta, id luculentum sanè indicium est, hoc loco, non alibi, celebre illud Isidis delubrum conditum fuisse. Qui verò vicinum Templum Mineruæ sacrum cum

B

Isiaco

Templum
Mineræ
non idem
fuit cum Isi
dis Templo

Descriptio
Templi Mi-
neruz.

Isiaco confundunt, valdè hallucinantur, cum hæc, vti religione, ita situ quoque distincta fuerint. Mineruz Fanum eiusque situm, ritusque in eo peragi solitos Iacobus Laurus ex Plinio in suo de Romanis Antiquitatibus libro hisce verbis describit: *Templum Deæ Mineruz edificatum, seu dicatum fuit à Magno Pompeio ex Manubijs, vbi omnia Victarum à se gentium insignia ac titulos reposuit, vti est apud Plinium lib. 3. cap. 26. Templum variè ornatum instructumque fuit, addito simulacro ipsius Deæ, cui varia quoque à suis Sacerdotibus fiebant sacrificia; Nam ei Victores redeuntes è bello, triumphantesque sacrificabant in gratiarum actionem, quas ei tanquam Deæ armigeræ referebant, quocirca etiam agide sinistra, & hæsta manu dextrâ, longa induta toga fingi pingique erat solita; Interdum Caput Medusæ in scuto præferens: Bellona propterea, quasi Deæ bellatrix dicta à Græcis Pallas, Minerua à Latinis dicitur, alijsque nominibus, Iouis Aetheris primogenita, vti testatur Leontius Author Græcis; atque idcirco fabulantur Poëtæ eam è Iouis cerebro natam, ob eam fortassis causam, quod cum sapientissima fuerit femina, & idèò sapientia & bonis artibus à Veteribus præpositam, significare eo commento voluerint sapientiam, pro qua sumebatur Minerua, ex inexhausto Diuinæ sapientiæ fonte dimanasse. Meminit huius Commenti Sanctus Augustinus lib. 5. de Ciuit. cap. 10. Tritonides quoque dicebatur à Poëtis præsertim, eò quod Ogygi Regis tempore circa Tritonidem Africæ paludem, Virginali facie & habitu dicatur apparuisse. Diuinitatem autem videtur obtinuisse apud eam gentem, tanquam de hominibus beneuersita, quod olei & lanificij credatur esse inuentrix: Ludi in eius honorem celebrabantur, Quinquatria dicta, quæ ad sua vsque tempora perseuerasse testatur Plinius. Fiebant autem quinque diebus, quibus pueri vacabant à studijs, præceptoribusque ferebant munuscula in honorem Deæ, de quo Ouid: Varro scribit, ab ea fundatas Athenas, alij volunt, quod ijs nomen dederit, ob oliuam ei dicatam in Signum Victoriæ & Pacis. Merito hoc Deæ Sapientiæ Templum celsit adi B. Virginis, veræ sapientiæ Matris, cui ibidem Patres Prædicatores eiusdem sapientiæ cultores inseruiunt.*

Templum
Mineruz in
Templum
B. Virg. celsit.

Ex quibus patet, Templum Mineruz ab Isis diuersissimum fuisse; in illo enim Græcorum more cultus Mineruz, in hoc Aegyptiorum more Isis celebrabatur, vti Ichnographia docet. Isæum enim, vt & Templum ipsum vbique pyramidibus, cæterisque monstruosis Decorum Deorumque formis describebatur, plena omnia hieroglyphicis Schematismis, de quibus cum in sequentibus fusiùs dicturi simus, ea id hoc loco tantum insinuasse sufficiat.

CAPVT III.

Quis Isidis Templi primus Conditor fuit?

VIS propriè Isæi & Templi Isidis ad septa Campi Martij extructi, conditor fuerit, qui ex Authoribus id tradat, non me legisse memini. Noui Numam Pompiliū Secundum Romanorum Regem à Pythagoræ Ægyptiacæ Philosophiæ peritissimo, instructum in huiusmodi sacra quàm propensissimum fuisse, sed de Templo ijs erecto, nil apud Authores legitur. Mul-

Conditor
Templi Isidis non cer-
tò constat.

tos quoque ex Romanis tum ab Ægyptijs, tum à Græcis, instructos in Ægyptum data opera, ad occultioris philosophiæ rationem addiscendam, profectos fuisse, affatim in Obelisco Pamphilio ostendimus: de Templis verò more Ægyptijs solito extruendis tum in Græcia, tum Romæ erectis, nihil constat, nisi postquam Ægyptus in potestatem Romanorum redacta fuit, tum enim verò complures admirandis istis Ægyptiorum operibus stupefacti, paulatim ad Romam similibus fabricis monumentisque exornandam atque vnà ad veteres superstitiones ab inferis resuscitandas, animum adiecerunt; fuisse tamen nonnulla Ægyptiorum delubra, ante Imperij Romani exordium Romæ extructa, multis rationibus conuincor: primò quod huiusmodi Isiacæ delubra à primis tum Imperatoribus, tum consulibus prohibita comperiam, si prohibita fuerint, ergò iam multis ante annis extructa fuisse, quis dubitat? Sed audiamus Dionis. verba lib. 53. *Decretum, inquit, quod prioris anni exitu de Serapi Isideque factum erat, inter prodigia non extremum videtur locum obtinuisse; Eorum Diuorum fana, quæ priuatim nonnulli extruxerant, Senatus demoliiri iussit, quod eos non magnoperè inter Numina numerabat; ubi ea sententia obtinuit, ut publicè iam coli inciperent, extra pomerium eos Deos collocarunt: Factum verò, teste Dione, hoc decretum, siue Senatus consultum, anno Urbis conditæ DCC; etsi Tertullianus id euulgatum fuisse dicat; anno Urbis Conditæ DCXCVI. id est, anno 69. Pisone & Gabinio Consulibus. Quod verò à priuatis extructa fuisse dicat, luculento indicio est, hosce in Ægypto primùm Isiacis sacris initiatos, deindè Romam quoque eorum solita Ægyptijs extructione sacrum participem esse voluisse. Quemadmodum verò peregrinus & construofus Deorum cultus sine publica autoritate introductus fuit ita quoque cum tempore & cultus eorum publicis decretis, ob æcerum, quæ in eo sub prætextu sacrificiorum committebantur, abolutus sui, templa quoque destructa, attamen multorum sacris fauentium cura rix restituta. Dion de Augusto loquens ait, *Ægyptijs Djs sacra fieri intra pomerium non est**

Romanorū
in Ægyptiacam
superstitionem
pronitas.

Decretum
quo anno
de abolen-
dis Templis
Isiacis factū
sit.

Causa cur
abolita sint,
cur restituta.

passus; & de Agrippa; *Sacra Aegyptia*, quæ iterum in Urbem iam insinuabant, repressit edicto, ne quis in Suburbano intra 500. passus ageret. Meminit & huius Tertullianus in apolog. 6. *His vos restitutis summam maiestatem contulistis, licet Serapidi iam Romano aras restruxeritis*, tantum verò Domitiano & Caracallæ huiusmodi Isiaca sacra placuisse legimus, ut referente Suetonio Domitianus è Capitolio fugiens matutino tempore Isiaci sacrificuli celatus habitu, inter ridiculam sacrificulorum stolidissimæ superstitionis turbam versari non sit dedignatus. Spartianus quoque de Caracalla: *Sacra, inquit, Isidis Romam deportauit, & Templa ubique magnificè eidem Dea fecit*. Neque hic Lectorem existimare velim, Caracallam primum fuisse Delubrorum Isiacorum Conditorem, aut qui primus huius sacra in Urbem euocauerit, hoc enim falsum esse, ex dictis patuit, cum iam multò ante Cæsares ea tempore Reipublicæ Romanæ vigerint; Caracallam tamen sacra huius magno studio promouisse, delubra iuxta morem Aegyptiorum, à quibus instructus fuerat, simulacris cæterisque monumentis sacris, quibus vnicè afficiebatur, adornasse, Obeliscus inter alia, quem ex Aegypto allatum Romæ in Hippodromo suo erexit, quemque vetustate temporum prostratum confractumque Innocentius X. Pont. Max. postmodum in foro Agonali reerexit, satis ostendit. De quibus Consule nostrum Obeliscum Pamphiliū.

Caracalla
studiosus su-
perstitionis
Aegyptiacæ

Isiaca sacra
prohibita
fuerunt ob
scelera quæ
in ijs com-
mittantur

Heliogaba-
lus, sacerdo-
tem Solis se
appellare
voluit,

Cur verò tot rigidis decretis fuerint prohibita Tempia Isiacorum, causa fuit, quod in ijs plerumque Ithyphallia seu priapæa sacra principem locum tenerent, quæ vti ad omne scelus & propudiosæ libidinis vsum, impunem quandam licentiam præbebant, ita quoque huic vitio propensos vehementer, & vel ipsos Imperatores luxuriæ monstra alliciebant, vti de Domitiano & Caracalla suprà diximus. Heliogabalus certè adèd hisce fauere visus est, ut & sacerdotem Syrorum more, Solis ageret, sibi que indè Heliogabali nomen imponi iusserit, ut proindè exemplum secutus Caracallæ patris sui, mirum non sit, hoc totius turpitudinis nostrum, tanto animi sui ardore, turpissima Ithyphalliorum, non facti, sed scelera amplexum fuisse. Sed ut ad institutum nostrum reuertamur: Isidis itaque Templum, eo quo diximus loco constitutum fuisse, ex dictis patet. Et licet ædes prædicta non multum à septis distiterit, non tamen proxima fuit; Vndè alij posuere Isidis ædem in platea nunc Sciarræ, nonnulli apud ædem S. Mariæ in Equiro; At certum locum nobis non licet assignare, nisi quod prope S. Marcelli Templum inuentum est marmor hoc titulo insculptum:

Templum Isidis exorata.

Quod tamen non arguit, ibi ædem fuisse Isidis; sed marmor intra Isæum erectum. Fuit autem Isis Aegyptiorum Dea, & in magna apud ipsos veneratione

ratione, cuius sacra Romam aduecta esse testatur Lucanus. Lampridius in Com. Ant. Imp. *Dicta sacra*, inquit, *Isidis ita coluit, ut & caput raderet, Isiacos verò pineis usque ad perniciem pectus tundere iuberet.* Colebatur autem Isis cum Osiride viro, qui Serapis est nominatus, à quibus Isaum & Scrapeum loca publica in regione Haminia nomen sumpsere. In Isidis autem Templo magna dabatur adulteriorum occasio. Vnde Ovidius ad amantem.

*Ne fuge Niliacæ Memphitica sacra Iuuenæ,
Multas illa facit, quod fuit ipsa Ioui.*

Quo in loco non de latrocinij, quemadmodum opinatur Fulvius, verum de adulterijs & stupris intelligit Ovidius: Nam & Iosephus commemorat, iuuenem quendam nomine Mundum, Paulinam generosam & pudicam alioquin matronam, cum impatienter amaret, Sacerdotes Isidis pecunia corrupisse, qui nouo Religionis commento mulierem in Templum vocarent, eosque finxisse per noctem cum Osiride collocutos, persuasisseque eam à Deo desiderari, illam verò, cum in Templum venisset, à iuvene tanquam ab Osiride compressam, & cum mox petulantius stuprum ei exprobrasset, mulierem marito rem detulisse, maritum Tiberio Cæsari, atque ipsum indignatum sacerdotes cum Mundi liberta, quæ facinoris fuerat conciliatrix, crucibus affixisse, Temploque Isidis euerso, simulachrum eius in Tyberim præcipitari iussisse. De incendio autem huius Templi meminit Dion his verbis: *Ignis diuinitus potius quàm ab homine Roma excitatus, eamque depopulatus: Nam Serapis & Isidis Templum, & Septa, Neptuni adem, Thermas Agrippæ, Pantheon, Distribitorium, Balbi theatrum, Pompei porticum, Octauia domum cum Bibliotheca, Templum Iouis Capitolini cum adibus & sacellis coniunctis exhausti.* Pluribus autem in locis fuisse Isidis Templum, testatur Spartianus in Vita Caracallæ; idem, ait, sacra Isidis Romam deportauisse, & Tempora ubique magnificè eidem Deæ fecisse.

Mundi cum
Paulina in
Isiaco Tem-
plo stuprum

C A P V T IV.

De Obelisco in Isæo non ita pridem detecto.

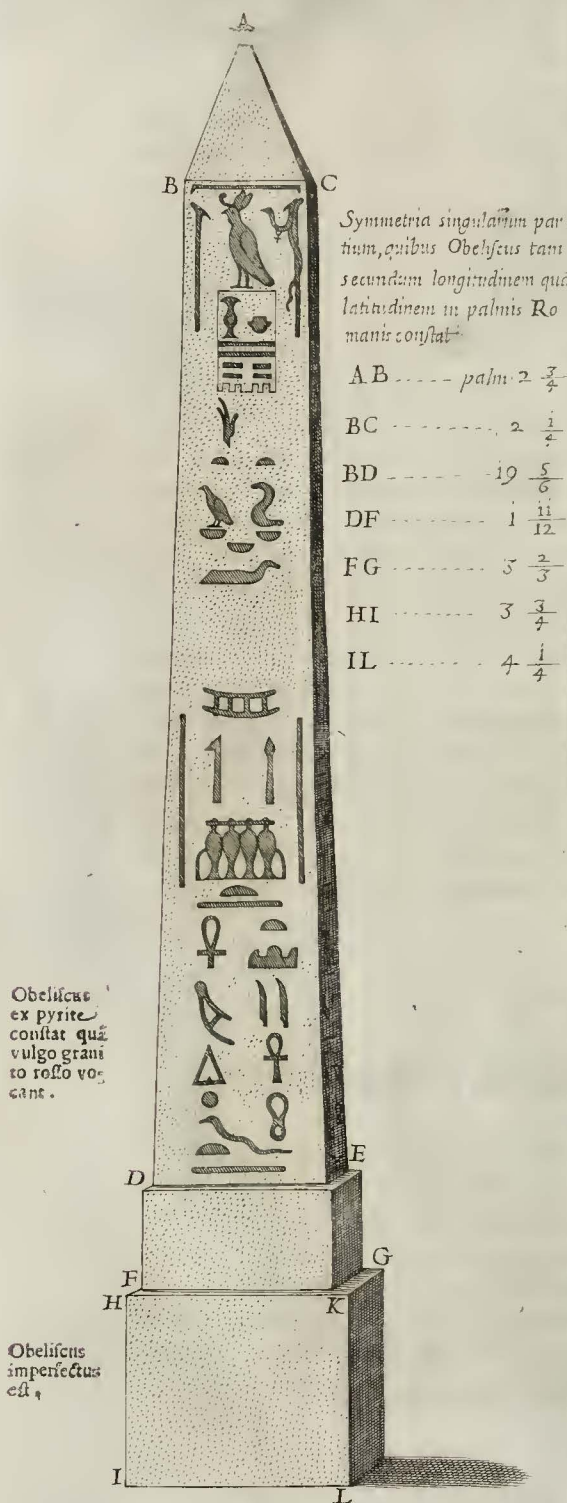

BELISCVS hic, vti suprà inuimus vnus ex minori-
bus occasione muri exaltandi, pro quo fundamenta
iacebantur, inuentus fuit, cuius fama percrebescente,
ad eum spectandum, magnus mox hominum confluxus
fuit. Symmetria Obelisci ita se habet: Altitudo est 24.
palmarum, inferior basis 3. pal. cum 1. sext. superior la-
titudo vbi in pyramidion terminat, 2. pal. cum 1. quarta,

Symmetria
Obelisci in-
uenti.

pyramidion verò 2. pal. cum 3. quart. palmer. altitudinem continet; Abacum, cui
impo-

impositus fuerat, pal. 3. cum 3. quart. pal. altum, vnà cum Obelisco repererant; Obelisci symmetriam à celebri Architecto Iosepho Paglia ex Ord. S. Dominici designatam in apposita figura considera; statuam præterea ex Lydio lapide sine capite tamen & brachijs octo palmorum longam vnà detexerunt, quæ tamen an Deam referat, aur Romanam aliquam illustrem fœminam, dispici non potest. Obseruui & eodem tempore post Obelisci huius inuentionem, multa effodi ex vicinis ab Obelisco fossis fragmenta, quorum duo sphinges, seu Leones Niloticos, eius prorsus formæ cuius sunt duo Leones, qui in principio ascensus Capitolini ex magno lapide aquam vomentes spectantur; duas pariter columnas exotico modo ex lapide pyrite elaboratas, quarum vtraque 4. palmorum latitudinem in diametro obtinet, quæ si integræ fuissent, ad 30. palmorum altitudinem facillè excurrissent, quæ quidem omnia Aegyptiaci ingenij indolem referunt. Cæterum Obeliscus ex lapide Aegypcio, qui vulgò *Granito rosso* dicitur, constat, hic, præterquam in Thebana Aegypti prouincia, teste Plinio, nulla alia in Mundi parte effoditur, propriusque Aegypti partus est; adeò verò à tot sæculorum ætatibus integer, & ab omni corruptione immunis hucusque mansit, vt hisce temporibus elaboratus videatur: imperfectus verò quoad hieroglyphica cernitur, vt pote in quo complura desunt, nonnulla quoque eleganter quidem incepta, at non finita videntur, quod in nullo alio Romanorum

norum Obeliscorum me obseruasse memini: Quæ res non parum quoque Antiquitatum studiosos perplexos tenuit.

Quæritur itaque, vnde moles hæc tantam imperfectionis notam, incurrerit? Ad quod responderi posset; tum Hieroglyptam, tum eos, qui Obeliscum hieroglyphicis exornandum præceperant, aut morte præuentos, vel subitanea quadam temporum reuolutione, aut belli imminentis percussos formidine, ab ulteriori operis prosecutione (quemadmodum in repentinis huiusmodi temporum calamitatuniquæ necessitatibus fieri solet) tum ab incisione figurarum, tum ab eius erectione cessare coactos fuisse; cum enim Aegyptum vsque ad Cambyſis tempora, longa pace Regni-que tranquillitate ab immemorabili tempore fruitam legamus; certè haud inuerisimile videtur, huius sculpturæ prosecutionem violenta Cambyſis inuasionem, dum in Aegypto cum ingenti hominum, sacerdotum, hieroglyptarumque ruina monumentorumque vastatione fusque deque verteret omnia, suspensam imperfectamque in hunc vsque diem mansisse; Siqui-à Cambyſiano Aegypti excidio, nullum amplius Obeliscum hieroglyphicis inaratum fuisse, sacerdotibus sacrisque Scribis quæ occisis, quæ profligatis, in Obelisco Pamphilio fusè docuimus; Nisi forsan dicamus, Romanorum veterum temporibus incisum fuisse; Verùm enim verò cum iam vel à Cambyſis tempore hieroglyphicorum doctrinam vnà cum vltima Aegypti ruina abolitam, Plinius asserat, non video, quomodò Romani eum inscribere potuerint; accedit quod Augustus post Obeliscos Romanam ex Aegypto delatos, desiderio intelligendi sub ipsis abditam doctrinam percitus, summa cura viros doctrina & antiquitatis notitia celebres, quos inter Cornelium Tacitum vnum fuisse Plinius cit. loco tradit, in Aegyptum ablegauerint, ea spe fretus, futurum, vt superstites adhuc sacerdotes hieroglyphicæ artis notitia instructos, qui doctrinam in Obeliscis scriptam exponerent, deprehenderet; sed frustra. Neque enim in Aegypto, nec alibi in Imperio Romano vllum hieroglyphicæ doctrinæ peritia clarum inuenit. Sed de hisce, cum in Propylæo Oedipi vbertim egerimus, eò Lectorem remittimus.

Fuerunt tamen nonnulli, qui hunc Obeliscum, dum ex Aegypto allatum adhuc rasum viderent, ab ipsis quibuscumque tandem sculptoribus siue Aegyptijs, siue Romanis Aegyptiorum veterum Simijs, hieroglyphicis insignitum fuisse, quibus non contradico; fieri enim potuit, vt quamuis artis hieroglyphicæ ignari, ex alio tamen quopiam Obelisco veluti prototypo quodam excerpta Symbola diligenti cura Obelisco raso, vt reliquis, qui iam sua literatura decorabantur, conformis fieret, inciderint; ad quod præstandum, nulla ad dicta symbola incidenda peritia requirebatur, quemadmodum tempore Sixti V. in Obeliscis Flamminio & Lateranensi ruptis mutilisque factum fuisse deprehendi, quorum defectum Sculptores Romani, vbicumque in conſpectu Obelisco lacunæ hiatusque reperiebantur, hieroglyphicis aliundè mutuatis suppleuerunt;

quæ

Causa imperfectionis huius Obelisci.

Quando & quo tempore Obeliscus effigatus sit

Aug. Casaris studium.

Interitus hieroglyphicæ literaturæ.

Non est in verisimile, Romæ Obeliscum hunc ex Aegypto rasum hieroglyphicis insignitum, & ratio.

quæ omnia à me notata, & obseruata in dictorum Obeliscorum Syntagmatis, Quarti Tomi Oedipi, Lectori proposuimus, vbi & symbola imperitè ab ignaris artis imposita emendauimus; idem in nostro hoc Obelisco contingere potuit; quod vt asseram, non exiguæ rationes me ad id credendum mouent; quarum prima est, quod in meo Musæo plura teneam huiusmodi hieroglyphicorum monumenta ex Isæi rudibus extracta, quæ tametsi hieroglyphicis veris & genuinis consent, in Aegypto tamen incisa non fuisse, indè mihi patuit, quod tum in rudibus saxi, tum in tabulis marmoreis sat mollibus & candidis fuerint inarata, quibus lapidibus Aegyptij, tanquam ἀφθαρτάς, siue incorruptibilitati prorsus contrarijs, summopere abhorrebant, vt in figura præsentī apparet.

Isidis Templum iuxta normam & formam templorum Isidis in Aegypto præcisè extruebantur.

Altera ratio est, quod qui Isaca sana extruebant, siue Cæsares, siue priuati fuerint, perindè est, Delubra præcisè iuxta formam normamque sanorum Isiacorum, prout sacrificiorum in ijs instituendorum modus & rario exigebat, adornarint; Viderant hi adyta Aegyptiorum haud dubiè monstruosis simulacris referta, muros vndique & vndique hieroglyphicis exornatos, & pro vastitate Delubri erectos Obeliscos, cuncta singulari serie & ordine disposita; Intellexerant quoque hunc disponendorum simulacrorum ordinem ad Genios alliciendos sistendosque necessarium esse; sacrorum verò obeundorum rationem ita institutam, vt peculiari hac rerum sacrarum dispositione neglecta, tantum abest, vt Genij ijs obedire crediderint, vt potius hisce deficientibus ad indignationem moti, loco gratiarum concedendarum, de peracta incuria vindictam exquirerent. Hæc itaque cerimonias Romanos Veteres imitatos, cum suppellex ægyptiaca ijs non suppetere, Symbola ex alijs veris & legitimis Aegyptiorum monumentis extracta in obuijs lapidibus marmoreisque tabulis incidisse, verisimile est. Verùm hoc æquo Lectoris iudicio ponderandum relinquo. Quare ad alia.

Superstitio Aegyptiorum in Templis extruendis.

C A P V T V.

Prolusiones ad Interpretationem.

§. I.

Hieroglyphicum quidnam propriè significet?

HEROGLYPHICVM ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ γλῶσσης, id est, sacra sculptura deriuatum, nihil aliud est, quàm symbolum rei sacrae, lapidibus saxisque durissimis contra omnem corruptionis labem incisum; solebant enim Aegyptij componere & formare sua symbola non sermone, aut verborum nominumque constructione, sed ijs notis figurisque, quæ integrum quendam

dam de altioribus naturæ Diuinitatisque mysterijs sensum inuoluerent, ingeniosa industria suos adaptantes sensus, sub obscuro atque allegorico imaginum inuolucro à profanorum ineruditorumque notitia remotissimo solis cognita sapientibus vi. Nam vt rectè Iamblichus lib. de Mysterijs Aegypt. Imitantes Aegyptij ipsum Vniuersi Naturam, fabricamque Deorum, ipsi quoque mysticarum reconditarumque notionum imagines quasdam in symbolis conficiendis ostendunt, gemadmodum & Natura rationes occultas in apparentibus formis quasi symbolis exprimit, & Dij veritatem idearum per manifestas imagines explicant. Cum ergo perspiccrent superiora omnium inferiorum similitudine delectari, atque insuper optent à superioribus bonitate repleri, quatenus pro ea viribus imitentur; meritò & ipsi conuenientem superis modum agendi pro viribus offerunt; quando occulta mysteria symbolis inferunt manifestis; in quibus interpretandis dimitte voces, accipe sensus: Quando igitur Lutum in sacris nominant, aut inducunt, hoc intellige Mundi corpus atque materiam genitalemque virtutem huic insertam, & quasi pariter agitaram atque fluentem, aut etiam causam principalem, & quasi loco fundamenti prapositam elementorum elementaliumque virtutum. Cum hoc igitur tale sit, Deus ipse generationis, totiusque Natura virium omnium, quæ insita sunt elementis, causa; & ipse qui hac superemineat omnia immaterialis ipse, indiuisus, immobilis & ingenuus, totusque ex seipso, & in seipso totus. Undè Aegyptij Deum inducunt sedentem super Loton aquaticam scilicet arborem, ubi significatur, Deum principatu suo mundanum superexcedere lutum, nec attingere gubernando, sed principatum gerere intellectualem penitus & empyreum. Omnia enim in Loto rotunda sunt, tum poma, tum folia, ex quo significatur circularis actio mentis per eadem videlicet & eodem modo se habens. Deus igitur ipse super hanc insuper actionem in seipso consistit, superans eiusmodi principatum sanctus & venerandus, & in seipso penitus conquiescens, quod quidem ex actu sedendi significat. Proinde ubi Deum introducunt naui gubernatorem, principalem significant Mundi gubernatorem; sicut enim gubernator à naui & gubernaculo segregatus, uno quodam faciliq; momento mouet undique & regit dirigitque nauem; ita Deus ipse Mundum desuper, videlicet à primis Natura principijs præcipuas motionum causas exhibens. Quoniam verò partes Cæli omnes animaliaque Cælestia, & totus Vniuersi motus ipsumque tempus, secundum quod ipse Mundus mouetur, cunctaque denique, quæ continentur in totis, vires à Sole descendentes accipiunt; idè has etiam symbolicus significandi modus adducit, verbis quidem designans secundum animalia cælestia figurari, formasque vicissim commutare per oras. Interdè verò demonstrans immutabilem eius, simulque totam per totum Mundum tractionem, atque ipsa pro diuersitate naturarum notionumque suarum, multiformes accipiunt à Sole potentias; idè symbolica traditio vult per Deorum multitudinem unum ingredi Deum, atque per potentias multiformes unam Dei adesse potentiam. Huculque Iamblychus.

Hieroglyphica, non sunt ex verbis & nominibus, sed conceptibus arcanis.

Lutum hieroglyphicè materiam notat.

Dei attributa.

Quid Deus supra Lotū sedens.

Quid per nauis gubernationem.

Deus immobilis omnia monet.

In hoc praesenti ratiocinio veterum sapientum in hieroglyphicis excogitandis solertiam adeò peritè expositam vides, vt veluti in anacephaleosi quadam omnia comprehendisse videantur.

Post Hebræos, Aegyptios primos literarum ab Hermete Trismegisto inuentarum vsum tradidisse, in operibus nostris hieroglyphicis ex numeris authoribus vbertim docuimus. Triplex autem literarum genus Aegyptijs in vfu fuisse, Clemens Alexandr. lib. 5. stromatum tradit; quorum prius apud populum & plebæios in vfu, scribendis literis aptum, vndè & ἑπιστολογραφικόν vocat; Alterum erat sacerdotale, quod ἱερογραμματικόν, quo in sacris rebus conscribendi utebantur; Tertium ἱερογλυφικόν, & sacra sculptura dicebatur, eò quod abstrusas huiusmodi literas ex omnibus Mundi rebus constitutas, tanquam abdita sacramenta Obeliscis, ac Deorum Dearumque statuis incidere solerent. Addidit & hisce κυριολογικόν, id est, scripturam propriè loquentem, (κυριολογικόν, inquit, est ea, quæ per prima elementa propriè loquitur; vt qui Solem pingunt, faciunt circulum, Lunam autem, figuram Lunæ curuæ formam præseferentem, conuenienter ei figuræ, quæ propriè dicitur.)

Scriptura
præterbia-
lis.

Exempla
adagiorum

Addunt nonnulli hisce aliud genus hieroglyphicorum, quod gnomicum vocant, quo allegoricis quibusdam effatis, morum formandorum doctrinam insinuabant, cuiusmodi Horapollon posteritati reliquit: Aegyptij quippe, vt in omnibus operationibus suis mystici, allegoricique, ita in familiari quoque colloquio, breuibus quibusdam argutisque ephonematis adagijsque utebantur, quibus mores, diuersorumque hominum conditiones vel laudandas, vel vituperandas perstringebant, quæ & hieroglyphicis symbolis adnumerarentur, eorum tamen plerumque in familiari consuetudine vsus erat, cuiusmodi sunt: *Numero 1095. signatus est*; quo pronuntiato indicabant hominem mutum; continet enim hic numerus 1095, dies vnus integri triennij, si ex 365. diebus vnus anni constituatur curriculum, intra quod tempus, dum puer non loquitur, etsi linguam habuerit, vocem tamen nunquam manifestaturus est. Præterea eum, qui ad hominem ferocem in necessitate constitutus confugiens opprimitur, indicaturi, id hoc epiphonemate exprimebant: *Noctua passerem excipit*; hic enim à venatoribus agitat, dum ad noctuam confugit, ab ea mox opprimitur. Rursus hominem indicaturi in silentio contemplationis studio vacantem, dicebant, *cicada canit*: hæc enim non ore, sed alarum stridore cantum perficit. Talia sunt plurima argutè sanè & mira ingenij industria excogitata, quæ in vnum collecta Tomo II. Oedipi Aegyptiaci folio 166. exposita sunt, ad quæ Lectorem remitto.

CAPVT IV.

De mystica significatione figuræ Obeliscorum.

VM, teste Clemente lib. 6. Stromat. nihil apud Aegyptios actum sit mysterio non refertum, adeò quidem, vt vel ipsæ domus, Tempa, Instrumenta, habitus, quos vel in Deorum cultu, vel in sacrificijs peragendis solenni pompa portabant, imò ipsi, quos faciebant nutus & gestus, mysticum quoddam essent rerum altissimarum per huiusmodi significatarum symbolum; certè nequaquam temerè aut sine ratione, aut ornatus tantum gratia, vt multi perperam sentiunt in hyeroglyphica sua sapientia posteris repræsentanda Obeliscis vsos esse putabimus; sed summo studio, & insigni quadam mentis inuestigatione eam sibi comparare voluisse censendi sunt figuram, quæ ipsamet mysterijs referta, mystico symbolorum contextui vndeque responderet. Qualem pyramidem quadrilateram esse in sequentibus copiosè monstrabitur. Nam quod Hieraphantæ particularium rerum sub symbolis expressarum descriptione connotabant, hoc totum in exteriori Obelisci, aut Pyramidis facie veluti in Synopsi quadam, aut in faxeæ cuiusdam epigraphes rudimento ἀνακεφαλαιωτικῶς vniuersim repræsentabant; adeò vt in Naturæ penetralibus nihil adeò absconditum sit, quod hic non præfiguratum videatur. Atque hæ sunt illæ maximæ columnæ, de quibus Iamblicus; in quibus veluti sub Sileno quodam Astrologiæ, Geometriæ, Musicæ, Arithmeticæ, Theologiæ & Philosophiæ reconditoris maxima quæuis mysteria recondita latent. Et de quibus Pythagoram, Platonem, aliosque inter Græcos Philosophos doctrinam & veram philosophandi rationem didicisse, paulò ante ex Iamblichio ostendimus. Sed vt quæ verbis tantoperè commendamus, ea sic se habere, ipso opere monstremus.

Dicimus primò, per Pyramidem seu Obeliscum Aegyptios rerum Naturam & informem illam materiam, quæ innatum quendam ad formas recipiendas appetitum habet, repræsentare voluisse. Sic enim Abenephius sentit, verba eius sunt: vt sequitur: *Per ipsam figuram pyramidum signabant materiam primordiale*; cui consentit Artephi Arabs, in capite, quo probat: *Ex puncto omnia*, & post eum apud Pierium anonymus quidam citatus, ex sequentibus verbis pulchè deducit. Sicut enim pyramis à summo fastigio L velut à puncto incipit, & per lineas L NOST. in superficies, & corpus abiens, paulatim in omnes partes dilatatur, sic rerum omnium Natura ab vnico principio, & fonte, qui diuidi nequit, nempe à Deo Summo Opifice profecta, varias deinceps formas suscipit, ac in varia genera atque species diffunditur, omniaque apici illi, & puncto, à

Apud Aegyptios omnia mysterijs plena.

Obelisci figura mysteriosa.

Columnæ Iamblichio quales fuerint.

Obeliscus symbolum totius naturæ & materiæ.

Primigenia
Mundi ori-
go.

Quadrata
basis 4. ele-
menta notat

quo omnia manant & profluunt, coniungit; quo sanè optimè repræsentari videtur primogenia illa Mundi origo, quæ omnes Mundi partes conformata, illam, quam nunc vidimus, speciem effecerunt. Erat enim olim Mundus informis & cænosus, nondum discretis rerum notis integritatem suæ formæ adeptus; nam neque Tellus centrum suum pro fundamento rerum omnium stabilierat, neque Cœli perpetuus motus certa sede volebatur, sed omnia sine Solis vsu immota, tristisque depressa silentio languebant; aliud extabat nihil, quàm informis diffusæ materiæ segnities, antequam principium illud, à quo producta & constituta sunt omnia, salubrem vitæ motum depromens, mundum Mundo redderet, Cœlumque à Terra, & pelagus à Continente distingueret. Quo tempore prima rerum elementa, quatuor, ex quibus ceu radice, ac generis principio nihil non gignitur, quæ per pyramidis quadratam basin S T V X expressa sunt, ordinem suum ac formam propriam acceperunt.

Erat autem hoc vnum inter cætera dogmata Aegyptiorum, vt crederent, omnium rerum in hoc Mundo existentium perfectiones, bonorum item ac malorum commistiones, latentes rerum consensus & dissensus, item spiritus & materiæ in vnum compositum coëuntium

mixturam non fieri, nisi pyramidalis quodam progressu, adèd quidem, vt ea entia, quæ ab omni corruptionis perniciæ remotissima sunt, pyramidis suæ basim supra Solis Lunæque vias in Zodiaco supramundano fundantes, apice suo deorsum verso corporearum rerum orbitam non tangant nisi in puncto. Contrà verò illæ res, quæ terrenæ mistionis inuolucro vestitæ, in Mundo elementari cernuntur, pyramidis suæ basim contrario situ in corruptionis centro fundatam habent, apice sursum verso, immortalium rerum orbitam non nisi in puncto minimo tangant. Hinc illam A B C. Lucis, hanc D E F. tenebrarum pyramidem appellabant, arbitrabanturque, pyramidem tantò plus terrenis rebus immixtam, & tantò maiorem de luciditate sua iacturam facere, quantò plus inferioribus terrenisque rebus immixta, approximauerit. Alteram verò, quantò plus à rebus corruptibilibus remota ascenderit, deque

Lucida & tenebrosa pyramis quid?

terre-

terrena corruptionis labe expeditior fuerit, tantò plus lucis & fulgoris acquirere, donec in immensitate luminis, velut in mari gutta, quædam absorbeatur, vt in subiuncta figura patet. Hinc Animam lucidæ comparabant pyramidi, corpus tenebrofæ; Nam Animam corporeis voluptatibus, & cœnosis delicijs immerfam, grauem, torpidam & tenebrofam; eam verò, quæ rectæ rationis ductum secuta, ad incorruptibilium & cælestium rerum contemplationem sese clenauerit, lucidam, cœlestem & angelicam appellabant, à Zoroastre, ni fallor, edocti, qui eadem de causa, animam dicebat alatam esse, alas perdere, cum corporeis cupiditatibus & vitijs acquieuerit, eas recuperare, cum ijs recrescentibus cœlestia petierit; Vndè Sphynges *ἑρπυλῦφες* alas efformabant.

Animam alatam dicebat Zoroaster.

Finis itaque principalis, quem Aegyptij in Obeliscorum erectione præfigebant, erat, repræsentare Solis & Lunæ, quorum illum Osirin, hanc Isin vocabant, ob innumera, quæ perenni influxu præstant, beneficia; & per Obelisci quidem figuram exprimebant radios, quos Solis digitos appellabant, eò quod illi veluti ex centro Solis & Lunæ per quadripartitam Mundi partem, quaternis Obelisci lateribus indigitatam, in quadratam Obelisci basin, quæ inferior Mundus Hylæus siue Elementaris, ex igne, aëre, aqua, terra constitutus connotatur, diffusi, veluti fœcundo quodam digitorum attactu, omnia animare, omnia conseruare crederent; allegorica hac significatione, beneficiorum, quibus Orbem implerent, magnitudinem insinuantes. Nè verò mysticæ Obelisci figuræ color esset inconueniens, lapidem non quemuis, sed ad Solis proprietatem connotandam, durissimum & adamantina quadam vi & robore præditum, nullis temporum iniurijs obnoxium, quem Græci *πυροποικίδαν*, id est, igneo quodam colore variegatum, quem Itali *Granito rosso*, ob particulas quasdam ignei coloris sparsim hinc inde lapidi intermixtas, vocant, assumebant; quoniam verò hunc lapidem quadruplici particularum colore variegatum deprehendebant, alias rubro, quibus ignem, videlicet elementaris sphaeræ Solem; alias subalbescentes, quibus aërem; alias ceruleo, quibus aquam, alias nigro, quibus terram significabant, queis aptè sanè exprimebant radiorum Solis excentro Obelisci per quaterna Mundi latera, in inferioris Mundi quaterna elementa, diffusorum processum, & hunc non solum per Solem materialem, sed & allegorica quadam allusione, ad Genium in centro Solis residentem, quin & ad intellectualem Mundum, secundum analogiam quandam, Solem illum supramundanum, & inuisibilem referebant, cuius principali influxu primò in Mundum Geniorum, & per hos in corporei Mundi Solem, & tandem in hylæi Mundi Solem deriuato, omnia quadruplicis Mundi membra in vnione ad conseruationem Vniuersi conseruabantur.

Solis & Lunæ effectus Obelisci mō strabant.

Obelisci dicebantur digiti Solis & cur?

Mysticæ figuræ Obelisci congruum lapidem eligeant.

4. Elementa indigitabant
4. differenti-
bus colorib⁹
quibus lapis
constabat.

Sol supramundan⁹
Obelisco no-
tatus.

Ex hisce, ni fallor, luculenter patet ingenium veterum Aegyptiorum, quo nihil non, quod tum ad Diuina, tum ad Naturæ humanæque conditionis Sacramenta innuenda spectabat, assumere solebant. Sed iam ad ipsius Obelisci Interpretationem calamum conuertamus.

A

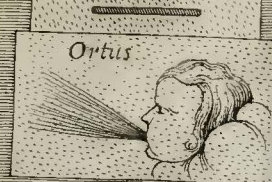
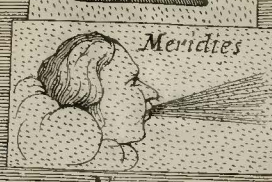
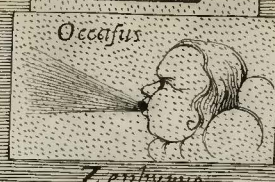
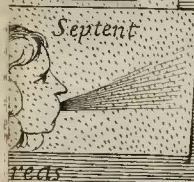
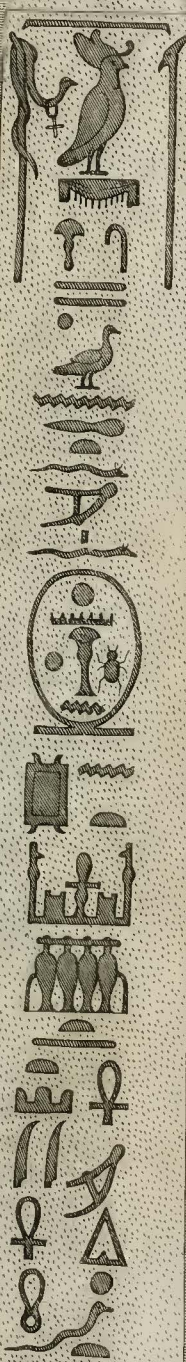
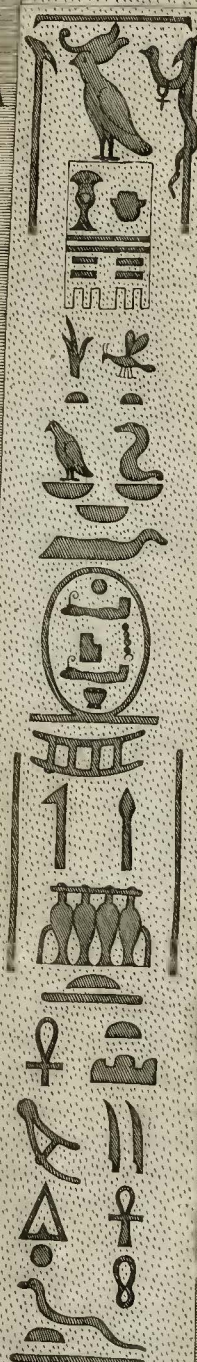
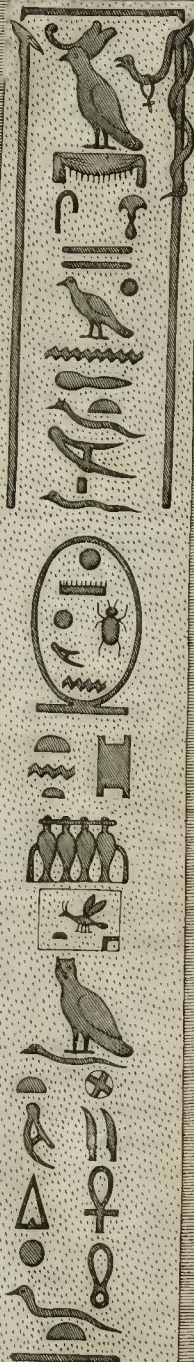
ΜΗΘΕΝ ΚΕΚΑΛΥΜ
ΜΕΝΟΝ Ο Ξ ΚΑΠΟ
ΚΑΛΩΒΗΘΗΣ
ΤΟΣ

B

ALEXANDER
VII
PONTIFEX
MAXI
MO

ΜΗΔΕΝ ΚΣΟΠΛΟΝ
Ο ΞΚ ΓΥΝΕΑΘ' 4
6 ΕΤΟΑ
ΛΑΝ. 12

五

S E C T I O II.

Interpretatio Obelisci
ex omni antiquitate, Authorumque veterum
testimonijs stabilita.

C A P V T I.

Diuisio Obelisci.

IS igitur iam expositis, nunc ad actualement Obelisci Interpretationem nos accingamus. Diuiditur Obeliscus in quatuor latera; in quo primo loco in singulis Scarabæus expansis alis, deinde Accipiter spectatur tutulatus, siue mitratus; ex cuius tutulo Capreolus emergit, duobus hinc indè stipatus baculis vpupæ capite insignitis; habet verò Accipiter à tergo Serpentem seu Aspidem, quam caudâ sua baculo vpupomorpho circumplicatam vides; dorso verò suo appensam gestat Crucem ansatam. Habes itaque hic in prima fronte Obelisci quatuor distincta hieroglyphica; primo Scarabæum, & Accipitrem tutulatum; Secundò 2. baculos vpupæ capite insignitos; tertio Aspidem; quartò Crucem ansatam dorso Serpentis insertam, quatuor symbola singulis lateribus communia cum ijs quæ, imò eadem in Obelisci Lateranensis prima serie cernuntur, vti & cum omnibus alijs, quæ in hoc Obelisco continentur symbolis, ita vt hic præfens ex minori-

44. Obeliscis (quos P. Victor Romam aduectos fuisse scribit) vnus, non nisi compendium quoddam illius maioris Obelisci, censeferi debeat, vti in serie symbolorum explicandorum patebit. Quæ quid significant, iam Diuini Numinis aspirante gratia aperiemus.

Nota, nos in principio dixisse, hunc Obeliscum non fuisse perfectum, sed ab Hieroglyptis, nescio quo impedimento derelictum, siquidem in eò complura desunt symbola, nonnulla quoque incepta & nondum finita cernuntur; & vel ex nudis pyramidij faciebus luculenter patet, in quo principalem figuram (quæ debebat esse Scarabæus extensis alis conspicuus, quem Hieroglyptæ vltimò forsàn delineandum distulerant) omiserunt. Atque hanc rem ita se habere, tum consimiles huic, Obelisci Mahutæus, Mediceus, & Monticælius clarè docent, tum Ars-hieroglyphica cum primis eum requirit, quin vel ipsa nota c d, quæ

apud

Deest in py-
ramidio figu-
ra Scarabæi
alis extensis

Ex artis hie-
roglyphicæ
notitia, in-
terpres omis-
sa supplet.

apud Hierogrammatistas distinctionis symbolum erat, & aliquid præces-
sisse significabat, in nullo non Obelisco primo loco reperitur; quemadmo-
dum in Oedipo varijs in locis Lector inueniet. Quare nos iuxta veram
Veterum Aegyptiorum artem hieroglyphicam, quam multorum anno-
rum ingenti labore studioque, nec non ex continua symbolorum com-
binatione, tandem Dei gratia didicimus, id in pyramidio omissum symbo-
lum Scarabæi, vti è latere patet, restituimus. Hisce
præmissis ad intentam Obelisci Interpretationem
reuertamur.

Itaque prima suprâ enarrata symbola, vti
vides, in omnibus lateribus sunt eadem, in reli-
quis verò lateribus symbola etsi differentia sint, in duobus tamen al-
ternis lateribus, si pauca excipias, per totum symbolorum contextum
pari ferè pacto eadem sunt, vti in latere A C. & B D. vides; hoc verò
cur factum sit, paulò post exponemus. His igitur breuiter expositis, iam
inceptam Interpretationis telam prosequamur.

Scarabæus
quid?

Scarabæi extensis alis cetypon, nil aliud, nisi supremum, & inuisi-
bile Numen Numinum, Solem supramundanum, & intellectualis Mun-
di principium denotat: Nam vti iam sæpè diximus, signabant Aegyptij
vnâ & eadem re, sub analogia quadam per Scarabæum & accipitrem,
non tantùm fiderei Mundi Solem, eiusque præses Numen, sed sub qua-
druplici Mundorum conceptu, Solem Mundi intellectualis supremum
Numen, & hoc indicaturi in pyramidio vt plurimum ponebant Scarabæum
sub actu volandi, quo innuebant, Numen hoc supramundanum
ex vltimi Obelisci puncto, veluti Diuinitatis suæ centro in omnem Mun-
di latitudinem diffundi, omnia sibi inferiora animare, & vi sua mirifica,
influxuque ad operandum excitare. Hinc infra pyramidion proximè fe-
quitur nota distinctionis c. d. quæ Mundi supremi animam ab Anima Mun-
di fiderei, id est, Sole quadantenus diuersum quid indicat.

Quid nota-
C D.

Intellectuale illud Numen supramundanum ex abdito Diuinitatis suæ
centro euolutum, in fiderei Mundi animam, qui Sol est, & per Acci-
pitrem indicatur, nunquam influere cessat; vndè vita rerum omnium,
per Serpentem; per capita Vpupæ, quæ sceptra insigniuntur, rerum om-
nium varietas, quam Dominio in superiori & inferiori Mundo, tum per
duos baculos, tum per Crucem ansatam dorso annexam, producit, no-
tatur. Verùm ne quicquam proprio iudicio asseruisse videar, ea ex om-
nigena eruditione stabilienda atque confirmanda duxi.

Influxus su-
premi Nu-
minis in in-
feriores mû-
dos.
Serpens
sceptra ca-
pite vpupæ
insignita.
Cruce ansata
indicant,

§. I.

Expositio Scarabæi qui primum in Obelisco locum obtinet.

Quod verò Veteres Aegyptij per Scarabæum primo pyramidij loco
positum, supramundanum Numen, siue Solem intellectualem omnia vir-
tute sua collustrantem intellexerint; antequam ostendam; Notandum est
pri-

primò, Hieroglyphicum Scarabæi variam pro varia rerum symbolorumque ei coniunctorum ratione, significationem sortiri: Aliud enim significabat, in pyramidio alis expansis, aliud alis contractis positus, aliud denique alijs notis stipatus, quæ vti fusè in Oedipo recensuimus, ita hic ijs repetendis immorari superuacaneum esse ratus sum. In pyramidio verò Obeliscorum positus, maximè Diuinum quid notabat, videlicet, vti diximus, Solem illum supramundanum inuisibili vi sua omnia colustrantem.

Scarabæus
variâ signat.

Sed vt ad Scarabæi hieroglyphicum propius accedamus; nullibi pulchrius & ingeniosius supramundani spiritus operationes in mundo per Scarabæum expressas reperi, quam in Tabula Bemina & est sequens hierogrammatismus, in quo non abstrusis solummodo symbolis effectus & operationes Animæ Mundi exprimentur, sed & singulæ vniuersi, seu mundanæ machinæ partes, in quas Mundi spiritus agit, singulari ingenij solertia, vel in vno schemate mira metamorphosi concinnato explicantur.

Magnorum
arcanorum
hierogram.
matismus.

Totus hierogrammatismus primo *καὶ ἄλλο - ἀνθρώπου μορφή*, id est, ex Scarabæo, sub capitis humani specie componitur; vti in figura patet, & per

caput quidem humanum Horum seu Mentem Mundi opificem, per Scarabæum ipsum Mundum, eiusque singulas partes, conuersionesque, ac motus siderum, calorūque volumina, per circulos collo suffixos indignant; capiti cornuta Lunæ facies in circulum

abiens imponitur, quæ innixa Soli id est, Hori capiti scitè sanè, phases Lunares, quas menstrua circumuolutione cum Sole efficit, signat: in cuius centro circuli character in crucis similitudinem diffusus ponitur, quo, vt paulo post exponemus 4. elementorum, prout ☉ & ☾ influxibus substant, motus, arcana quadam naturæ similitudine exprimentur. Tenet Scarabæus Chelis suis tabellam cum inscriptione vocis ΦΥΛΟ, qua voce coptica, quæ amorem significat, pulchra sane indicatur, diuersissimas Mundi partes, specierumque innumerabilem varietatem, nisi amore, totus vniuersi veluti glutino quodam vniri non posse; hic autem amor, cum aliunde quam ab anima Mundi, cuius amor affectio quædam est, non procedat; ideo supra Scarabæum globum videlicet alatum, ex cuius concauo serpens emergit, ponunt, quod dictæ animæ Mundi omnia permeantis, & vitali calore animantis symbolum est: quoniam verò hoc symbolum in Prodomo Copto, vti & in Tabula Bemina, ex qua illud extractum fuit, quam sæpius exposuimus, eo Lectorem remittimus. Verum ingrati curioſi Lectoris, hic idealem sub duplici sensu huius Hierogrammatismi in partes diuisi, lectionem apponendam duximus; vt quam multiplicem doctrinam, vel vnicum hierogramma sub se contineat, Lector dispiciat.

Paradigma Læctionis hieroglyphicæ .

*Iuxta sensum proprium ita
lege .*

Anima Mundi vita rerum .

Totius orbis moderatrix .

Cælorum orbitas .

Solem .

Lunam .

Elementa .

Amore connectit & in suo
esse conseruat .

*Iuxta sensum mysticum ita
lege .*

Hemphtha supramundanum
Numen, Sol Archetypus .

Osiris .

Genij cœlestes .

Horus .

Isis .

Dæmones sublunares velati
per potentem .

Amoris catenam trahuntur
alliciunturque .

Varia Scara
bæorum for
ma .

Scarabæum , quem Græci à Sole Heliocantaron , & à felis forma aluromorphum vocant, Aegyptijs hieroglyphicum fuisse , quod Solem indicaret , eiusque effigiem genuinam , non duntaxat hieroglyphicorum Obelisco præsentî inscriptorum , sed & irrefragabilia ex omni antiquitate , vetustisque historiarum monumentis allata testimonia , fatis superque demonstrant . Atque vt alios innumeros omittam , testantur luculentissimis sanè verbis Suidas & Ælianus , Sacerdotes Aegyptios , Scarabæos singulari quodam honore cultos , sacris Obeliscis insculpere solitos ; quibus ad stipulatur Abenephi de Antiquitatibus Aegyptiorum , dum sic ait : *Aegyptij Philosophi ad Solis denotandam excellentiam , Scarabæos passim saxi insculpebant* . Verba eius sunt : *الحكما مصر فلما يريدون ان يدلون الغضلة الشمس ونقشوا في الحجر العذرة الخنفمة*

Sapientes Aegypti excellentiam Solis significaturi in saxi insculpebant Scarabæum . Cui Manethon quoque in naturalium epitome , & Hecatæus de Aegyptiorum philosophia à Diogene Laërtio citati , de vitis philosophorum consentire videntur : *Aegypti* , inquit , *eiusmodi philosophiam de Dijs ac iustitia dixere ; materiam primam principium fuisse rerum , & elementa discreta , perfectasque complures animantes , Solem & Lunam Deos esse , alterumque Osirim , alterum Isim appellatos : exprimere autem illos per Scarabæum & draconem (melius serpentem aut aspidem) saxi insculptos* .

Euse-

Eusebius Pamphilius inquit: *Inter cætera Soli consecrata animalia, Scarabæum summopere venerabantur Aegyptij, animatam Solis effigiem esse putantes.* Cuius rei veritatem nobis ostendis genima apud Laurentium Pignoriam, in quo radiosum Solis seu Hori caput puerile Scarabæo concinnè appositum vides, quæ omnia Serpens caudam suam vorans ambit, ut & daretur intelligi, Horum seu Solem temporum, annorum, totiusque Cyclicæ conuersionis in Mundo Authorem esse, uti sequitur.

Scarabæus
viva Solis
imago.

Sol totius

Vniuersi moderator

Temporum

totius Cyclicæ

conuersionis

Author

Hunc itaque Scarabæum (qui inter cætera diuinis honoribus affecta animalia non infimum sanè locum obtinet, Aegyptij, ut vberiore rerum significandarum haberent materiam, in tres veluti species, seu differentias diuisum, teste Horo Apolline saxis suis, (quæ Soli sacra ob acutam figuram Obeliscos veteres appellabant) ad Solis indicandas virtutes insculpsérunt. Ac primæ quidem speciei Scarabæus est ἀλγρόμορφος, feliformis, quem ob eum, quo coruscat, fulgorem cum Plinio & Aristotele non malè χρυσόκαυθρον, seu cum Aristophane χρυσομεδόνθεον dicimus. Secundi generis erat bumorphos, seu bouiformis, tauri genuina foboles, nescio quid bouinum affectans. Tertij denique generis Scarabæus Monoceros erat, cæteris dissimilior, Mercurio, teste Horo, sicuti præcedens, seu Tauroædes, Lunæ, ob eius in Tauro exaltationem, consecratus. Quis porò ex hac triplici Scarabæorum differentia Osiridi, seu cælesti-Soli potissimum consecratus fuerit, meritò quispiam dubitare posset. Verùm nè vllus in legentium animis dubitandi scrupulus relinquatur, Dico singulos Osiridi, quamuis non nisi sub diuersorum effectuum, quos Cælestis ille Osiris in hoc Mundo causat, repræsentatione fuisse consecratos; erat enim, teste Plutarcho, hoc familiare Aegyptijs, diuersis vnus rei effectibus diuersa nomina & symbola affingere, ut doctè demonstrat Hieronymus Aleander in Tabulis suis Heliacis, & ego in Protheoria, seu apparatu hieroglyphicorum fusè ostendo. Præcipuè tamen feliformem illum Scarabæum, ob expressam quandam in actionibus suis operum Solis similitudinem, Osiridi, in quantum Sol Mundi sensibilis credebatur, ab Aegyptijs dicatum, testatur hisce verbis Horus Apollo: εἰσὶ τε καὶ καυθάρων ἰδεῖν πρὸς ποσὶν μὲν ἀλγρόμορφος, καὶ ἀκρινωτὴ ἦν περ καὶ ἡλίου ἀνέθεσαν δια τὸ σύμβολον. Tres, inquit, sunt Scarabæorum species; prima quidem Catti referens faciem, & radijs quibusdam veluti insignita, quam ob similitudinem quandam Soli dicarunt. Tum quia fulgore suo Solis imitatur radios, tum ut statim indicat, quia ad æluri felisque similitudinem Solis ascensum descensumque, sympathico quodam oculorum pupilla-

Osiridis sue
Solis effe-
ctus notabāt
per Scarabæos quibus
cunque tan-
dem.

Operatio-
nes Scarabæi analogæ
ad Solis operationes.

rumque incremento decrementoque , vt qui sub ortum intendantur , retundantur sub meridiem , cum occasuro verò hebescentes occidant sidere , referre videntur .

Magno Scarabæi cum Cælo affinitas & similitudo .

His ita positis , magnam quoque Scarabæum , tum quoad operandi modum cum ouo & Cælo affinitatem habere , testantur singulæ Scarabæi partes ; totius corporis Crustacea structura , quâ nescio quid ouale , ac testaceum affectet , insinuat ; vt in præcedente hieroglyphico cauda Scarabæi docet ; tenuibus , diaphanis , ac plicatilibus alis , quæ aëriâ sua forma , igneæque , sicuti & in reliquo corpore feminalis virtutis receptaculo , terrestri Sphæræ totius corruptionis loco vnde quaque correspondent . Quid aliud quinque illæ lineæ , quæ in dorso eius apparent , nisi quinque Mundi Zonarum repræsentatio est ? Accedit vnumquemque Scarabæum triginta instructum digitis cum sex suis bifurcatis pedunculis ; quibus sanè nihil aliud significari videtur , nisi menstrua triginta dierum spacia , quibus singula signa in Zodiaco Sol percurrit : Quæ omnia appositè confirmat

Ruellius .

30. digiti in Scarabæo quid notentur

Ruellius lib. 2. de stirpium natura , hisce verbis : *Quin & Scarabæus omnibus cognitum animal totidem digitis , aut potius pedibus innititur , quot diebus mensis constat , in quibus exorians Sol suos prosequitur cursus , is Solis & Luna coitum nobis apertè demonstrat ; quandoquidem è bubulo stercore pilulam ab ortu ad occasum rotando versans , in orbis imaginem effingit ; quem in 28. diebus factò humi scrobulo adobruens tantisper cælat , dum signiferum ambiens Luna ad intermenstruum reuertens , sileat : aperto tùm orbiculo nouam prolem edit , nec aliam nascendi nouit originem .* Plinius quoque de eodem loquens : *Propter hunc , inquit lib. 30. c. 11. Aegypti magna pars Scarabæos inter Numina colit , curiosa Appionis interpretatione , qua colligit Solis operum similitudinem , vt supra diximus , huic animali inesse .*

Plinius .

Horapollon .

Horus Apollo clarissimis verbis prædicta confirmat lib. 1. c. 10. sic enim ait : *ἐκεῖ δὲ πῶς καὶ θάρος καὶ δακτύλος περιέκοντα διὰ τῶν περιέκοντα ἡμέραν τὴν μηνὸς ὅν αἷς ὁ ἥλιος ἀνατέλλων τὸν ἑαυτοῦ ποιεῖται δρομὸν .* Habet , inquit , omnis cantharus digitos triginta , ob triginta dies mensis , quibus Sol Oriens suum per singula Zodiaci signa cursum peragit . Porro non similitudine tantùm , aut parium veluti analogica quadam repræsentatione , sed motu quoque operandique ratione ac methodo Solem Scarabæus in omnibus æmulari patet ; pilulas enim illas , ex quibus ortum Scarabæi habuerint , ad ipsam Mundi formam & imaginem effingunt ; Vbi enim bubulum , aut alterius iumenti excrementum nacti fuerint , pilulas efficiunt , quas ab exortu , occasum versus voluunt , ac posticis impellentes pedibus non intermissa rotatione protrudunt , ipsi interim aduersus ortum , teste Horo citato loco , spectant , quasi de industria id dent operæ , vt Cœli ipsius intuen- do exemplar , imaginem eius exprimere conentur . Quid verò illud , quod inter trudendum à Subsolano in Africum , quasi astrorum ortui obuiam fieri contendant , qui quidem proprius motus ab Africo ad Subsolanum est , an non in hoc motum Solis proprium etiam affectare videntur ?

Quid per pilulas quas versat significetur .

Quid

Quid dicam de tempore fœtui excludendo destinato? qui certè ad Solis Lunæque motum exactissimè, vti ex supradictis Authoribus constat, ordinatus est; Nam Sphæræ illæ stercorariæ ad exemplar Mundi à Scarabæo fabricatæ, inque terram defossæ, tanto dierum spacio, quanto periodicus Lunæ motus constat, detentæ, paulatim animari videbuntur, primùm quidem in vermiculos, mox in Scarabæos suo tamen adhuc inclusos folliculo. Nono autem & vigesimo die, pater è nido prodit, pilulas congerit, & singulas, vt diximus, protrudendo in aquam deuoluit, vt qui diem eundem Solis Lunæque ortum conciliare non ignoret, ac proindè Mundi ipsius generationem quandam assimilate, Luna noua incipiente affectet; pilæ autem istæ in aquis emollitæ primùm, atque haud ita multò post adaperatæ cum fuerint, informati iam excluduntur Scarabæi, nigrum it campis agmen. Sed & hoc in Scarabæo ouum vltimis pedibus versante sat indicatur.

Ex pilula
nouus fœtus

Quomodo verò Mundus à supremis Numinibus in perenni suo cursu conseruaretur; scitissime sane, indicat gemma ex Peitesciano gazophylacio extracta, in qua Scarabæus supremum locum tenet, sub acta volandi; deinde Horus baryde impositus, cui à capite & pedibus apppositi cernuntur duo accipitres, quo quidem nihil aliud significant Mystæ, nisi Horum, qui Plutarcho teste, idem est ac Mundus hic sensibilis, qui tùm influxu & assistentiâ perpetua supramundani spiritus, per Scarabæum indicati, tùm Solis ex ortu in occasum per 2. accipitres significati, motu animatus, in generationes rerum vrgetur, & hoc pacto cognoscatur. Lectionem idealem hîc appositam vides.

Sol
annuo
omnium rerum
Mundo

motu suo
diurnoque
in elementari
prouenientium

causa est.

Ægyptij itaque sapientes admirabile bestiolæ huius opificium profundius pensitantes, paulatim in opificium Mundi huius profunda quadam inuestigatione peruenerunt. Imò Scarabæo Magistro paulatim in spiralem astrorum, Solis Lunæque, & denique vniuersi motum, in spiralem humanæ mentis progressum, in Archetypi denique Mundi circumuolutionum reflexas (si ita loqui licet) agitationes motionesque peruenerunt. Demum Scarabæi opificio veluti archetypo quodam proposito, iuxta quod Lyncei primorum seculorum philosophi operantes, in stupenda Naturæ mysteria, ac reconditissima vtriusque Medicinæ Sacramenta, manu ductione, sola Scarabæi, penetrarunt. Vnde in summa semper veneratione putidissimum animal apud Aegyptios est habitum, vt si quis illud forsan pedibus

Opificium
Mundi re-
fert Scarabæus.

triuif-

triuisset, inextinguibile crimen commississe censeretur; atque huc facit, quod in tract. Arabico, qui dialogus duorum peregrinorum inscribitur de Persa & Aegypto ad propositum Scarabæi cultum haud iniucunde narratur. Persa enim, dum Scarabæum, luteum orbiculum per semitam hinc inde versantem fortè fortuna calcasset. Fertur calamitosum casum intuitus Aegyptius manibus in Cælum sublatis, omnia Numina ab hoc scelere immunem esse protestatus. Persa verò, quid hac insolita, protestatione sibi vellet, rogante, neque tu, inquit Aegyptius, vindictam Deorum formidas, qui sacram & animatam Osiridis nostri supremi Numinis imaginem, in qua habitans nos Cælorum motus, omnemque agriculturæ instituendæ rationem docet, adeo temerè & indignè tractare audes? hac itaque expostulatione emendatus Persa in posterum cautius progressus est; ne lutosum & ridiculum dealtrum lædendo, non Deos, sed superstitionum hominum iram in se concitaret. Sed hæc anima gratia.

Hieroglyphicum II. Accipiter Tutulatus seu Mitratus.

Accipiter
tutulatus sū
mam in fide
reo Mundo
potestatem
indicat.

Variè Osiris
sive Numen
Solare
exprimitur.

Diximus in præcedentibus, supramundanum Numen, Solem inquam, in siderei Mundi membra influere, in quo quemadmodum Sol primum locum obtinet, ita quoque Solaris Genius aptè per Accipitrem tutulatum exprimitur, qui vim influxivam à supramundano Numine receptam inferiori hylæo Mundo communicat, vti postea exponetur.

Aegyptij cæteris superstitiones, præter Crocodilum & Ibidem maximo imprimis honore habebant Accipitrem, dum non solum per hunc Osiridem designabant, sed eum ipsum veluti præcipuum Numen suum honorabant, vti illud pluribus locis testatum reliquit Plutarchus; præstantissimam enim omnium apud Aegyptios considerationem super Accipitre fuisse, testantur in omnibus penè

Obeliscis multiplici figura eiusdem repræsentatæ imagines ac hierogrammatismi *ἱερακόμορφοι*, cum hunc modò tutulatum, modò *ἀνθρωπίμορφοι*, hoc est, in vnum ex homine & accipitre compositum, nunc in vnum ex Serpente & accipitre transformatum intuearis *ὀφιδόμορφον*, sive serpentiniformem, nunc crista, iam titulo veluti tiarâ seu mitra sacerdotali conspicias insignem, nunc extensis alarum remigijs summa veluti petiturum, nunc iterum ipsidem contractis ex alto ad ima se vibrantem; Nunc derepente serena

ferina facie, ac plumoso capite in humanæ faciei blandimenta abeunte; pedibus per ungues in digitos abeuntibus manibusque in rectum exportatis officijs, ἀνδρωπόμορφον hominem mentitur; nunc pedibus in serpentina spiras & volumina abeuntibus horridus, aspidem & draconem refert, de quibus omnibus dicendum est, ut tandem tantæ rerum confusioni modus statuatur; Ac de ἀνδρωπόμορφω quidem alibi dictum est; nunc quid per tutulatum seu cristatam Accipitrem significarint, videamus. Ac primò quidem Abenephius Animam Solis significasse asserit: *Et per figuram accipitris denotabant animam Solis*. Cui adstipulatur Horus: ὅτι γε μὴν ἔπειτα καὶ δοκεῖ εἰδωλὸν ἥλιος ὑπάρχειν ὡς πᾶντα τὰ πετεινὰ πρὸς τὰς αὐτὰς ἀκτῖνας ὀξυκωπιῦν ἀφ' ὧ καὶ οἱ ἱατροὶ πρὸς τῶσιν ὀφθαλμοῖς καὶ ἱερακίᾳ ἑοικέναι χρῶντας, ὅθεν καὶ τὸν ἥλιον ὡς κύριον ὄντα ὀξυκωπῶς, &c.

Animam Solis accipiter significat.

Tum etiam, quod Solis præter cæteras volucres, simulacrum esse videatur, utpote peculiari quadam & occulta naturæ vi praditum, dum præter cæterarum avium morem irretortis eius radios oculis sustinet. Hinc fit ut Medici ad sananda oculorum vitia & incommoda, Hieraciò herba utantur; Inde etiam fit, ut Solem interdum tanquam visus tutorem ac Dominum Accipitris forma pingerent. Hinc t. l. Æliano: Accipitrem quoque Apollini consecrant Aegyptij & venerantur, Oron sua lingua Deum hunc appellantes; autem autem huiusmodi Thaustum nominant; Cum Apolline idcirco connenientiam habere aiunt; quod ex avibus Soli accipitres semper nullo negotio adversus Solis radios intueantur, nec irretortis intentisque oculis sursum versus, iter suscipere grauentur, nec divina flamma istiusmodi offendantur, idemque venenosissimis bestijs, uti Ceraſtibus & scorpionibus inimicissimi sint. Scholiastes quoque in aues Aristophanis, ἱεράξ ἱερῶν θεῶν ἥλιος Ἀπόλλωνι. Accipiter sacer est Soli, tum propter motus sui velocitatem (nam ut Sol velocissimus est, sic volatu suo perniciosissimus accipiter) tum propter cognationem ex origine sui nominis, vocatur enim ἱεράξ ὅτι τὸ ἱεράδιον ἱεράει, id est, à facili motu, qui quidem Soli quàm maximè convenit: quin & à Cælesti sphaerarum imperu, sic eum aiunt dici. Varinus & Eusebius in Homer. scilicet ob impetum vehementem, quod instar fulminis volatu feratur. Porphyrius quoque lib. 4. de abstinentia: Deos, ait, aliquot animalium nominibus veteres appellant, ut Felem, Lacertum, Leonem, Draconem, Accipitrem. Giraldus quoque Apollini accipitris genus, quod ἱερακόπτερον vocat, attribuit; Plutarchus quoque in Osirid. & Isid. Aegyptij Osiridem sæpè accipitris forma pingunt; excellit enim hæc avis acumine videndi, & vi volandi; ὁρτώνια ἵδ' ὁφθαλμοῖς ὑπερβῶντες καὶ πρὸς πρὸς οὐρανὸν ὀξυκωπῶς. Accedit, teste Eusebio, accipitrem lucis & spiritus symbolum apud Aegyptios fuisse; est enim Accipiter acerrimi visus & velocitatis maximæ.

Horapollo.

Ælianus accipitrē Thaustum dicit.

Thauſtus mythicè idē quod accipitrinus Osiris

Apollini cōsecratus.

Porphyrius.

Giraldus.

Plutarchus,

Eusebius.

Aegyptij igitur Accipitris admirandas proprietates considerantes, certè aptius symbolum ad Solis naturam ignisque indicandam excogitare vix potuerunt: quemadmodum enim Sol ab omni corruptionis terrenæ mole

Proprietates Accipitris analogæ Soli.

mole remotus, radijs nihilominus omnia lustrat, omnia attingit, omnia fecundat, immunda à mundis separat; Sic Accipiter cum se nubium tenus altissimè sublimauit, euectis alis, totum illud spacium, quo pluitur & ningitur despiciens, in id se recipit, vbi nec fulmini, nec fulguri locus est, ipse, vt ita dicam, aëris diuinioris fastigio gaudere videtur. Ex quo loco ceu alta quadam specula insigni corporis agilitate in quamcunque partem sagittæ instar labitur, vclificantia alarum remigia, quolibet, modico caudæ gubernaculo, dirigit, iam cunctabundo volatu penè eodem loco pendula circumtuetur, & quærit, quorsum potissimum in prædam supernè sese præcipitet, ac mox fulminis instar de Cœlo improuisa simul campis pecora, simul in montibus feras sub eodem impetu cernens, vndè rostro transfodiat, vndè vnguibus dilaceret, vel agnum incuriosum, vel leporem meticulosum, vel quodcunque esui animatum, vel laniatum fors obtulerit; quæ omnia Solis naturæ omninò accommodari queunt.

Alia proprietates accipitris.

Volatus accipitris quid?

Hiscæ accedit multiplex ille Accipitris volatus, quo nihil exactius refert rerum naturalium motum, vti fursus versus recto fertur volatu, ita si supernè in terram delabatur, non id tortuoso & obliquo, sed recto ad nos tramite perficit. Certè sicut varia illa helicum, quæ spirali volatu sensim in aëre decircinat volumina, nihil aliud notant, quàm spiralem Solis reliquorumque siderum motum, ita rectus ille ac veluti perpendicularis motus, quem siue descendendo pullorum impetat agmen, siue ascendendo sublimem in nube Columbam, constanter seruat, nihil aliud nisi linearem elementorum motum designare videtur: motus sanè qui præter accipitrem & aquilam nulli alteri conuenit; omnes enim reliquæ volucres, si cursum arripuerint in sublimia, obliquo ferri tractu curuatifque spacijs agi coguntur; quid aliud quoque scintillantibus illis oculorum orbitis, nisi luminarium splendentia corpora, & latentis ignis vbiq; diffusa virtus denotatur. Præterea sicut Sol viuifici caloris motu perpetuò æstuat, ita accipiter sanguine & spiritu viuacissimo turgens, longæua viuacitate sua Solis quodammodo perpetuitatem æmulatur. Cumque Sol omnia radiorum suorum projectioni in inferiori Mundo veluti oculis quibusdam pellustret, hinc non incongruè Plutarchus lib. de Osirid. & Idid. Accipitris imaginem Solem denotari Aegyptijs solitum, ob eximiam eius videndi facultatem asserit. Eandem ob dotem etiam poliophthalmus, id est, multioculus, sicuti Osiris, dictus fuit. Eodem pertinet, quod, inquit, Epies maximus apud Aegyptios Deorum interpres, vt est apud Eusebium lib. 1. cap. 7. Diuinissimum, ait, serpens accipitris caput habens, valdè iocundum est id, si palpebras erigebat, luce primogenita omnem suam regionem replebat; Cùm verò clausos retinebat oculos, tenebræ fundebantur: vt nullum dubium sit, naturam eius maximè igneam eos existimasse, ac Solis effectus illos, accipitris gestibus demonstrare voluisse.

Calorem Solis, calore accipiter ex primit.

Apud Plutarchum accipiter Deorum interpres.

Eusebius de accipitre.

Atque ex his & similibus ingenij ac naturæ dotibus, non Solis tantum

tantum, sed & aliorum, vti animæ, victoriæ, gloriæ hieroglyphicum connotabant, vt rectè Horus. Hinc eum Aegyptiaca lingua dicebant *Baieth*, quod cor, seu sedem animæ propriam significat, cuius & animæ symbolum, teste Horo, Accipiter erat. Est autem *baieth*, compositum vocabulum à *Bai*, quod vitam seu animam, vel vt ego arbitror, ab antiquo *bai* & *eth*; quod cor significat; utebantur enim illi libenter huiusmodi compositis vocibus, cum vel ipsam rei originem naturamque, aut quid simile significare vellent, quod & apud Hebræos frequentissimum esse monstrat מים, quo Cælos ex aqua & igne constare innuebant. Sed quid iam commercij anima cum ipso corde habeat, videamus. Aegyptiorum opinio fuit, cor esse animæ receptaculum, ex compositione verò duarum illarum syllabarum, *Bai* & *eth* in vnam dictionem, fit vox *Baieth*, quæ Accipitrem significat. Ergo sicut animæ sedem in corde, ita Animam Mundi in Sole residere credebant; atque idè pro sanguinis symbolo accipitrem pingebant, sanguinis enim victu eum viuere & nutrirî credebant. Cur autem eum potissimum dedicarent Mercurio, multæ sunt causæ, quarum prima est, quod Apollinem, quem in apparatu nostro eundem esse cum Mercurio demonstrauius, in hunc alitem se sapius transmutasse comminiscantur: quemadmodum & aliàs enim nunc Lacerti, modo Leonis, iam Draconis habitum induisse fingunt; Vnde hunc Deum Phœbum, quo nomine Solem intelligebant & venerabantur, & accipitris subindè nomine insigniebant, & hinc ob maximam naturæ accipitrinæ cum Sole similitudinem, Apollinis præcipuum nuntium, eiusque voluntatis interpretem, poëtæ eam auem habitam fabulantur. Vndè Ouidius de Arachne puella cum Minerua de lanificio cerante, lib. 6. Metamorph. ita canit.

--- Est illic agrestis imaginæ Phœbus

Uti modò accipitris pennas, modò terga Leonis.

Homerus: accipiter Apollinis velox nuntius. In hanc auem quoque Dædalionem conuersum nugantur Poëtæ. Sed de hac fabula lege Ouidium lib. 11. Metamorph. Est enim accipiter animal solare, & occulta quadam naturæ similitudine fertur ad solaria. Hinc solari herba oculos purgat. Hinc ad Solem illum subterraneum, aurum, inquam, maxima ei sympathia; Accipitris enim ossa aurum, magnetis adinstar attrahere, non tantum Aegyptij, sed & Plinius ipse nouerat, sic enim scribit: *Apud Arabes quoque, ex ossibus accipitris ignem elici, aurumque attrahi scriptum inueni.* Aelianus lib. 10. de animal. cap. 14. ait: *Os tibiæ accipitrum si ad aurum admoueat, hoc ipsum illecebra quadam mirabili non secus ac Magnes ferrum, ita hoc quasi præstigijs & captionibus quibusdam aurum ad se trahere.* Sed hæc fusè discutiuntur in Alchimia nostra hieroglyphica.

Ex his itaque pater, cur Solaris Numinis in Vniuersum Mundum beneficia, per tutulatum accipitrem significarint. Tutulus apud Aegyptios erat ornamentum capitis, quo operiebantur,

E

qui

BAIETH

BAIETH

Accipiter
lingua Aegypti.
Baieth dicebatur
& cur.

Bai eth, cor
& animam
significat, &
quare.

Homerus.

Accipiter
Solaris natura,
oculos
Solari herba
purgat
ossa eius aurum
trahit
Plinius.

Quid tutulus,
& vari-
tas eius?

Quid Capreolus vitis ex tutulo emergens,

qui in adytis operabantur Sacerdotes hieromyſtæ, ad ſimilitudinem cidaris ſeu mitræ, qua ſub accipitris forma Ofirin inſignitum credebant; qui quidem tutulus variè adaptabatur, modò fructibus confectus, modò Perſæ fructu & folijs, iam Capreolo vitium, vti hoc loco, expreſſus cernebatur, quo quidem nil aliud niſi Ofiridis ſive Solis ſupremum in vegetabilis naturæ Oecomeniam dominium poteſtatemque innuebant. Vide quæ de hoc tutulo, in Obeliſco Lateranenſi, Flaminio, & in Minoribus Obeliſci III. Tomo Oedipi, multis tranſegimus, quò Lectorem remittimus.

Hieroglyphicum III. Serpens anſatam Crucem tenens, & haſtæ Vpupæ capite inſignitæ.

Serpens, ſive Aſpis quid?

Accipitrem tutulatum ſequitur immediatè Serpens, ſeu vti Aegyptij volunt, Aſpis, quæ dorſo ſuo anſatam geſtat Crucem, cauda verò ſe haſtæ, ſive ſceptro Vpupæ capite inſignito circumplicat; quo quidem nihil aliud indicatur, quàm vita rerum, quam ſupramundanum archetypòn Numen, Sol ſupramundanus per Scarabæum expreſſus influit in ſpiritum, ſeu ſiderci Mundi animam, Solem, inquam, per accipitrem indicatum, & per hunc in quadripartitam Hylæi ſive elementaris Mundi plagam, per crucem anſatam propriè indicatam, vti poſtea exponetur: Circumplicatur deindè cauda ſua ſceptro ſeu haſtæ Vpupæ capite inſignitæ; quo ſcitè innuitur, ex vitali hoc influxu, rerum omnium in inferiori Mundo varietatem naſci: Quæ omnia vt clariùs pateſcant, primò per ſerpentem vitam & ſpiritum ſupremi Numinis, per crucem anſatam, diffusionem in inferiorem Mundum, per ſceptrum vpupomorphum, varietatem rerum in Mundo, quam hoc vitali iufluxu producit, indicari, iam varijs authoritatibus probare conabimur.

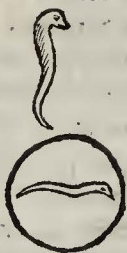
Quid baculo Vpupæ capite circumpli caro noſcent.

Serpentis ſymbola.

Cum nihil inter Hieroglyphica ſymbola Serpente frequentius occurrat, quid Aegyptij per huiusmodi ſymbola indigitauerint, hoc loco exponendum eſt. Sciendum itaque Aegyptios, vti curioſos naturæ omnium ferè animantium Aegypto propriarum inueſtigatores, ita & Serpentis fuiſſe. Cum enim viderent, Serpentem nullo manuum pedumque miniſterio, ſolo oblongo corporis tractu procedere, nullo præterea membro præter os, conſtare, animal igneo ſpiritu plenum, viuax, ſenectutem quotannis, depoſito veteri exuuiò, in iuuentutem inſtaurare, fieri non poſſe crediderunt, quin aliquid magnum, excellens, & prorfus diuinum ſub ijs lateret; accidebat hiſce, quod vndulato illo plicatilis corporis

Quid per proprietas Serpentis expreſſerint.

poris motu omnes propè figuras exprimerent, dum videlicet nunc caudam capiti admoventes in circulum contortum; aternitatem iam in spiras conuolutum, sphaerarum cœlestium volumina præferebat; iam in longum extensum lineam rectam, iam curuam, iam planam, modò corporis erectione normalem; iam multifario squamarum ordine, veluti totidem stellis rutilum, sibilo quoque & trifidula lingua formidandum exhibet, hæc, inquam, dum contemplarentur in Serpente, eum tanquam reconditissimum præstantissimarum rerum symbolum adhibuerunt. Verùm quæ & qualia per eum connotarint, videamus.

Primò itaque Epies Phoenix apud Eusebium; Deum Emepht Serpente; seu Aspidem significatum, his verbis docet: *Draconis & Serpentum naturam ipse Tautus (vbi & Phœnices ac Aegyptij) diuinam putauit; spiritualissimum enim omnium animal, & igneum ab ipso traditum, Nam spiritu absque manuum aut pedum.* & om-

Epies phoenix de alpe de.

ninò alicuius organi exterioris argumento, ut cetera videmus animalia ferri, eximiam celeritatem assequitur, variasque figuras, & formas gradiens, inuoluto reuolutoque, vti & spiritiformi, ad quam vult celeritatem, gressu facillimè præstat. Longeuum etiam est, nec solum senectutem cum pelle deponens reuiuenscit, sed crescit etiam in adolescentiam reductum, cumque determinatos adimpleuerit terminos, in seipsum reuolutum, rursus reuiuiscit, sicuti in sacris pariter ipse Tautus constituit; quapropter in sacris hoc animal, & in mysterijs fuit assumptum, de quibus & in alijs suis propositionibus plura adducit, in quibus refertur, quod immortale sit, & in seipsum, ex quo prouenit, resoluatur, non etiam moriatur morte propria hoc animal, nisi violentà percussus interierit. Hinc Phœnices ipsum vocant bonum Demonem, sicuti Aegyptij Kneph appellant.

Longeuus Serpens.

Aptè itaque naturam Diuinam per Serpentis naturam & operationes notabant, quæ omnia ex dictis patent. Hinc Græci, teste eodem Eusebio, Aesculapium salutis Numen, τὸν σκεπτικὸν διὰ τὸν οὐρανὸν ὀφιοειδὲς Serpente referebant: *Serpens circumuolutus salutis corporis & animæ ferens symbolum. Mundum enim contemplantes physici, cetera quidem reptilia crassioris dicunt, & terrestris esse substantiæ, Serpentem verò spiritualissimum animal esse dicunt, quod & imbecillitatem corporis exuat, & ad medicinam aptissimum esse videatur; Nam & ad acuendum visum inuenit phamacum, & ad reuiuiscendum herbam quandam nosse narratur. Præterea Aegyptij Mundum significantes, Serpentem pingunt, qui caudam propriam depasceretur, eumque varijs maculis insignem depingebant, de quo Claudianus.*

Aspidionus Dæmon à Phœnicibus dictus.

Aesculapii Græci per Serpentem exprimebāt.

Euseb. ias.

*Perpetuumque Virens squamis, caudamque reducto
Ore vorans, tacito relegens exordia lapsu.*

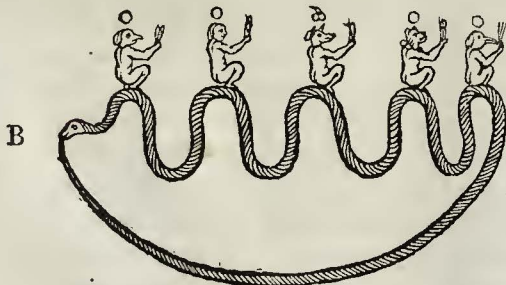
Serpens in
circulum tor-
tus quid ?

Quod proculdubio significat, omnia, quæ Diuina prouidentia in Mundo generantur, ab eadem solui celerius, siue paulatim imminui atque deficere, in se recipi, fierique id propemodum; iuxta illud, in id resoluimur ex quo sumus, quod paulò ante hisce verbis pulchrè indicat Eusebius ex mente Phœnicum, cum de natura Serpentis loqueretur, καὶ ἐς ἐαυτὸν ἀναλίσκει ὃ ἀειπαύσαιτο, vt vel indè appareat, Mundum ex seipso ali, & in se resolui; Nam cum æterna sint elementa, neque corruptione, neque variatione per se vlla immutentur, corruptioni tamen ac variationi subiecta videntur, ea parte, qua, pecierum informationi admiscuntur, semper tamen ipsa incolumi permanente.

Quid squa-
ma, & sibilus
Serpentis in-
dicet,

Iterum cum viderent, Serpentem terrestris substantiæ, & ex putri vt plurimum genitum, tortuoso corporis tractu fluctuationis rudimenta Terram; sibilu, sonoque formidabili æternu; tota præterea substantia squamarum splendentium ornatu, nescio quid igneum exprimeret; haud incongruè quatuor elementa per id indicare consueuerunt; per corpus quidem, quod terreum & grauissimum est, Terram; per tortuosum corporis tractum, vtpotè qui vndarum fluctuationes exprimit, aptè sanè aquam; per sibilum verò rectè Aërem, subiectum soni; Ignem denique totius vigore substantiæ, & tricuspide lingua ignis symbolo appositè denotabant; quæ omnia Horus lib. 1. cap. 2. innuit. Porro quamuis per Serpentem dicta quatuor elementa exprimerent; non tamen singula eodem modo, sed diuerso Serpentis situ & conformatione exponebant; Sic vitalem Terræ spiritum, vel ipsam Terram, quam Mesi, vel ophta, id est Genium omnia moderantem vocant, per Serpentem prostratum, & bicornem, cuiusmodi nihil in Obeliscis frequentius est, depingunt. Aquam verò denotantes, Serpentem pingunt, tortuoso corporis tractu, vndarum volumina exprimentem, cuiusmodi est Serpens, quem in Quinto Libro Obelisci Pamphilij exhibemus in expositione figuræ ex Barberinorum Gazophilacio eductæ, vt in fig. B. notabant. Deorum itaque in Zodiaci antiquæ administratione curam indicaturi, Serpentem pingebant vndulatum, siue in aquæ fluentis formam dispositum, vt exprimerent gyros, quos Sol veluti in cælestis æquoris vndis per 12. signa totidemq; menses, dum motu suo conficit, omnium, quæ in Mundo sunt, rerum productionis causam esse; 12. signa & menses aptè per Serpentem tortuosum indicatos vide. Quia verò 5. dies anno so-

Quomodo 4
elementa
per Ser-
pentem ex-
primerent.

lari Aegyptiaco ad 360. defunt, hosce significare voluerunt per 5. gyros prin-

principales, quibus totidem genij insident & sunt Osiris accipitrinà, Isis humanà, caninà Anubis, Mophtha leoninà, Hermanubis denique ibidis facie, totius anni, Aegyptique Tutelares; pennas in manu habent, vt ijs occultum agitationis motum innuerent, atque hosce veluti temporis moderatores, rerumque omnium totius anni decursu in inferiori Mundo nascentium tutores, conseruatoresque coluerunt; quid verò propriè per 5. istius anni tutelares, seu Deorum natales indicetur, Plutarchus scire docet: *Rhea aiunt occultè cum Saturno congressa, Soli, qui id flagitium deprehendisset, imprecatum fuisse, vt neque in mense, neque in anno pareret. Mercurium amore Dea captum tum cum ea congressum, deinde in ludo cum Luna victorem septuagesimam partem cuiusvis diei abstulisse, ac 360. diebus adiecisse, qui 5. dies nunc ab Aegyptijs nisi à Græcis epagomena id est adiectij vocantur, & natales veluti Deorum festa agunt. Genium aquarum, Mophtha dictum, hoc est, à moi & ptha, quorum illud aquam, hoc copticè Deum siue Genium notat. Aërem verò exprimunt per sibilum Serpentis iacentis, & trifulca lingua veluti sibilantis; per trifulcam*

æcus

✠

Mophtha Numen Aquarum praes.

Cur Zeuta dictus.

Diversitate significationis serpentum schemata regione notat.

tres aëreos Mundos, in quos dominium suum exercet, notabant; vnde Zeuta, id est, vitam huiusmodi characterem appellabant. Porro ignem significaturi aspidem erectum, vel altari, vel capitibus Deorum impositum, cuius capiti globus insisteret, pingebant; quo igneam quandam vim Vniuersam permeantem indicare solebant; atque huc respiciunt ea, quæ paulò ante ex Eusebio & Horo adduximus; hanc vim quoque notabant per circulum, cui serpens insertus, ☉ Græcum aut Coptum exprimeret, quam Tauta vocabant; quo, teste Eusebio, Spiritum igneum toti Vniuerso infusum aptè signabant. Spiritum verò Mundi eo, quo sequitur modo exprimebant, vti ex tabula Bembina patet; in quo aspidem vides accipitrino capite conspicuam; alis expansis in volandi actu constitutam, cauda producta & in volumina contorta, quo schemate spiritus mundani igneam quandam vim & efficaciam, qua omnia penetrat, innuunt, vti prima figura in schemate ostendit.

Patet itaque, cur per serpentem Mundani spiritus vitam in omnia diffusam,

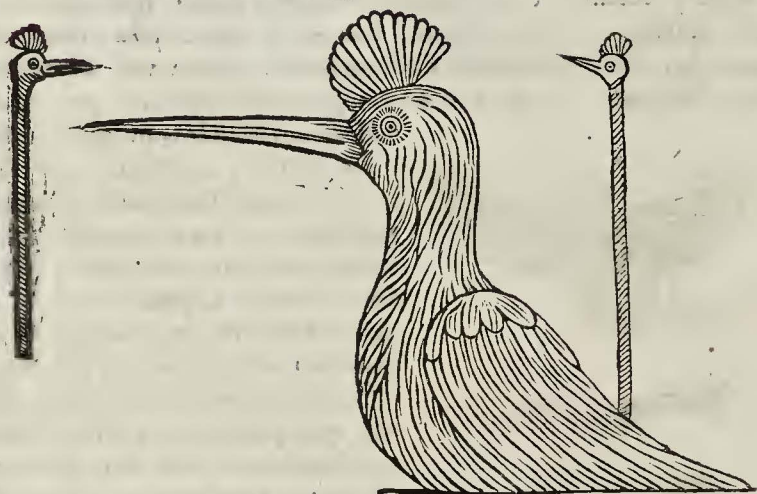
fam, & cur ex vilibus elementaris miscellæ principijs, tantam rerum varietatem exprefferint. Sed iam ad Vpupæ hieroglyphicum exponendum procedamus.

Hieroglyphicum IV. Vpupæ.

Figura Capitis
Vpupæ

20

iuxta mentem
Ægyptiorum

Duo sceptræ Vpupæ capite insignita, quæ Solare Numen, per accipitrem, quem stipant, signatum, nihil aliud notant, quàm duplicem in superiorem inferioremque Mundum dominationis potestatem, quæ summa illa rerum nascitur varietas, quam in utroque Mundo cum admiratione intuemur, quamque perpetua illa corruptionis generationisque vicissitudine in hylæ Mundi mixtis producit. Quamvis inter Obelisci nostri hieroglyphica Vpupæ figura integra non compareat, quia tamen caput eius sceptro impositum subindè inter alia non infrequenter apparet, quid per Vpupam & sceptrum, eius capite insignitum indicauerint, hoc loco explicare visum est.

Cur in Comasijs sceptrum Vpupæ & capite insignitum tulerint? Variè de hoc hieroglyphico sententia

Inter cætera itaque portatilia, quæ simulacra Comasiarum dicta, ornata videbantur, sceptrum quoque *xxxxφόμορφον*, seu Vpupæ capite insigne erat, cuius ignorantia multis quoque magnam errorum materiam suppeditavit. Pierius quidem non Vpupæ seu Cucuphæ, sed Cicumæ, hoc

hoc est Ciconiæ caput esse existimat; quod falsum esse, ex Festo & Isidoro, qui eam Noctuam interpretabantur, patet. Coropius Becanus multa de hoc fingendo, more suo, nobis per Cucupham, Galeritam omnibus modis intendit obtrudere, cristà forsàn delusus; Alij Ciconiæ asserunt esse caput, sed quis vnquam cristatam vidit Ciconiam, nisi forè pro Ciconia gallum intelligat calecuticum. Sed erroris materiam protulisse videtur, vtriusque maxima in suos φιλοσοφία. Nos vt difficultatem, quam Authores in hoc nodo dissoluendo reperiunt, tandem dirimamus, hoc dicimus nihil aliud esse, quàm caput Vpupæ, quod ex Arabico facilè liquebit: Abenephius enim hoc loco sceptrum vocat Vpupæ capite insignitum: *مذوية مصورة الرأس العروى* hoc est, *sceptrum, cuius extremum caput Hodhod*, quam autem Camus Arabum, verbo *عروى* appositè describit.

Cum itaque Vpupæ, insigne fuerit sceptrorumque hieroglyphicorum ornamentum, quod & stabilimentum Naturæ ab Hieromantis dicebatur, nunc videndum est, quare varietatem rerum per illius caput indicauerint. Videbant Aegyptij Vpupam auem multicolorem, & pulchram, plicatili cristà instructam, vti ex figura patet, raris virtutibus præditam, eam à sacrarum literarum Catalogo abesse noluerunt; Nam vt rectè apud Aldrouanum Kiranides: *Upupa est septicolor, regimen habens in capite, altitudine digitorum duorum, quod aperitur & contrahitur, estque quatuor colorum, conuenientium ad quatuor anni tempora*. Septem igitur colores habet Vpupa, quibus verisimile est, Aegyptios significasse septem planetarum radios, quorum commixtione, sicuti colorum quadam contemperatione omnes res inferiores, id sunt, quod sunt. Per quatuor autem colores, quæ cristam Vpupæ constare indicat Kiranides, non tantum quatuor anni tempora, sed quidquid illis analogum est, intellexisse probabile est, vti quatuor elementa, quatuor Lunæ phasæ, quatuor Mundi plagas, quatuor Zodiaci triplicitates, similiaque; habet iuxta superiorem descriptionem, cristà Vpupæ, nigrum, albo subflauum, ruffum & cinereum colorem, qui pulchrè quatuor elementis conueniunt, ita vt niger Terræ, aquæ cæruleus, albus ærei, flauo-fuscus igni respondeat, qui veluti primarij colores alijs mixti, infinitas colorum diuersitates producant. Sic elementa radijs cœlestibus incitata, mixtisque coniuncta, infinitas rerum species gignunt. Sic Luna tot nimirum dierum spatio, quot iuxta Aegyptios Vpupa plumas habet in cristà, viginti octo nimirum, (tamen si alij dicant viginti sex) periodicum cursum perficiens, totum Lunarem annum in quatuor dispartit partes, quas quadrantes appellant Astrologi, quarum vnaquæque alicuius elementi qualitatem possideat; ita vt prima sit calida sicca; secunda, frigida sicca, & sic de cæteris; quod & *αναλόγως* de quadrantibus Solis, Vere, Aestate, Autumno, Hyeme, dici potest; Siquidem hoc quadripartito anni tempore totus Mundus quasi renascitur. Atque huc respexisse videntur Aegyptij, quandò Horum, hoc est, Mundum

7. colores in Vpupa.

4. elementa notat.

Lunæ symbolum cristà Vpupæ.

Horus cum scepro quid notet?

Scepterū V-
pupinum
septies in
tabula Bem-
bina ponitur

Proprietates
Vpupæ

Vpupæ ca-
put semper
Tau adiun-
ctum habet.

dum significare volentes, puerum pingebant reticulata velle, & sceptro Cucuphomorpho in manibus, vt in Obelisctis nostris, & Bembina tabula patet; sine hoc enim Horus nullibi hoc situ pictus cernitur. Mundus enim non secus ac infans singulis annis Vere nascens, æstate iuuenescit, maturefcit Autumno, hyeme senescens tandem moritur, & mortuus mox resurgens, se varietate rerum conspicuum præbet. Quæ omnia pulchrè & exactè coloribus in crista Vpupæ conspicuis, cuius sceptrum proprium Hori est, representantur. Hinc quoque septies hoc sceptrum in Bembina Tabula positum cernitur, iuxta colorum in crista Vpupæ obseruatorum multitudinem, toties nimirum, quot colores à Kiranide in Vpupa recensentur esse, vt monstrarent varietatem hanc rerum in septem potissimum subiectis sensibilibus huius Mundi reperiri, in Terra, Aqua, Aëre, Igne, animalibus, plantis, fossilibus.

Atque hæc est varietas rerum, quam per Vpupæ caput in sceptro Hori relucescentem innuerunt Aegyptij; quam rerum varietatem ipsa, auis natura nobis dupliciter indicat; primò crista, quam surrigere potest, & depressam recondere, teste Plinio; Secundò exuuiò ipso plumarum, quibus Hyeme & Autumno denudata latet, teste Theophrasto; quo patet, varietatem istam rerum nunc latere, nunc apparere, prout Horus ille verus Mundi oculus plus recesserit, aut appropinquarit.

Atque hic quoque notandum, quod vbiçumque in Tabula Bembina ponitur Isiacus character, seu Tau ansatum, etiam poni sceptrum cucuphomorphum, quod & in Obelisco nostro obseruatur, de quo postea. Quo sanè nihil aliud insinuare voluerunt, nisi admirandam virtutem spiritus Mundi, qui ex admirabili sua per vniuersum diffusionem, maximam in Mundo rerum indicat varietatem; ac proindè ingeniosè Aegyptij illa simul coniungebant, vti fusiùs alibi indicauimus, sed & vtrumque amuleti loco adhibebant, vti & de characterè Tautico in alijs nostris operibus diximus; cui quoque fidem facit de Vpupa testimonium Alberti Magni, & Euacis, qui eam vocant Auem totam præstigiösam & auguralem; & Magi in magno eam semper pretio habuerunt. Sed hæc de Vpupæ hieroglyphico, quoad rem nostram sufficiant.

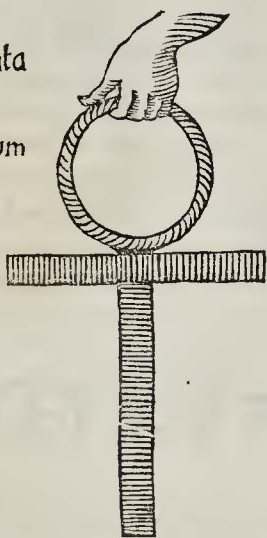
Qui plura desiderat, is consulat Opera nostra hieroglyphica, & potissimum Obeliscum Pamphilium lib. 4.

Hierogrammatismo 15. de

Vpupa.

Hieroglyphicum V. Tautica Crux ansata, quam dorso alligatam tenet Serpens.

Crux ansata
in manibus
simulacrorum
et conspicua

Quemadmodum inter hieroglyphica Symbola, Cruce illa ansata, quam & Tau, siue Tauticam notam vocamus, nihil notius frequentiusque est, ita quoque varij varijs diuersisque agitati sententijs, & opinionibus, varias quoque explicationes, seu potius coniecturas prodiderunt. Ruffinus lib. II. cap. 29. id significasse putat vitam venturam: Verba eius hæc sunt: *Signum hoc Dominicum Crucis, inter illas, quas dicunt ἱερατικάς, id est, Sacerdotales literas, habere Aegyptij dicuntur, velut unum ex ijs, quæ apud illos sunt, literarum elementis, cuius litera seu vocabuli hanc asserunt esse interpretationem, vita ventura.* Sozomenus

Crux Ansata siue Character Tauticus.

Ruffinus. Vitam venturam indicasse censet.

lib. 7. Eccl. instit. cap. 13. *Aliunt Templo isto Serapidis diruto & dissecto, quasdam ex ijs, quas vocant hieroglyphicas notas similes, signo Crucis inscriptas lapidibus apparuisse. Ab ijs autem, qui docti hæc talia, explicatam eam notam significare dicunt, Vitam venturam.* In Socratis quoque historia hæc breuiter: *Theodosio Magno regnante, cum fana gentilium diruerentur, inuenta sunt in Serapidis Templo hieroglyphica litera habentes Crucis formam, quas videntes ij gentilium, qui Christo iam addicti erant, aiebant, significare Crucem apud peritos hieroglyphicarum notarum, vitam venturam.* Lipsius in suo tractatulo de Cruce, cum mylticum hoc Crucis ἱερατικόν admirabundus considerasset, tandem ingenuè fatetur, nescire se, quid id significet, & cur toties in omnibus hieroglyphicis Syntagmatis insculptum reperiatur. Gretserus vult, anulum istum ei impositum, oculum significare; per oculum autem Aegyptij significabant Solem, vnde & eum oculum Iouis appellant.

Sozomenus idem sentit.

Socrates. idem sentit.

Lipsius.

Gretserus.

Sed ex his & similibus apparet, nec Lipsium, nec Gretserum vidisse Obeliscos, qui modò in Vrbe inueniuntur, vel si viderint, non exactè comparisonem huius figuræ cum alijs passim hinc inde occurrentibus instituisse, quod occasionem præbuisse videtur errori, quo putant hoc Symbolum per signum T solummodò representatum fuisse; cum illa non ea tantum figura, quæ Gretserus noster eam describit, occurrat,

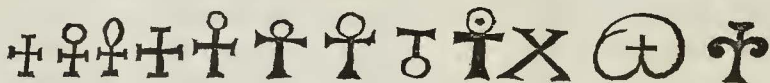
F

sed

Bosius putat
Crucem an-
sata hunc
characterē
expressisse.

fed omninò diuersis figuris. Fallitur quoque Iacobus Bosius, quamuis in hoc negotio præ cæteris acutior, qui eam vult tantum illa figura poni, qua hic delineatam vides ♀. Verba eius Italica sic sonat: *Percioche l'an- nello, ò sia il circolo, stà sopra il Tau, ouero sopra la Croce, non è in modo alcuno figurato, mà per tutto è intagliato, e scolpito, come in seguen- te figura si vede, non solamente ne gli Obelisci, mà in tutti gl'altri sassi e fragmenti dell'Egittiache antiquità hieroglyphicate, ch'in Roma si ritroua- no. Quod falsum esse, pace boni viri dixerim, manifestissimè patebit ijs, qui paulò diligentiorē fecerint huius cum cæteris comparationem; Ego sanè, qui nihil non intentatum in hieroglyphico hoc negotio eno- dando reliqui, dum ad calculum reuoco, & singulari scrutinio omnia pensito, in ipsis exemplaribus hunc characterem duodecies & pluries, di- uersis modis scriptum ex omnibus hieroglyphicorum fragmentis, quæ aut Romam, aut tempora nostra vsque peruenerunt, connotaui, quorum figurarum diuersitatem hic ob oculos pono Lectoris.*

Origo Cru-
cis ansata.

Cham in
magis arti-
bus hoc cha-
racterē vsus

Vehiculum
spiritus Mū-
di significat.

Simeon Ioc-
hai.

Ex quibus luculenter cognoscitur, in omnibus hisce figuris, Crucis figuræ circulare quid admixtum, quod mysterio nequaquam carere existimandum est, vti postea videbimus. Verum vt post tot, atque adeò diuersos ingeniorum conatus aliquid certi de hac figura statuatur, nos quid de ea statuendum sit, ostendere aggredimur. Ac primò quidem de origine huius figuræ, & qua ratione ad Ægyptios translata sit, audiamus. Sic igitur dicit Abenephi: *Crucem autem circulatam Misraim à Noë per patrem Cham accepit, ille ab Adamo, qua quidem nihil aliud est, nisi character mysteriosus, cuius ope Angelus Raziel Adamum maxima quauis mysteria edocebat, qui character per continuam successionem posteris temporibus per Noë ad Cham, & ab hoc per Misraim ad Ægyptios peruenit, Cham quoque illum in sum magicum conuertit, & multa eo miracula & prodigia edidit. Hinc Ægyptij stupefacti, illum varijs modis accommodantes in proprium vsum conuerterunt, amuleti loco vsurpantes; processumque naturæ in rebus sub ipso symbolicè expressum, vehiculum dixerunt spiritus Mundi sic ille. Cui adstipulatur Rabbi ille apud Hæbreos si quid tamen ei fidei concedi potest, quem ob singularem vitæ sanctitatem ac doctrinæ excellentiam רבנו הקדוש id est, Magistrum nostrum Sanctum appellant, in libro, quem Raze Galeia, id est, Reuelatorem arcanorum vocat. Hic ad Antonini Consulis Urbis Romæ petitionem, qui ipsum interrogauerat, ex qua arbore excisa esset Virga, quæ Moyse miracula faciebat, atque vnde eam nactus fuisset, ita respondit: *Quod me rogas de Virga Moysi, tibi notitiam dare, dicam tibi, quod de hoc ipso scriptum reperi à Rab. Simone filio Iochai in libro qui dicitur**

dicitur מחקר הסודות id est, Inuestigator secretorum, qui liber etsi apocryphus & fabulis confectus sit, hoc tamen eum loco allegandum duxi, cum nostro instituto nullo sit præiudicio. Sic autem dicit: *Virga illa, quæ Moses & Aharon miracula faciebant in terra Aegypti, & postea in deserto floruit, gemmasque edidit, ab ea arbore excisa est, quam Moses ostendit in deserto, ut aquæ amara dulces fierent. Et hæc arbor excisa est ab arbore vitæ, quæ in Paradiso sita erat angelorum manibus, quam quidem miserunt Adæ, cum ille misisset Seth filium suum ad Paradisum, misericordiam Dei imploraturum, de suo peccato; dixeruntque Angeli ad Seth, ut plantaret hanc arborem, futurum, ut quod primum fructum faceret, Misericordia Dei in eum descenderet. aperirenturque portæ Cæli, quæ obseratæ sunt. Hanc autem arborem, seu potius ramum accepit Seth, plantauitque in deserto, quàm postea Moses inuenit, & ex ea Virgam suam excidit, ideoque Dei Virga dicta est. Cum autem Israël ad Marah confisteret, neque illas aquas bibere posset, Deus ostendit Mosi hanc arborem, quæ aquas illas redderet dulces; & hæc est arbor illa, in qua Moses serpentem imposuit, per quam Deus uniuersum Orbem saluum facere instituit, & mittere misericordiam suam super Adam, cum venerit Messias; Tunc enim hæc arbor fructus gestabit, quibus secundo amara aquæ efficiantur dulces, purgabitque primum peccatum, omniaque delicta, quæ fecerunt facturique sunt homines. Et paulò post: Docui te arcanum, cum contempleris arborem scientiæ boni & mali, & insuper arborem vitæ, quæ in paradiso sita erat, ac etiam Serpentem, qui Heuam tentaturus accessit; intelligas, quamobrem Virga Moysi in terram proiecta, serpens effecta est, moxque per caudam accepta eleuataque à terra, Virga redierit, ut erat, absorbueritque omnes Virgas Magorum Aegypti, qui idem faciebant, sicut dictum est Zachar. 13. cap. Et erit in die illa dicit Deus Exercituum, excindam omnes arbores à terra &c. Item intelliges, cur Deus miserit Serpentem Israël in deserto, & tamen præceperit Mosi, eique dixerit num. 21. cap. Fac tibi serpentem, & pone eum super lignum. ut quicumque morsus viderit eum, uiuat. Hoc enim significat, quod quicumque morsus fuerit à Serpente peccatorum, respiciens in serpentem in arbore collocatum, superuiuat; & quoniam ex arbore vitæ hic ramus excisus fuit, fructus eius vitam afferunt Mundo. Hæc omnia ad verbum ille, quem ipsi Magistrum nostrum רבנו הקדוש S. appellant. Quod porro Abenephi dicat, istud signum mysteriosum fuisse Crucis symbolum, testatur Cabalisticum fragmentum, quod habetur apud Galatinum, in illud psal. c. 39. Retrò & ante formasti me, & posuisti super me vitam tuam, scilicet manum tuam. Hinc Cabalisticæ in reconditori sua Theologia, arborem Sephiroth ea ratione formant, ut tres proprietates seu מרות, ut ipsi vocant, cum Sephirà תפארת, quam ipsi arborem Vitæ in medio paradisi plantatam dicunt, conituant in perfectam Crucis figuram; Vnicuique autem Sephirot diuinæ attribuunt quatuor Angelos, quos alibi represen-*

Virga Moysi
hoc caracte
re signata.

Miraculum
per Virgam

Mekubalim
Hebræorum
de arbore
Sephiroth.

tauimus. Atque hoc mysterium Adamo primò post prauaricationem in ramo, quem Angelus in Paradiso ei transmisit, representatum aiunt, vt ante dictum est. Legc Raphaëlem Aquilium in Tractatu de SS. Trinitate.

R. Azarias.

Villalpandus.

Atque horum paulò ante citatorum testimonia veritati haud abfimilia effc, liquet ex antiquo Hebraico Alphabeto, quod tibi R. Azarias proponit, in Libro, quem intitulat מאור עינים Lumen oculorum. Et Vilalpandus in Explanat. Ezechielis cap. 9. fol. 129. Cum multa de Significatione literæ Tau discurrisset, tandem ita concludit: *Quod si roges, Undenam Gentiles hæc signa sacra, imò mysteria tam abstrusa discere potuerint? Respondeo, non esse nouum, Romanos à Græcis, Græcos ab Aegyptijs, Aegyptios ab Israëlitis multa accepisse pietatis nostra Sacramenta. Nam & Epiphanius Auctor est, Aegyptios memores illius diei, quo à cæde Angeli liberati sunt Israëlites, qui sanguine agni postes domorum delinierant, solitos esse, intrante æquinoctio vernali accipere rubricam, & illinire omnes arbores domosque vniuersas, clamantes, quia in tempore hoc ignis vastauit omnia, contra quam luem remedium putant ignicolorem sanguineam rubricam. Hanc cum Thephilim quoque seu Totaphot, in pergameni agni mundissimo in modum Crucis descriptam, quatuor sententijs ex Sacra Scriptura depromptis, brachijs & fronti olim affigebant ex mandato Dei; de quibus plurima in Zohar inuenies, & passim apud Cabalistas.*

Crux an-
talde quod
Tau Hebreo-
rum à qui-
bus Aegypti-
tiam acce-
perant.

Cum igitur signum T character fuerit mysticus, & propriè Hebræis in summa veneratione; Aegyptij autem pleraque ab Antiquis Hebræorum acceperint, quemadmodum iam sæpè ex Clemente ostendimus, verisimile est, cum ex dictis, tum ex ratiocinatione Abenephi, hunc characterem quoque ab Hebræis mutuatos esse Aegyptios, utpote curiosos figurarum obseruatores; vtrisque quidem mysticum, sed diuersorum mysteriorum significatione dissipatum. Dicimus igitur, characterem hunc apud Aegyptios Tauticum, celeberrimum non præcisè significare Vitam venturam, quemadmodum vult Ruffinus, Suidas, alijque supradicti Authores; sed verisimile est, totum hunc rumorem exortum esse à Iudæis, qui tum temporis Aegyptum exules peruagabantur; Videntes enim signum hoc T toties in imaginibus eorum repetitum, passim salutem suam, seu vitam venturam ex patrum suorum traditione interpretabantur, vt dictum est. Nos verò congruentiùs dicemus cum Abenephio, illum Characterem nihil aliud apud Aegyptios significasse, quàm Diuinæ mentis in rerum omnium productione motum & diffusionem. Quàm alta itaque & sublimia per hunc Characterem denotarint Aegyptij, penitus discutiamus. Quamuis Character ille forma multiplex reperitur in sacris sculpturis, nos tamen hic de characterē huius loci proprio, qualem nimirum sacris simulacris vt plurimum appositum videmus, agemus; de alio characterē, Crucis Andreanæ formam præferente, fusè egimus in

Crux an-
ta diuinæ
mentis mo-
tum in om-
nia diffusæ
notat.

Pro-

Prodromo & in Explicatione Tabulæ Bembinæ, quamuis etiam hi characteres iidem sint, ut postea patebit.

Constat igitur Character ille duabus heterogeneis lineis, circularibus & rectilineis, apparetque nihil aliud esse, quam Characterem illum, quo antiqui Astronomi Aegyptios secuti denotabant Mercurium, sic ☿; Vnde & characterem Tauticum dicebant. Per circulum denotabant Diuinæ mentis diffusionem in Mundum sidereum, & per crucem diffusionem in elementa, quem lapsum elegantissimè expressum hieroglyphicè videmus in Obelisci Lateranensis, lateris primi tertio hierogrammatismo, hoc ectypo. Vbi serpens *ἱερακόμορφος* ex circulo prodiens sese insinuare videtur Mundo huic sensibili, per Crucem anstatam significato, adeò quidem, ut circulus nihil aliud nisi motum Diuinæ mentis, ut suprâ fusè demonstraui, significet. Serpens autem *ἱερακόμορφος* nihil aliud, nisi spiritum illius, qui per vniuersam Mundi molem diffunditur: uti fusè in hierogrammatismo XVII. Serpentis in Obelisco Pamphilio actum est. Hinc Anaxagoras quatuor elementis constitutis & per Crucem indicatis, ijs motorem adiungit, siue Spiritum, siue Deum, siue Mentem, ut Proclus interpretatur, per quem hæc quatuor regantur. Aduertebant enim Aegyptij duos potissimum simplices motus in rerum natura elucescentes, rectum ac circularem; hunc per circulum, illum per rectas exhibebant; Elementis enim extra sedes naturales dimotis, suos ad easdem reditus non aliter, ac per rectas lineas facere experimento comprobabant. Non igitur incongruè per quatuor rectas & vnico puncto indiuiduoque in contrarias excurrentes partes, quatuor elementorum (in quæ elementata singula tandem resolui possunt) innuerunt mysterium, confirmant ea, quæ in Cabala Saracenica me annotasse memini. *الخاتمة الحكمة مصر والمأكلون العناصر يكتبوا لمرجع بصورة الصليب*
Philosophi & Medici Aegyptij partium India & Græci indicaturi quatuor elementa, quadratum sub figura Crucis pingebant.

Cum verò mysticus ille character perumque tum in Bembina Tabula, tum in Obeliscis, cæterisque ex Aegypto adductis Idolis spectetur, quibus ut plurimum ille character manibus insertus, uti suprâ in Osiridis statua cernitur, mira alicui forsan videri possit huius ratio, quam proinde paucis explicemus.

Notandum igitur, Aegyptios huiusmodi characteres mysticos in magna semper veneratione habuisse, non tantum ob summa, quæ in se continere videbantur mysteria, sed vel maximè, quia huiusmodi characterem, naturali quadam Sympathia Genios cœlestes allici posse perperam credebant. Mundum enim, cum dicerent esse veluti animal quoddam, in quo partes, quamuis loco distantes, propter naturam tamen vnâ ad se inuicem serantur, ipsamque conciliatricem Mundi, & causam communem omnium missionum trahere ad se inuicem partes, ut Iamblichus ait, suapte natura; hinc eiusmodi tractus & appetitus arte quadam præter

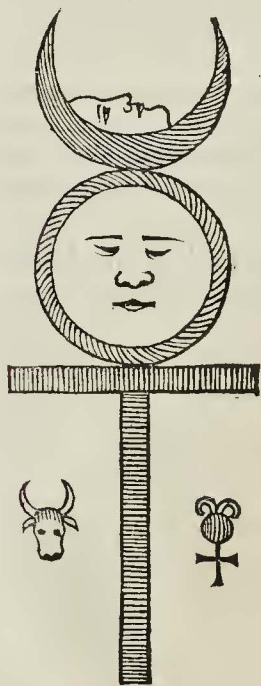
ordi-

Tauticus
Character
efficax am-
letum Aegy-
ptijs.

ordinem augeri posse existimabant. Nam ut rectè Iamblichus ait: *Aegyptij imitantes ipsam vniuersi naturam fabricamque Deorum, ipsi quoque mysticarum reconditarumque notionum imagines quasdam in symbolis consiciendis ostendebant, quemadmodum & Natura rationes occultas in apparentibus formis quasi symbolis exprimit, & Dij veritatem idearum per manifestas imagines explicant, praesertim cum perspicerent, superiora omnia inferiorum similitudine delectari, atque insuper optem à superioribus bonitate repleti, quatenus pro Viribus imitentur; meritò & ipsi conuenientem superis modum agendi pro Viribus offerunt; quando occulta mysteria symbolis inse-runt manifestis, in quibus interpretandis dimitte voces, accipe sensus.* Aegypti igitur huiusmodi symbolum sub certis temporibus Caelique situ efformabant, maximè sub Ariete & Mercurio, ex quibus signis, uti supra demonstraui-mus, constituebatur character; Sole enim in Ariete exaltato, & Luna cum Mercurio maximam virtutem coelitus acquirere arbitrabantur, tum ad Genios in Diuinationibus perficiendis, rerumque inuestigatione eliciendos, tum ad contrarios Genios Typhonios propulsandos unde hunc characterem hunc variè ab Hierogrammatistis veteribus expressum

Varia huius
characteris
forma.

fuisse reperio; primo sub Taurina facie; qui & secundi in Zodiaco signi character est; Secundo per circulum cum sextilis Lunæ phasi, cui Crux adnectitur, & Mercurij proprius character est. Tertio per characterem Veneris cui cornua Arietis super imponuntur; per primum, Aspidem per secundum Anubidem seu Mercurium Aegyptium; per tertium Isin seu Venerem Aegyptiam, cuius foecunditas per cornua Arietis indicatur, exprimere solebant; sed iam hæc amplius exponamus. Pingebant Aegyptij circulum, quo Solem referebant Stellarum omnium principem & cæleste Numen, utpote à cuius benigna luce cuncta animarentur. Cum verò sine Lunæ concursu Solem nil efficere posse viderent, Lunam circulo superimposuere, quod connubium ☿ & ♀ appellabant. Præterea, cum ☿ & ♀, omnem virtu-

tum effluxum potissimum in Mundum hylæum, siue elementarem exerere comperirent, characteri ☿ Crucem ✕ affixere; quo notabant spiritus omnia permeantis foecunditatem; quem deinde Græci veluti symbolum, ad Vene-

Venerem generationis deam exprimendam assumpserunt; cum verò genetricam Veneris facultatem sparsam & seminatam à deastra per omnes Mundi partes intuerentur, spiritum videlicet Animæ Mundi, siue Solis dantis vniquire formam, vitam, essentiam & durationem, cum inquam, eam inueniri viderent in omnibus rebus, in homine, in bestiis, in terra, aqua, aëre, igne; in animalibus in fluminibus, in montibus, planis, vallibus, syluis, pratis, plantis, animalibus; semicirculum Lunæ, vel etiam cornua Arietis ei apposuerunt, & ortus est, celeberrimus ille & sacer Mercurij character, quem nos in Obelisco Pamphilio, spiritum Mundi, seu quod idemque omnia ad se attrahentem interpretati sumus. Sed hæc omnia aptè & clarè describit Marsilius lib. 3. de Vita cœlitus propanganda vti sequitur.

Aliquis autem quæret, quas potissimum Cœli figuras imaginibus imprimere solerent Aegyptij. Sunt enim ibi forma oculis valdè conspicua; & à multis quales sunt, quasi depicta, ut γ. 8. similesque figura Zodiaci, & quæ sunt extra Zodiacum manifesta. Sunt ibi præterea forma quamplurima non tam visibiles, quàm imaginabiles, per signorum facies ab Indis, Aegyptijs Chaldeisque profecta, vel saltem excogitata. Veluti in prima facie Virginis Virgo pulchra sedens, geminas manu spicas habens puerumque nutriens. Sunt denique characteres quidam Signorum & planetarum ab Aegyptijs designati. Volunt igitur imaginibus omnia hæc insculpi; ut si quis expectet proprium à Mercurio beneficium, collocare eum in Virgine debeat, vel saltem ibi in γ cum affectu Mercurij, & imaginem tunc ex stanno conficere, vel argento, in qua totum sit Virginis signum & character eius, characterque Mercurij. Constituiebant quidem vniuersam eorum formam ad Cœli similitudinem rotundam; Antiquiores verò figuram Crucis cunctis anteponebant; quia corpora per virtutem agunt ad superficiem iam diffusam; prima verò superficies Cruce describitur; sic enim imprimis habet longitudinem & latitudinem; primaque hæc figura est & omnium quàm maximè recta, & quatuor rectos angulos continet; effectus verò Cælestium maximè per rectitudinem radiorum angulorumque resultant; tunc enim stellæ quàm maximè sunt potentes, quando quatuor Cœli tenent angulos, Cardines Orientis videlicet Occidentisque, atque medijs virisque Cœli, sic verò disposita, radios ita coniungunt in se inuicem, ut Crucem inde constituent. Crucem ergò veteres figuram esse dicebant, tum Stellarum fortitudine factam, tum earundem fortitudinis susceptaculum. Ideoque habere summam in imaginibus potestatem, ac vires & spiritus suscipere planetarum. Hæc autem opinio ab Aegyptijs vel introducta fuit, vel maximè confirmata, inter quos characteres Crux una erat insignis, vitam futuram significans, cuius figuram pectori Serapidis insculpebant, vidimus characterem hunc multis rebus impressum. Ego verò, quod de Crucis excellentia fuit apud Aegyptios ante Christum, non tam muneris stellarum testimonium fuisse arbitror, quàm virtutis presagium, quam cum Christo fuerat acceptura.

Marsilius
Ficinus.

autem,

autem, qui statim post Christum fuerunt, videntes à Christianis miranda per Crucem fieri, nescientes autem, vel nolentes in IESVM tantum conferre, in cœlestia retulisse. Atque hæcenus Marsilius. In quo veluti in breui quodam compendio omnia ea, quæ hæcenus fusè dicta sunt, comprobantur. Sed hæc confirmantur ab Arabe quodam Anonymo, qui in libro manuscripto sic dicit. قالوا الصمدون ان قوة قبيزة في الحرف الطاو.

Ab Antiquis accepimus, magnam in decussata figura, hoc est, Crucis symbolo inesse vim & efficaciam. Expositis iam quatuor principalibus Symbolis, omnibus lateribus communibus, iam ad particularem Interpretationem singulorum laterum procedamus, quod fiet, vbi primum specimen aliquod Læctionis dederimus.

Læctio Idealis dictorum Symbolorum.

Supramunda-
influit vir-

In Siderei

Numen.vn-

do elemen-

rerum varie

ex vbertate

num Numen
tutem suam

Mundi Solare

de Vita in Mun-

tari, & summa

tas nascitur

Crateris Osiriaci

in quem continuò influit.

C A P V T II.

Reliquorum, quæ in primo latere Boreali Obelisci continentur symbolorum expositio.

Vas Niloti-
cum. Tri-
pes Sacer
loti flore
insignitus,
catena
quid?

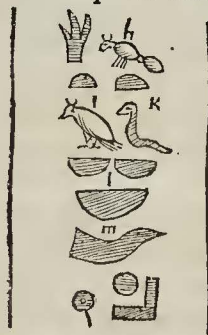
I, N primo itaque latere infra accipitrem, quadrato inferitur Vas Niloticum, & tripes Sacer. Iam singula exponamus. Diximus omnia vasa, quemadmodum mystica quadam ratione conficiebantur, ita quoque potentissimum incitamentum fuisse, ad Solare Numen quæ placandum, quæ attrahendum, oppidò creduli sibi superstitiosius Aegyptij persuadebant, vnde in numerum quoque amuletorum assumpta magnum vsum habuerunt. Vas Niloticum quidem & tripes, præterquam quod ex certa materia Solari Naturæ conformi conficerentur, sacro quoque lymphæ Niloticæ liquore replebantur, sine qua nihil in sacrificijs fiebat;

fiabat; Erant autem triplicis generis, vel enim fiebant ex pyrite, quem *granito rosso* vocant Itali, vel ex fulgida & splendida solaris naturæ argilla in fornace cocta; vel etiam ex ligno Persæ, solaris naturæ arbore, vti & tripes, in quo sacra varijs ceremonijs peragebant; omnia verò tot & tantis ritibus instituebantur, vt nihil in ijs non mysticum spectaretur; vides tripodem in superiori parte Loti florem referre, deindè in sacræ catenæ formam, quam *σείρα* vocabant, elaboratam, queis significabant, quod quemadmodum Loti flos phebæo calore attractus ad Solem perpetua se vertigine conuertit, ita fieri quoque credebant, vt Solare Numen Osiris hoc symbolico apparatu attractus Hieromantarum se votis cum plena satisfactione sisteret; & hoc argutè sanè per tripodem tribus circulis, veluti annulis quibusdam concinnatam efformabant, quo Osiridis supremi in triplicem Mundum diffusi attractum exprimebant. Vide quæ de hisce in Obelisco Pamphilio fol. 446. & in Oedipi Tomo III. & in omnibus ferè Obeliscis semper obuijs, quàm fusissimè egimus; neque etiam satis fore, ea Obeliscis insculpsisse rebantur, sed insuper ea in varijs materijs Soli congruis effigiata, veluti summæ efficacix contra aduersarum rerum occursum amuleta gestabant.

II. Sequitur modò

Papilio *παντόμορφος*, litera h signatus vna cum iunco Nilotico, vel si mauis caule papyraceo. Quæ quid notent, indicemus. Primò itaque toti Mundo dominari volunt potentiam quandam, quam, vt suprà ex Iamblichio ostensum fuit, pantamorpham vocabant, id est, omniformem, quam nonnulli Hylei, siue materialis Mundi præsidem, Colcodean Arabes dicebant, eò quod formas singulis rebus congruas consentaneasque destinet; ex quarum formarum apta distributione, summa illa rerum varietas, in rerum omnium humano generi necessarium vsum emergat; atque

Papilio Dra-
contomor-
phus. Iun-
cus Niloti-
cus quid?

hoc Numen aptè sanè per papilionem *δρακοντόμορφον* indigitarunt. Est hoc animal Aegypto proprium, & inter papyreta passim reperitur, bicornis, caudam haquet serpentis in morem effigiatam, alis amplis & patulis præditum, nunc binis, modò quaternis pedibus, vti hic instruitur. Huiusmodi animal Aegyptij notabant, ex vili verine primò in bipedem; deindè in quadrupedem excrescere, mox alis innumera figurarum varietate imbutis, cornibus quoque conspiciendum se præbere: vt proindè mirum non sit, eos, dum prodigiosam hanc metamorphosin viderent, id ceu congruum sanè præsidis materialis Mundi symbolum assumpsisse; hic enim ex materia formarum appetitiua, dispositionibus præuijs introductis veluti ex chao quodam elementaris miscellæ per omnes Naturæ gradus, genesis suum extendit; vnde primò bipedum genus per binos, mox quadrupedum per quaternos, pedes, deindè volucrum varie-

Natura Dra-
conis omni-
formis seu
papilionis.

Quid per
Papilionem.

Papyracei
thyrsi signi-
ficata.

Segmentum
circuli infe-
riorem Mū-
dum notat.

ratem per alas variegatas, bisulcum genus per duo cornua, reptilium per caudam aptè indicatam, haud ineptè expresserunt; ex quibus Naturæ ludibundæ ingens illa, cum in rerum necessariorum usum, tum in vniuersi decorem varietas profluxit, quam per papyraceum thyrsus pulchrè signarunt: Est enim papyrus, vti in proprio hierogrammatismo huius plantæ diximus, planta aquatica Aegypti propria, stagnantis Nili filia, omnium rerum necessariorum in inferiori Mundo, per segmentum sphaeræ indicato, copiam præstans; Ex hoc sibi cibum, vestes, vtenfilia cuncta, teste Theophrasto, procurabant. Accedit, quod memoratum animal in hunc fruticem naturali quodam appetitu, vtpote ex quo generationis suæ originem hauriat, feratur; quo simul occultè insinuare voluerunt Numinis πολύμορφος in bonum inferioris Mundi, ad quod destinatum est, promouendum, curam & vigilantiam; & quomodo omnia quoque ex aqua seu humido, veluti rerum principio prodierint. Meminit porro huius animalis Diodorus, & Herodotus in Clio, vbi mentionem faciunt dracunculorum ex mari rubro quotannis in Aegyptum volantium: *περὶ σκινῶσι τε τοῖς ἐρπετοῖς ἂν τὸ πῦρ τὴν φύσιν πολύμορφον*. Reptilia adorabam propter diuersitatem naturæ eorum varia. De quo vide & Eusebium supra citatum. Veruntamen hæc rerum varietas non in elementari duntaxat Mundo conspicitur, sed & in triplici Angelico, Siderio, & Elementari Mundo, id est, Sole, & Luna, & subterraneis partibus; & primò quidem Angelicus Mundus, tametsi formarum materialium incapax sit, habet tamen secundum analogiam quandam, suam & ipse suo modo consideratam congruam formarum varietatem, Solis sapientibus conceptibilem.

L

Aspis & Accipiter
dormiens.

N

His itaque expositis, duo sequuntur hemisphæria, quæ vti in Obelisco Pamphilio alijsque hieroglyphicis passim occurrentibus declarauimus, notabant veluti horizontem Mundorum, in quem suam virtutem Tutelaria Numina influebant.

III. Sequuntur modò duæ figuræ horizontalibus segmentis insidentes, & sunt aspis K surrecto ceruice, & accipiter L veluti contracto corpore, quandam molestiam præseferens, quæ figuræ sæpè sæpius in Obelisco Lateranensi occurrunt. Quid verò significent, aperiāmus.

Sequitur papilionem Aspis K squamato pectore surrecta, frequenter vti in hoc, ita & in alijs Obeliscis obuia, ponè quam Accipiter, qui contracto collo, veluti dormire videtur, affidet.

Per hunc Osiris indulgens, per Aspidem, teste Eusebio, Agathodæmon Ophionius indicatur; quæ duo in vnam

vnā statuat, vti hic in figura apparet, conflata Aegyptij in solemnitatibus comasiarum ἱερακόμορφον, id est, Aspidem Accipitris capite horrendam producebant, de quo Arius apud Eusebium his verbis: *Primum idque diuinisimum animal est serpens Accipitris formam habens, valde gratiosum; id si palpebras erigebat, primogenitam omnem suam regionem replebat, cum verò clausos tenebat oculos, tenebrae fundebantur.* Sed explicemus mysterium. Osiris cælestis iniqua mortalium vita offensus subindè dormire rebus fidei suæ commissis videtur; vnde magna Mundo incommoda & perturbationes nasci, eo verò vigilante, omnia veluti lætitia compleri necesse est; dormiente Osiri, Aspis subdelegatus eius Agathodæmon, vitæ mortisque arbiter, omnia inferiora conuellit, dissipat, & vt Horus lib.2. cap.2. ait, solo statu interimens omnia: Osiri verò conuenientibus cærimonijs culto, omnia Mundo bona proueniunt; Vnde Aegyptij meritò singulari cultu tam implacabile Numen mulcere solebant: quod si intra sacra oculos tenuisset clausos, summorum id infortuniorum, quæ Regnum subire debebat, omen erat; oculis verò patulis & benignis iucundisque visum, maguam promittebat bonorum in Regno vbertatem. Appositè itaque hoc loco hæc symbola ponuntur: e quibus Accipiter Osiris denotat clementiam, bonitatem, pietatem & beneficentiam; Aspis verò Martio rigore tumidum, vti squamatum pectus, quod surrigit, satis ostendit, iustitiam, seueritatem & rigorem summum Osiridis, qui tunc primùm emerferit, quando clementia & pietate Osiridis deposita, rigor iustitiæ in Mundum influxerit; tunc enim in Cælo malignorum influxuum coaceruatio, in elementari verò Mundo summa rerum dissidia, sterilitas in terris, contagio in aëre, in rebus publicis tumultus ac seditiones mox nascuntur.

Expositio
symbolorū.

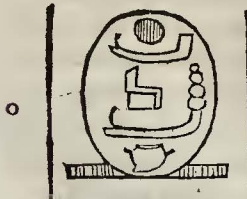
Accipitris
Osiris boni-
tatem aspis
seueritatem
notat.

Sequitur deindè hemicyclum signatum litera M. cum fæmore pedeque humano, queis signabant occultum in inferiori horizonte Numinis Solaris processum, ac sæpè in hieroglyphicis inueniuntur nunc vno pede, quo in occultioribus Elementaris Mundi Vlcaneisque recessibus progressum, duobus verò in superiori terræ facie prudentem Isis processum, notat, vti innumeris Oedipi nostri locis exposuimus.

Pes vnus, aut
duo pedes
quid?

IV. Sequitur modò oualis figura o. p. cui includuntur figura globi, brachium extensum manu capreolum tenens, sacra catena, quam σείσαν

Sacræ tabu-
læ expositio.

vocabant, cum figura aræ, & brachio altero Capreolum manu gestante, tandem vas Niloticum; p quæ quid indicent, explico.

Notandum Aegyptios, huiusmodi schematicos siue ovali, siue quadrangulo inclusos, non alio, quàm sacrarum tabularum nomine appellasse: Erant autem sacræ tabulæ varia symbola, vti dixi, Ovali aut quadrangulæ figuræ inclusa, & magno in pretio tenebantur, eò quod non tantum magnorum, vt ipsi putabant, mysteriorum indices essent, sed &

insuper incredibilem vim & efficaciam, ad Genios quâ attrahendos, quâ placandos habere delusa imaginatione crederent; & sunt pro diuersitate Numinum, quibus dedicabantur, varia, vti Obeliscos examinanti patebit; Obeliscis inscribebantur veluti prototypis, quæ tum in priuatos Sacerdotum & Hieromystrarum in sacrificijs vsus, tum priuatis in amuletorum fabricam ad aduersam Geniorum ἀντιτεχνίαν auertendam cederent. De quibus fusè tractatum vide in Tertio Tomo Oedipi, fol. 221.

Globus. Circulus quid?

Brachium cum Capreolo Vitis in manu quid?

Capreolus quid?

Nili fluxus brachium cum manu digitisque exprimit.

In hac itaque sacra Tabula sex symbola inclusa spectantur: videlicet globus, seu circulus, qui vbicunque ponitur, nil nisi diuinum quid, cæleste & æternum notat. Nam vt rectè Pierius in suis hieroglyphicis: *Unus, inquit, circulus descriptus aut simpliciter, aut alteri cuiuspiam pictura circumductus, nunc, semper, perpetuum, & æternum, nunc omnia, quippè τὸ πᾶν significabatur Aegyptijs, nempe quod in ea figura neque principium, neque finem inuenire sit, quod æternitatis est proprium, id est, Dei.* Porphyrius apud Eusebium cap. 3. de præparat. Euang. Pila, inquit, & rotunda omnia Deo, Mundo, præcipuè Soli & Lune attribuantur, in circuli formam aras, templa figurabant. Vide Obelicum Pamphil. de hieroglyphico sphaeræ & circuli fol. 379. Sequitur circulum in sacra Tabula brachium capreolum manu tenens, qua beneficentia Numinis indicabatur. Nam vt rectè Diodorus: ἡ μὲν δεξιὰ τοῦ δακτύλου ἐκτεταμένη ἐχῶσα συμφαίνει εἰς πορισμὸν. *Dextra digitos extensos habens significat rerum omnium necessariarum suppeditationem; ἡ δὲ ἀριστερὰ συντηρεῖ καὶ φύλακιν γενεῶν. Sinistra verò contracta conseruationem & custodiam facultatum;* Dicitur autem brachium Osiridis, eò quod Nilus, vbi se in mare exonerat, veluti in digitos quosdam dispersit, vnà cum Nilo veluti in brachio venam cardiacam exprimat, à qua vita & tota Aegypti felicitas dependet, & Capreolus in manu sat ostendit; est enim Capreolus nil aliud, quam extrema illa & vltima teneriuscula pars vitis, vel Cucurbitæ aut Conuoluoli, quæ in helices quasi lineas contrahitur, suntque veluti manus quædam vitis ad sese fulciendas à natura ordinatæ, quidquid enim apprehenderit, ad eò tenaciter eidem se circumuoluit, ad eò tenaciter stringit, vt vix ab eo extricari possit, atque hoc Capreolo scitè sanè vegetabilis naturæ appetitum, quo in superiora, à quibus vitam obtinet, ferrur; Accedit, quod vitis inuentio Osiri, teste Herodoto, Diodoro, Clemente Alexandrino, & Eusebio adscribatur; Hinc in sacrificijs vitis, perseæ similiumque plantarum frondes manibus gerebant Sacerdotes; quæ omnia fusiùs in Obelisco Pamphilio profecuti sumus fol. 362. vt proinde non incongruè beneficentia Osiridis per huiusmodi brachium inter hieroglyphica passim obuium indicetur. Quomodò verò brachium hoc Nilum exprimat, Abenephi Arabs hisce verbis exponit.

Terra Aegypti recta protensa est instar brachij humani ex Austro in Boream, & Nilus per medium eius transiens instar vena cardiacæ, cum mari approximauerit, tunc terram veluti in digitos quosdam dispe-

dispercit. Hinc Nilum ex Austro in Boream tendentem, teste Plutarcho non incongruè effluxum Osiridis dixere veteres; Quod Nilus in Austro ortus, vti summa felicitate Aegyptum beare, ita mari (quod Typhonium Regnum Osiri contrarium) redditus, felicitati Niloticæ finem imponere videbatur; Ad hanc itaque sinistra Typhonix potestatis violentiam perfringendam, Tutelares Aegypti Osiridis assecclas sacrificijs prius placatos mirum in modum ad succurrendum allaborare credebant; Quæ pulchrè sanè in hac sacra Tabula exprimentur. Vides duo brachia cum capreolis, intermediam aram cum catena, & Nilotico vase, queis innuebant, Osiridis beneuolentiam contra Typhoniam vim sacrificijs, quæ per Aræ figuram indicantur, & per sacram catenam, id est, per triplicis Mundi Tutelares, congruis ritibus & cerimonijs prouocandam esse, vt tandem contra omnem aduersam Typhonis vim, solita Nili, qui per vas Niloticum innuitur, felicitate fruerentur.

V. Sequitur sacram Tabulam sacra Traha signata litera Q. sacra traha, cuius multus erat in sacris vsus, & erat *νεωγραφον* siue instrumentum agricultorium, quo post inundationem Nili onera sacra, loco currum (quorum rotas limus, quo tellus obruebatur, non ferebat) vehebantur; & vti hæc quoque constituto Comasiorum festorum tempore, sacra simulacra ferebantur, ita quoque Traha inter sacrorum symbolorum numerum adscripta cultus Nili originem præbuit, à quo totius agriculturæ tanti in Aegypto momenti, ratio dependebat; Trahebatur autem à boue, quem, vti in Hierogrammatismo Apidis Obelisci Pamphiliij docuimus, viuam Osiridis imaginem credebant, qui in Bouem transmutatus, teste Plutarcho opera agriculturæ docuisse tradebatur, quod etiam in alia sacra Tabula Obelisci Medicei quarto lateri inserta cernitur, vti hic vides.

Traha sacra
quid?

Cuius sensus idealis hic est: Tunc 6 Apis seu Osiris terrestris beneficus 10, inferiori Terra Regno 11 propitiabitur, cum Niloticas in cultu fluminis ceremonias, ritu & cultu analogo, per sacram traham dicti cultus symbolum, iuxta præscriptas leges obieritis. Quæ correspondent huic sacre Tabulæ, cuius idealis Lectio hæc est.

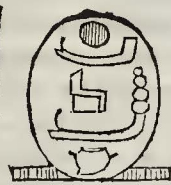

Diuini beneficia Osiridis, mediantibus sacris, & catenâ Geniorum procuranda sunt, vt Nili beneficia obtineantur.

Sequuntur modò duo scepra, quorum prius *αἰγμορέφον*, id est, hircino capite, alterum Loti flore insignitum, quæ quo respiciant, accipe.

Hircum in Aegypto Deorum numero adscriptum, pluribus in locis nostrorum Operum hieroglyphicorum exposuimus, vndè & Nomus Mendesium à cultu videlicet Hirci, nomen suum traxit; est enim Mendes idem in lingua Aegyptiaca, quod hircus in Latina, & *αἴξ* in Græca.

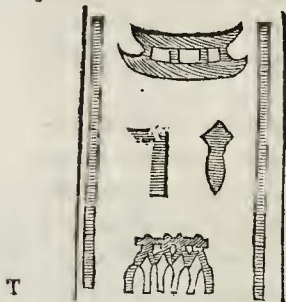
Hircino

Circulus,
brachium,
ara, catena,
brachium,
Vas Niloti-
cum, quid in
Tabula sa-
cra signent?

Hircino itaque capite sceptro imposito, fecunditatem, quam Osiris Niloticus, siue Pan Mendefiorum Aegyptiæ Telluri adferebat, notabant; quæ quàm fufiffimè expofita videat Lector in Obelifco Pamphilio fol. 274. Alterum sceptrum Loti flore infignitum monftrat sympathicum Solaris Numinis cum Nilotico Ofiri correfponfum confenfumque, eò quod Loti flos perpetuò ad Solem fe conuertat, vti alibi expofitum fuit; huiufmodi itaque scepra, vti myftica quadam ratione adornata fuerunt, itaque quoque & in facrificijs ab Hieromyftis portari solebant, vt ob naturalem quandam congruentiam, quam cum Genijs Hircus, & flos Loti habent, tùm facunditatem Nili per Hircum; tùm vbertatem rerum per Loti florem indicatam, eos attraétu quondam prouocare fe poffe crederent.

VI. Traham & scepra fequuntur T. quatuor facra vafa fub phialarum forma in vnam coniuncta feriem, & fuprà Cruce signata; quarum fignificatio hac eft. Solebant Hieromyftæ inter cœtera facrificiorum vtenfilia, Vafa quædam adinflar quatuor phialarum coniunctorum concinnare, quod Aegyptiacè ἐπαγγήγιον, id eft, emunctorium Ofridis, siue Ofiris ὄροφ' ὀρίαν, feu effluxum vocabant; replebantur autem hæc vafa facri fluminis lymphâ, eaque myftica quadam

ratione ita adornabantur, vt nihil ad Ofiris attraétum potentius fieri aut fingi poffe fibi perfuaderent, erant Cruce signata, quâ in quadripartitas Mundi plagas Ofridis notabatur aporrhea, per hæc enim Ofiris Niloticus in omnem fefe Mundi partem per benefici humoris canales, per vafa illa ventrioſa exonerare credebatur, quæ vti Niloticæ aquæ facræ replebantur affluxu, ita quoque continuo aquæ effluxu inter facrificia per duos canales ✕ V. exonerabatur. Vt hoc pacto quadripartito humidæ naturæ fluxui horum Vaforum fluxus analogus κατὰ τὴν ἀναλογίαν, vndeque correfponderet & quamuis hic compactæ in vnum phialæ in alijs ſchematis ferè ſemper vna tantum aut 2. pro ratione ſignificationis ſpectantur, hic tamen 4. ponuntur, qui vti paulò poſt dicitur, 4. calido-humidæ Naturæ Genijs præſidibus exhibebantur; vnde & iuxta 4. anni ſtationes exponebantur in 2. ſolſtitijs & æquinoctijs; Forſan quoque eo vafa hæc conſtruebantur artificio, vt vno ijs loco chronometrij feruient. Vide quæ de huiufmodi ingenioſis Aegyptiorum machinis in Secundo Tomo Oedipi, Syntagm: de Mechanica Aegyptiorum vbertim tradidimus. Videntur hæc Vafa in multis alijs hieroglyphicis inſcriptionibus, præcipuè in illo fragmento Obeliſci, quod è regione Eccleſiæ S. Ignatij in angulo domus pharmacopæi inſertum ſpectatur; vide Lector quæ de illo ſymboliſmo Tertio Tomo Oedipi ſyntag. de canopis tradidimus. Sed & ſpectatur quoque bis ſub forma melius expreſſa in limbo ſuperiori & laterali Tabulæ Bembinæ, vti vides in

in præfenti figura num. 23. ex citatæ Tabulæ loco extracta; vbi vides Aram in qua duo

vasa ponuntur, intra quæ humor ex dicta Eparistiri phiala sua Cruce signata, vtrinque se exonerat; quàm circumstant, 21. 22. Cynocephalus, vas in manu sinistra, deinde Horus 22. vas in manu dextra tenens supplicare videntur supremo Numini, cui substant; ex altera parte 23. Ara stipatur flore Loti, e capreolis vitigineis, vnde & fons vitigineus Hecates dicitur, vt postea exponetur; quæ sequitur 24. *ἱερακο-λεοντοεφόγξ* id est sub Leonis forma facie verò accipitrina, in cuius capite circulus Lunæ-solaris cum flamma emergente conspicitur; per quæ hierogrammata, omnia quæ hucusque de Eparisterio dicta sunt pulchre & concinnè abstrusissimis symbolis indignantur: summa significationis hæc est. Sol supramundanus seu Hemphtha, vt vocant, influit in aquæ & igneæ substantiæ æconomiam, & fontanos patres, qui ei præfunt; vnde resultat fons vitigineus, cuius deriuatione omnia quæ in Mundo sunt, aluntur & conseruantur. Quæ vt intelligantur, sciendum est, si ignis, & calor in Mundo tantummodo forent, totum Mundum ardore & siccitate perditum iri; contra si sola humiditas dominaretur, Mundum humiditatis exuberantia necessariò destructum iri. Sapienti itaque consilio à suprema mente (quæ per globum alatum serpentiferum signatur) constitutum fuit, vt calidum humido aptè attemperaretur, atque adeo Mundus huius miscellæ temperie conseruaretur. Sed iam singula explicemus. Globus triformis influxum supremi Numinis exhibet; triforme Numen dicitur, eo quod supremam diuinitatem, per globum indicatam in se contineat; secundò spiritus sit vniuersalis per alas, queis summa velocitate omnia penetrat, signatus; & denique vitam rebus omnibus per serpentem notatam tribuat, & primo quidem influit in Solem & Lunam, seu quod idem est in intelligentiam ☿ & ♀, cuius symbolum est 24 sphynx *ἱερακομορφος*, seu accipitriformis, cuius circulus Lunæ-solaris in capite index est cum flamma seu aspide, quæ proniscue huiusmodi schematis imponi solent; medio circuli inclusa: quæ Solis & Lunæ, siue calidi & humidi ad Mundum vitalibus influxibus animandum, vnita vis sub ministerio Momphtæ intelligitur; quæ maximè Sole in Leonem ingrediente in Aegypto viget; quæ deinde in terram deriuata vltèrius actuanda committitur Canopo Momphtæ ministro, quem sphynx pedibus tenens supremo Numini veluti offert; cuius officium est spiritus igneos aquæ substantiæ commixtos per vniuersas mundanæ domus, quæ per 22 Horum supplicantes, & ad recipiendum semper paratum indicatur, canales & crateres, deriuare. Genio Lunari, quem cercopithecus 21 exprimit, cooperante. Vnde 24 sphynx accipitrina, cercopitheco 21 opponitur, quia

quia illud notat, colore suo igneo principium actuum rerum, hoc verò humiditate sua passuum. Vnde cunctorum, quæ in inferiori Mundo spectantur, genesis, ortum suum habet. Fons itaque sue eparisterij phiala Cruce signata notat beneficia, quæ iam per expositos Genios Mundo & 4 elementis per 4. Mundi partes diffusis, communicantur. Quæ in oraculis Zoroastris, pæne ad oculum demonstrantur: sic enim ait Zoroaster de vitigineo fonte loquens: *Fons fontium, & fontium cunctorum matrix, continens omnia, unde affatim exilit generatio multifarie materia; inde tractus præster subtilis, ignis flos, mundorum indens cavitatibus omnia, namque inde, cum incipit deorsum tendere radios admirandos; Et deinde ipsas intelligentias describens paulò ante expositas dicit: Est enim quoddam intelligibile (id est Numen supremum) quod te oportet intelligere mentis flore (id est per abstractum & purificatum intellectum). Est & roboris circumquaque lucida potentia mentalibus fulgens sectionibus (quas nota A exprimit) induta igne, ignem vinculorum, ut temperet fontanos crateres, & amore impleat omnia, examinibus feruntur similes, prorumpunt per Mundi corpora. Habes hic Lector paucis pro vastitate materiæ eparisterij sine fontis Hecatini mysteria exposita, qui plura desiderat, is adeat nostram sphynge mystagogam, ubi Tom. II. Oed. fol. 335. omnia penitus euoluta raperiet.*

Sequitur hoc *επαρυσήριον* Niloticum, litera V. signata figura, quam imperfectam, vti multa alia Hieroglyptæ reliquerunt; nil tamen aliud est, quam funis mystica quadam ratione in figuram præsentem contortus, quò Typhoniam vim Osiri aduersam impediri, & ne noceret, quodammodo ligari putabant; quemadmodum in Obelisco Pamphilio exposuimus: fiebatque ex papyro & iunco Nili fructibus; & ne quicquam mysteriorum abesset, in eparysterij præcedentis quatuor Vasorum figuram contortus fuit. Nam vt rectè Pierius: Aegyptij vt omnia mystica quadam ratione sibi constarent, non animalia tantum, sed & aded instrumenta ipsa, quæ in vsum sacrorum adhibebantur, in hieroglyphicorum album receperunt; Sunt ea varij generis: quædam in ornamenta capitis symbolica cedebant sacrorum simulacrorum, vti tutuli, struppi, cidares, tieræ, è varijs materijs confectæ; nonnulla manibus inferebantur Deorum, vti baculi, sceptræ, tauticus character, sistræ, aliaque innumera, quæ pro diuersitate Numinum, è diuersa quoque materia fiebant; de quibus vide hierogrammatismum vegetabilium de sceptris & thyrsis in Obelisco Pamph. Erant præterea variæ ararum sediumque formæ, quibus insidentia Numina veluti potestate suprema prædita, rerum potiri videbantur. Quorum quidem omnium rationes mysticæ Libro V. & in Tabulæ Bembinæ interpretatione, ubi summa cum varietate exhibentur, explicatæ sunt, vt proindè superuacuum esse ratus sim, hoc loco peculiare de iisdem hierogrammatismis attexere.

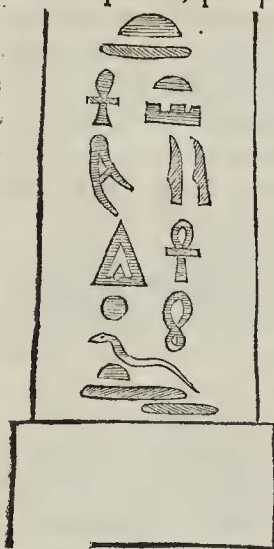
Quoniam sint
symbola Ky-
riologica?

Denique Kyriologica hieroglyphica ea dicuntur, quæ ipsis rebus
appro-

appropriata sunt ; Ita Solem & Lunam expressuri circulum, aut circuli segmentum pingebant ; Si portam, portæ figuram ; Si catenam, catenam ; Si craterem, craterem ; Si septum Apidis, septum ; Si sacrum feretrum, feretrum ; Si sacram barram, barram ; si traham sacram, traham ; idem de innumeris alijs quæ passim tum in Obelisco Pamphil. tum alijs in Obeliscis occurrunt, figuris iudicandum est ; Neque tamen sibi quispian persuadeat, eos similes res sine mysterijs adhibuisse, cum enim summo ingenio pollerent, singulas etiam minimas & vilissimas res adeo mysteriosa effigiatione exhibebant, ut ignarus rerum significationem quidem rei, nudumque corticem perciperet, nucleum tamen, siue mysticas rationes nequaquam peruideret. Etsi enim Solem per circulum exhiberent, sub circuli tamen proprietatibus varijs, varias Solaris Numinis excellentias & prærogativas, Solis mystis notas, unâ exhibebant. Hoc pacto eas portas, per quas in adyta sacra aditus patebat, non nuda tan-

Omnia Aegyptiorum instrumenta mystica ratione consuebantur.

tum figura contenti, sed eas architectura mysterijs plena, efformabant. Idem de catena, phetretro, barra, cratere, traha receptaculo sacrae lymphæ sentiendum. De quibus omnibus, ut dixi, in citatis locis copiosè disceptatum vide.

Sequuntur tandem Segmentum Horizontis superni, cum Cruce circulo inclusa, quibus supponuntur duæ pennæ, cum Hieralphe. Tau ansatum. Piramis. urna Nilotica, funiculis appensa, Serpens cum segmento & sceptris. Quæ quid significant, exponamus. pennæ, quæ nihil in Obeliscis sese prodit frequentius, significantur occultæ operationes supremæ mentis ; vnde conditorem omnium Deum denotantes, penna eum in capite posita exprimebant. Per pennam quidem in capite assurgentem significabant, difficilem inuentu esse na-

Pennæ figura quid notet ?

turam eius, & nemini conspicuam, sed sublimem non modò supra sensum, verum etiam supra humanæ intelligentiæ captum ; humana verò forma, eundem vitæ Authorem & Motorem, qui intellectu aliquo modo comprehendendi possit, circulo indicabant : quoniam ut hominis corpus quidem cernitur, mens verò ipsa, quæ hominem à cæteris animantibus disiungit, cerni à nullo potest ; sic etiam Dei summi Opificis actiones & motus, qui effectus in sacris literis posteriora vocatur (non secus ac Aristoteles effectus posteriora, causas verò priora nominat) & ab humano intellectu cerni possunt ; Mens verò ipsa & Diuina natura creaturarum rerum moderatrix in huius corporis carcere absolutè cognosci non potest. Quod pulchrè apud secretiores Hebræorum Theologos innuitur per quinquaginta portas lucis, quas omnes præter vnam Moysen ingressum aiunt, uti in-

Dei effectus cerni, natura minimè à nobis potest.

Deus caruleæ veste indutus curpiogatur?

Cabala docuimus. Et ideo teste Porphyrio, cœrulea veste indutum, eum pingebant, ut cœlestem illum esse significarent, & in Cœlo habitare, nullius coloris, vel accidentis participem, nullo terrenæ mixtionis inuolacro vestitum, etiamsi nobis fortasse eum suscipere videatur, & modò irasci, modò placari; quemadmodum Cœlum ipsum, cum nullius coloris sit, propter interualli longitudinem tamen, cœruleum videtur. Sed audiamus verba Porphyrij, sic enim dicit: *Aegyptiorum autem Deorum symbola talia sunt: Creatorem Aegyptij Emephi (melius Hemphtha) appellant, cuius imaginem in forma hominis faciunt, colore cœruleo, Zonam tenentem & sceptrum, cuius in capite pennam ponunt, significantes difficilem inuentu esse Creatorem, & nemini conspicuum, viuificum etiam & Regem, & intelligibili motu circulatum. Hic Deus, inquit, ab ore ouum prœducit, à quo nascitur Deus, quem Aegyptij Phta, Græci Vulcanum appellant; significatur autem Aegyptijs ouo Mundus.* Atque hanc iconem ad vnguem

expressam reperies in Tabula Bemina, seu mense Iliacæ interpretatione signatam literam Ω. differt tamen quod Deum canino capite exprimat, habet in capite globum serpente fatum & pennam supra; brachijs dependentibus, manibus contractis velati summa vi aliquod attentaturus; Zona ad mamillam cinctus; cæterum exceptis fœmoralibus nudus; uti in hic adiuncta figura patet penna volatum, globus serpente fœtus dominium vitalis in Mundo motus notat, nudis & subtilibus membris, nudum à cognitione humana, canino capite indicat sagacissimi mentis prouidentiam. Zona pectori circumdata, Mundi partium reſtricem potentiam, velo sacro tectus est, ad infandam eius potentiam innuendam. Vides igitur verticem penna sublimem, vides sceptrum, vides Crucis ansatæ mysteriosam notam. Per pennam non solum, ut Porphyrius vult, Deum inuentu difficilem significabant, sed quod diuinæ essentiae cognitio est ab humano intellectu remotissima: quia sicut penna avium corpora in altum aërem, quò nos peruenire nequimus, eleuat; sic ineffabilis illa Dei essentia adeò est alta, & adeò intellectus capacitatem excedit, ut ad eam cum plena cognitione pertinere nullo modo possimus; Vnde & Psalmographus monstraturus quantum Diuina essentia intellectus nostri exiguitatem excedat, dicit, quod Deus volet supra pennas ventorum, & posuerit tenebras latibulum suum. Sanctus Dionysius Areopag. Penna, inquit, declarat & ducendi celeritatem, & quod caeleste est, & quod mouetur, & quod ab omni rerum terrenarum studio & cupiditate abhorret; propterea quod sursum feratur; penna autem leuitas, id quod nulla ex parte est terrenum, sed totum sine admixtione & gravitate, sursum effertur.

Hieralphæ
significatio

Iam quid tibi figura A velit, explicemus. Certè hoc vnum ex frequentissimis hieroglyphicis reperiri, illi patebit, qui Obeliscos penitus contemplatus fuerit, & vbiq̃ue per

per initiales literas Α' γὰρ τοὺς Δαίμονας exprimitur, Aegyptiacè Hieralpha; Vnde verò suam originem fumpserit, explico; Res ita sese habet.

Ferunt prisci Aegyptiarum rerum Scriptores, inferiorem Aegypti partem mari olim testam fuisse; Osirim autem primum, Aegypti Regem, cum ex ingenti limi, arenarumque ex Aethiopia aduectarum coacervatione Nili defluxu facta, hunc maris sinum, nescio quid terrestre parturire cerneret, Nili aquis in alueos deductis, terram intermediam ab aquis separatam, habitatoribus non aptam tantum, sed & iucundam reddidisse; ingenti verò serpentem è putrefacto limo natorum copia locum continuo infestum reddente, cum multi quotidie serpentum moribus, inter quos & Osiridis Nauarchus Canopus, perirent; Osirim magnam vim Ibidum hisce locis immisisse, qui deuoratis serpentibus locum breui tempore expurgatum à periculis immunem reddiderunt. Multiplicatis itaque Ibidibus, cum posterius notarent dictas aues in varias sese formas iuxta diuersum corporis situm transformare; accedentibus multis alijs ab Ibide receptis beneficijs, cum Genium seu Agathodæmona Aegyptij à figura, quam pedibus exprimebat, appellantes, in sacrum animalium album retulerunt, locumque ipsum à nomine Agathodæmona appellarunt; quod

Ibidum in
serpentes
immissio.

Ibis cur Agathodæmon dictus?

Prima Aegyptiorum
litera ex Ibi
desumpta.

Ptolomæus hisce verbis docet: Δέλτα μέγιστον ἑκαῖνο καλεῖται καθ' ὃ ἐκτρέπετε τε ὁ μέγας ποταμὸς λεγόμενος Α' γὰρ τοὺς Δαίμονας. Delta magnum vocatur id, iuxta quod diueritur fluminis dictus Agathodæmon. Ibis igitur diuaticatis cruribus & rostro ijs transuersum inferto, exprimit primam Alphabeti Aegyptiaci literam, hoc pacto Α, quod idem sonat, ac Α' γὰρ τοὺς Δαίμονας. Ita Plutarch. Sympos. 5. Ἰβὶς τε ποιεῖ τῇ

τῶν πόδων ὁμοειδὲς πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὸ εἰγνός ἰσοπλευρον τρίγωνον. Ibis, inquit, pedum diuaticatione eorum inter se, & cum rostro comparatione, triangulum refert æquilaterum. Et lib. 9. Sympos. quæst. 3. Εἰμὴς λέγεται θεὸν ἐν Αἰγύπτῳ χαμμάτω παρ' ὅτι δρᾶν, διὸ καὶ τὸ τῆς χαμμάτων Αἰγύπτῳ παρ' ὅτι ἴβιν χαμμάσι; ὡς εἰμὴ (Α' γὰρ τοὺς δαίμονας) παρ' ὅτι ἴβιν: Mercurius primus Deorum in Aegypto traditur inuenisse literas, atque adeò Ibin Aegyptij primam literam faciunt Mercurio, videlicet Agathodæmoni conuenientem. Habemus, quomodò Alpha, primam literam Aegyptiorum ex Ibis situ didicerint Aegyptij, nunc quomodò, Δ, ex Ibide natum sit, accipe.

Tertia litera fuit desumpta ex diuaticatione pedum Ibidis, omiffa rostri infertione: Sic enim cum plano terræ exactè Δέλτα exprimebat, vt proindè locum hunc Aegyptij mari vicinum non alio nomine, quam Delta insigniuerint, & posterius hanc appellationem vsque ad nostra tempora retinuerint; putabant enim Aegyptij Mercurium sub Ibidis forma, varias literarum formas humano generi tradidisse, ac inter cætera per formam Δ, quomodò Nilus diuidendus sit, vt tellus illa aquis paludi-

Δ Litera
quid si-
gnificet.

busque submersa fructifera redderetur & hominum habitationi apta, docuisse; Vnde forsàn à Δ quod Copticè nihil aliud, quàm bonum agrum significare reperio, nomen huic literæ Δ fuerit impositum. Certè Delta ab Ibi sumptum, Pausanias apud Hierum lib. 17. docet his verbis: *Est & alia ratio, cur Aegyptum hieroglyphicè significarint Ibes, nempe quod Regio Delton à Δ . Græca lingua figura nuncupata, eam cum Ibibus similitudinem habeat, quod alites hæ literam Δ eo incessu pedum intistitio ad æquales trianguli lineas deducto, signare videntur, idemque rostrum patefactum signat.* Et libro 47. de septem literis: *Mercurium, inquit, qui primus literas Aegyptijs communicauit, Ibim primam literam esse voluisse; refert siquidem ex incessu triangularem effigiem, crucibus ita dispositis, ut suo loco dictum est, & quæ prima apud nos & Græcos litera est, ad Isoscelis trianguli speciem accommodatur.*

Sequitur & character, Crucis ansatæ, nullibi non obuinus, tum in Obeliscis, tum in manibus statuarum Osiridis & Isis, potentissimum efficacissimumque amuletum, seu periapton, quod cum in præcedentibus iam sæpè exposuerimus, hic ei immorari noluiamus; qui plura desiderabit, is videat Obelisc. Pamphil. à folio 264. vsque ad fol. 379. Quid verò pyramis sibi velit, litera B signata, expono.

Quid Aegyptij per pyramides indicent?

Annus magnus Hermeticus quid?

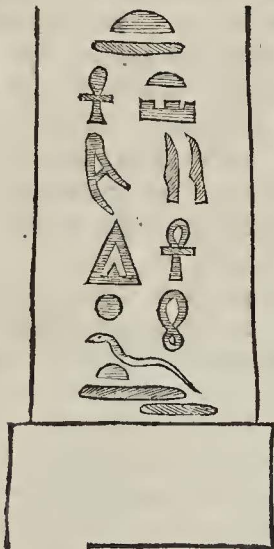
Animæ constructio ex Platone.

Pyramidis symbolo animam humanam igneæ naturæ esse, insinuat (utpotè quæ corpori non secus ac basi, seu ignis fomento adhæreat, voluisse videntur) dum magnifica Regum atque Heroum sepulchra sub ingentibus pyramidibus construxerunt, ut testarentur, corpore soluto & corrupto, animam superesse, quæ, cum summo Opifici visum esset, hoc est, circulo illo Hermetico 36500. annorum circuitu, aliud corpus subintrans electura sibi esset, ea ferè ratione, quæ Pyramis, ut Geometris notum est, vertice immoto manente, circumducta basi, circulum describit, & toto corpore conum, ut circulus annorum illud curriculum significet, conus verò corpus, quod curriculo illo conficitur. Nam Aegyptiorum fuit illa opinio, de rebus ad eundem statum 36500. annorum spacio restituendis, & ab illis se accepisse testatur Plato, cum in Timæo ait: *Sic factam fuisse à Deo animam, unam accepisse illum ex Vniuerso portionem, quæ procul dubiò unita puncto illi, quod in pyramidis vertice est, significatur. Secundam autem primæ partis duplam; Tertiam secundæ sesquialteram & primæ triplam; Quartam secundæ duplam; Quintam tertiæ triplam; Sextam primæ octuplam, postremò septimam quæ partibus viginti sex primam excederet. Post hæc dupla & tripla intervalla repleuisse.* Quibus numeris certè nihil aliud significat, nisi expansionem illam linearum, quæ à puncto ad basin tractæ angulos efficiunt, & per intervalla ipsas superficies, quæ lineis clauduntur. Ex quo apparet, illum hæc quoque ab Aegyptijs accepisse. Hinc Aegyptij veluti illud summæ energię periapton gestabant, tum ad auertendos malorum occurfus, tum ad propitiandum supremum Numen, ut soluto corpore per metem-

psychoseos varias reuolutiones tandem inter Heroas & secundeos desideratum locum consequerentur . De quibus vide in Astrologia nostra Hieroglyphica affatim tractatum .

Sequitur deindè vas Niloticum portatile , ob Nili reuerentiam & venerationem vſitatissimum, & loco amuleti, chorda, cui annexum est, portatum fuisse, ſat demonstrat .

Sequitur deindè huiusmodi amuleta ſerpens cum ſegmento & duobus ſceptris, quibus omnibus innuebant, per religioſam horum ſymbolorum geſtationem Numina, ad vitam quadripartito Mundo, & ad abundantiam rerum neceſſariarum concedendam, attractum iri .

Fuerunt autem variæ horum amuletorum, claſſes: nonnulla ſimplicem ſacrorum animalium Deorumque formam referebant; quædam miſtæ ſeu compositæ naturæ rationem exhibebant; non deſunt, quæ inſecta , vti Scarabæum exhibeant; quorum iterum ingens eſt varietas. Fuerunt & humani corporis partes in vſum amuletorum, aſſumptæ, imò inſtrumenta omnis generis in ſacrorum vſum adhibita , adeò quidem, vt nihil ſit in omnibus ſerè Obeliſcis ita minutum, quod non in amuletorum vſum ceſſerit , adeòque clare mihi innotuerit , ſacram hieroglyphicorum, literaturam nihil aliud, quàm Amuletariæ artis Syntagma quoddam ſumma diligentia, nec minori ingenij induſtria diſpoſitum indicaffe, ex quibus veluti prototypis quibusdam Amuleta , ſeu magnæ virtutis hierogrammatiſmi, in peculiarem priuatum-

Varia amuletorum claſſes.

que vſum decerperentur . Sed hæc fuſè in Arte noſtra hieroglyphica, ſuo tempore .

Atque hæc eſt primæ Obeliſci Columnæ Borealis expoſitio , cuius Lectionem idealem tunc apponemus , vbi cætera Obeliſci latera pari pacto expoſuerimus .

C A P V T VI.

Lateris ſecundi , Obeliſci Interpretatio .

Diximus primas quatuor figuras in omnibus Obeliſci lateribus eaſd m eſſe, qua e vnã, vt in præcedenti latere præſtitimus, explicaffe ſufficiat . In ſecundo i aque larere Orientali, B. Accipiter inſidet crateri ſacro , qui & crater

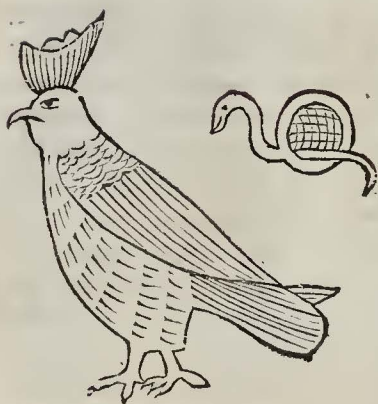

Sacer crater
Osiridis
quid?

crater Osiridis dicitur, de quo fusè in explicatione Obelisci Flaminij, ubi sæpè sæpius crater ille cum accipitre ei insidente conspicitur, erat autem vnum ex Vasis Niloticis conchæ similitudinem habens, quem sacrificio- rum tempore, aqua Nilotica repletum sacro Isis velo cooperiebant, eoque humidum Naturæ, cui dominabatur Osiris siue Solare Numen, vnicum ad generationem rerum promouendam subsidium significabatur; festum quoque huius rei causa 10. mensis Choiac instituebatur, quod ita describit Plut. de Os. & Isi. *Decima nona mensis Choiac noctu ad mare descenditur, & sacram cistam stolistæ una cum Sacerdotibus efferunt, in qua est intus aurea arcu- la (intelligens crateris sacri concham) tum funditur ab ijs aqua portabilis, ac clamor extollitur ab his, qui adsunt vociferantibus, Osirin esse inuentum, exinde Tellurem frugiferam aqua permiscunt additisque mixtura aromatibus & suffimentis sumptuosis, ef- fingunt imaginem luniformem, & hanc amiciunt & ornant, significan- tes deos eorum ab ipsis putari naturam esse Terræ & Aquæ; hic enim calo- re suo viuifico excitans humidum in vapores resolutum, ex cratere su- perno stillicidium per sacrum canalem, in vegetabilis Regni fauissas transfundit: quæ pulchrè sanè signantur per canalem F, per florem Lo- ti G, & per duo sceptræ H, queis in humidum superius & inferius du- plex innuitur Osiris dominium; Sed, vt hæc ita sese habere ostendatur, hic ea, quæ ex varijs Authoribus in Obelisci Lateranensis expositione collegimus, adducenda duxi; Sic itaque fol. 199. III. Tomi Oedipi ex Trismegisti libro, qui crater dicitur, legitur: *Est in Sidereo Mundo cra- ter Osiridis beneficus, cuius defluxus benignos quicumque in inferiorem pisci- nam deriuare norit, is Momphta vtrumque, & cælestem, & terrenum attrahet, & per Pantamorpham naturam rerum necessariarum abundantia replebitur.* Hic crater exprimitur per figuram immediatè sub accipitre è regione Z positam, radiorumque diffusionem veluti stillicidijs quibusdam- profusis conspicuam, quam liberalem crateris Cœlestis diffusionem ma- nus extensa notat; infra quam figura piscinæ cum tribus quadrangulis est, quæ notant receptum in inferiori Mundo, iuxta tripartiti anni con- ditionem, crateris effluxum; nam huius stillicidio crateris quicumque- participes fuerit, is sibi Momphta vtrumque, per duo Leonina capita, cœlestem & terrenum, tum crateris superioris, tum inferioris piscinæ custodem propitium habebit, & Mundi vitam ad rerum abundantiam concedendam attrahet: quæ per Papilionem & thyrsus papyraceum in- dicantur, vt iam sæpius dictum est. Sed mysterium paulò luculentius exponamus.*

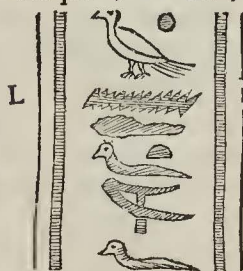
Hic crater Cœlestis cui Osiris sub accipitris forma insidet, tutulo conspicuus & globo serpente fœto dorso incumbente, quæ quid notent in præcedentibus dictum fuit: & nihil aliud est, quam Siderei Mundi re- ceptaculum, omnigena influxuum varietate refertum, qui continua in inferioris Mundi receptacula, seu cisternas sacras (piscinas seu fauissas vocant

vocant veteres Hieromantæ) beneuola, Osiridis manu inflexuque distribuuntur in omnia Mundi membra. Quia tamen nihil tam salubre est, nihil tam benignum, cui Typhonix potestates non aliquid malignum & perniciosum inferant, quo benigna ab Osiri communicati crateris munera corrumpuntur; ideo contra eas Moniphta, id est, Nilotici incrementi, atque adeo totius humidæ substantiæ Præses sacrificijs placandus est, & Anima Mundi ad copiam rerum expulso

Typhone suppeditandam, attrahenda. Vides, quàm hæc aptè nostris symbolis respondeant, sed iam ad Anseris symbolum progrediamur. Quid enim Sacer Anser aliud notat, quàm vigilantem sacrarum fauissarum præsidem, cuius cura & vigilantia Typhonix machinæ à sacris canalibus fauissisque, id est, ab aquarum Regno auertantur; est enim figura

ra L M. Κυριολεκτικόν symbolon lineis suis fluxum aquæ exprimens, vndè & nos illud ὑδροχῆμα hydroschema appellamus, eoque nil in Obeliscis, cæterisque in Aegyptiacis monumentis frequentius est. Nam vt rectè Abenephi, Aqueum elementum expressuri, id per simplicem aquæ fluxum significabant, sic ; Vndè & nota illa, quæ Astronomi Aquarium denotant , profluxisse videtur. Sed vt ad Anserem sacrum reuertamur, vocabant hunc ab Aegyptiaca voce XHNOC, siue XHN, quæ Anserem significat, Chenosirin, quasi diceret, Osirim Anserinum; sub huius enim volucris vigilis forma sese abdere solitum fuisse, ad rebus fidei suæ commissis melius inuigilandum credebant. De quibus vide quam vberimè tractatum iu Obeliscorum interpretatione. Ex huius enim vigilantia Agathodæmonis Vita rerum superna & inferna, per serpentes indicata concedebatur.

Anser quid notet?

Sequitur modò sacra Tabula S. T. quod vti sacris, & congruis Solaris Numinis insignitum est symbolis, ita quoque contra omnes malignarum potestatum impetus efficacissimum prophylacticum esse sibi perdebant. Sed singula in eo posita symbola examinemus.

Primò sese offert circulus seu globus, quod T suprà semper vel sacrum, vel diuinum, aut cœlestē quid significare diximus. Sequitur deindè coronis septem cuspidibus insignita, quam ipsi septem prin-

principalium Geniorum arcem dicebant, nos heptapyrgon appellandum censuimus. Sequitur deinde Scarabæus, præcedente circulo, quo cœleste Solare Numen, siue Agathodæmonem per hieralpha Δ & hydroschema Ψ notabant; hoc quoque schematismo non solum triplicis Mundi, Archetypi, Siderei & Elementaris nexus, sed & sub iisdem symbolis, politici Mundi status, & artis benè feliciterque gubernandi ratio indicatur. Sacra Tabula cultum Diuinum indicat, ouata figura Mundi rationem, quàm Archetypus principis intellectus in omnibus imitari debet; quod enim diuinus in omnibus Intellectus, id in Politico Mundo intellectus principis, & quod in Mundo sidereo septem planetarum tutelaria Numina, præstant, id in Politico statu Princeps per septem diuersæ conditionis, id est ex ordine sacerdotum assumptos selectosque viros præstare debet, & sunt Cantores, Horoscopi, sacri Scribæ, stolistæ, Prophetæ: Ex plebeo ordine, Milites, Agricola, Artifices, quorum officia singula descripta consule in Tomo primo sol. 115. de politica Aegyptiorum; His enim vniuersa Regni moles substinebatur. Per Scarabæum Rex mascula virtute, & summa fortitudine & prudentia præditus, Horo teste, innuebatur; cuius directioni tota politici status moles veluti præfixis quibusdam legum limitibus innitebatur, id est, sacra Tabula veluti prototypon quoddam Regibus & Sacerdotibus, quibus cura Regni commissa erat, proponebatur, vt quomodo iuxta Diuini & supramundani Numinis ideas, quæ triplicem Mundum, Genialem, sidereum, elementarem eique inclusum politicum gubernat, politicus status administrandus esset, addicerent: Hinc modos & rationes in separatis tabellis, quæ varijs symbolorum inuolucris adornabantur, ipsis solis Hieromythis cognitæ depromebant: Vti verò Mundum ouum dicebant, tum figura, tum effectibus ouo prorsus analogum, ita quoque intra ipsum ea symbola, quæ genijs Mundi tutelaribus apprimè conuenirent, imponebant; Hinc primò per globum, Intellectum supremum; per zonam heptapyrgam, siue septem cuspidibus instructam, septem supremos corporei Mundi præfides, quos Astronomi septem planetarum genios dicunt, indigitabant; vtpotè quorum præsidio omnia efficiantur, conseruenturque. Ad horum itaque imitationem, veluti archetypon quoddam Aegyptij politicum suum statum instituebant; dum fieri non posse sibi persuadebant, vt quod adeò firmo & incommutabili fulcimento niteretur, id non subsistat, vtpotè Deorum immortalium operationibus adeò conforme. Vidimus itaque circuli & zonæ heptapyrgæ mysterium, iam quid globus cum Scarabæo, quod hieralpha, quid hydroschema notent exponamus.

Per Scarabæum, vti suprâ diximus, Rex mascula virtute præditus, Horo teste, innuitur, quo docebatur, Reges ad Solis siderei, qui per Scarabæum significantur, operationes animum reflectere, & iuxta eas Regnum politicum administrare debere, ac septem potissimum sibi leges politicas, quæ per septem muri, seu zonæ cuspides, quas Astrologi

arces,

Tabulæ sacra symbola quid significant.

Rex per Scarabæum expressus.

Heptapyrgion quid?

Mundus politicus iuxta archetypas rationes in Mundo intellectuali existentes administrari debet, vt conseruetur.

arces, Arabes *بروج* id est, turres vocant, ad benè feliciterque gubernandum, cum primis obseruandas, nossent; quas leges in præcedentibus iam adduximus; Has enim si cùm exquisita cura & diligentia excoluerint, tunc rerum omnium in elementari Mundo, qui per □ exprimitur, necessariorum vbertatem iuncta cum summa rerum varietate, quæ per papilionem *δρακοντίμορφον*, id est, Draconis forma exhibitum, obtinebunt; Typhone rerum omnium inauspicatarum authore, qui per noctuam indicatur, profligato, vita Mundis concedetur, Agathodæmon supremi Numinis Hemphtha per A & duas pennas accipitrinas indicatus, attrahetur per sequentia sacra amuleta; pyramidem sacram, Tau mysticum, cum vase Nilotico portatili, in quibus vis & vita inerat, vti ipsi perperam sibi imaginabantur, ad inferiorem Mundum transfusa.

Habes itaque hic secundæ columnæ Interpretationem. Iam verò, quoniam suprâ diximus, alterna in hoc Obelisco latera ferè eadem esse, non magnoperè nobis in cæteris laborandum est; cum Boreale & Meridionale paucis exceptis, vti paulò post dicemus explicasse sufficiat. dixi alterna latera ferè eadem, quia non prorsus eadem sunt, in omnibus siquidem nonnulla symbolorum differentia conspicitur; cuius rei causam, ne quicquam curiosum Lectorem lateat, breuiter exponam.

Per opposita latera Boreale & Meridionale notabant Solis ex Borea in Austrum motum annuum; per Orientale & Occidentale latera motum Solis diurnum; ex quibus motibus nascitur magna illa Crucis Tauticæ varietas, quæ Obeliscis inserta spectatur, quaternarum Mundi partium symbolum, in quas se Mundi spiritus, id est, Sol diffundere solet, tum annuo, tum diurno temporis spatio; ex hisce enim motibus, quicquid in omnibus Mundi partibus sensibus obijcitur, vitam suam & incrementum acquirit; Quemadmodum verò alios effectus Mundi spiritus in Boreali Hemisphærio, alios in Meridionali causat; alios in ortu, alios in occasu, ita quoque ad huiusmodi effectuum differentiam significandam, signis non iisdem, sed nonnullis diuersis symbolis opposita latera exornarunt, vt vnum symbolum cum altero comparanti patebit.

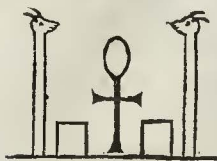
Hinc patet, cur suprema Obelisci symbola, sacras Tabulas, & vasa, amuletariam suppellectilem, eandem semper in omnibus lateribus posuerint; quia illa vniuersale bonum concernebant, per potentissima Mundorum Numina indicata; qui verò ad particulares Mundi plagas pertinebant effectus, hosce differentibus signis cum particularibus Genijs expresserunt. In hoc itaque latere restat explicandus hierogrammatismus. in quo primò vides duo sceptrâ caninis capitis insignita, intra quæ Crux Tautica funiculo alligata, & vtrinque duæ portæ *κυρωλογικῆς* effictæ; per duo canina sceptrâ subtili ratiocinio indicant accessum & recessum Solis à tropico ad tropicum; siue 2. Solstitia æstiuum & boreale; quorum custodem faciunt Anubin seu Mercurium *κυνόμορφον*. Nam vt rectè Clem. Alexandrinus: *Alij*, inquit, *per duos canes duos tropicos*

Laterâ Obelisci quid notarent dū differentes Mundi in partes respecerent.

Lib. 5. Strom.

insinuare voluerunt, qui sunt quidam veluti canes obseruantes custodientesque à Natura deputati, prohibentes Solis ad Austrum Boreamque vteriorrem elongationem. Tropicos verò 2. portas, quas in hierogrammatismo

sceptris appositas vides, appellabant, eo quod per eas ascensus descensusque animarum allegoricè denotaretur; quæ omnia vberimè in astrologia nostra hieroglyphica profecuti sumus, quam Lector consulat: in medio hierogrammatismi Crux ansata ponitur, quæ, vti à Thoth Aegyptio Mercurio nomen Thautici characteris obti-

Ascensus &
descensus
animarum.
Quid?

nuit, ita quoque per eam potenter Mercurium, portarum cælestium custodem allici putabant. Singula itaque symbola Mercurium respiciunt, notantque Solis à tropico ad tropicum vltra citraque comeantis cursum, mysticè verò descendentium per portam Cancri, per portam verò Capricorni ascendentium animarum ducem & directorem; quid verò per hanc animarum descensum ascensumque intelligatur, in Theologia hieroglyphica expositum fuit. Cuius Syntagma 10. in Tom. 2. par. 2. Oedipi consule.

Cum itaque ex duobus Solstitijs, totius anni ratio ab Aegyptijs obseruaretur; ex priori videlicet proximè instans tempus inundationis Nili, ex altro consequens agrorum ex vegetabilium germinatione fecunditas; hinc non sine causa in Aegypto, inter cetera Mercurij propitiatoria symbola, & hunc vnum miræ, vt ipsi putant, efficacix hierogrammarisimum esse voluerunt; quem & in alijs Obelis fæpe obuium reperies.

Hierogrammatismus Papilionis & Noctuæ.

Cernitur in sequenti latere Obelisci, post eparisterium papilio ille Dracontomorphus de quo supra locuti sumus, intra quadratum inclusus; quo indicatur spiritus Mundi intra 4. elementorum centrum conclusus; quo operante omnia vitali spiritu complentur, ac in varias rerum species transmutantur; hinc enim diuersitas, & summa varietas in hylæo Mundo, iuxta triplicem Naturæ gradum nascitur. Sequitur hoc □ immediatè Noctua; quæ vti inauspicati mali symbolum est: ita quoque Hieromystæ, ne Agathodæmoni polymorpho per papilionem expresso, audaciorem se opponeret Typhon, & vita rerum per serpentem infra quadrum positum expressa impediretur, eum per sequentia iam supra exposita auerruncatiua symbola amuletoria coercendum statuerunt.

Papilio quid

Quænam sit propria significatio Noctuæ.

Noctua :

Noctua varias habet significationes pro symbolorum ei iunctorum diuer.

diuersitate Græci eam pro symbolo haberent Mineruæ; & hieroglyphicè notat sapientiam silentio comparandam. Aegyptij verò cum infra globum alatum serpentiferum, aut Osirin accipitri-formem ponatur, supremi Numinis nuncium interpretabantur, qui ab eo ad mortales veluti quosdam dirorum euentuum annunciator destinabatur dirum mortalibus omen; Vbiq; tamen Typhonis symbolum habetur ab Aegyptijs; cuius significationis ratio hinc originem suam sumpsit. Ferunt Hecateo teste, Typhonis assecclas singulos sibi eorum animalium, quæ cum sacris animantibus ingenij & naturæ dotibus dissiderent, formas assumere solitos sub ijs dira mortalibus portendisse, eosque varijs modis monuisse, Typhonem verò inter alia animalia Noctuæ formam induisse; ita Hecateus. *Typhon transformatus in noctuam, dira portendebat.*

Atque hæc sunt hieroglyphica symbola, quæ in Obelisco hoc nostro passim occurrunt; horum itaque peracta interpretatione; iam specimen quoque subiungemus aliquod Idealis Lectionis, dico idealis Lectionis, quod non more nobis consueto legerentur; sed erant veluti conceptus quidam abstracti à materia, quæ uti ad naturæ exemplar, & ad idealium in mente diuinæ existentium rationem, normamque erant constituti, ita quoque sacerdotes eas contemplantes, vel solo intuitu sine ulteriori discursu, quid significarent, cognoscebant; quod vel ipso Aristotele teste fuit inuentum laude dignum, uti ex testimonio eius in principio libri Lector videre potest. Nam ut recte Iamblicus supra citatus: *In mysticis sculpturis, relinque verba, accipe sensus*, ut verò Lector, modum quo hæc ad verbum quoque reduci possunt, hic lectionem totius Obelisci verbotenus apponam; ne quid sit, quod curiosi Lectores in hac nostra Interpretatione desiderare queant: verum cum in singulis lateribus eadem fere occurrant; in vnico latere specimen dedisse sufficiat.

Sequitur specimen Lectionis idealis.

OBELISCI AEGYPTIACI

S E C T I O III.

SAPIENTIA AEGYPTIORVM

Qua sapientum veterum in hieroglyphica philosophandi methodo ratio & intentio medullitùs enucleatur.

C A P V T I.

De origine & propagatione hieroglyphicæ doctrinæ.

VID sit in quo consistat Aegyptiorum illa non à sacris tantum, sed & profanis Scriptoribus celebrata sapientia hieroglyphicis notis expressa, antequam vterius progrediamur hoc loco, quoad potero paucis exponam; sic itaque res sese habet. Postquam Hermes ille Trismegistus, Rex Termaximus hieroglyphicæ disciplinæ Author & institutor à se electos, ingenio polentes, & ad Regium solium aptos, quos & Sacerdotes à sacris dici voluit, à se inuenta mysteriorum diuinorum vulgo occultandorum arte imbuisset, rationemque, ea in Obeliscis ad nunquam interituram, memoriam insculpendi docuisset. Inuentum hoc insolens, nouum, mysterijsque reconditissimis confertum, primò ad posteros propagatum est; Posteriores tam admirabili doctrina instimulati, eam nullo non tempore veluti patrimonium quoddam, optimamque hæreditatem acceptam mirifice promouerunt. Factumque est, vt quicumque insigni huiusmodi adeò sublimium rerum notitia potirentur, omnibus admirationi essent, atque ab Hermete, Hermes, sacerdotes, & propheta dicerentur, diuinitati proximi; & ne diuinum inuentum à prædecessoribus traditum plebæ facis hominibus innotesceret, iureiurando sese obstrinxere, præter sacerdotalis ordinis, ingenio singulari præditos, & ad regnum destinatos Viros, nemini alteri communicari debere; Hoc enim pacto & disciplinas Theosophicas, ipsosque sacerdotes earum peritos, in maiori apud omnes pretio & æstimatione futuros confidebant. Hinc Hieromystra summo studio traditæ doctrinæ incumbentes eam non tantum propagarunt, sed & ipsi fundamento iam posito superstruentes, alia & alia symbola mystica ad Hermeticam amussim adaptata excogitarunt, atque mysteriosis Obeliscorum pyramidibus, prout Hermes constituerat, insculperunt; vsque ad Putipharrem sacerdotem Heliopoleos (quæ erat principalis à Solis cultu etiam tum

Ortus & propagatio disciplinæ hieroglyphicæ.

in

in Aegypto florente sic dicta) cuius filia in matrimonium cessit Iosepho. Hic teste R. Eliezer fuit vnus ex Hieromytis, seu sacerdotibus Aegypti, qui in Heliopoli sedem suam fixerat, philosophiae hieroglyphicae apprimè instructus, Nam vti rectè Eliezer in hunc locum commentans.

והוא הכסגדול ובעל ספרים מקדם העברת השמש

R. Eliezer
in hunc lo-
cum genesis
cummutans.

Ipse, inquit, sapientia clarus, & praeses literarum priscarum, & cultus Solis. Fuit autem Heliopolis propriè sedes sacerdotum, vnica hieroglyphicae sapientiae palæstra, verum vti fieri solet, dum successiores vanæ gloriae cupidores, quam par esset, forent, euanescentes in cogitationibus suis, symbola, quæ ab Hermete de diuinis mysterijs, prout à primis post diluuium patriarchis Noëmi filijs, quibus synchronus erat, didicerat, quæque de abditis Naturæ arcanis tradiderat Naturæ, in multos differentes sensus, atque adeo in apertissimam superstitionem deduxerunt. Vnde, mōx prodigiosa illa Deorum mythologia, brutorum cultus, ridiculae sacrificiorum cerimoniae, quæ ab Hermete ad diuinitatis mysteria cognoscenda institutæ fuerant, ex quibus vel male intellectis, vel malignè detortis, tanquam ex Equo quodam Troiano egressæ totum paulatim Orientem impleuerunt, infeceruntque. Accessit turpe sacerdotum lucrum, quod à populo obtinebant, cui omne aliud, quam quod symbolis istis præfiguratum erat persuadebant, callida arte plebem dementantes. Hinc cerimoniarum cultus prorsus ridiculus, hinc planctus & lamenta de Osiri à Typhone trucidato, cæteraque de Ili, Horo Serapide, Harpocrate, fabulæ, insinuantibus se occultè demonibus, vnde & Magia diabolica, oraculorum impietas, simulacrorum idolorumque seruitus prodierunt; contigitque vt Aegyptus paulatim publicum fieret superstitionis damnatarumque artium theatrum. Atque hinc primò quidam prodigijs famosa illa Zabiorum, veriùs, Sabæorum secta, quæ originem suam habuit ex quodam è stirpe Chus fratre Mesræ, qui in Chaldaeam, vbi tum Nembrod, Chusi filius & Ninus longe latèque dominabantur magnos progressus fecit. Hinc ignis ☉ & ♀ 7. errantium stellarum cultus, hinc astrologiæ stellarumque vanitates; quæ omnia fusè prosequitur Rambam in doctore perplexorum, & nos eum secuti hanc Sabæorum sectam in 1. p. Oedipi profecti sumus, ad quem Lectorem remittimus. Quæ adeo vera sunt, vt vel ipsæ sacrae literæ huiusmodi superstitiones deplorent, & ne Hebræi ijs contaminarentur, non alia de causâ præcepta illa in Leuitico & Deuteronomio à Mosè de animalibus & cerimonijs, nisi ad Aegyptiorum consuetudines & impietates vitandas posita esse velint melioris notæ Rabbini. Bouis enim aliorumque animalium cultum ante Mosén extitisse apertè sacer textus docet. vti ex 8. cap. Exodi patet, vbi dum Pharaoni immolationes & sacrificium in Aegypto fieri suadenti, nulla id ratione fieri posse respondit his verbis:

Ecce

הן נזכר את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלונו

Ecce si abominationes Aegyptiorum sacrificemus in oculis eorum, an non lapidabimur? vel ut ad rem nostram appositè Onkelos Paraphraustes Chaldaeus in suo Thargum.

הא נרכח יתבעירא דמצראי דהלון ליה ואינן יהון חון
הלא ימרון למרגמנא

Chaldaean paraphrases

Ecce si immolauerimus animal brutum, quod ipsi colunt ipsis videntibus non lapidibus nos obruent? consonat huic aliquantò expressius Syra translatio; in qua apertè huiusmodi Bruta, quæ ipsi colunt, dii vocantur.

١٠ بحمد الله تعالى في شهر ربيع الثاني سنة ١٤٢٥ هـ

Si enim sacrificauerimus Deos Aegypti, an non in oculis eorum lapidabunt nos, Idolorum quoque facit mentionem Lectio Samaritana.

Si sacrificauerimus idolis Aegypti, an non in oculis eorum lapidabunt nos.

Textus Sy-
rus.

Textus Sa-
maritanus.

Si sacrificauerimus idolis Aegypti, an non in oculis eorum lapidabunt nos.

Hanc eandem ob causam Aegyptij omnes pastores abominantur, ut dicitur 46. c. 11. vlt. genesi. cum enim bruta Deorum habitacula assererent, non tantum fas non erat illa occidere, aut immolare, sed & occisores eorum morte, teste Eusebio Pamphilo, puniebant; mortua verò luctu planctuque maximo complorabant. Quem cultum caerimoniasque impias, ut destrueret Moses, non id aliter quem contrarijs legibus & caerimonijs præstandum censuit. Hinc Arietes, Vitulos, Hircos, quos Aegyptij solita insania colebant, Hebræi morti in sacrificia destinabant, quæ omnia, sciè doctor perplexorum Rambam par. 3. cap. 46. describit. Quæ hoc loco proponenda duxi; ut Lector intelligeret, Brutorum cultum, & consequenter sacras disciplinas (ex quibus male intellectis, male sana illa secta originem duxit) multo iam ante Mosén viguisse; etsi hieroglyphicæ ferantur à sapientibus eo semper in precio fuisse & veneratione, ut vel ipsum Mosén ijs instructum sacræ litteræ Act. 7. his verbis testentur: *Erat autem Moses eruditus in omni sapientia Aegyptiorum*. Quæ Philo in Vita Mosi aliquantùm fufius explicat: *Cum enim felicitate ingenij Magistrorum, ex uniuersa Aegypto conuocatorum doctrinam excederet, & simul multa ingeniosè excogitaret; Numeros quidem, inquit Philo, & geometriam, Musicam Rhythmicam, harmonicam, metricam, siue contemplatiuam accipit ab Aegyptijs doctoribus; maxime verò occultam philosophiam descriptam, ut vocant, literis hieroglyphicis, hoc est notis animalium, quæ ipsi venerantur pro Numinibus, hæc Philo. Iustinus Philosophus & Martyr in suo Protreptico: Mosén, inquit, omisso studio omnium Mathematicarum, quæ in Aegypto vulgares erant, & viles, adieciſſe animum ad solas hieroglyphicas disciplinas, quæ tùm apud eos solæ in honore & pretio erant,*

Moses con-
trarias leges
Ægyptijs
constituit.

erat, & non quibuslibet, sed praeipuis & probatissimis Viris, & in abditis locis secretò traderentur. Has cum didicisset Moyses; nil tamen unquam secundum eas, aut dixit, aut fecit; quod contrarium esset vnius veri Dei cultui; neque credendum est, Moysen potentem opere & sermone ex vi Aegyptiaca sapientiae miracula operatum, sed ex sola veri Dei virtute miranda opera patrasse. Clemens verò Alex. l. 5. Strom. Moysen, inquit, iuxta hanc hieroglyphicam doctrinam consuetudinem multa sub tropicis, ac mysticis animalium symbolis, vitae moralis praecepta occultè tradidisse, solis diuina legis amatoribus peruia; qualia sunt illa, neque porco, neque Aquila, accipitre, aut coruo vescendum; ita Clemens. Atque hæc ad hieroglyphicarum literarum antiquitatem stabilendam præmittenda duxi.

Intentio Trismegisti in disciplina hieroglyphica.

Hermes itaque ille ter maximas, hieroglyphicæ doctrinæ, vti diximus, Author, cum multa & pleraque de Deo diuinisque eius perfectionibus, tum in creatione Mundi, eiusque conseruatione elucescentibus; de administratione Mundi singulorumque eius partium, quam tum per se, tum ministerio Angelorum gubernat, à primis Patriarchis audisset; serió ijs altius penetrandis adiecit animum; vnde nouam orditus philosophiam, in qua, vti de rebus sublimitate altioribus, quam vt eas Idiotæ attingere possent, sub noua arte, quam posterī hieroglyphicam dixerunt, tecta & à rudibus intellectibus abscondita, non cedris, sed faxis omnium durissimis mystica & ipsa figura efformatis, ad æternam posterorum memoriam, tanquam scientiam altissimam rerumque æterna veneratione dignissimarum omnibus commendatam, inculpavit; quæ vt ad æterni opificis exemplar in administrando Mundo erat constituta, ita quoque non nisi à se præelectis Hieromystis, Sacerdotibus, Stolistis, & Hierogrammatæis, hominibus præstantis ingenij, & quibus ad regni gubernationem sapienter, iuxta præscriptas in Obeliscis rationes administrandam, habilitas inerat & aptitudo, communicauit, eosque de eorum reuelatione ad silentium iureiurando adegit. Hoc pacto sacerdotes, cum viderent ab omnibus in admiratione, ob excellentium rerum sub nouis huiusmodi symbolis latentium notitiam se haberi, & quasi semideos à plebe ea de causa honorari; vt venerationi huic augmentum adderent; multa populo de apparitione Deorum, responsisque eorum, & quomodo ad eos placandos propitiandosque, coli deberent, enarrabant; accessit lucrum ingens, quod inde acquirebant per varias machinas, vt pollentes erant ingenio & mechanicarum artium Mathematicarumque peritissimi, ac in deorum statuis oculos moueri, nutibusque, vel complacentiam displicentiamue exprimi curabant; Vnde miserandum in modum decepta plebs, dementataque, quicquid habebat ad Numinum fauorem obtinendum, vel ad mala auertenda contribuebat. Hinc factum est, vt successu temporis religio sub sincero sensu à Trismegisto concepta, paulatim in apertam & conclamatam idololatriam abierit; diuina attributa, ab indiuidua vnione discerpta, quot vnius Dei, per sua attributa,

Religio Trismegisti abijt in superstitionem.

buta, effectus in Mundo cognoscerent; tot Deos, siue Genios diuinitatis consortes fabricarentur; tot inquam, Numina, quot ipsis occurrerent rerum naturalium species. Hinc subito stolidus ille brutorum planarumque cultus; inauditis fabulis superstitionibusque sociatus, velati ex fonte promanauit, quæ vel ipse Trismegistus in suo Asclepio præuidens, de ijs hisce verbis vaticinatus est; *ò Aegyp̄te, Aegyp̄te, religionum tuarum solæ supererunt fabulæ, eaque incredibiles posteris tuis.* Vnde accidit quoque, vt pleraque mysteria, quæ tunc animis hominum infederant, silentio, vti Herodotus, Diodorus, Heliodorus, Pausanias; & Apuleius referunt, inuoluerit. Mystis namque peculiaris indicta fuit taciturnitas, quam si quis soluisset, improbus detestabilisque censeretur, quæ consuetudo quoque ad Græcos paulatim Romanosque deuoluta adeo seueris legibus adstricta fuit, vt qui Tutelaris Romani nomen reuelaret, nefas committeret nonnisi morte piandum. Huius silentij Aegyptiaci eam causam fuisse putem, quod hæc vel turpia, vel crudelia essent, cuiusmodi Eleusina in Græcia, Pessinuntia, Iliaca, Ithyphallia, & Mythriaca in Aegypto fuerunt; quæ verbis seueritate rigorosa plenis exagitare consueuerunt indefessi Christianæ religionis defensores, Iustinus, Hieronymus, Augustinus, Ambrosius, Cyprianus, Lactantius, alijque à quibus si placet, Lector petat, si tenebras illas cum magno fructu pieratis, & eruditionis discutere libet. Cum itaque in hoc libro Oedipi functurus officio, Obelisci hieroglyphici interpretandi onus susceperimus; vt ratio symbolorum singulorum, rectè sibi constet; & quidnam ijs, & quomodo operati sint, aperiatur; hoc loco explicationi iam peractæ, distribens, quæ, quid Trismegistus eiusque posterij veteres per sapientiam intellexerint, & quænam eius in eorundem dispositione modus & ratio fuerit apponendam duxi; vt Lector institutum hieroglyphicum, omnibus seculis celeberrimam, concipere queat & vna hieroglyphicorum rationem, quæ

Silentij ægyptiaci causa

Nota ad Lectorem.

cultum diuinum semper implicitum tenuit, luculentius intueri posset, ea

tamen cautela & circumspectione, ne tenerioribus mentibus

sim offendiculo, quin potius, vt quisque sibi ad caute-

lam ea legat, & à Satanis machinamentis sibi

cauere sciat, cum magna huiusmodi magi-

cæ superstitionis portio, in hunc vsque

diem adhuc in malefactorum,

& pseudophilosophorum

animis

radices fixas habeat.

Ad rem igitur.

tur.

CAPVT II.

Cur Aegyptij arcana Theosophiæ sacramenta adeò obscuris symbolorum inuolucris exprefferint?

Theologia
mythica.

Symbolorū
duplex ra-
tio.

Sacerdotes]
mytheria per
symbola ab-
scondunt.

Pythagoras
Ægyptios
imitatus om-
nia per sym-
bola docet].

Sacra Scri-
ptura in ple-
risque nil
aliud, quàm
mythica re-
rum doctri-
na.

VM symbolum nil aliud sit, quàm nota arcanioris alicuius Mysterij significatiua, id est, Natura symboli est, conducere animum nostrum mediante certa aliqua similitudine ad intelligentiam alicuius rei, multum à rebus, quæ sensibus offeruntur, differentibus, cuius proprium est, esse celatum & absconditum sub velo obscuri dicti. Vndè Συμβολικὴ Θεολογία, siue τελεστική, seu μυθική; & uti prior docet sensus scripturæ reconditos, & mytheria exponit; ita altera apud Poëtas locum iuuenit; cuiusmodi quoque sunt τὰ σύμβολα μυθολογικά, & apud Plat. 8. Symp. & apud Cælium Rhodigin. lib. 10. ant. lect. cap. 9. quo symbolica simulacrorum additamenta enarrantur. Et iuxta Demetrium Phalaræum in symbolis aduertri debet, & attendi, quod sub ijs maximè substantia, vis, energia, ac multiplex sensus, cum insigni aliqua granitate, breuitateque comprehenduntur. Antiqui porrò dupliciter utebantur symbolis, teste Giraldo, lib. de Symbol. Alia verbis quibusdam explicabantur, alia non; quibus utrisque Aegyptij, præcipuè ad Religionis ac Theosophicæ disciplinæ mytheria explicanda utebantur; indignum esse iudicantes, ac tantorum mytheriorum inconueniens maiestati, si ea à quolibet plebæo intelligerentur. Vndè sacerdotes eorum diuina mytheria sub cooperta aliqua nota, & umbrosa allegoricæ figuræ apparentia indicabant, quæ disciplina etiam nonnisi sacerdotes, soli sapientes ac philosophi erudiebantur. Quos inter Græcos, præcipuè amulari conatus est Pythagoras, assiduus Aegyptiacæ sapientiæ alumnus; qui sententiarum ac documentorum, quæ dare volebat, sub obscuris verborum meandris, ac metaphorici sermonis inuolucris ita cooperiebat, ut solis sapientibus, quod vellet, insinuaret, plebæis autem Philosophis de conceptis mytherijs, ne quidem suspensionem relinquere videretur. Vndè Plutarchus lib. de Osiride, & Iside, sic loquens, dicit: *Pythagoras autem maximè, ut apparet, in admiratione habitus, admiratusque sacerdotes istos, imitatus est rationem eorum per ambages proponendi, suasque sententias inuolucris textit; vndè & omnes ij, qui vel nouas instituere religiones, aut vrbes, legesque condiderunt, hoc obscuro & anigmatico dicendi genere vsi sunt.* Ostendunt etiam Doctores orthodoxi sacram Scripturam in plerisque nil aliud esse, quàm continuatum quoddam symbolum rerum & mytheriorum altissimorum, quæ solis Doctoribus, & diù multumque in lege exercitatis nosse conuenit; Imò ipsam

ater-

æternam sapientiam Christum Seruatorem nostrum hoc parabólico dicendi genere vsum, testantur ea, quæ apud Euangelistas haud infrequenter leguntur. Nescit enim abscondita Dei substantia nudo sermone in profanam & coinquinatam intrare aurem; Vndè non incongruè dicit, quantumvis impius Iulianus Apostata: *Amat Natura Diuina clarè celata & abscondita*. Iulius Firmicus ad Mauortium Lollianum in vltima sui voluminis parte, huic adstipulatus ait: *Celari & abscondi pluribus tegumentis Natura Diuinitatis ab initio voluit, ne omnibus facilis esset accessus, neue cunctis patefacta maiestatis suæ origo panderetur*. Quæ duobus integris libris 5. & 6. Prom. fufius prosequitur Clemens: Atque indè est, quod Pythagorici doctrinam, quam illorum Magister didicerat in Aegypto, ac post eos Platonici in monumentis suis vfi sunt ænigmatis & fimbolis, existimantes, quod nuda & aperta expositio Deo & Naturæ esset inimica, vt benè notat Marsilius in sua Theologia Platonica, ac proindè persuadebant sibi, & firmiter credebant, quod Deus sese ab hominum vulgarium & profanorum sensibus subduceret, intelligentiam verò & cognitionem sub variarum rerum absconditis similitudinibus & parabolis; gratum è contrà acceptumque ei esset, ab hominibus veræ sapientiæ studiosis arcana sua mysteria per viam secreti inuestigare; ac proindè veluti sub via quadam subterranea, sancta Doctrinæ suæ sacramenta cooperientes procederent; atque ideò solis hominibus prudentibus, quibus interpretis loco esset sapientia, ad veri secreti penetrare possent cognitionem. Vndè & cum Hebræis Pythagorici maximè conueniunt, dum mysteria legis maximè celare iubent. Omnes itaque Orientales in consuetudine habuisse videntur, vt sua mysteria summo studio ab imperita plebe absconderent; Vndè Ephrem Syrus frequentissimè in hymnis de amore sapientiæ id quoque fieri præcepit. Dionysius etiam Areopagita cap. 2. Cœlest. Hierarch. dicit: *Quod nullus negare possit, obscuras rerum similitudines, plus alijs rebus animum nostrum eleuare, ac proindè à rudioribus, vtpotè ijs periculosas abscondi debere*. Hinc videmus, omnem formè Pythagoricam & Platoniam philosophiam esse notis verborum & tegumentis rerum plenam, huncque tradendi morem, vt antè diximus, ab Hebræis & Aegyptijs, ipse citatus Pythagoras & Plato ad Græcos primi transfuisse creduntur. Solebant enim Aegyptij, vt mox dicemus, fictis quibusdam inter sacerdotes literis, sacra communicare, vt essent plebi secreta, quo & diutius admirationi forent, & attentius caperentur. Vndè illi Colossi, statua, aræ, arcus, & æra publicè incisa literis Aegyptiorum sacris prominebant quidem spectanda vniuersis, sed non nisi à mystis & initiatis hieroglyphicis intelligebantur, vt de ijs Chæremôn, Orus, Aegyptiorumque permulti scripsere. Sic Pythagoras viri sapientis non putabat esse: *Asino lyram exponere, aut mysteria eo pacto recipere, vt sus tubam, & fides graculus, & unguenta Scarabæus*. Quare silentium indixit discipulis, nè vulgo Diuinorum arcana patefacerent, quæ

Iulianus
Apostata.

Sacra mysteria abscondi debent non omnibus prophanis.

Ephrem Syrus. Dionysius Areop.

Aegyptiorum cura in abscondendis mysterijs.

Silentium Pythagoricum in quo consisteret.

meditando faciliùs, quàm loquendo apprehenderentur. Vndè tribus voluminibus omnes, Laertio teste, philosophiæ partes physico, pædeutico, & politico complexus, moriens filiæ testamento mandasse fertur, nè illa extra familiam ederet, imò nullatenus publicaret; ipse verò tantùm dignis numeroque paucis, dum viueret, omnia quæ illis continebantur, maximè autem mathematica, viua voce, nullo utens inuolucro, planè demonstrauit: cætera cæteris in parabolis. Ergò aliter loquens, aliter sentiens, etsi semper idem sapiens per quædam symbola, ceu memoracula doctrinam suam suis impertitus est, ita vt ad priscorum imitationem, aliud dictum, aliud referret intellectum. Eam ob causam animum quoque alatum definiuit; haud dubiè id ab Aegypto Zoroastro edoctus; Zoroaster enim, quem Pythagoras secutus est, demonstrare volens ac docere, animam se aptam & capacem reddere posse ad volandum in Cælum, vndè discesserat, id profundissima quadam innuit allegoria: *Anima, ait, alata est, & cadentibus alis eius illa præcipitanter ruit in corpus; alis autem restauratis mox ad locum, ex quo cecidit, reuolat in Cælum & ad Deum.* Petentibus autem ab eo discipulis, qui discursum Magistri attentis animis auscultabant, quid agendum esset, vt anima eorum benè plumata, & fortissimis alis instructa eò volando perueniens, perseveret semper tam optato alarum remigio vestita? Respondit, animam aqua vitæ irrigandam. Instantibus autem discipulis, vndè eam habere possent, subiunxit: *Paradisus Dei quatuor fluminibus irriguus nobis hanc aquam præbebit.* Nomen enim fluminis, qui versùs Aquilonem tendit, significat rectum & iustum; qui verò versùs occasum, pœnitentiam & purgationem; qui versùs Orientem, lumen; & qui denique versùs plagam meridionalem currit, pietatem demonstrat; quo allegorico dicendi genere insinuabat, animam destitutam alis virtutis, mox in omnium vitiorum abyssum cadere, ac præcipitari; iniectam verò involuptatum carnalium sensibilibusque rerum barathron, totam reddi corpoream, terrestrem & ponderosam; è contrà verò alis reassumptis vestitam se leuando supra se, vltra Solis Lunæque vias, atque super omnem corruptibilium rerum orbitam, eius, cuius circumferentia nusquam, centro cœnita, diuinitatemque postliminio consecutam, totam reddit leuem, celerem, ecclestem ac diuinam. Fluuij verò, quorum irrigatione alæ animæ nostræ crescunt, sunt Fides per lumen; charitas Dei & proximi per pietatem; iustitia per rectum; pœnitentia denique & emendatio scelerum præteritorum, per expiationem insinuata. Totum itaque Christianè docet hoc Zoroaster, quod & proprium eius symbolum fuisse affirmant Chaldaei; Atque hoc symbolum S. Augustinus in explicat: psalmi 138. Si sumpsero pennas meas &c. ad charitatem Dei & proximi in quibus tota lex pendet & Prophetæ, alludens ait: *Quas pennas vult assumere, nisi duas alas, duo præcepta charitatis?* Sed adhuc multò clariùs alio in loco prædictum symbolum exponens, ait, animam habere

alas

Allegoria
de alis ani-
mæ.

Explicatio
moralis de
fluminibus
Paradisi.

alas, & monstrans, quæ sint veræ alæ eius, cum expositione psal. 103. *Qui ponis nubem ascensum tuum, qui ambulas super pennas ventorum:* dicit, quod per ventos in hoc loco significantur pennæ, quibus animæ eleuatur in altum, quæ nihil aliud sunt, quàm virtutes, bona opera, iustæ denique ac rectæ rationi conformes actiones; In duabus alis, habent animæ omnes pennas suas: quia omnia præcepta legum in duo veluti restringuntur, charitate Dei, & proximi, quæ fulta anima, quasi cum liberis alis, & cum sancto amore directè ad Deum volat. Imò S. Gregorius Nissenus in exposit. super Cantica, vbi vulgata lectio habet: *Auerte oculos tuos à me, quia ipsi me auolare fecerunt*; illa explicat hac ratione; auerte oculos tuos à me, nam ipsi alas mihi addiderunt, quasi illud, quod est ad propositum nostrum, supradictum symbolum insinuare voluerit; imò in pluribus locis sacre Scripturæ mentionem alarum Dei fieri videmus, potissimùm in psalm. 16. & 35. *Sub umbra alarum tuarum, & sub tegmine alarum tuarum sperabunt.* Cum igitur, teste S. Gregor. sacra Scriptura à Spiritu Sancto dictata Deo μεταφορικῶς alas affingat, conueniens erat, vt animæ ad imaginem & similitudinem Dei conditæ, alæ quoque adderentur, vt sic imago imaginato, similitudo assimilato exemplarique suo per omnia pulchrius scitiusque responderet.

Expositio
animæ pen-
nata.

C A P V T III.

Quomodo primæui sapientes Aegypti ex sensibilibus paulatim sub occulta quadam analogia quatuor Archetypos Mundos philosophando attigerint.

VADRVPLICEM Mundum Aegyptios statuiffe, varijs passim locis huius operis docuimus, videlicet Archetypum, Intellectualem, Sidereum, & Elementarem, quibus tota rerum vniuersitas continebatur. Archetypus Mundus, Diuinus, infinitus, immutabilis, æternus, incorporeus dicebatur; intellectus Diuinus triformis, vti dicebant, Numinis, omnes inferiores reliquos Mundos in se sub vnitæ naturæ simplici & essentiali continens, vtpotè ex quo tanquam vena rerum omnium creatrice, quicquid est, fuit, aut erit, procedit, è cuius immensæ bonitatis Oceano cuncta profluunt, cuncta existunt, cuncta animantur, cuncta conseruantur, in cuius intellectu omnes Mundi, tam intellectuales, quàm sensibiles, sub idealibus, & archetypicis rationibus ita vniti existunt, vt nihil in rerum natura sit, aut esse possit, quod non ibidem tanquam effectus in sua causa lateat. quæ quidem omnia symbolis materialibus, vario figurarum contextu

Mundus qua-
druplex Aeg-
yptiorum.

coagmen-

coagmentatis, abditisque similitudinum catenis in hac doctrina hieroglyphica exhibentur; quam emanationum congeriem primò pantamorphæ natura Mundi, seu fundum paternum ex tribus triadibus constitutum ante omnia participauit, quæ quidem nil aliud sunt. quam diuinarum virtutum specula, quæ in intelligibili archetypo elucescunt, idealiumque notionum signacula, quibus, post Deum, mentes insigniuntur, vt ad diuini exemplaris normam operentur, & pulchrè in Obelisco Lateran. & Mensa Isiaca exprimuntur. Ab his duodecim Mundi Rectores constituti, omnes influxus participant, & in archetypo nil aliud sunt, quàm Diuinarum intellectuum ideæ, à bonitate & pulchritudine infinita emanantes, iuxta quas inferiora administrant. Sequuntur fontani Patres, portarum magnarum vniuersi Conseruatores, qui omnes iuxta ideas in mente paterna existentes influuntur, influxumque Mundi plagis communicant, & in Limbo dictæ Tabulæ continentur ideæ in mente Diuina existentes, quæ omnia Mundorum particularia respiciunt, vt dictum est. His autem omnibus nil aliud indicant, nisi concatenationes entium à supremo vsque ad infimam materiam. Quomodo autem per occulta symbola id demonstretur, videamus.

Vniuersum itaque quantumcunque est, tot tamque diuersis rerum in eo existentium ordinibus distinctum, subsistere non poterat, nisi nexu quodam harmonico, quo grauia acutis, infima supernis, mediisque mira quadam proportione vnirentur, vt in hac schemate patet, quo seriem ordinemque totius vniuersi exprimebant. Intra tabellam hanc vocem $\Phi V \Lambda O$ hieroglyphicam inseruerunt, quæ amorem vti significat, ita quoque omnia, quæ in Mundo spectantur nonnisi amore, concordia, mutuoque quodam consensu ligari, & in vnum connecti & adaptari innuebant.

Verum vt Lectori patefiat, quam nulla res apud Aegyptios caruerit mysterio, & quanta sub minimis etiam similitudinum Vmbris arcanæ abdiderint; mysticam dictorum characterum significationem hoc loco exponendam existimaui: Constat itaque vox $\Phi V \Lambda O$ quatuor literis, quarum prima spheram Φ exprimit, & Mundum notat: altera pyramidis inuersæ, Tertiæ rectæ, Quarta globi figuram exprimit: quibus omnibus tot ac tanta mysteria indicantur, vt ijs singulis explicandis, non dicam hæc pagina, sed nec volumen quidem magnum sufficiat. Quare aliqua earum, adeoque generalia tantùm hoc loco attingam, vt de alijs Lector iudicium faciat: ac primo quidem character Φ ex circulo & linea compositus, quid significet paulò ante indicauius, & de eo c. 7. tractatum est. Videlicet, rerum ex centro per lineas rectas in circulo-

rum

rum peripherias diffusarum primordia, reliquis verò tribus literis VAO apertissimè sanè, & elegantissimè amoris in hoc Mundo vim signet, dum à centro ad circumferentiam, & ab hac ad centrum reciproco motùs processum expriment: Amor enim, qui est appetitus boni non tantum versus inferiora demittit radios, quo cuncta viuificet; verùm & virtute naturali, seu magica naturarum cognatione sursum attrahit, & in amplexus mutuos plena conuersione compellit: sic enim progressus, vel descensus à Deo, seu vt Platonice loquar, anima Mundi per Mundi res vniuersas vsque admateriem diffunditur, quem processum descensumque aptè pyramidalis littera Δ refert. Et hinc per naturam denuò reditus ad naturæ præsidem, videlicet monadem illam indiuiduam, quæ per pyramidis mundanæ apicem indicatur. Similiter ascensus ad remotissimas Cœlorum peripherias per intermedia Mundi spacia à centro Vniuersi non absurdè per radiosam, seu inuersæ pyramidis litteram V indicatur; hic enim amoris ascensus, quid aliud significat, nisi Magicam illam amoris superiora inferioribus connectentem catenam in reciproca singularum partium conspiratione defixam? Vnde non malè amorem summus Philosophus Areopagita ita definit. *Vt quidam sit circulus à bono in bonum perpetuo reuolutus*. Nam cum à suo incipit, & allicit, perfectæ pulchritudinis rationem præfert; cum autem in Mundum transit, amor potissimum dicitur. Voluptas denique, prout in Authorem remeans, pulchro exemplari, pulchram imaginem, pulchra reuolutione conuertit. Imò hoc circuitu per omnia penetrans sursum eadem secum, deorsumque volui continuò facit; non secus ac solis simplex radius per se vniformis in Cœlo lucem, splendorem in æthere, in Elementis lumen, in mixtis corporibus colorem lucidum creat. Patet itaque quod amatorius ordo, sit causa conuersionis in rebus omnibus ad diuinam pulchritudinem, & formam principem, atque (vt verbis Procli utar) reducat sequentia ad illam omnia, eique coniungens, & coniuncta confirmans; & mox inde sequentia replens, diuini luminis fontes inde scaturientes per vniuersa distribuatur. Quod quidem Aegyptiis aliud non fuit, quàm anima Mundi, rerum omnium in Mundo causa, & origo; quam aptissimè sanè expresse-
Quid amor?

mate, alai globi serpentibus hinc inde profluentibus circumsepti mundano systemati supraposita figura. Atque globus, quidem nihil aliud, quam orbem vniuersi designat, vt in præcedentibus probatum est. Alis, teste Macrobio, Martiano, & Apuleio vis subtilis & celer omnia penetrans in Mundo, denotabatur; vt vel hinc Alatam.

animam Aegyptios tradidisse mirum non sit, cum plerique Platonici, & Zoroastris doctrina Aegyptiorumque id passim doceant. Serpentem verò fecundi spiritus symbolum esse Porphyrius apud Eusebium lib. 3. cap. 3. Euangelicæ præparat. abunde docet; adeoque clarè à Virgilio ostenditur,

vt

Amor causa rerum.

vt ad hoc symbolum animæ Mundi omnia penetrantis viuificantisque vnice respexisse videatur, dum canit.

Principio Cælum ac Terras, camposque liquentes

Lucentemque globum Luna, Tilaniaque astra

Spiritus intus alit, totumque infusa per artus

Mens agitat molem, & magno se corpore miscet.

Meminit huius hieroglyphici egregius Abenephi, Arabs, lib. de Veterum Aegyptiorum disciplinis; ita autem dicit.

والدور من خبج مخلق بحيات وهو علامة النفس وزوج العالم

Globus, inquit, alatus, serpentibus, circumdatus dum pingebatur, symbolum erat anima seu spiritus Mundi. Porro quomodo amor animam Mundi sollicitet per vim quandam Animæ Mundi propriam, rebusque insitam innatamque, qua superiora mouet ad inferiorum prouidentiam; atque inferiora, vt versus sublimilia conuertantur; denique qui ad socialem inuicem sui communionem urgeat, aperiam: certè meo quidem iudicio, amorem rectissime statuas, vt desiderium quoddam boni pulchrique, vel bonitatis per pulchritudinem ipsam conferendæ, vel accipiendæ, cuius potestas veluti vnus sit magnitudinis dimanatio, cuius punctum vel apex sit primus in Deo progressus per Mundum triplicem tripliciter distributum, finis autem in ipsa materia, cuius denique quædam sit infinitudo circa verticem, potentiæ meræ infinitudo circa materiem, connexionis virtus infinita per omnes naturæ intermedios gradus. Quæ omnia pulchrè dictis characterum symbolis referuntur. Vbi vides Φ inferioris Mundi symbolum. V amoris à centro versus suprema; Λ à Cælo, quod circularis litera O exprimit, versus inferiora processus. Vnde nobilissimum illud monogramma vocis $\Phi\Lambda\Omega$ Aegyptiis vsitatum, quod in Tabula Bembina haud infrequenter occurrit, resultat, quo omnia, quæ hucusque de anima Mundi, & amore rerum mundialium dicta sunt, sub forma sphæræ mundanæ admirabili quædam ratione exprimuntur.

$\Phi\Lambda\Omega$
voci myste-
rium expo-
nitur.

Qui quidem si pauca excipias non differt à characterè, qui passim in Bembina Tabula occurrit Mundi quadripartiti symbolum & forsàn idem monogramma cum præcedente est, cum omnes literas vocis $\Phi\Lambda\Omega$ contineat. Sed hæc in Geometria Aegyptiaca melius discussa vide. Nunc ad amorem redeamus, cuius prior effectus est vniuersum. Amor enim, teste Dionysio: *Non permittit Regem omnium sine germine permanere. Idem propagandi studium ab Authore primo in omnes eiusdem imagines demanauit.* Per hunc enim intelligentiæ Cælos mouent, & frequentibus omnibus sua munera largiuntur.

Per hunc sidera suum lumen in elementa diffundunt, ignis aëri, aër vim suam communicat aquæ, aqua terræ: elementa simplicia mixtis quibusque siue compositis rebus; plantæ & animalia speciei suæ multiplicandæ desiderio incitantur, iuxta illud Georg. 5.

Omne

*Omne adeo genus in terris, hominumque ferarumque,
Et genus aquoreum, pecudes. pictaque volucres,
In furias ignemque ruunt, amor omnibus idem.*

Per eiusdem amoris impulsu obediunt vicissim inferiora supernis maximè, sic terra tractabilis aquæ, & hæc in aërem deinde resoluitur: aër in ignem, ac dein per poros insensibiles digesta in æthera, sublunaris substantiæ portiuncula firmioris paulatim concretionis, atque coaguli particeps, rapitur altius in Cœli occultas fibras, vbi quemadmodum in animantibus fieri solet, elaborata magis magisque apponitur; primum inde agglutinata assimilatur penitus, & in cœlestem indolem transmutatur. Quis igitur iam non videt, quàm appositè monogrammum illud vocis $\Phi V \Delta O$ Vniuerso adaptetur? certè cum hoc paulò profundius scrutarer, tunc illud Iamblichi verum esse cognoui, Characteres Aegyptiorum haud quaquam fortuito, aut temerè; sed magno ingenio ad naturæ exemplar fabricatos esse. & in hoc vel maximè elucescit; in quo sub duabus pyramidibus contrario processu constitutis in characteris sphaerico Φ , subito coluri, meridiani, tropici, & æquator, amoris Mundi Zodiacus, id est $\otimes$ semita patet (in Sole enim maximè amor viget mundanus) tota denique amoris sphaera elucescit; vt vel hinc intelligeretur; Amorem per vniuersum diffusum omnibus in rebus esse. Cum verò magna rerum in hoc Mundo sit diuersitas, necessarium est, cum ex contrarijs sæpe nasci, neque enim vlla pars Mundi alteram odit, nisi amore sui, vt pulchrè in explicatione conuiuij Marsilius docet; & rursus cum contrariorum maximè affectricem causam, vnde illud Plautinum oppidò eleganter.

Amor per
omnia diffusus.

*Diua Astartha hominum, Deorumque vis, Vita, salus,
rursus eademque est
Pernicies, Mors, interitus, mare, tellus, Cælum, sidera
Iouis quacunque templa colimus, eius ducuntur
Nutu, & obtemperant.*

Hinc Orpheus in Agronauticis non sine causa: hunc amorem, vt Mundi Genium, & magum antiquissimum laudat. Cum enim Chaos ante Mundum posuerit, ante Saturnum Iouem, & cœteros Deos, Amorem sanè in sinu ipsius Chaos constituit, tanquam Chaoticæ euolutionis Animam. Eundemque definiuit, vt principium, quo res informis ornamentum, suamque perfectionem desiderat.

Amor Magnus.

Sed hæc fusiùs explicemus.

Notum est ex Theologia Aegyptiorum, omnia quomodocunque bonum participantia, primum præcedere bonum, quod quidem nihil aliud est, quam ipsum bonum illud, quod omnia appetunt, vltra quod,

Bonum primum & im-
participatum
Deus.

Deus omnia
continet &
est omnia in
omnibus .

Inferiora
continentur
in superioribus .

Aegyptij
per inferiora
ascendebant
ad superiora .

vti nullum aliud ens est , ita neque bonum ; prima videlicet causa causarum ; hæc verò causa sine bonitate nec consistere , nec concipi vlla ratione potest ; cum bonum sit diffusiuum sui , vnde rerum omnium productio , producere autem minimè posset , nisi in se contineret omnium tum productorum , tum producendorum multitudinem , cum nemo , quod non habet , dare possit . Quæ omnia pulchrè per Heliotropia Loti , Acaciæ , Perseæ flores & folia , quæ occulto quodam motu ad cœlestia corpora feruntur & conuertuntur , quibus tota tabula , tum Bembina , tum Obelisci referti sunt , innuuntur . Hinc apertè patet , omnia esse in Deo , Deum in omnibus omnia , omnia idem in omnibus , & quodlibet in quolibet ; Siquidem in Mundo Angelico , seu intellectuali eadem sunt entia , quæ in Mundo sensibili , sed spiritali & inuisibili modo ; In Archetypo Mundo Diuino supramundano , increato , infinito , incomprehensibili , tum Angelicus , tum sensibilis vnum sunt , & simul , modo diuino & perfectissimo . Infima ergo monstrant superna , corporalia declarant intellectualia & inuisibilia , & per ea , quæ facta sunt , conspiciuntur . Atque hæc causa fuit , cur Aegyptij sensibilibus inferioris Mundi simulacris , varia transformatione constitutis , vsi sint : nam per inferiorum & terrestrium naturas & proprietates Aegyptij ascendebant in naturas & proprietates superiorum & cœlestium ; sunt enim hæc inferiora externa & visibilia exemplaria , superiorum notæ & inuisibilium interiorum symbola , quibus à corruptibilibus ad incorruptibilem entium virtutes traducebantur ; nouerant enim totam creaturam , & hanc vastam Mundi machinam , in qua Creator omnium Deus inuisibilis nobis se videndum , audiendum , gustandum , odorandum & tangendum exhibet , nil aliud esse , quàm vibram Dei , & interni paradisi figuram & ectypon ; quod verò in archetypis omnia inuisibili & spiritali modo , quæ in Mundo sensibili , corporeo induta amictu apparent , contineantur ; ipsum naturæ lumen ijs probabat : Cum enim quadruplicem Mundum statuerent , Archetypum , Intellectualem , Sidereum & Elementarem , vnumque in altero intuerentur , certè inferiores à superioribus regi , viriumque suarum influxus suscipere , non poterant non nosse , ita vt ipsa Archetypa & Opifex omnium mens & cœlos , stellas , elementa , animantia , plantas , metalla , lapides , infinitæ potentiæ suæ virtutes exindè refundat , per Fundum primò , deindè per Deos vti aiebant secundos , id est , intelligentias , adeòque per continuum ascensum descensumue , nunc ex Deo ad creaturas , ex intellectualibus ad externas formas , veluti à centro ad circumferentiam deuoluebantur ; modò ex infimis rerum aspectabilibus formis ad inuisibiles formas , veluti ex circumferentia ad centrum ferebantur ; adeòque vel in vno feminis grano totum vniuersum intuebantur . Sicuti enim in vno inuisibilis feminis grano arborem totam cum radice , trunco , ramis , folijs , floribus , fructibus complicatam intuebantur , ita in intellectu naturam omnium inferiorum rerum formas & semina modo spiri-

spirituali seu intellectuali complicata contemplabantur ; cuius symbolum erat phallus in Obeliscis, & in Tabula Bemina exhibitus, quem intellectualis Mundi simulachra praferunt, vel appositum habent, quo res omnes feminalibus rationibus refertæ indigebantur : Angelus enim quem Aegyptij Genium dicebant, omnia secum gerit & habet, Angelico & spiritali modo, imò totam Mundi machinam in se complicat ; imò quicquid Natura & ars per naturam potest, id etiam Angelus super Naturam & artem constitutus & eleuatus, præstantiori modo potest. Cum itaque talis sit Angelus, certè primam & supremam causam, ex seipsa existentem, independentem, omnia secum inuisibili & incomprehensibili modo in Diuinitatis abyssu, & in fontali vnitatem simplicissimè complicare, censeretur debet ; tanquam eum, qui est omnia in omnibus, prima scilicet & vltima rerum causa : omne enim causatum, vt Aegyptij loquuntur, manet in sui causa, & progreditur ab ipsa, & conuertitur ad ipsam, vt flos Loti ad Solem, cum omnis progressus per similitudinem secundorum ad prima efficiatur. Nam à supremo intellectu per Fundum suum paternum primò prodijt lux, id est, Angelicus Mundus, ex luce illa inuisibiles rerum virtutes, quas nonnulli astra vocant, ex astris Mundus sensibilis ex quatuor sibi elementis compositus, & sic omnia sunt in omnibus suo modo, & vnum manet in altero, sicut semen in arbore, & arbor in semine ; omnia corpora seu elementa visibilia sunt in astris inuisibilibus seu spiritalibus elementis, & astra sunt in corporibus, astra sunt in Angelis, & Angeli sunt in astris : Angeli sunt in Deo, & Deus est in Angelis. Sicuti igitur in Deo omnia sunt diuinè, ita in Angelis angelicè, in Mundo sunt omnia corporaliter, & contrà. Totam Mundi machinam in Deo ἀρχεῦντος est Deus in Angelis, Angelus in astris, astra ; & sicuti semen est arbor complicata, & arbor est semen euolutum, ita Deus est Mundus complicatus, & Mundus, vt ita dicam, Deus ad extra euolutus. Nam vt rectè Proclus : omnis Diuini ordinis per omnia permeat fecunda, & dat seipsum omnibus inferioribus generibus, id est, in supræma omnium mente ; vis fecundatiua, verbi gratia, est in Angelis suo modo, in animabus, cælo, elementis, & ex his compositis, animalibus, plantis, lapidibus, cæterisque entium gradibus, in singulis suo modo ; defert enim vnumquodque à propria proxima causa proprietatem, secundum quam illa substantiam sortita est ; lapis enim fecundatiuæ virtutis est particeps, in quantum ei multiplicari conuenit materiali fecunditate ; planta verò eiusdem particeps est vitaliter, animal sensitiuè, Cælum motiuè, anima rationabiliter, Angelus intellectualiter, Deus superessentialiter, vniiformiter & diuinè ; vniuersa series eandem habet potentiam ad vnā Diuinam causam, vti Theologia Aegyptiorum lib. 10. cap. 2. ostendit.

Angelus omnia in se complicat, sed modo angelico.

Superiora in inferioribus, & in superioribus

CAPVT IV.

Cur, & quomodo Aegyptij per hieroglyphica Obeliscis incisa Ideas in mente diuina existentes, exhibuerint.

TI præclaræ & eminentissimæ Naturæ sunt ideæ, ita plurimas & eximias per eas Aegyptij cognoscebant utilitates, quas Plebæi non capientes vnum, verum, & essentiale Exemplar, in detestandam Deorum multitudinem distraxerunt; Ideæ itaque in tres gradus, iuxta triplicem diuinæ mentis rationem distinguuntur.

Primus pertinet ad mentem increatam; Secundus ad ordinem rerum; postremus ad hominem. Si ad primum conuertimur, Ideæ ad mentis cognitionem & functiones munerum eius plurimum conducere videbimus; mens enim in se conuersa per ideas cognoscit omnia, cognoscens producit, productæque curat & seruat; demptis ideis, nec de cognitione diuinæ mentis, nec de rerum ab ea dependentium statu, nec de prouidentia rectè sentire possumus. Si cum Aegyptijs secundum gradum consideramus, inueniemus fatum & leges ab ideis duci immutabiles; Cum enim in natura sit constans & rectus ordo, non casu ei conueniens, debet ab ordine aliquo primo, firmo, constanti & immutabili is dependere, cuiusmodi est ordo idearum in prima mente; Insuper multum ideas conferre putabant ad nexum rerum, quæ ab ijs pendent, ad ascensum descensumque graduum naturæ, & consequenter ad antipathiam & sympathiam singularium Mundi partium, quæ non sine admiratione à nobis conspiciuntur. Ex qua sympathia ducit ortum Magia naturalis, quæ apud Aegyptios sapientes nullo non tempore in summo pretio fuit. Præterea conferunt ideæ ad generationem rerum; non enim semina gignerent animalia, aut plantas, nisi vim formandi, vt paulò ante probatum fuit, includerent; eam autem non includerent, nisi ab anima reciperent; ab anima eam recipere non possent, nisi in ea contineretur, nisi eam reciperet à mente munere idearum, mens demùm ab ipso vno idearum capite. Accedit quod initia rerum mortalium prima debent esse æterna, alioquin non essent initia; non autem darentur propria rerum principia æterna, nisi darentur ideæ; Insuper conducunt ideæ, vt res, quæ in materia sunt vmbrae, alicubi verè sint; quæ in materia fluunt, alicubi firma permaneant; quæ cum in corpore sint insensibiles, id est, solùm intelligibiles, quæ cum materiali careant perfectione, per aliquid absoluantur & perficiantur. Demùm si ad tertium gradum conuertamur, plurimas ex ideis in eo refulgere utilitates conspiciemus;

Gradus Idearum.

Vtilitas Idearum.

ciemus; conducunt enim ad eius scientiam; nec enim homo intelligendo essentias rerum, nisi in eius anima rationes ideis correspondentes essent insertæ, attingere posset; sensibus enim sola externa accidentia offeruntur. Vndè, nisi anima per rationes ad ideas eleuetur, neque propriè scire, neque intelligere dici potest, sed tantùm rectè, vel perperam opinari. Ex hoc nexu anima cum mente ex ideis dependet, quod homo contemplationi deditus dominetur & imperet corpori, non suo tantùm, sed & cæterorum naturà constantium. Demùm ex rationum idearumque serie ortum in homine ducit Diuinitio & prophetia, quam tanto studio sectabantur Aegyptij, vt proindè mirum videri non debeat à Plotino dictum, intellectum contemplantis hominis, quamuis videatur esse in Oriente, tamen ea conspici posse, quæ fiunt in Occidente, & cum sit in vno loco, mirificè operari posse in alio plurimùm distante, ac insuper sua cognitione alios mouere; homo enim tùm verè contemplatur, cum iungitur cum suo principio, in eoque per animam reperitur, in quo non distant, sed eminenter iuncta sunt ea, quæ apud nos distare videntur, adeò vt per causas ea videat, quæ alijs in effectis conspiciere vix datum est.

Plotini dictum.

Ex hac mirabili rerum inferiorum cum medijs & supremis connexionu, ideatorumque ad ideam idearum conuersione veteres sapientes deducebant, duplicem singulis entium gradibus inesse rationem, vnam visibilem, inuisibilem alteram; visibile autem ab inuisibili procedere tanquam à generante generatum; atque hoc posito, ab externo veram interni fabricam, id est, Mundi maioris & minoris veram anatomiam concludebant. Nam terreum hoc corpus sensibile, non est (vti ipsi putant) propriè elementum, sed corpus elementi, propriè autem dictum elementum est vita & spiritus, in quo astra seu inuisibiles rerum virtutes, ac spermaticæ rationes latent, quibus omnia, vnumquodque iuxta speciem suam producantur. Hoc pacto vniuersa vegetabilis naturæ soboles nil aliud est, quàm fructus inuisibilis elementi, astrorumque siue inuisibilium virtutum, quæ sub corporibus sensibilibus veluti animæ sub corporibus latent, fructus sunt; habent enim singuli fructus sua semina, & astra insensibilia, ex quibus immediatè producantur. Pari ratione aqua non ex elemento corporeo, sed ex interno suo & astrali elemento omnes producit in terrestri Mundi matrice mineralium corporum fœtus. Aëreum elementum ex interno & astrali suo elemento tanquam vitæ balsamo, omnibus vitam largitur, & consistentiam, vtpotè sine quo nil subsistere possit. Igneum elementum ex interno suo & astrali elemento omnibus reliquis Mundialibus corporibus lucem & calorem confert; Nam vti Aegyptij loquuntur, sicuti Terra ex suo interno elemento folia, flores & fructus, ita elementum igneum ex suo interno elemento produxit in natura rerum, in firmamento, cæterisque Coelis astra sensibilia. Atque hinc emanarunt catenæ illæ hereacleoticæ, quibus omnia ad vnam aliquam-

Aegyptiorum in ideis exprimendis intentio.

Catenæ Heracleoticæ.

ex Diuiuis virtutibus pertinentia referunt . De quibus cùm fuiffime ,
tùm in Cabala , tùm in Medicina Hieroglyphica difleruerimus , ea
hoc loco minimè repetenda duxi ; Quare illuc Lẽctorem remittimus .
Ex hac paritè idealium rationum connexionẽ deducebant , quomodò
vniuerfum Mundum , vel in minimam petram contrahere poffent . De
quo vide Alchimiam Aegyptiorum , & de Magicis Telefmatif Astrolo-
giam Hieroglyphicam confule ,

C A P V T V.

De Ritibus & Cæremonijs Aegyptiorum, quẽs in facrificijs ad Genios alliciendos vniciue rei proprios , vtebantur.

Sacrificiorũ
ritẽ peractõ
rum vis iux-
ta veteres .

Sacrificaturi
ad quid ac-
cenderint ?

Superiora
gaudent in-
ferioribus, &
hæc illis .

AGNVM quid & ineffabile sub recta & illibata fa-
crificiorum exhibitione latere putabant prisci Sacer-
dotes ; vnde fi vel vnica ex ritibus cæremoniam
non rectè peragerent , totum Theurgicum opus in
irritum labi , fibi, teſte Iamblichõ, perſuadebant . Hinc
tanta in facrificijs rectè & legitimè inſtituendis , cura ;
tanta animæ corporiſque diſpoſitio , tot ac tantæ per-
fectiones , luſtrationes , expiationes requirebantur . Cum enim facrificia ,
magnam, imò neceſſariam cum ordinibus rerum , Deorumque catenis
dependentiam connexionemque habere cognofcerent ; certè non alia ra-
tione magis votorum fuorum ſe compotes futuros rebantur , quàm ſi
ad exemplaria ſingulorum ordinum, idealeſque rationes , ſua ſacra inſti-
tuerent . Norant etiam primos Hieromantas Diuino quodam furore
raptos, ea tali ordine, talibuſque myſterijs adornata adinueniſſe , vt ip-
ſæ primæ rerum ideæ myſtico ſymbolorum contextu exhibitæ , opus fa-
ciendum connotarent . Quæ omnia in menſa Iſiaca ob oculos ponebant,
in adytis facrificantium , vt ex ea ſingulorum Deorum rationes diſcerent,
& iuxta præſcriptas leges, facrificia peragerent . Quoniam enim ſinguli
Deorum ordines vt ipſi loquuntur ſuis ſymbolis , geſtibus , habitibus ,
ornamentis , quibus vniuſcuiuſque naturam, proprietatem, actionem ex-
primerent , inſtituti eſſent ; Hinc æquum iudicabatur , analogico & pror-
pũs ſimili rerum habitu , in conſpectu Deorum , dũ ſacra faciebant,
comparare, vt tandem , quod prætenderent, conſequerentur hoc ſymbo-
lico apparatu, quo nihil potentius, nil efficacius, nil ad Deos attrahen-
dos vehementius eſſe poſſe perperam credebant ; gaudent enim, vt dice-
bant, ſuperiora inferioribus , tanquam ijs , à quibus vnice dependent, quo-
rumque influxibus ſubſtant . De quibus cum ampliſſimè in noſtro Oedi-
po egerimus eò Lẽctorem remittimus . Myſtæ itaque Adyta ſua , quæ
loca

loca erant recondita, & ab omni humano consortio semota, ea industria constituebant, vt nihil ferè essent in rerum natura, quod ibi non contineretur. Et primò quidem inferioris seu hylæi Mundi pauimentum, symbolico ei conueniente apparatu, vtpotè ex omni mineralium lapidumque genere adornatum, riuisque aquarum sc̄cundum exhibebat; parietes fiderei Mundi symbolis exprimebantur; Tholus Ceuialis Mundi rationem exhibebat, in cuius medio ara posita veluti centrum referebat emanationum supremæ mentis, quæ deinde in omnium Mundorum peripheriam diffundebantur; atque adeò adyta nil aliud, quàm vniuersas Mundorum series repræsentabant, ad quorum notitiam nemo aptus censebatur, nisi qui relictis sensibus, rerumque caducarum cura deposita, totum se intra se reciperet, quod adyta ipsa reconditis suis recessibus notabant. Corpora figurarum feminuda & macilenta docebant, Sacerdotes nudos & ab omni sensibilibus rerum cura remotos esse debere, abstinentiæque, qua concupiscentiæ voluptatum refrænatur, deditos. Verenda tecta tenebant, ad animi corporisque puritatem, quâ instructos esse oportebat, indicandam. Capita velata habebant, ad indicandum terrenarum rerum curam, quæ pilis, inutilibus excrementis notabatur, prorsus esse repudiandam, vnde & sacerdotes rasos esse oportebat. In sacrificijs itaque simili, quo Deos referebant, habitu comparebant. Tutulos in capite gerebant, floribus, pen- nis, serpentibus, stellis, animalibus, flammis, circulis, vasis alijsque similibus, quibus Geniorum proprietates, & ideales rationes exprimuntur, compactos; quos in sacrificijs pariter imitabantur sacerdotes; illisque notabatur, sacerdotem continuò supernas Deorum ideas, quæ per tutulos notantur, speculari debere; hoc enim facto, se in eam intelligentiam, quam continuò mente voluebant, transformari, eidemque vniri, & quodammodò identificari, sibi persuadebant; Vnitos verò & iam consortio Deorum adscriptos, omnem se felicitatis metam, iam *ἡτοιμασμένους*, attigisse rebantur. Exempli gratia; ad Mundi trahendam animam spiritumque vniuersi coram imagine eo symbolorum apparatu adornata, quem solum in medio Tabulæ Bembinæ, & asseclæ eius exhibent, sacra faciebant; & sic operationum similitudine, hymnorumque analogicè concinnatorum, animam Mundi infallibiliter se trahere posse, ad id, quod volebant, arbitrabantur; & sic de cæteris Geniorum, Deorumque simulachris statuebant. Hinc ex vniuersis Mundialium rerum seriebus, eas tantùm ad eum Deum trahendum aptas asseriebant, quem res singulæ sub dictis seriebus exprimebant. Cum enim hæc omnia sub idea, quam respiciebant, inuoluta & complicata latere crederent, ex necessitate naturæ Genios ijs rebus, quæ ipsis analogæ forent, tractos se futuros arbitrabantur & illos quidem sistebant, at non tam virtute sacrificiorum, quam occultis Sara- næ actibus; qui in ijs Hierophantam agebat.

Adyta Aeg-
gyptiorum
quandā fue-
runt.

Habitus sa-
crificulorū.

Adyta Aeg-
gyptiorum
vniuersitatē
rerum expri-
mebant.

Animam
Mundi per
sacrificia tra-
hendi ratio.

Quomodò in Adytis Hieromystæ supremæ mentis
thronum adornarent Hieroglyphicæ
doctrinæ specimen .

Sed vt Lector omnia luculentius perspiciat hîc schema apponam. ex Isiaca depromptum mensa, quam Tabulam Bembinam appellamus , eo quòd eam primus Eminentissimus Cardinalis Bembus obtinuerit, inæstimabile antiquitatis Aegyptiacæ monumentum ; quod deindè operâ Aenæ Vici Parmensis Gazophylacio Ducis Mantuani cecit; deinde in cis Urbis expugnatione abreptum; denique ad Ducem Sabaudia, nescio qua bona sua forte delatum , inter rariora cimelia ibidem conseruari audio . Ex huius tabulæ schematizms , medium ; ad dictorum veritatem comprobendam excerptum visum fuit; ex qua modus & ratio supremæ diuinitatis repræsentandæ ratio luculenter patebit , & est vti sequitur .

Vides hic Thronum *abcdlm*. quam Hieronymus magnam Deorum portam appellabant summa symbolorum architectura fabricatum. Cuius suprema coronis seu frons *ab* flammis in aspidum surrectarum formam exprimit. Secunda coronis *cd* globo aligero; tertia *ef*, & basis *LM* throni eodem insigniuntur. Coronis tota binis columnis *el*, & *fm* albo-nigris gradibus est distincta, quarum *E L* Ifidis caput impositum sustinet. Huic Throno inseritur figura *S* sub habitu femineo, ab umbilico ad pedes pennigero, femoralium formâ, ab umbilico sursum versus pectus vbera exititio tumet; Caput eius vitta sacra Aegyptia tegitur; velo superexpanditur Meleagris, quæ volatum affectat; in huius dorso calathus eminet, ex quo duæ Perseæ folia emergunt, & bina cornua, quæ circulum Scarabæi figura notatum intercludunt; vna manu sceptrum Loti flore insignitum tenet, altera eum gestum exprimit, quod imperiosè aliquid executioni dandum præcipitur. Sedi insidet rasæ, & canis sedentis figura insignitæ; sub throno Abacus spectatur, cuius limbus, ut & totius throni circulis stellatis notatur. Intra abacum figura ponitur accubans ex Leone & accipitre composita, *ἱερακο-λεονω-μορφος*, quæ in capite Lunæ sextilis phasi, vna cum stella signatur; pedibus anterioribus Canopum continens; à tergo verò globus alatus serpentifer cum sceptro visitur; Throno adstant utrinque duæ columnæ floridæ *V. Vv*, quibus duæ aspidēs surrecto pectore tumentes tutulisque insignes, veluti throni excubitores adstant; vidimus ingentem latentium sub hoc schematismo symbolorum apparatus, nunc quid omnia & singula significant exponamus. Thronus paulò ante descriptus, nil aliud indicat, quam supremæ mentis triformis, ut ipsi vocabant, in vniuersas trium. Mundorum semitas diffusionem, ex cuius evolutione nascitur Mundus, siue vniuersum hoc sensibile, quam Plutarchus domum Hori, magnam verò Deorum

Expositio
schematismi

Plato.

portam Aegyptij Hieronymus vocant; quamque ex Trigono archetypo profluxisse ex Platone alibi docuimus. Coronis *ab* suprema Throni seu Portæ in modum flammarum *ὀφιομόρφων* diffusarum, indicat mentem supremam luce & vita plenam, æternam, incorruptibilem, ab omni materiæ contagione segregatam; *Ἡνίκαι. ἡδὺ βλέψης μορφῆς ἀπὲρ ἐλ' ἱερὸν πῦρ λαμπρόν, σκῆπτρόν δ' ὄν ὅλον κτ' βύθρα κοσμοῦ, κλύθι πρὸς τὴν φωνὴν.* Cum videris absque forma sacrum ignem micantem saltando profunda totius Mundi, tunc aduerias ignis vocem; atque hic est ignis ille abstractissimus, & in sublimitate diuinæ essentiae absconditus; iuxta illud eiusdem Zoroastri *ἔσω πὺν ὁ πατὴρ ἤσπασεν, & δ' ἐν ἐῇ δυνάμει νοεῖν κλέσας ἰδὼν πῦρ.* Seipsum enim summus Pater Deus rapuit, neque in sua potentia intelligibili ignem suum conclusit: Sed ipsum reliquis Mundis communicauit, πάντα γὰρ εἶσιν ἐνὸς ὁμογεγῶτα. Omnia siquidem ex uno igne producta sunt, quæ pulchre sanè & scitè in hoc schematismo expressa sunt, siquidem ex centro in Mundos euoluta suprema mens, ignem communicauit Mundo intellectuali siue Geniorum per spiritum; Secundò Mundo sensibili, seu

Zoroaster
in oraculis

fidereo, tertio elementari; quæ omnia per coronidem a b quæ Mundum refert empyreum. seu Archetypum luce vitæque infinita refertum; quæ extra se euoluta mens Angelicum Mundum, siderium & elementarem imbuunt; quæ per globos alatos in medio coronidum c d. e f. l m. apte significantur. Deindè mens iam iterum extra se euoluta in operibus suis se sensibilem quoque exhibuit; atque hæc est imago medio throni impofita; quàm Myftæ paternæ mentis Fundum, vel etiam Iyngem pantamorpham, Plato quoque ex eorum mente iam verbum, modo animam Mundi, alij colcodeam vocant; quàm Hieromantæ congrua fymborum congerie in medio throni tanquam in centro vniuerfæ Naturæ, quam moderatur, pofuerunt. Sedet primò, vt innuatur potestas & dominium in omnia: fedes canem fedente fulget, quia Lynx hæc seu paternum fundum in Anubico Sothios afiro refulget: quia per canem Anubis intelligitur, minifter Iyngis ad custodiam rerum deputatus. Fæmorali- bus varia alarum textura expreffis, velocitatem fublimitatemque operationum, quibus in vniuerfo Mundi femitas fe diffundit, indicat; ab umbelico ad pectus vfque innumeris densatur vberibus, quibus Mundi machinam neceffariarum rerum vbertate continuo alit enutritque: Zonæ collo circumdatæ orbis denotant cæleſtes, quos continuo motu agitat, velo tegitur caput, ad abdita & inacceſſa Naturæ, quæ mente operatur, myſteria connotanda. Vides in capite fupernæ mentis, Meleagrides figuram, fub actu volantis expreffam, quæ quid fignificet aperio. Dicuntur Meleagrides ex mente Mythologorum, ex eo quod Meleagrum interfecitum fiores eius ad fepulchrum plangentes à Diana in Meleagrides conuerſe dicantur. Aegyptij verò multò alia ratione de Meleagride, quam & Gallinam Pharaonis vocant, philoſophantur. Cum enim viderent totum huius volucris corpus ineffabili quadam fymmetria conſtitutum, in eam venerunt opinionem, Animam Mundi, quam Pantamorphum Naturæ Genium dicebant, in huius ſibi volucris corpore fedem conſtituiſſe; eandemque ob cauſam volucrem hominibus ſagacibus fe aperire circa cas res, quas tanta maiestate, ordine & diſpoſitione, plumarumque varietate fulgere cernerent, arbitrabantur. Vndè non ſine cauſa hanc Auem Pentamorphæ naturæ capiti, vti ex ſchemate patet, imponebant. Triquetrum caput habet, ad indicandam triadem, qua fundum paternum conſtituebatur; corpus cæruleum habet gibboſumque ſeu in formam arcus effectum, quo firmamenti arcuatam cæruleamque ſuperficiem denotabant, non ſecus ac volucris corpus cæruleum innumeris veluti ſtellulis exornatum. Vnde non immeritò Abenephius illud firmamenti ſymbolum fuiſſe aſſerit.

الرخاخة فزعزون هي علامة الفلكي الفلوي ————— ك

Gallina, inquit Pharaonis, fuit ſymbolum ſphæra Stellarum. Quemadmodum enim firmamentum vnrij ſtellis ornatum eſt, ſic gallina pharaonis,

raonis, maculis veluti stellulis per totum corpus mira naturæ arte depictis variegata est; unde Hierophantæ eam non immerito in firmamenti eiusque præsidis symbolum assumpserunt. Canistrum capiti dorso Meleagridis insitens, abundantiam fructuum, quam profert; Persææ folia, sapientiam, quæ omnia mirificæ dispositionis lege coordinat; ob impenetrabilem operationum quo vitur modum, non tam sermone, quam deuoti cordis silentio colendam & adornandam signat. Nam, Horo teste, habet Persæa arbor folia similia linguæ, & fructum cordi similem, quæ abdita sapientiæ in Deo symbolum sunt. Cornua Bouina Lunam, seu Isidem, unde & à poëtis Bumorpha quoque dicitur; & Scarabæus circulo inclusus, Solem siue Osirim exprimit, quibus Solis & Lunæ ministerio, omnium dictarum rerum varietatem effici docetur; dextra manu sceptrum tenet Lotiferum, quo ad paternæ mentis exemplar omnia se moderari demonstrat. Loti enim flos, uti supra diximus indefesso motu Solem noctu diuque teste Theophrasto, sequitur: imperioso verò sinistræ manus gestu, omnia eius mandatis iussisque substat, uti & administratos circumstantes ad obediendum promptos innuit. Nam ut rectè Zoroaster, πάντα γὰρ ἔξετέλεισε πατήρ, καὶ νῶν παρέδωκε δούτερον. *Nam omnia Pater perfecit, & menti tradidit secunda, quam primum vocant nationes virorum.* Atque hoc est vniuersæ Naturæ mater Isis; *Omnia continens, omni-matrea, bumorpha Sothis & resurgens in astro canis.* Iuxta illud, quod Diosdorus, adducit, epiphonema.

Ἐγὼ εἰμὶ πάντων γενεῶν, καὶ ὅν, καὶ ἐσόμενον, καὶ τὸ πέρας ἐμὸν ἔδειξεν ὁ θεὸς ὁ παντα
ἀπεκάλειψε.

Effatum de
Iside.

Ego Isis omne sum id quod est, & fuit & erit; & meum pepulum nemo mortalium unquam detexit. Quæ quidem nulli alteri, nisi fundo paterno hoc est lyngi intelligibili, seu verbo paterno competere possunt: quæ ita sese habere vberime omnigena auctoritate stabilita citato loco reperies. Porro hoc est idearum Mundialium in mente suprema, existentium penurarium; Portæ magnæ stylobatæ V L. VVM. in quibus quadrata, quibus circuli nunc 6 aut 8, vel etiam affectis in florum morem radijs inscribuntur continuato ordine circumcirca depictæ videntur, per quadrata quidem, tetradem, per 8. radios ogdoadem, mysticum numerum, uti in Arithmologia nostra mystica docuimus, notant; quæ addita 4. scilicet ad 8. constituunt numerum duodenarium, mundanæ perfectionis symbolum, exprimuntque particularium rerum ideas, de quibus amplissimè in nostra Geometria hieroglyphica 2. 2. Oedipi parte. Quoniam verò in Mundo elementari omnia, dièrum noctiumque tenebrarum lucisque consensuum dissensuumque vicissitudine in æthereo, motuum contrarietate, in intellectuali geniorum dissidijs in elementis consono-difsonis qualitatibus ad vniuersi conseruationem constituuntur; aptè sanè hanc mundanæ fabricæ constitutionem ex bonis malisque constatam, per binas columnas candido-nigris gradibus distinctam throni sustentatrices

hac qua varietate contrarietatem Mundus consistere non posset, expresserunt. Adstant & throno vtrinque duo Aspides V & VV floridis suis fulcitæ columnis, & sunt Agathodæmones ophionij: queis cura calidi & humidi, in quibus vita rerum omnium elementarium consistit: potissimum vegetabilis Naturæ custodia committitur (vti floridæ columnæ docent, in quarum priori, 12. distinctiones cernuntur, quibus motus Osiris hieracomorphi ophionij per 12 signa Zodiaci occulte denotatur) committitur.

Expositio
schematis

Tandem mundanæ huius domus throno Abacus subijcitur, Mundi elementaris symbolum, & is vti superiorum Mundorum influxibus per alatum globum expressis subistere indicat; ita quoque elegantibus symbolis in inferiori throni parte eum expreserunt. Intra hunc siquidem abacum vides Leonem T accipitrina facie, necnon nigro velo sacro spectabilem, qui anterioribus pedibus Canopum continet, binis flammis, pennisque & circulo in capite insignem. Per Leonem terrestre animal incumbentem Tellus rectè radicitur, per accipitris spiritu igneo pollentis caput, ignis elementum; per figuram Lunæ in capite vna cum stella, omnia Lunæ stellarumque subsidio inferiora gubernari indicant; Per Canopum Aqueum elementum pulchrè exprimitur, in cuius capite flamma bipartita vna cum duabus pennis conspicitur, queis aëreum elementum notatur, per alatum verò globum Leoni suprapositum, primæ mentis in omnia, vti in sæpe dictum fuit, diffusionem notat. Hunc adstant duæ figuræ, prior R, virili, altera X sub scæmineo habitu; tutulis, sceptris florigeris, vberibusque turgentibus conspicui, qui conuersis vultibus ad lyncem primam mentem ab ea iussa petere videntur; Mundi sensibilis vti Psellus loquitur ductores; & lyncis horum administri, rerumque indicant actiuum passiuumque principium, per habitum virilem scæmineumque vberibus quoque tumentibus quam largiuntur fecunditatem testantur; manibus contractis efficaciam in operando ostendunt; tutulis verò sceptrisque potestatem sibi in omnia ab lynce concessam docent; in titulo trigono globo affixo, ostendunt omnia ab archetypo trigono profluxisse: per aspides hinc inde exurgentes in titulo figura X, vitalis in omnibus motus notatur; verbo, tutulis monstrant, iuxta ideas in suprema mente conceptas rerum ordinem se administrare ostendunt; Quæ omnia tot ac tantis mysterijs conferta sunt, vt non dicam vna pagina, sed nec vel integro libro pro dignitate explicari possint; Quare sufficit tantum hic mysticæ, qua sua simulacra veteres sapientes, adornabant, Solertiæ specimen dedisse; qui plura desiderat, is adeat opera nostra hieroglyphica, vbi in Theologia Aegyptiaca, & Bembinæ Tabulæ expositione omnia plenè descripta & variè probata reperiet.

Hæc itaque & similia Theosophicæ doctrinæ documenta in adytis & delubris exponebant, vt sacerdotibus iuxta ea in sacris secundum quandam similitudinis expressionem, operaturi Dij eiusmodi ritibus & ceremonijs

monijs mysterijs confertissimis, attracti allectique necessariò id quod peterent, concederent; verum cum hæc in præcedentibus significauerimus, non amplius ijs immorabimur. Quare iam relictum instituti nostri filum resumamus.

Certè vel hinc oraculorum scientiam, originem suam sumpsisse, luculenter patet, vt alibi dictum fuit; non secùs ac chorda tacta consoniles ac æquisonas concitat, ita fieri putabant, dum contemplarentur, siquidem vt ipsi philosophabantur mens eorum Idearum principi connectebatur, & per vnionem intellectualem Deiformis reddita, omnia in prima Idearum idea cognoscebant, vndè in animis eorum nascebatur, vti putabant, prophetia & Diuination, quà de futurarum euentibus rerum, dissitorumque locorum successibus, malisque impendentibus determinatum iudicium se dare posse credebant; Cum enim in Mente supremæ, teste Plotino, omnia sint simul & indistincta, futuraque tanquam præsentia sint, necessarium fore iudicabant, vt mox ac mens, seu humanus intellectus in supremæ mentis intellectusque contemplatione absorberetur, consequenter per hanc Deificam vnionem omnium futurarum scientiam adipisci se posse sibi persuadebant. Præterea omnia in Obeliscis expressa simulacra nil aliud erant, quàm amuleta, seu prophylactica quadam periapta, quæ dicto analogico rerum apparatu, mox vt essent consecrata, superiorum potestatum, quas referebant, virtutem in eadem, ineuitabili quadam necessitate deriuari, ijsque omnes malorum occurfus, Geniorum, quos notabant, subsidio, auerti credebant; De quibus cum curiosè in Magia & Theologia Hieroglyphica ex omnigena auctoritate actum sit, eò Lectorem remittimus. In occultorum morborum cura, magnæ huiusmodi magica schemata efficaciarum & virtutis esse putabant; Genij enim, quibus sacra dictis ritibus & ceremonijs persoluebant, putabantur ijs præuia dispositione expiatis in somno apparere, & de medela morborum edocere eos; quemadmodum de Epic, sacro scriba narrat Astrampsychus. Hic Istin de morbo incurabili consulens, noctu eandem adstantem vidit, cornibus bouinis, tutulo florifero, veste variegata, eo prorsus modo, quo eam hieroglyphicè adornatam in adytis ponebant spectabilem; manibus ipsi Motnutin herbam, morbi, quem patiebatur, vnicum medicamentum, offerebat, quam à somno vigil cum inuenisset, & se, & quotquot eo morbo infestabantur, eius applicatione à manifesto mortis periculo liberauit, in quibus tamen semper Satan sese immiscibat. Hoc eodem pacto de omnibus difficultatibus & dubijs Deos consulebant, per simulacra mystico ritu adornata, quorum Ideas intenta mente dum contemplarentur, per varia signa, nutus, gestus, de veritate, vel falsitate, vel in somno, vel mentis raptu se commonescieri credebant. Vide de his plura in Medicina & Magia hieroglyphica. Hinc nullus ferè, qui non huiusmodi icunculas secum gestaret, reperiabatur, de quibus in Magia hieroglyphica fusiùs; In quibus tamen semper ferè

Dæmon

Oraculorum origo.

Diuinandi scientiam, quomodo Egyptij inquirebant?

Magia origo.

Epic Isthidis apparitione imbuere.

Dæmon occulta fraude ad animas huiusmodi cultu superstitioso illaqueandas, se immiscebat; Vnde meritò talia ab Ecclesia tanquam diabolicæ artis ilusiones prohibentur & damnantur.

Certè totum studium eorum in hoc potissimum positum fuisse videtur; vt quodcumque in triplici terrestri Mundi æconomia lapidum, plantarum, animaliumque ad Numinum operationes similitudinem quandam habere viderent; illud quoque sub talis, & talis Numinis siue Genij tutela esse, aptumque proinde ad eos per mysticos sacrificiorum ritus attrahendos opportunum efficacissimumque medium indubitanter sibi persuaderent. Vnde nihil illis adeò vile erat, & tenue siue lapidum, cæterorumque mineralium, siue plantarum, radicum, seminum, siue denique animalium, volatilium, aquatilium, necnon insectorum figuras proprietatesque spectes, quod non ad huiusmodi mysticas illiciorum rationes adhiberent: vtpotè qui superstitione patria excæcati, necnon diuini Numinis allapsu destituti, omnia plena disparitatè diuinitatis esse crederent, atque adeo veri & vnius Dei cultum religionemque in detestandam *πολυθεϊαν*, distraherent. Conabantur quidem ipsi sub velamento mysteriorum insaniam obtegere, dicentes (vt ridiculè Porphyrius philosophatur) diuinitatem non per hominem tantum, sed & per omnia pertransisse.

Virg. Georg.
4.

Deum namque ire per omnes

Terraque tractusque maris, Cælumque profundum.

Cuiusmodi superstitiones cum stomacho & risu non semel recensuit Cicero, Aegyptiorum in hoc genere dementia admiratus. Iuuenalis verò non magis acriter, quàm verè cecinit:

L. 1. de nat.
Deor. Sat.
15.

Quis nescit Volusi Bithinice qualia demens

Aegyptius portenta colat?

Porrum, & cape violare nefas, & frangere morsu

O sanctas gentes, quibus hæc nascuntur in hortis

Numina.

Vt proinde mirum non sit, humani generis hostem eorum se operationibus vt plurimum immiscuisse; viget & in hunc vsque diem in animis superstitiosorum hominum pestifera illa persuasio, vt quandocumque quidpiam insolenti aliquo naturæ characterismo insignitum intuentur, statim sub eadem quoque aliquid diuinum latere sibi persuadeant, veluti quoddam ad illud, quod ipsi prætendunt ambiuntque obtinendum, periamma peropportunum. Dum hæc scribo, nonnulla huius farinae schemata Ovidius Montalbanus Philosophus.

& I. C. celeberrimus, eximij operis Dentrelogici

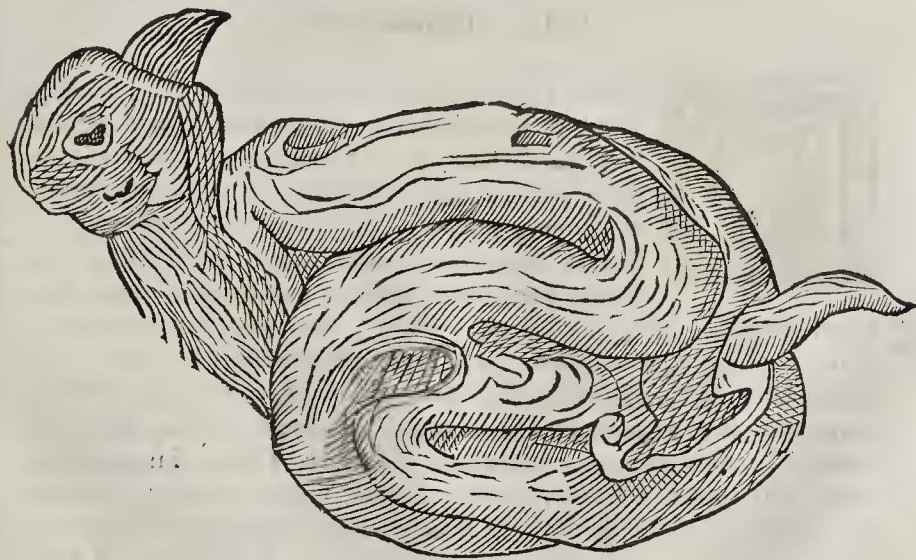
Author. Bononia ad me misit, quæ ad at-

standam dictorum veritatem subiun-

genda duxi.

Prima figura avis lignea est, quam & ea de causa xylogonam haud incongruè appellat, quæ in Acere arbore geniculata inter saxa suborta, Anseris formam sortita fuit, vti schema præcedens docet, & etiamnum apud Dom. Blancum de Nigris Bononiæ spectandum curiosis exponitur.

Lector
hanc
figurâ
erectio
siti cõ
sidera-
ri de-
bere.

Altera

Aegyptio-
rum inge-
nium.

Altera radix est Iuniperi, quam Natura in Bubonem serpente ipsum quasi consecuto circumdatum efformauit; respondetque infra posito symbolismo hieroglyphico tum in hoc; tum in alijs Obeliscis posita obuia. Pugnam enim Typhonis & Ophthæ indicaturi Hierogrammatistæ, Noctuam & aspidem surrecto pectore colloque tumidam exprimebant. Est enim Noctua, quæ inauspicatum malum innuebant, Typhonis symbolum; Aspide verò viuacissimo serpente, Ophtham significabant mundanæ vitæ præsidem; quos continuas inter se luctas exercere, Authore Plut. referebant. Fuit itaque hoc veterum sacerdotum ingenium, ex singulis rerum naturalium classibus apta ad mysticos, allegoricosque Theo-

sophiæ sensus exprimendos, symbola reperire. Tertia figura fuit caput muliebre velo inuolutum, in ligno oliuæ dolato repertum. Quæ tria si veteres Hieromystæ reperissent, proculdubio per Anserem Chenosyrin; per noctuam verò serpente circumdatum Ophthæ-Typhonium dissidium; Velato verò mulieris capite, Isidem oliuæ inuentricem significassent, cum hoc velo caput Isidis in plerisque statuis sub hoc habitu cernatur. Quæ hic interferenda duxi, vt ex ijs Aegyptiorum veterum ad hieroglyphicos Schematismos formandos ingenium compareret.

C A P V T VI.

Quid Aegyptij per tot ac tantos Religionis actus, ardentissimumque Deorum cultum vltimate intenderint?

Felicitas po-
litica, qui du-
rabilis foret

IXIMVS sat affluenter in prædictis de Arcana Aegyptiorum philosophia, quam potissimum Obeliscis incidere solebant ea de causa, quod hi, vel sola figura sua, nescio quid mysticum, & arcanorum notitia, confertum, præseferabant; Vti verò intentus ille Religionis cultus in certum aliquem finem dirigebatur, ita quoque, cum nihil in humanarum rerum statu, Regni felicitate desiderabilibus esse noscent, hoc verò sine Numinum assistentia obtinere non possent; hinc summo studio apud eos huius quantumuis falsæ & superstitiosæ Religionis Dæmonumque illusionibus infestæ cultus floruit, vt proinde Obeliscorum huiusmodi erectio nihil aliud fuerit, quam malorum omnium Aegyptiæ Telluri imminentium veluti obstaculum quoddam auerruncatiuum, quo durante, ab omnibus Typhonijs aduersæ fortunæ machinis politicum Regni statum immunem futurum, certò sibi persuadebant, vtpotè Obeliscis ad supernarum

narum mentium exemplaria, ideamque constitutis; quemadmodum ex Obelisco Ramasseo, siue Lateranensi, à nobis facta interpretatione patet; Vbi quomodo Imperium politicum ad æternas ideas hieroglyphicas instruxerint, Lector curiosus inueniet: Idem in hoc paruo Obelisco, qui illius Rameſſei non nisi epitome quædam dici potest, interpretatione luculenter patet.

Hieroglyphica notabant quomodo imperiū politicū ad diuinas ideas constituendam sit.

Existimabant enim Aegyptij, nullum Regnum consistere posse, nisi in Religione (qui est supremi Numinis cultus) fundatum; Quæ omnia adeò clarè lib. 10. de legibus Plato exponit, vt ad Aegyptiorum normam respexisse videatur. Compertum enim habemus, rerum in Natura elucescentium ordinem vbique à ratione pendere, & ordinem quidem nusquam, & nunquam interruptum à præpotente ratione, ordinem denique congruum, commodum, & mirifica vnione omnia connectentem ab optima ratione emanare. Cum itaque Vniuersi tum dispositio, tum progressio ordinatissima sit, ac semper, & vbique talis, neque id sine summa cominoditate; necesse est, Mundum ab optima potentissimaque ratione disponi atque moueri. Cum verò vnum sit Vniuersum, vnum verò à diuersis non fiat, nisi ab vno, consequens est, summam esse eiusmodi rationem. Esse præterea rationes plures Diuinas sub summa ratione Diuina, vt in vno Mundano opere ratione summa ordinato, complures sunt globi specie inter se, & virtute multiplici distincti, omnesque mira ratione ordinati, adeò vt Mundi quodammodo multi in amplissima videantur Mundi vnus circumferentia contineri, pariter multi Mundorum quasi augustorum Rectores deinceps dispositi sub vno amplissimi Mundi Rectore comprehendantur. Qui sanè cum non duntaxat ordinatior sit, sed ipse, vt ita dixerim, immensus ordo, ordinatore quam ordinato multò magis gaudeat. Quocirca si multis in Vniuerso ordinatis, proculdubio delectatur, multis quoque eum ordinationibus delectari necesse est; quippè cum amplissimi Regis excellentissima in hoc amplitudo consistat, vt non augustos tantum seruos, sed amplios quoque multosque infra se Reges habeat. Cum præterea supremum Numen, quæ facit, intelligendo faciat, ac si totum facit, totum quoque intelligat; si cognoscat totum, cognoscat & partes, ex quibus totum constat; Si partes, ergò necessarias particulas, ex quibus partes coalescunt; potest ergò & scit Vniuersum gubernare, qui scit & potest eidem prouidere, totum verò gubernare, nisi gubernatis partibus non potest: non negligit itaque minima gubernare, qui facere minima non negligit, neque difficilis est gubernatio, cui facilis est procreatio. Nam quantò plus à Deo dependent opera Dei, quàm artis vel Naturæ opera ab Arte, vel Natura, tantò omnibus & singulis diligentius prouidet, vtpotè per cuius prouidentiam, cætera quoque id habent, vt similiter suis quæque prouideant. Cum itaque hæc prouidentia circa politicum quoque corpus sit, cuius gratia reliqua omnia constituta sunt, certum est, Regnum

Quomodo Aegyptij ex ordine rerum vnā am summam mentē esse debere, repperint.

Deus intelligendo omnia facit.

Prouidentia Dei.

quoddam ad Diuini intellectus, & prouidentiae exemplar conditum, non alio firmitate fundamento niti posse, quam analogo quodam, ad supremæ mentis reliquarumque mentium subordinatarum normam ordine constitutum. Qui finis fuit & scopus rerum in hoc Obelisco, sub occulto symbolorum contextu demonstratarum.

C A P V T VII.

In quo quæcunque in præcedentibus dicta fuerunt, varijs Hieroglyphicorum Schematistis comprobantur.

T operationes Hieromystarum in Adytis sacrificantium luculentiùs videantur; hic nonnulla adducam hierogrammata, quibus dictorum veritas patefiet. Habetur in Musæo Eruditissimi Viri Leonardi Augustini, Antiquarij Pontificij, Schema Hieroglyphicum, quod & ari incisum, hic ad dictorum confirmationem adiungendam duxi.

Figura Sacerdotem refert Calathio pennaceo, quem capite gestat, conspicuum, cæterum nudum corpore, excepto quod verenda tegat mysterioso femoralium amictu; manibus gestat mensulam ijs figuris, queis vides instructam, ex qua mira quadam & exotica repræsentatione florum, qui deorsum vergunt, concatenatæ series dependent, & inter cætera Meleagridum fasciculi ex vna; ex altera piscium formæ, quos sacrificulus filis brachio allegatis gestat. Habes Lector eclyptici tibi propositi descriptionem; nil restat porro, quàm vt omnia eius mysteria quàm exactissimè exponamus.

Habetus My-
sta in Ady-
tis sacrificau-
tis.

Expositio
symbolorū.

Quidquid itaque cap. iv. de ritibus Sacerdotum in adytis sacrificantium diximus, hic expressum vides. Nam ad aliquid à Supremo Numine obtinendum, id non credebant se consequi posse, nisi sacra sua, mystico quodam apparatu Deorum actionibus analogo, instituerent. Vides hic Sacerdotem mystam, Osiri & Isi sacrificantem, qui, vt id, quod intendebat, ab hisce Dijs obtineret, Tutulum gestare debebat pennaceum, ex accipitri- nis pennis constitutum; Osirin enim per accipitrem exhibitum, suprâ ostendimus; Tutulus in apice, Lunæ-Solarem globum continet, quo Diuinus Osiris & Isis influxus ostendebatur, pennæ duobus Loti floribus in modum Calathi diffusis insistent; quibus signatur vis influxiua, primò in Mundum sidereum per Loti flores deorsum vergentes; Secundò hinc in inferiorem Mundum, qui per Loti flores repandos fursum tendentes, veluti influxus supernos excepturos, significatur, quo veluti mysticis signis plurimùm Osirin & Isin oblectari credebant; Nostro verò philosophandi more, nihil aliud, nisi principium actuum per Osirin, & pas-

Latus dextrum

Latus sinistrum

Gio. B. Galestruzzi fecit.

*Habitus Hierophantæ Ægyptij
in Adytis sacrificantis
ex musæo Leonardi Augustini Antiquarij.*

passuum per Ilin notabant ; à Solis enim cum Luna congressu omnium rerum generabilium vita dependet. Caterùm Sacerdòs nudus corpore debebat comparere, ad indicandum , à terrenarum rerum , voluptatumque carnalium concupiscentia animum liberum , vnde & fœmoralibus solummodò ad verenda tegenda , indutum esse oportebat ; Orbitæ insit, quo indicatur, eum cœlestibus tantùm & Diuinis rebus, tempore, quo sacra operabatur, insistere debere; præterea opus esse, vt graui vultu & reuerentia pleno, ante diuinum Numen se sistat. Sed iam quid per eam, quam manibus portat, mensulam oppidò mysterosam, intendatur, videamus. Mensula, in separata figura, signata litera A. continet in se primò duas phialas Cruce signatas, canaliculis suis ophiomorphis, siue in formam serpentum contortis, instructas ; Sequuntur duo fasciculi spicarum, inter quos medio loco catinus sex panibus in formam pyramidis dispositis repletus continetur, cui tandem supponitur Vas Niloticum ; Mensulam verò nescio quæ imago, facie abscondita, extensisque brachijs quasi tenere videtur. Quæ quid indicent, aperiamus. Figura facie abscondita tenens mensulam, significat occultam insensibilemque inter sacrificandum supremi Numinis assistentiam, cuius influxu Cœlestis Nili liquor per phyalas Eparisterij in præcedentibus declarati (cum quo hæphylæ eadem sunt : & fons, vt paulò ante diuinus, qui Hecateus dicitur siue vitigineus) in quadrifido Hylæi Mundi fines diffusus, per ✕ ; vitam per canaliculos ophiomorphos, indicatam, largitur potissimum alimentum vitæ, quod est frumentum, per duos spicarum fasciculos notatum ; Catinus verò sex panibus in pyramidem dispositis, notat sex panes, propter senarium principalium Geniorum Aegyptij præsidum numerum, offerendos ; in pyramidem disponuntur, vt catena geniorum exprimatur, quæ vnus supremi in reliquos subordinatos & colligatos, imperium exprimitur. Supponitur Vas Niloticum, quo cultus notatur fluminis, cuius beneficio omnium iam dictarum Aegypto necessariorum rerum copia & vbertas concedi credebatur. Porro ex limbo partim mensulæ, partim brachio manibusque Mystæ alligato, florum Nymphææ, Persæ, Loti, concatenatæ series dependent ; quibus Osiris & Isis, siue Solis & Lunæ, in omnem vegetabilis Naturæ œconomiam, ille per florigerum apparatus, hæc per Meleagrides signatur, quas Gallinas Pharaonis vocant, vis influxiua prænotatur ; Luna enim, vt humori præest, ita occulta & abdita significatione indicant, vim Lunarem astringi debere, ne nimia Nili inundatione & humoris copia omnibus destructis, sterilitatem inducat, quæ ex altera parte aptissime per fasciculum piscium indicantur, qui sunt Typhonæ violentiæ & malignitatis symbolum. Supplicat itaque Sacerdos supremo Naturæ Genio, pro auertendo ab Aegypto sterilitatis detrimento. Atque hæc est vera & genuina huius hieroglyphici systematis interpretatio.

Expositio
symbolorū
& Mensæ
sacræ.

Ornamento
rum Mensæ
expositio.

CAPUT VIII.

De falsis & superstitiosis Aegyptiorum Sacerdotum,
ritibus & Cœremonijs, quibus ad Genios
Mundi unicuique rei proprios
alliciendos in sacrificijs
utebantur.

E adytis Aegyptiorum locis obscuris & subterraneis
copiosè egimus in I. Tomo Oedipi Aegyptiaci Syn-
tag. V. Quare hoc loco tantum, quid in ijs operati
sint Magi, & quas cœremonias peregerint, explican-
dum restat. Erant autem complura in Aegypto hu-
ius generis latibula, & ut Clemens ait, pro numero
oraculorum, aut Nomorum, Diabolicarum artium

Adytorum
descriptio.

sacraria; in quibus primò in muris depictæ spectabantur hieroglyphicæ
doctrinæ documenta, ad spiritus attrahendos aptissima. Primarium Nu-
men cum asseclis Genijs pro loci ratione diuersis, aræ impositum cerne-
batur, mira transformatione deturpatum; erat & vicina piscina sacra,
in vsum rituum & expiationum destinata; totus locus obscurus, & non
nisi luminibus illustrari poterat; intra hunc Sacerdotes statutis diebus
conueniebant, eo vestium & ornamentorum habitu, quo tum Numen
primarium, tum asseclæ adornari conspiciebantur; in silentio summo te-
nebras illas supremi atque immensi Numinis, quæ per loci caliginem
indicabatur, attestabantur; deindè singularum figurarum mysteria pariet-
ibus depicta vim & efficaciam docebant sacris initiandos; In hisce ita-
que adytis seu remotis ab omnium hominum consortio recessibus, do-
cebatur Theologia illa mystica, verius Magia Aegyptiorum arcanior
hieroglyphicis descripta symbolis, quæ non nisi Sacerdotalis ordinis homi-
nibus tradebatur. Quæ omnia testatur Arnobius cum de Mago quodam

Sacerdotis
habitus.

Aegyptio loquitur: *Magus, inquit, suis clandestinis artibus omnia illa per-
fecit, Aegyptiorum ex Adytis potentium Angelorum nomina, & remotas
furatus est disciplinas.* Neque adyta solum Aegyptiorum summè cele-
brabantur ab omnibus; sed & libri magici, quibus coniurabant Dæmo-
nes, & sui eos iuris facere nitebantur Sacerdotes, proferebantur: de qui-
bus Lucianus in philopseude: *Domus infestabatur à Damone, ego autem
accepi libros, quos plures huiusmodi apud se habebant, veni domum, &
quam maximo horrendo carmine Damonem exegi, vocem imitatus Aegyp-
tiam.* De altera quodam Aegyptio Mago, qui occultas Aegyptiorum ar-
tes magicas nosse desiderabat Clemens Alex. *Ibo, inquit, in Aegyptum &*

Arnobius.

Lucianus.

Clem. Alex.

Adyto.

Adytorum *Mystis*, *Sacerdotibus*, & *prophetis* amicitia sociabor. Quinam sunt alij hi libri, nisi quos diximus muris, mensis, fabulisque alijs, hieroglyphicis auium, serpentum, quadrupedum, horumque in vnum varia metamorphosi compositorum imaginibus inarati? neque enim aliud Adyta tenebant. Quæ aded vera sunt, vt vel ipsa sacra Scriptura, Hebræis huiusmodi abominationes, quas in adytis more Aegyptiorum in subterraneis locis extructis peragere solebant exprobrare videatur. Tale adytum fuit, quod Deus Ezechieli monstrabat cap. 8. vers. 7. *Et introduxit me ad ostium atrij, & ecce foramen vnum in pariete, & dixit ad me; Fili hominis, scinde parietem, & cum scidissem parietem apparuit ostium vnum, & dixit ad me, ingredere, & vide abominationes pessimas, quas isti faciunt, & ingressus vidi.* והנה כל תבנית

Hebræi Aegyptiaci ritibus affiebantur.

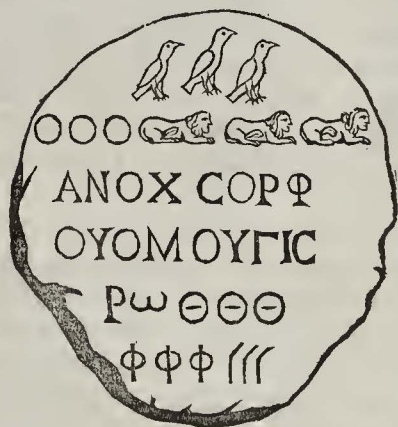
רמש ובחמה שקץ וכל גלולי בית יפראל מהקה בקיר

Et ecce omnis similitudo reptilium & animalium & idola vniuersa domus Israël depicta in parietibus circumcirca. Vides hic non ad aliud, quam ad ritus & caerimonias in adytis Aegyptiorum, quibus Hebræi adeo dediti erant, peragi solitas alludi? Quorum quidem ratio tanti apud Græcorum Philosophos, tamen non nisi fama tantum relata habebatur, vt Clemente teste: Ο Πυθαγόρας περιέμενε, ἵνα δὲ καὶ εἰς τὰ ἄδυτα κατενθῶν τῶν μυστικῶν παρ' Αἰγυπτίων ἑκαταβῇ φιλοσοφίαν: Pythagoras circumcisus est, vt in adyta ingressus mysticam ab Aegyptijs disceret philosophiam. Et Iustinus quaest. ad Orthodoxos cap. 25. Τίμια δὲ τῷ τότε παρ' Αἰγυπτίοις μαθήματα τὰ ἱερογλυφικά, ἀλλὰ τοῖς ἐκείνους ὡς ἀδεδιδυμένα, ἀστρονομία δὲ καὶ ἀστρολογία παρ' αὐτοῖς τότε χυδαῖα τε καὶ πέζα, καὶ ἀγροῖα μαθήματα λελέγισο. Id temporis hieroglyphica disciplina in pretio erant apud Aegyptios, quæ in adytis dabantur lectissimis quibusvis, non hominibus de triuio, Astrologia verò abiecta, circumforanea, & vulgaris apud eos erat. Imò Platonem ipsum, Eudoxum, ceterosque Græciæ philosophos ad huiusmodi sacras disciplinas in Adytis traditas, percipiendas data opera in Aegyptum profectos fuisse Laërtius tradit; ab ijs tamen, qui sacris præerant, Sacerdotibus, tenacissimo Silentio adstrictis, vix quicquam, nisi multorum annorum spacio, & precibus extorquere potuerunt. Quod si de publico aliquo Regni aut Urbis negotio Numina consulenda forent, aut peculiare quidpiam à Dæmonibus petendum, aut simulacra in Oraculorum vsum consecranda; tum dictis præmissis paulò ante caeremonijs, Sacerdos, qui teste Apuleio, in Apolog. ritè callere caeremoniarum leges, fas sacrorum dicere ius religionum nosse debebat; & vt Libanius declamatione 43. Ἐπιστάς τῶν Θεῶν, καὶ ἐκείνων ἀπορρήτων καὶ ἡσὶ χαίρειν, καὶ ἡσὶν ἔλκονται, καὶ τὴ λαβόντες ἀποδοῖεν αὐν. Scire Deos, eorumque arcana, & quibus gaudeant, quibus irabantur, & quid capientes reddant. Primo enim horrido murmure, imperiosisque verbis, teste Luciano Sacerdos, Deos superos, manesque torquet, mox ære circumdatur carmen, tum horrentibus verbis vrna opertanea

Pythagoras vt Adyta adire possit circumcisionem admitti

præ-

præcluditur , ter nouies Carmen magico demurmurat ore . Imò non solum magico murmure Numina sollicitabant , sed certas patellas præparatas habebant , à quibus figuræ eorum quæ coniurabant Numinum incisâ spectabantur nomina ; cuiusmodi nuper mihi eximius Statuarius Iosephus Orpheus ex suo Museo curiosis antiquitatibus conferto , depromptum communicauit ; quod quia mirificè ad veritatem dictorum confirmandam facit , hic apponendum duxi .

Vides in Lapide Ophite primò incisos 3 Accipitres ; deindè 3. circulos , & postea 3. sphynges Leoninæ formæ , sequitur postea coniuratio Numinum paucis in Aegyptiaca lingua verbis prolata ; Quorum intellectum pari breuitate expono . Per 3. Accipitres , triplex 3. Mundorum intelligibilis , seu Archetypi , Siderei , & Hylæi triplex Osiris ; per 3. circulos suæ dispositionis ordine , diuinitatis nota conspicuos ; per 3. Sphynges , triplex triplicis Mundi Momphta significatur ; & vt Osiris accipitrinus mun-

Expositio
schematis .

dani caloris Author est ; ita humidæ Momphta . Ex quorum iusta attemperatione , vti omnia quæ in triplici Naturæ gradu spectantur , nasci ; ita quoque ex eorundem discrasia seu intemperie , sterilitatem causari necesse est , ad quam aduertendam , huiusmodi patellam veluti amuletum in statuæ Momphtæ capite ponebant , addito etiam ad id , quod prætenderent obtinendum magico murmure , seu adiuratione . Verba ex Aegyptiaca lingua seu Copta à me translata ita sonant .

ὈΔΔΗΕΑΘ . Ο ΔΔΗΕΘ . ΟΔΔΗΕΘ . ὈΛΛΛΦ . Ὀ ΛΛΛΦ . Ὀ ΛΛΛΦ .

ΑΝΟΧCOPΦ ΟΥΤΟ ΟΥΟΥΓΙΣΡΩ

Θ . Θ . Θ . Φ . Φ . Φ .

Φϣλϣϣϣ Φϣλϣϣϣ Φϣλϣϣϣ ΠΙCΚΗΠΤΡΟΥ ΠΤΕΔΥΗCΙC & ΦΑΥΤ

Id est O ter potens diuine Osiris , Osiris , Osiris . Mophia Mophia Mophia , adiuro te per hoc signum , Thoth , Thoth , Thoth , id est Mercurij , qui est trium fauissarum siue cisternarum sacrarum custos , custos , custos , triplici sceptro dominationis tuæ potens . Verum & hoc cum magna adiurationis differentia , neque enim semper minis , aut verborum portentosorum prolatione utebantur . Cum enim supremo Nu-

Hym-

Φϣλϣϣ

Φϣλϣϣ

Φϣλϣϣ

Φϣλϣϣ

Hymnis, Canticis, Sacrificijs, & prauia animi corporisque ab omni terrenae contagionis foeculentia soluti, dispositione & expiatione efficiebant; quo quidem nihil aliud nisi Theomorphosin, id est, in Deum transformationem intendebant, quam ubi adepti fuerant, iam Deorum consortio digni, nullam adeo magnam potentiam esse arbitrabantur, cui non imperare, eamque sui iuris facere possent. Minis tamen utebantur in genus quoddam Dæmonum inferioris ordinis, quod imperiosis minacibusque verbis ad id, quod volebant, cogeant: ita Iamblichus. Verba eius sunt: *Narrat Porphyrius, Sacerdotes consueuisse, violentis quibusdam minis aduersum superos vti. Minæ hæ ferè erant: Nisi vos ita feceritis; vel contrà, si feceritis aliquid, Cælos confringam, vel occulta Isidis patefaciam, vel arcanum in abyssu reconditum diuulgabo, aut sistam Barin, id est, nauim quandam apud Aegyptios sacram, aut membra Osiridis Typhoni dispergam, cæteraque similia.*

Dæmones
quæ tolerare
nequeant

Sciendum itaque est, in Mundo iuxta hieroglyphicam Sacerdotum doctrinam genus quoddam potestatum inferiorum esse, quod homines, per continuum sacrorum exercitium in Diuinam quandam naturam transformatos reuereatur, timeat, eorumque verbis imperiosis obstupefactum obtemperet; non humana quidem virtute, sed, ut ipsi putant, diuina Sacramentorum ineffabilium potestate. Nam, ut Iamblichus dicit [cum Sacerdos huiusmodi in superiorum Deorum ordine constituatur, ideo grandioribus propria natura mandatis utitur atque minis: neque tamen tantum facturus, quæ tunc asseuerat, sed declarans quantam nactus fuerit potestatem propter ipsam ad Deos vnionem, ex notitia & ineffabilium symbolorum signaculorumque possessione.] Aliam rationem quoque Iamblichus notat, obedientiæ Dæmonum ad minaces Sacerdotum voces: [Sunt enim nonnulli Dæmones in provincias Mundique partes diuisi, singulique ad continuam rerum suæ fidei commissarum custodiam destinati, qui quidem tantam rerum sibi commendatarum curam habent, ut nec verbum quidem illius Ordini dispensationique contrarium valeant tolerare; non aliam ob causam, nisi quod Deorum ordo constanti & inconcussa necessitatis lege omnis mutationis experte in ijs perseveret, quam illi pari Mundanorum perseverantia obnixè custodiant. Itaque Dæmones huiusmodi circumterranei, uti in fidei suæ commissis rebus viuerent, & ex ijs esse suum traherent, ita eas ipsas res tantoperè sibi cognatas & amicas similibus minarum tormentis, ut inuadantur, non permittunt, imò nec eas audire possunt, eò quod ordinem, atque adeo totius Vniuersi dispositionem potissimum ijs sub mysterijs contineri intelligant, quæ sunt ipsa Numina allegoricè per verba indicata.] Quando igitur dicunt, Cælos confringam, vel occulta Isidis patefaciam, vel arcanum in abyssu reconditum diuulgabo, aut sistam Barin, aut Osiridis membra Typhoni dispergam, cum id ordini totius repugnet, consequenter Ordini custodum contrarium sit; hinc perturbantur, & nè similia amplius

Sacerdos
Dei-formis
quantum
possit.

Dæmones
cur obediāt,

amplius moueant, voluntati eorum condescendunt; nam non alia de causa Mundi partes in ordine permanent, nisi quia benefica Osiridis potestas sincera & intacta, nullo contrario tumultu & errore misceri, & confundi potest; vita insuper omnium pura semper & incorrupta persistit, eò quod viuificis harmonicisque rationibus, quæ in Iside reconditæ sunt, totus Mundus sempiterna lege persistat; quis enim cursus Solis & Lunæ cohibeat? quis abyssos aperiat? quis basin, id est, vehiculum Mundanarum rationum retardet? Ne itaque Natura immutetur, sortemque contrariam subeat, hinc verbis minacibus ea profanari nolunt, quæ sempiternorum Decorum munere, perpetuæ instabilitatis omnis contrarietatis expertem sortem nacta sunt. Atque hæc ex mente Aegyptiorum dicta sufficiant.

Quid Mystæ
per minaces
voces signi-
ficarent.

In adytis itaque pro diuersa Numinum conditione, diuersos ritus & cæremonias obibant, quæ omnia pulchrè ex frusto quodam marmoris albi hieroglyphico, quod non ita pridem mihi transmisit interpretandum Eruditissimus Vir Thomas Henschau Anglus. Lapis albus est, marmore longè mollior, haud dubiè ex subterraneis Aegypti cryptis, vbi ut plurimum in huiusmodi lapidibus mollioribus hieroglyphica insculpi solebant, veluti ab omni aëris iniuria ritè munitis. Altitudo lapidis est pedum trium minùs vno pollice; latitudo pedis vnus pollicum 2. & 3. quarta 3. crassities circa 4. pollicum, cum vna quarta. Figuræ superiores altæ sunt ped. 1. poll. 5. inferiores verò poll. 8. singulæ continentes spacia poll. 2. Spacium quod infra figuris vacuum est, continet pedem vnum, iuxta mensuram Anglicam. Lapis in vertice curuatus est, & referre videtur cum reliquo continente adytum, in quo globum alatum in vertice vides signatum litera D. infra quem varij minuti characteres hieroglyphici (qui tamen temporis iniuria corrosi, quid referant cognoscere non potest) parietibus insculpti, infra quos figura hominis nudi A, cidari Aegyptiaca redimiti, sedentis habitu conspicitur; & dextra manu flagellum, altera baculum continet, à cuius tergo B, simulacrum fœmineum se sistit, veste linea ad talos vsque inuolutum, cuius in capite velo & tanijs ornato globus serpentifer emergit; à figura A, aliquid veluti sollicitè quærens; ex altera verò parte figura C spectatur, ex parte superiori ab umbilico vsque ad verticem nuda, virili habitu, brachijs extensis, eorumque digitis in serpentes veluti degenerantibus; Inter figuram A & C, ara posita est, vase turbinato & binis globulis instructa. Quæ quid indicent expono. Globus alatus supremi Numinis omnia peruadentis prouidentiam signat. Figura A, Osirin notat, Numen Solare & ὁπτοροσώρον; quod flagellum, sceptrum, habitus sedentis & cydaris, quæ sunt dominij & potestatis supremæ symbola, satis ostendunt: Nudus fingitur; quia Numen ab omni terrenæ contagionis miscella immune esse debet, cui Isis B, coniungitur, indiuidua Osiris comes Luna, vti globus serpentifer capiti insistent cornua Lunæ facie adornatus, & velum taniæque

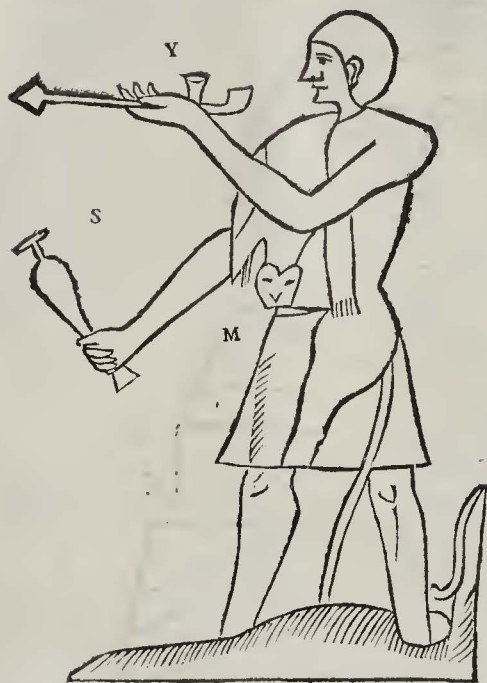
Mystæ in
Adyto sacri
ficantes.

Expositio
symbolorum

docent: inuoluta est veste linea, ad naturam eius inuestigatu difficilem indicandam: brachio eleuato, mandata Osiridis deposcere videtur, prompta ad exequendum, quod iusserit. Figura C sacrificulum seu Hierophantam notat, qui Osiridem adiurat: nudus est, ad significandum, neminem Deorum consortio aptum esse, qui non animum suum prius ab omni humanarum rerum contagione abstraxerit: brachia eleuata habet, ad deprecandum composita; digitis in nescio quid serpentibus simile abeuntibus, quo symbolo sanè appositè notant, operationes Sacerdotum vita & spiritu plenas esse debere, ut Deorum muneribus participes fiant: Caluus est, quia capilli corporearum foecum excrementa sunt, & latibula animalium, à quibus expurgatus esse debet sacrorum mysta & Hierophanta Deorum consort. Mensa vasis instructa indicat, sine riribus & cœremonijs omnem Deorum attractionem & demulsionem irritam & euanidam esse; hæc enim sunt Deorum irritamenta, quibus præuia vaturn dispositione accedente, tandem votorum suorum compotes fiunt. Hieroglyphica verò schemata infra triplici ordine distincta significant eas res, quibus adhibitis, Numina amica quadam cognatione
attra-

attrahunt in rerum fidei suæ
 commissarum tutelam , cuius-
 modi sunt vegetabilium con-
 seruatio , Urbium protectio ,
 contrariarumque potestatum
 ab Aegypto abactio . Huius
 farinæ quoque est præsens sche-
 ma , quod Sacerdotem Mom-
 phtæ refert , sacra Nilo facien-
 tem in adytis . Hic compare-
 bat linea veste indutus , vesti-
 tus pelle Leonis , cuius figura
 ita adaptabatur corpori , vt fi-
 gura capitis Leonis cum pedi-
 bus , M literam exprimeret ,
 quod tum Momphtæ , tum
 aqua , cui præest symbolum est ;
 dextra gerebat S phialam quod
 supra eparisterium vocauimus .
 superius in formam Tautici
 characteris effigiatam , sinistra
 canaliculum Y , cui vas Nilo-

ticum impositum erat , tenebat ; quo de futura incrementi , aut decremen-
 ti Nilotici constitutione diuinabatur . Quorum quidem expositionem con-
 sultò & iustis de causis hoc loco omittendam existimaui . Quare hæc de
 operationibus Sacerdotum in adytis indigitasse veriùs , quàm explicasse
 sufficiat .

Inueniuntur in antiquissimis Romanæ Urbis ruderibus nonnulla
 statuarum fragmenta , miro hieroglyphicorum ornatu per totum corpus
 contexta , quas ea de causa *πολυχαρακτηριστικὰς* appellamus ; cuiusmodi duæ
 in Musæo meo ab Antiquarijs amicis donatæ reperiuntur . Quæ quid in-
 dicauerint , paucis aperiamus .

Notandum itaque , Aegyptijs simulacra , quibus primæ Classis Nu-
 mina , & quæ immediatè Triformi supremo Numini subderentur , cate-
 rorum Numinum veluti quosdam archichoragos exhibebant , extitisse .
 Quæ quidem Numina vti vniuersalem non intellectualis tantùm , sed &
 sensibilis Mundi curam sortiebantur , ita peculiari quoque sacrarum scul-
 pturarum cultu exornabantur , vt hoc pacto & Numinum , & rerum
 mundialium arcana symbola , vniuersali dictorum Numinum intellectui
 aptius quadrarent . Hinc arcanorum , queis symbola tum ex Obeliscis , tum
 ex alijs monumentis deprompta dictorum Numinum simulachris eo in-
 genio incidebant , vt nullus ferè ijs in simulachris locus vacuus appareret ;
 quemadmodum ex præsentī statuæ fragmento videre est , vbi vides primò

Statuæ poly-
 chara steri-
 ficæ .

Hæc statua
anterior
partem ex-
hibet.

truncum statuae, totum hieroglyphicis exornatum: Amuletum verò F ligaculo pectori appensum, est omninò idem cum eo, quod in præcedentibus folijs descripsimus. Figura præterea pectori incisa, & C litera signata, statua est auerrunca, tutulo polymorpho insignis, ingeniculata, & forma scæminea, quam vtrinque duo stipant Accipitres, versus humeros verò octo Genij Solares *ἱεραχόμορφοι* ordine ponuntur, pantamorphæ Naturæ administri, cui & expansis bracchijs supplicare videntur; quorum expositio hæc est. Simulachrum fuit pantomorphæ Naturæ, cuius principalis ministra figura est pectori incisa & ingeniculata, immediatè inferioris Genialis ordinis choraga, vti tutulus globo *ὀφιομόρφῳ* & tribus cucur-

cucurbitis, id est, signaculo triformis Numinis, & fundi paterni, id est, pantamorphæ Naturæ signaculo conspicuo significat. Accipitres E. affidentes Intelligentias Solares eiusdem administras notant. Circulo imponitur, quia in Vniuersum dominium suum exerit; Cui & octo Genij Solares Accipitrino capite transformati, manibus extensis veluti supplicare, eiusque iussa, rerumque fidei suæ commissarum influxuum executionem operiri videntur. Reliqua hieroglyphica tùm quia nota sunt (nihil enim aliud, quàm effectus & operationes dictorum monstrant) tùm quia minutiora sunt, quàm vt dignosci possint, ob magnam corruptionem, quam, vt in huiusmodi ferè omnibus minutioribus characteribus vsu venit, passa sunt, omittenda duxi. Quare ad ea tantum hieroglyphica maiora, quorum figuræ certò sibi constant, exponenda nos accingamus.

Dorsum statuæ pariter innumeris hieroglyphicis ornatum est, inter quæ medium spacium continet figuras in varias classes diuisas: verùm cum statua truncata sit, in ea prima & vltima hieroglyphica schemata desunt; medias autem schematum classes signauimus literis A. B. C. D. E. In spacio A. ponitur figura Bouis alati humana facie, cuius capiti flammæ eiuibranti globus imminet, serpentineque vndato insistit. Bos humana facie flammæ capite eiuibrans cum globo superposito, indicat Mentem Apidis, vitalis motus per quatuor Mundi stationes propagati præsidem, cuius symbolum serpens est, cuius quatuor gyris, quatuor pedibus insistit; Globus Diuinitatem, flammæ igneam vim, ala velocitatem, quæ omnes peruatit Mundi semitas, significant. Quem sequitur paulò post in spacio B. principalis eius minister Cynocephalum Numen, Scarabæum in capite globis intermedium pro tutulo habens, manibus binos serpentes, infra pedes pariter vndulatum serpentem continens, quibus symbolis vita Lunæ-Solaris indicatur, quam in inferioris Mundi portiones distribuit; è regione crocodilus receptaculo inclusus cum phallo oculato, quem sequitur globus serpente foetus cum alio Crocodillo; quo indicatur Typhonia vis, vitalis & sæcundæ propagationis destructrix, quam Cynocephalus vi sua antitechna dissipat & eliminat. Porro in plano C. sequitur Scarabæus raniformis accipitrino capite conspicuus, pedibus anterioribus tutulum è tribus phialis Niloticis compositum continens, posterioribus pedibus aræ insistent, quo significatur Solaris vis materiali potentia, quæ in humida Nili substantia consistit, dominans, quæ per Scarabæum raniformem & tres phialas indicatur; quem Ibis Mercurialis, siue Lunaris Agathodæmon stipite in hieralphem transformato, promouet. Figura verò humana pennam in capite gestans, & manibus bina vase præferens, ei quasi supplicare videtur, ad humidam substantiam virtute sua imbuendam. In plano D. sequuntur Momphtæa Numina Leoninis capitibus transformati, quorum prius Crucem portat, altera manu alteram statuam ingenicularam, manu capiti eius imposita, veluti prote-

Explicatio
prædictæ
statuæ.

Hæc figura
exhibet par-
tem poste-
riorem.

protegere videtur, quæ omnia symbola sunt Momphtæ potentæ aquæ inferioris Præsidis, & notæ sunt imperij & dominationis. Figura verò, quæ immediatè sequitur ingeniculata, calathum in capite gestans Serpente foetum, indicat aueruncum Momphtei Numinis administrum, quem ponere oportebat ad eas, quæ vitæ bonorumque indè resultantium vbertati insidiantur, potestates aduersas reprimendas. Quæ denique in vltimo plano E. continentur, trium Numinum effigies sunt, Agathodæmonis ministri polymorphi Numinis, Anubis & Osiridis; quæ cum aliàs sæpè-sæpiùs expositæ sint, ijs non immoror.

Quæ

Quæ verò è latere ponuntur vtrimque quaterna Numina, omnia ansatis Crucibus instructa & miris modis transformata, hucusque dictorum Numinum administri sunt, qui omnia Mundi corpora peruagantes, quæ ad bonum Vniuersi sunt, exequuntur, omnibus aduersis Potestatibus profligatis. Verùm cum huiusmodi figuræ in Mensa Isiaca fusè expositæ sint, vti & in alijs Obeliscis, tempus perdam, si ijs diutiùs inhæsero.

Ex his itaque patet, simulachrum hoc præsens totum hieroglyphicis, ex omnibus naturæ ordinibus compositis inscriptum, nihil aliud expressisse, nisi supremum Genialis Mundi Choragum; reliqua verò recensita Numina eius administratores, dicuntur Mundi Duces siue Rectores, quia dicto Archichorago substant, & ad imperium eius mouentur. Quæ omnia pulchrè sanè describuntur à Psello in Zoroastrorum Oraculorum expositione his verbis:

Δυνάμεις ἐν τῷ κόσμῳ οἱ Χαλδαῖοι, ἤφηνται, καὶ ὀνόμασεν αὐτὰς κοσμογονίας, εἰς τὸν κόσμον ἀγέσας παρενοητικῆς κινήσεσι. Ταῦταις οὖν τὰς δυνάμεις ἀνοχίας καλεῖτο λόγῳ καὶ τὸν πάντα κόσμον ἀνεχέσας, καὶ τῷ παντάρῳ ὑποκείνῃ. Psellus in oraculis.

Chaldaei posuerunt Potencias in Mundo, quas nominarunt Mundi Duces & Rectores, quod Mundum motibus cum prouidendi cura regant; quas Potencias Oraculorum sustentatores vocant, eo quod Mundum vniuersum sustineant, & hæc subduntur imperio supremi Ducis, quem Pantarchum vocant. Stant, quia vt Psellus ait; Immobili videlicet

Statione illarum vis firma & stabilis declaratur. Τῷ δὲ ἀνοχῶ τῇ παρενοητικῇ. Sustentatione verò custodia atque conseruationis cura. Ταῦταις δὲ τὰς δυνάμεις διὰ μόνας τὰς κόσμων αἰτίαν καὶ ἀκλίνας οὐρίζοντα. Psellus.

Istas autem Potestates per solas Mundorum causas & immobilitatem designant. His enim vti subunt omnes inferiores Dæmones, ita veluti ipsis supplicare videntur, ab ijs benignas imperiorum executiones deposcentes, vti figuræ ultimæ post quatuor hinc indè Cosmogogos, genibus inclinatis luculenter demonstrant. Nam vt rectè Psellus in Libello de Dæmonibus, sicut sese habet Princeps in Regno suo ad officiales suos, ita Numina maiora ad sibi subditos Dæmones. Hoc itaque simulacro ab Aegyptijs posito & rectè culto, omnem sibi felicitatem, ob infandorum symbolorum potestatem & efficaciam spondebant. Hieroglyphica minora, cùm, vt dixi, vix discernantur, non explico, cùm nihil aliud, quàm effectus & operationes dictorum Numinum contineant. Quare hæc pauca de statutis polymorphis sufficiant, vt Lector curiosus ex huius vnus expositione, quid de similibus statuendum sit, facilè iudicet. Misit non ita pridem, celeberrimus Philosophus & Iureconsultus Ouidius Montalbanus, Bononia ad me Hieroglyphicum fragmentum ex simili Isiaca statua decerpta, cuius sibi sensum exponi obnixè postulabat; & quoniam nefas esse rebar amico tanti apud me ponderis quicquam negare; statim eius me interpretationi applicui, & quod præstiti, id hoc loco opportunè candido Lectori vna cum literis & euoluta interpretatione, communicandum duxi.

Fragmenti hieroglyphici Interpretatio.

*Ad Doctissimum Eruditissimum D. Ouidium Montalbanum Phil. & I. C.
Ath. Kircherus.*

De Obeli-
scis quæ co-
lumna Mer-
curij dice-
bantur arca-
na scriben-
tur.

Quod ad me misisti hieroglyphicorum schema, eà qua potero breuitate tibi exponam. Fuit hoc Fragmentum decisum ex statuæ Iſiacæ postica parte, cuiusmodi in nostro Oedipo multa spectantur huic prorsus conformia ante, retro, & à lateribus sacris sculpturis referta, quæ quidem more nostro legi non possunt; sed sunt magica quædam syntagmata ex Mercurij, vti Aegyptij loquuntur, columnis, id est, Obeliscis, veluti primordialis sapientiae prototypis deprompta; neque historia, aut gesta Regum continent, vt nonnulli perperam censent; sed sunt notæ sacrae iuxta analogiam quandam Deorum ad Mundi superioris, inferiorique ordines, facultatesque constitutæ tantæ efficaciae, vt nihil non ijs simulacris iuxta intentam ab ijs analogiam incisus, impetrare se posse sibi superstitiosius persuaderent; credunturque exorcismi quidam ad Numina characterum similitudine attrahenda, & ad fauores, gratiasque quasunque ab ijs obtinendas potentissimi, sed iam præsentis fragmenti hierogrammatismos, quantum eius corruptio permittet, paucis exponamus.

Explicatio Terminorum.

Numeri hi
respondent
numeris in
columnis ex-
pressis,

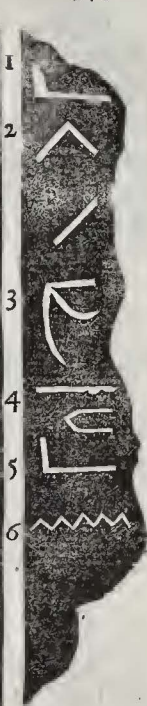
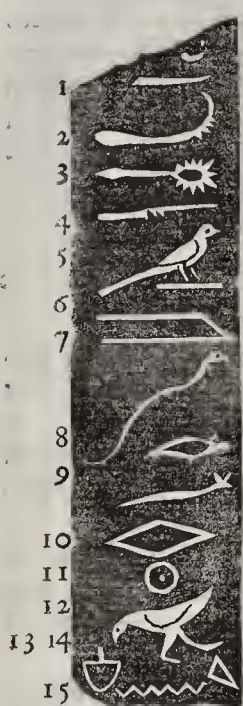
Sceptrum apud Aegyptios significat potentiam, & dominium. Brachium extensum cum manu extensa liberalitatem significat Deorum. Brachium verò in cuius manu Capreolus vitis existat, significat beneficam vim Deorum in natura vegetabili. 3 significat amuletum quod contra Typhonicam vim gestabant, 6 significat aduersorum siue Numinum ἀντιπαραστήσαντων luctam oppositione sceptrorum expressam. 5. Accipiter significat Osirin Solare Numen 6 significat piscinam sacram, supra quam Sacerdotes in adytis sacra faciebant. 8 per oculum omni, videntis Numinis exprimebant notitiam. 7 Serpens vitæ symbolum apud eos erat. Serpens cornutus, calorem per radios, quo omnia in Mundo conseruantur, fouenturque, 10 Cœlestia; 11 Solem; 12 superiora & inferiora notabant, Accipiter cui ☉ superimpositus, Solare, vt dixi, Numen notat. 13 Vas signat Niloticum, cuius Magnus erat in sacris vsus. 14 Triangulum rectangulum, vim significat geneticam in Mundo inferiori, 15 est symbolum fluentis aquæ, vndè & hydroschema id appellauimus. III. limites à Natura constituti; penna notat velocitatem Numinum in operando. 15 corona triplici radiodistincta, in triplicem Mundum supremum,

I.

II.

III.

IV.

In hisce signis incidēdis sculptorem non nihil aberrasse, quare Lectorem ad Obelisci Lateranensis interpretationem remitto, ubi omnes perfectē reperiet incisas

I.

II.

III.

IV.

- 1 Sceptrum.
- 2 Brachio cum Capreolo vitis.
- 3 Amuletum.
- 4 Sceptra opposita.
- 5 Accipiter.
- 6 Piscina sacra.
- 7 Serpens vitæ signum.
- 8 Oculus.
- 9 Serpens cornutus.
- 10 Cœlestia.
- 11 Mundus.
- 12 Ibis.
- 13 Vas Niloticum.
- 14 Triangulum rectangulum.
- 15 Hydroschema.

- 1 Tres termini.
- 2 cum penna.
- 3 Hydroschema.
- 4 Duo segmenta.
- 5 Corona.
- 6 Penna.
- 7 Tres termini.
- 8 Circulus.
- 9 Segmentum.
- 10 Laqueus.
- 11 Caput Canis.
- 12 Hydroschema.
- 13 Serpens.
- 14 Quadrangulum.
- 15 Penna.
- 16 Oculus.
- 17 Laqueus.

- 1 Sceptrū oculi insignitum.
- 2 Symbolū Piscis sacrae cū instructum duob. annexis pedibus.
- 3 Brachium Capreolo vitis instructum.
- 4 Calathus.
- 5 Figura altaris.
- 6 Segmentum superius.
- 7 Accipiter.
- 8 Sceptrum oculi instructum.
- 9 Serpens.

- 1 Brachium cū Capreolo instructum.
- 2 Scuticula.
- 3 Canalis sacrae piscis.
- 4 Sceptrum.
- 5 Brachium cū manu extensa.
- 6 Hydroschema.

Correspondentibus numeris cum hieroglyphicis

num, & infimum, Numinis regimen. Caput Canis 11 notat vim Mercurialem in humidum, 14 Horapollinis agros, siue arouran. 10 laqueus Kyrologicon est, & malignorum Geniorum insidias notat. Sceptrum oculo instructum notat dominium prouidum in Mundo. 2 notat oculum motum Osiridis in sacra piscina. 2 scutica in manibus simulacrorum passim conspicua signat id, quo Typhonia vis propulsari dicebatur. Cætera iam exposita sunt. Quorum abditas significationes autoritate approbatas videat Lector in Obelisco Pamphilio, & Oedipo Aegyptiaco.

Lectio Idealis ita instituitur.

- Col. I. Dominatiua, & beneficia vis Isis, assumpto sacro periammate contra Typhoniam vim adsit. Adsit & sacri Osiridis in piscinam sacram influxus, cuius prouidentia, & vita, & calor cœlestis concedatur; Est enim cœlestis Osiris vis magna ad generationes promouendas tum per humidum Nili, tum per aquarum affluxum.
- Col. II. Vitam aquarum inferiorum influat sacra Isis; triplicis regni dominator Hemphtha in agris caloris intemperiem in inferioribus liget, & cohibeat; Mercurialis facultas humidum temperet; & vita agris prouidentia Osiris, ligata Typhonia vi, concedetur.
- Col. III. Dominatrix Numinis prouidentia, per occultum, & insensibilem motum piscinam sacram, benefica vi imbuat ad rerum desideratam abundantiam, cultutamen præuio, hoc enim attracta Osiridis prouidentia, vita vegetabilis naturæ vterus fecundabitur.
- Col. IV. Liberalis, & beneficia vis Numinis Typhoniam vim, id est Geniorum aduersorum potentiam arcebit à canalibus sacris, benefica sua dominatrice virtute in humidum.

D Statuis, quas Apotropæas seu Mesitas vocant

1. Statua Farnesiana.

Occurrunt complures Numinum Aegyptiorum statuae; quas Mesitas, id est mediatrices vocant; & hanc ob causam ita appellantur, quod supremo Numinum ordini substarent, atque essent veluti quidam Mediatores inter superiora & inferiora Numina & Mystas; quæ ritibus & cerimonijs à Sacerdotibus sollicitata, à supremis Numinibus, quicquid desiderarent, obtinere posse putabantur: Meminit horum Chrysippus in libro de Antro Mythræ. τὰ τᾶχα τῶ σπουδαῖς πανταποικίλοις ἔκκοσι κοσμήματα καὶ τὰ τῶ Θεῶν, ὅς καλεῖται μεσίτας, ἀγαλματα μεσιτάδρια: Muri spelunca omnigenis imaginibus

nibus ornati, & Deorum Mefiton, quos mediatores vocant, simulacra circumstantia. Suntque iterum in varias classes diuisæ, nonnulli ingeniculata, vt sequentes ferè omnes, aliæ sedentes, Deorum supremorum imagines ante se positas tenent cuiusmodi figuris omnes fere Obelisci referti spectantur; hæ enim ex Obeliscis veluti ex prototypis depromptæ, & seorsim appropriatis lapidibus in indola effictis incisæ; adytis, delubris, ædibus priuatis, passim auerruncationis malorum causa, partim ad sollicitanda superiora Numina, ad id quod peterent, obtinendum, solemniter ponebantur; atque hoc pacto ad fauores Numinum consequendos, maxima virtute & efficacia pollere credebant. Talis spectatur hic Romæ

in palatio Farnesiorum; & est, simulacrum ingeniculatum formæ femineæ, quod ante se gestat aliud simulacrum Numinis turbinatum habitum præferens manu sceptrum tenet, Capite cidari in cucurbitæ formam adaptatæ, cui globus insidet; quem duo serpentes in modum cornu efficti, veluti sustinere videntur. In postica parte duæ hieroglyphicorum series reperiuntur, quorum significationem si quis nosse defuderet in adeat III. Oedipi tomum, eamque folio 469. Lectori patefactam inueniet.

Statua Mefitica Romæ in Palatio Farnesiorum.

Simulacrum Hieroglyphicum, quod in Oppidi Arignani foro exhibetur, & vnum ex ijs est, quas Apotropæas, siue Auerruncas, aut etiam Mefitas siue Genios mediatores vocant.

Est Orignanum siue Arignanum, quam nonnulli Aram Iani quoque interpretantur, oppidum vetustissimum ad radices montis Soracte situm 24. millibus passuum Roma diffitum, in cuius foro statua cernitur ex phario lapide, quam Basalten quoque vocant, elaborata, situ ingeniculata, quoad situm Farnesianæ, si pauca excipias, haud absimilis; si

Idolum Mefiticum Arignani.

caput ei ademptum iunxeris, 5. aut 6. palmorum altitudinis; vitio temporis, in multis partibus mutilata; Statuam quadrangulo insertam manibus tenet; duabus à lateribus stipata icunculis capite mutilis, in antica, postica, à dextra & sinistra copiosam hieroglyphicorum congeriem, in complures columnas digestam exhibet. Vti ex infra quadripartito, schematicismo patet. Nota Lector, caput huius Statuæ, quod deest, prorsus simile esse debere Farnesianæ statuæ capiti, vti ex alijs similibus patet.

Hoc simulacrum hieroglyphicum primus obseruauit & manifestauit Fabius Chisius Episcopus olim Neritonensis modò Pont. Max.

Hoc Aegyptiacum monumentum, Orbi Literario primus detexit olim magnus ille Fabius Chisius, dum hoc oppidum transiens, Nuntij Apostolici functurus munere in Germaniam abiret; quique modo ALEXANDER Diuina Prouidentia Papa VII. Christi in Terris vices agit; hic, vti ad recondita antiquitatum monumenta eruderanda, cæterarumque grandium rerum molimina prosequenda animum semper intentum habuit; ita quoque de dicto iam monumento certior factus, id extemplò adiit, atque accurata inspectione examinatum, ea, quæ pollet ingenij sagacitate, & solertia adeò dextre descripsit, vt vel ex hoc capite, qualis quandoque futurus, quantum Vrbi & Orbi profuturus esset, limatissimi iudicij sui in rebus decidendis acrimonia, & vigore ostenderet. Verum vt Lector ita sese rem habere cognoscat, hic Epistolam, in qua de dicto simulacro breuibus quidem, at rerum dijudicandarum peritia confertis, meam indignam personam, tunc Hieroglyphicis enucleandis insudantem instruere non est dedignatus, vnà cum statuæ æri incisa hic ad posteritatis memoriam opportunè inferendam censui. Quamuis verò iam olim de statuæ monitus locum transiens, eam meliori quo licuit modo depinxerim, verum vt quam exactissime illa denuò delinqueretur, data opera, missus est Iosephus Petruccius promptus ingenio iuuenis Theologiæ Candidatus (cui se Comitum præbuit Illustrissimus Philippus Mutius Abbas cuius familiæ Arignanum parer) qui solita diligentia, eam vt in sequenti figura patet, vnà cum omnibus hieroglyphicis quàm exactissime delineauit. Sequitur Epistola.

*Admodum R. P. Athanasio Kirchero Soc. I E S V.
Fabius Episcopus Neritonensis S. P. D.*

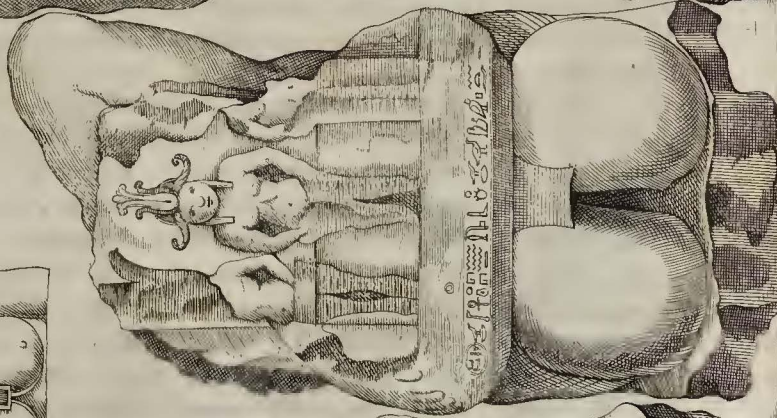
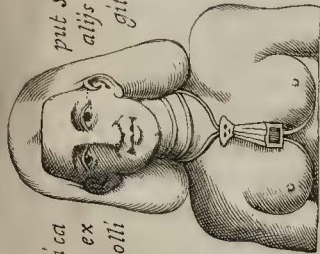
Discepsi Roma die xvi. peruenique sub noctem ad Rignani oppidum, quod est sub ditione Excellentiss. Principis Burghesij (modo Ducis Muti) xxiiii. ab Urbe lapide. Inueni ibidem signum perantiquum, licet non integrum, hominis sedentis, è lapide nigro, ni fallor, substatentisque duas paruulas figuras, & circumquaque arcanis distinctum notis, quales tu, eruditissime vir, rimaris & conspicis in vnaquaque Pyramidum. Opus ego iudico Aegyptium, & multa eruditione refertum; ideo volui indicare tibi, vt accedas aliquando ad locum, & vberem inde copiam haurias doctissima volumina, qua moliris, exornandi. Cluenti die 19. Iunij 1639.

Expo-

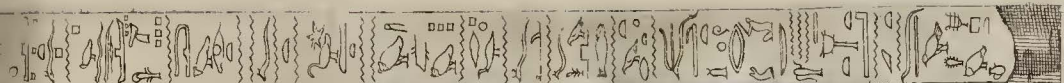

Huiusmodi ca
impossitum ex
statuis colli

put Statuæ fuisse
alijs similibus
gitur.

Statua Egyptia in foro Oppi
di Arignani uisenda, sub qua
triplici sit, antico, postico,
dextro, sinistro expressa.

Expositio Tabulae.

HAnc statuam uti vides quadruplici situ exhibemus; ita ut dextrum latus A, lateralem simulacri prospectum; D. sinistrum latus, sinistrum prospectum unà cum hieroglyphicis; B. faciem anteriorem; posteriorem C exhibeat. In dextro & sinistro latere, simulacrum ingeniculatum cernitur unà cum abaco, quem manibus tenet, Deorum imaginibus insignito. Anterior pars Abacum continet 3. ut dixi, Deorum imaginibus sub sedentium habitu praenotatum. Quorum media, miro modo transformata est, caput sub facie humana titulo pennaceo, serpentifero, necnon arietinis cornibus instruitur; taniae vero utrinque dependentes, sacri veli limbi sunt. Caetera totum simulacrum nudum est; habet & sibi assistentes 2. Genios nudos, capite & pedibus edacitate temporis mutilatos. Latera claudunt duae columnae hieroglyphicis confertae, uti & abacus quibus insistent 3. dicta simulacra. Posterior pars C, praeter septenas columnas, hieroglyphicis literis confertas nil aliud continet. Exposita simulacri totius forma, iam quid mysteriosus hic apparatus sibi velit aperiamus.

Mesitice seu
Mediatoria
statua Quae?

Damascius
Platonius.

Ars Sacer-
dotia quae
nam?

Diximus in praecedentibus, Aegyptios Hierophantas statuas quasdam adornasse, quas Mesitas, id est mediatorum Numinum simulacra dicebant. Erant autem statuæ Mesitæ, eorum Geniorum siue Numinum, quæ immediate supremo Numini suberant; quibusque inferiorum rerum siue Hylæi Mundi cura commissa erat. Quoniam igitur Mystis, nisi ingenti & sollicitudinis plena, tum animi tum corporis lustratione, atque expiatione, necnon summa mentis præparatione supremo Numini per sacrificia supplicare non licebat; hinc per statuam Mesiticam, siue mediatricem, supremo Numini id, quod desiderabant, se consecuturos sperabant. Nam ut rectè Damascius Platonius cum de subordinatione Numinum loquitur: *Quia ergo à Dijs, ait, homines natura gubernantur uniuersali. & ipsi vitam degunt, naturæ propriæ mancipatam, potentijsque naturæ feruntur, ideo cultum exercebant, naturæ conuenientem; corporibusque naturæ motus congruum; eligentes ad hoc loca, qualitates, aëris materiam, materię vires, corpora, corporum qualitates, & habitus, motus conuenientes, mutationesque eorum, quæ in generatione versantur, atque similia tum in cæteris diuini cultus partibus, tum in ritu sacrificandi. Sacrorum itaque lex similia similibus ritè distribuit, & à supremis ad ima per media tota progreditur; corporea quidem corporeis adhibens, incorporeis incorporea, propria videlicet, unicuique Numini tribuens: non oportet itaque ritum religionis esse simplicem, & ex paucis compositum, sed multiformem, & ex omni harmonia constantem, ex cunctis itaque mundanis constitutum.*

Hinc Sacerdotes statuas Mesiticas ita adornabant, ut supremum nu-

numen, quibuscunque modis possent, exprimerent; hoc enim pacto & ipsum Numen Geniale Mesiticum, cui supplicabant, & supremum Numen per hoc sollicitatum iri certò sibi persuadebant. Sed iam hæc proposito nobis simulacro applicemus.

Simulacrum est oppido mysterioso apparatu fabrefactum: primò enim ingeniculatum spectatur, non quouis modo, sed & vnà sedendi actum exprimit, quo, quamuis superiori se ordinis Numini debitam reuerentiam genuflexione præstare videtur; propria tamen potestate & dominio in res fidei & tutelæ suæ commissas pollere sedendo demonstrat; nudo est corpore, femoralibus sola verenda tegentibus; queis illud ab omni terrenæ contagionis labe remotum esse indigitatur; Ante se Abacum tenet quem supremo Numini complicatis manibus veluti supplicabundum offert.

Quale autem id Numen sit, cui supplicatur; qualia quæ ipsi assident, quale illud quod ipsa offert aperiamus. Numen quod illa offert, ingeniculatum est, vti diximus, Mesiticum, proxeneticum, siue mediatorium ex eorum numero, quæ Hylæi Mundi naturis præsumt, eiusque executores & Hèmphtæi numinis administratores dicuntur; cuiusmodi Nephten, Hecatem & Aruerin fuisse, varijs in locis asseruimus.

Numen cui supplicat, est illud, quod medium in Abaco locum obtinet ridicula metamorphosi transmutatum, quod Amun Hieromistæ vo- Amon. cant, & epithetum est supremi Numinis, teste Iamblichò, spiritu suo igneo omnia peruadentis. Hinc eum varijs symbolis exprefferunt; vti videre est in III. Tomo Oedipi Aegypt. Syntag. de statuis Mesiticis, & polycharakteristicis; hic verò sub nudi hominis sedentis specie, cuius caput tùm circulo tutuloque pennaceo omnibus Dijs communi, & insurgentium in modum aspidum efformato; tùm arietinis cornibus conspicuum fit; eorumque significatio hæc est; Aegyptij, supremum Numen, varijs symbolis pro varia effectuum, quos in Mundo præstat, significatione effingebant; nam nunc Scarabæo volante, modo accipitre miro symbolorum architectura tutulato, nunc globo alato serpentiifero; hic verò arietinis cornibus, conspicuum exhibebant; quem & Aegyptia lingua Amun, appellabant eique Secundum primum in Zodiaco signum consecrarunt; vt proindè ab hoc Iuppiter Hammon originem sui etymi à Græcis Aegyptiorum simijs, traxisse videatur; quid verò præstet hoc Numen Aegyptium, Iamblicus scitè exponit: *Secundum verò alium ordinem proponit Hermes Deum Emeph (Hemphtha) dijs caelestibus tanquam ducem, quem ait intellectum esse seipsum intelligentem, atque in se intelligentias conuertentem; huic anteponit vnum impartibile, primum exemplar, quod Ichon appellat, præter hos autem rerum apparentium opificio alij duces præsumunt. Nam opifex intellectus, qui & Veritatis Dominus est, atque sapientiæ, quatenus in generationem progrediens occultam latentium rationum potentiam traducit in lucem Amun Aegyptiaca lingua vocatur, &c.* Ingemose itaque hòc indicare voluerunt, Amun sæcundum numen, totius generationis præsidem, huius

Oraculum
Zoroastri.

Expositio
symbolorum.

Serpens vi-
tae symbolū.

Ritus & ce-
rimoniarum.

huius enim cultu ; generationum omnium fecundam propaginem ; omniumque ad vitam humanam necessariorum rerum ubertatem & redundantiam sperabant , contra omnes Smyticas & Bebonias , Typhoniasque technas & infidias tuti & securi . Habet & duos asseclas secum hinc inde sedentes ; & Trias Ammonia dicitur , quam , vti in præcedentibus relatū fuit , oracula Zoroastræ luculenter sanè exponunt : *Unum*, inquit , *principium rerum omnium constituunt* , idque & *Unum & bonum concelebrant* ; deinde paternum quoddam profundum venerantur ex tribus triadibus compositum ; *Vnaquæque verò trias Patrem habet , potentiam & mentem fidei , veritatis , & amoris* . Distincta quidem numero nomina , reuera tamen vnum & idem Numen est , reuocanturque ad Triadem Osiriacam , vti in interpretatione Tabulæ Bembinæ retulimus , ita vt medio loco sedens sit Osiris bonorum omnium Pater , duæ pueri affidentes , Horus & Helitominus , Plutarcho teste , Osiris filij , quem hic mentem , ille potentiam patris mysticè exprimit . Sed hæc omnia cum quam fusissime in Theologia Hieroglyphica profecuti sumus , ijs hoc loco non immorabimur : Huic itaque Triadi Ammoniae supplicat inferioris ordinis Numen , quod & primò varijs sacrificiorum ritibus in adytis ab Hierophantis sollicitabatur , hoc verò sollicitatum , Numen Ammonium cui suberat , pro ijs rebus , quæ desiderabantur , & ipsum sollicitabat ; hoc pacto vtrumque mystica symbolorum allusione ad benefaciendum allectum in vota Mystarum tandem attrahi putabatur . Quomodò verò , id fieret ; quibus ritibus , ceremonijs , quibus Genijs & Agatho-dæmonibus mediantibus sacra peragerentur , hieroglyphica , quæ tum in columnis lateralibus , tum in antica & postica parte continentur , significant . Vides in dextri lateris columna inscriptionem hieroglyphicam , in qua serpentibus nil frequentius occurrit , queis Vitam sibi dari Ammoniam ex superiori Mundo dimanantem ; vitam à Solaris regni radijs diffusam ; vitam in hylæi Mundi humido consistentem , quæ in sinistri lateris columna , tot repetitis hydrochematis significabantur , Mystæ supplicabant . Et ne quid contra vitale beneficium concessum , Typhonia Antitechnorum potestas & dominium posset ; amuleti periaptisque , alijsque instrumentis auerruncatiuis , vti fistris , crepitaculis , cymbalis utebantur , prout hieroglyphicæ inscriptiones , circumquaque statuae incisæ , quibus dicta instrumenta inserta spectantur , sat ostendunt ; his enim Typhoniae potestates , ab aquæ elemento , à sacris canalibus , fauissis , seu piscinis , & crateribus Osiriacis , eparisterijsque auerti credebantur : vnde consequenter in hylæo Mundo rerum omnium ubertas , in sidereo astrorum Numinum benignus influxus ; in supramundano , fauor & gratia , vnà intellectus Charismatis associata , sperabatur , & in dorso statuae per hieroglyphicas inscriptiones septemplici columnarum ordine distinctas miro symbolorum contextu indicantur ; Quas si ad longum singulas hoc loco exponere voluissē , nouo sane tomo opus fuisset ; Quare temporis angustijs præuentus , ijs diutius immorari nolui .

S E C T I O   I V .

De Fragmentis Hieroglyphicis Obeliscorum partim subterraneis, partim muris Romanorum Aedium insertis, partim denique necdum erectis, in hunc usque diem superstitis, cæterisque, quæ post ultimam Oedipi editionem ad Authorem missa sunt.

C A P V T   I .

De Obeliscis adhuc prostratis, & necdum erectis.

VM Authore P. Victore ex minoribus Obeliscis, 44. ex Aegypto, ab Imperatoribus præter minores mediocresque Romam adductos fuisse legamus; hodie verò nonnisi 6. partim integri partim vitio temporum ex varijs Urbis reuolutionibus contaminati adhuc restent.

Maiores verò partim erecti, partim prostrati erectionem expectent; nulli dubium esse debet, quin magna illorum pars in vastis Romanæ Urbis ruinis adhuc delitescant, quemadmodum singulis fere annis nonnulla eorum fragmenta, quæ detegi solent, testantur. Ita forsan secuturis quoque temporibus plura luci publicæ patebunt. Vnde operæ precium me facturum existimaui; si hoc loco, quinam Obelisci, & vbinam locorum in Vrbe adhuc sepulti neglectique reperiri queant, ostenderem; & vnà Antiquarijs latentium antiquitatum, quærendarum, eruendarumque nonnullam occasionem præberem.

Duos reperiō Obeliscos in Vrbe ex maioribus, prostratos & necdum, erectos; quorum primus est, quem BARBERINVM vocamus, eo quod à Francisco Card. Barberino, ex Verani agri ruderibus erutum in Palatij Montis Quirinalis ornamentum destinatus fuerit; vbi adhuc iacet in 3. partes confractus; cuius interpretationem vide in

Oedipo. Alter in Horto Ludouisiano, in Monte Pincio prostratus & in duas partes confractus cernitur, cuius interpretationem Oedipus conti-

net. Qui duo Obelisci, magno sane

Vrbi ornamēto forent, si esset,

qui eos erigeret. Sed iam

ad alios.

CAPUT II.

De Obeliscis Romæ subterraneis; necdum
erutis.

§. I.

Obeliscus Campi Martij.

Obeliscus
olim à So-
thi Rege
Aegypti ere-
ctus.

BELISCVS hic fanè ingens, magnitudine Flaminio non cedit, & in hunc vsque diem latet in Campo Martio ad radices Montis Citatorij, ex parte S. Laurentij in Lucina, vbi basis eius incipit, & reliquam molem extendit vsque ad cellam palatij vulgò dicti *dè Conti*. Qui tametsi totus terra obrutus sit, per cellas tamen vinarias vicinarum domuum

nonnullæ eius adhuc partes cernuntur. Fuit autem hic à Sothi Rege Heliopoli primùm erectus, quem postea Augustus indè auulsum Romam transuexit, atque vt tam nobilem molem debito honore condecoraret, cum in Campo Martio, amplissimo & celeberrimo loco erexit, vt sicuti à priscis erectoribus Soli dedicatus putabatur, ita Soli quoque ad horas, quas in dicto loco sub amplissima horologij, æneis lineis conspicui forma elaborauerat, commostrandas, loco gnomonis feruiret, cuius vertex à terra 115. palmorum altitudinem, teste Plinio, erectus, aureoque globo insignitus spectabatur. Verum de origine, erectione, postea de suo in monstrandis horis munere, de horologij forma & ratione, de magnitudine & symmetria huius Obelisci, alijsque cum amplissimè in Obelisco Pamphilio fol. 76. tractauerimus, eò Lectorem remittimus.

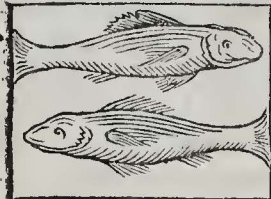
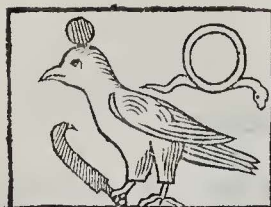

Obelisci Cæ-
pi martij
portio.

§. II.

Obeliscus in Insula Tyberina.

Pomponius Lætus in sua Typographia alterius cuiusdam Obelisci in Insula Tyberis erecti, qui loco mali nautici feruire videbatur, mentionem facit. Quod verum esse, experimentum me docuit; siquidem nouis semper & nouis Aegyptiaci monumentis deregendis summo mentis æstu agitur, cum dictæ Insulæ angulos penè omnes discussissem, tandem exiguum Obelisci fragmentum, ante Eccle-
siam

siam S. Bartholomæi, detexi, quod inter alias columnas, quæ data opera ante dictam Basilicam ad rhedarum Equorumque impetum cohibendum posita sunt, versus partem, quæ aditum ad Monasterium S. Francisci de obseruantia præbet, vltimum locum obtinet, & repaguli loco seruit. Fuit autem, vt Topographiæ Romanæ authores scribunt, in medio Insulæ Tyberinæ seu Aesculapij, quam natura in figuram nauis adaptauerat, constitueratque, vt arboris nauticæ formam exprimeret; quemadmodum & in Circis, qui Mundum referre videbantur, eandem ob causam constituebantur. Obeliscus fuit ex eorum Classe, qui Minores vocantur, cuiusmodi sunt, Mahutæus, Monticælius, Mediceus. Fuisset autem fragmentum ex ea parte, quæ proximè contingit pyramidion, auulsum, ipsa hieroglyphica inscriptio, quam hîc apponendam duxi, sat superque demonstrat. Vides in hac accipitrem cum cultro intra vngues, cum circulo serpenti-fero supraposito; deinde pisces duo in contrarium positi 3. accipiter vt in primo loco globus serpente fœtus, quæ omnia fusè in præcedentibus exposita sunt; restat, vt piscium hieroglyphicum hoc loco exponamus. Pisces inter

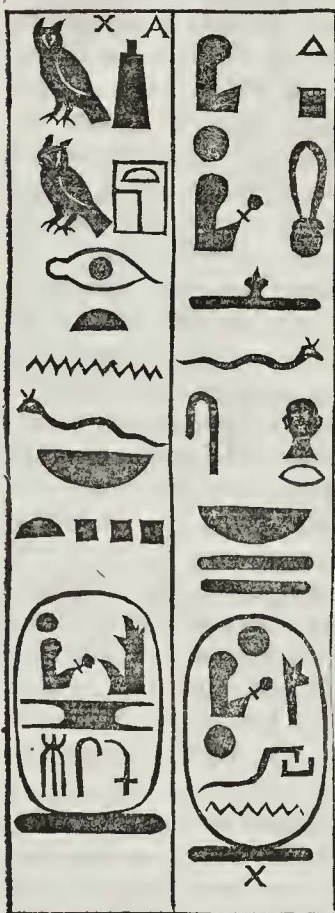
Piscium hieroglyphicum exponitur.

hieroglyphica reperti, semper Typhonis malignitatem arguunt. Erat enim piscis symbolum Typhonis Osiridis Antitechni, seu antagonistæ; cuius rei rationem hanc fabulæ Aegyptiæ assignant; Quod piscis Oxyrinchus, quem & phagrum & Lepidotum appellant, ab Aegyptis, Plut. teste, in summa semper abominatione sit habitus; eo quod vererrum siue Phallum Osiridis à Typhone in Nilum proiectum deuorauerit; de quo vide Plutarchum lib. de Os. & Isi. dant & aliam causam huius abominationis, quod videlicet piscis cibi genus sit non necessarium, sed suprauacaneum; viuantque in mari ab elementorum finibus excluso tanquam alienum excrementum correptum, & morbosum; eandemque ob causam Nautas & maritimos homines abominentur, tanquam Typhonis asseclas; mare siquidem Typhonis spumam appellant. Vbicunque itaque pisces ponantur, semper ij Osiridis cum Typhone antitechniam notant; hæc enim fecunditatis Osiriacæ virtus destruebatur; verbo per accipitrem cultro instructum piscibus suprapositum malorum omnium contra Typhonis insultus vis apotropæa notabatur.

§. III.

Obelisci Fragmentum in Area Coll. Romani.

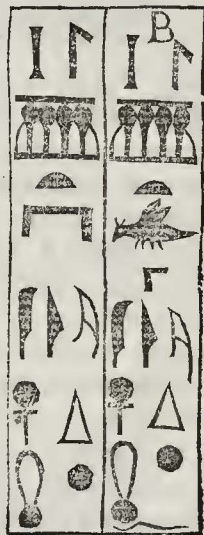

Fragmentum
in Coll.
Rom.

S Tabat multorum annorum tempore ante portam posticam Collegij Romani paruum Obelisci fragmentum, donec tandem, veluti publicæ plateæ non leue impedimentum, ab Aedilibus Urbis sublatum, in Collegium translatum fuit, vbi spectandum proponitur. Fragmentum est sex palmis altum, parallelepipedum, cuius duo tantum latera inscriptiones hieroglyphicas habent, cæteris duobus edacitate temporis corruptis. Inscriptiones verò tibi exhibemus Lector, in figura A.

§. IV.

*Fragmentum Obelisci è regione Ecclesiæ
S. Ignatij muro insertum.*

PRæfens fragmentum.
B. videtur è regione
Ecclesiæ S. Ignatij , an-
gulari lapidi domus cu-
iusdam pharmacopœi in-
sertum . Est septem pal-
mis altum , quadrangu-
lum , cuius duo tantum
lata spectantur , hisce
hieroglyphicorum sche-

matismis insignitum, reliquis duobus lateribus muri in-
fertis.

§. V.

*Obelisci fragmentum inter Coll. Rom. & Palatium
Principis Pamphilij muro insertum.*

Tertium fragmentum è regione Collegij Romani & Palatij Pamphili-
liani, in via, quà ad plateam, quæ Curfus dicitur, tenditur, an-
gulari

gulari domus lapidi insertum spectatur, ex quo duo tantum, ut in priori, latera cernuntur, reliquis duobus lateribus intra murum absconditis. Hieroglyphicæ apparentium laterum inscriptiones, cum paucis & ferè iisdem symbolis consent ea, hìc apponendas non censui.

Quæritur itaque hoc loco, utrùm hæc tria fragmenta vnus Obelisci sint, an diuersorum? Respondeo, diuersorum Obeliscorum esse, quia idipsum luculenter demonstrat, & mensura fragmentorum, & hieroglyphicorum contextus: mensura siquidem nulli ex hisce tribus fragmentis competit, neque aptè committi possunt, fragmentis nunc ex superiori parte angustioribus, nunc in inferiori latioribus; quæ quidem difformitas partium, & in commissione improprio aptè docet, vnus Obelisci fragmenta minimè esse posse. Accedit dispar fragmentorum color, qui pariter indicat vnus Obelisci partes esse non posse. Secundò id ex hieroglyphicorum contextu apparet, qui in singulis dictis fragmentis disparatam rationem habet. Vndè concludo trium diuersorum Obeliscorum hæc fragmenta fuisse. Obeliscos autem ex eorum numero esse, quos minores vocant, Mahutæo, ac Mediceo, quoad magnitudinem æquales, quorum 44. differentis magnitudinis uti paulò ante diximus Romam ex Aegypto delatos Publius Victor testatur. Vbinam verò locorum huiusmodi Obelisci erecti fuerint, paucis accipe.

Fragmenta
non sunt
eiusdem O-
belisci.

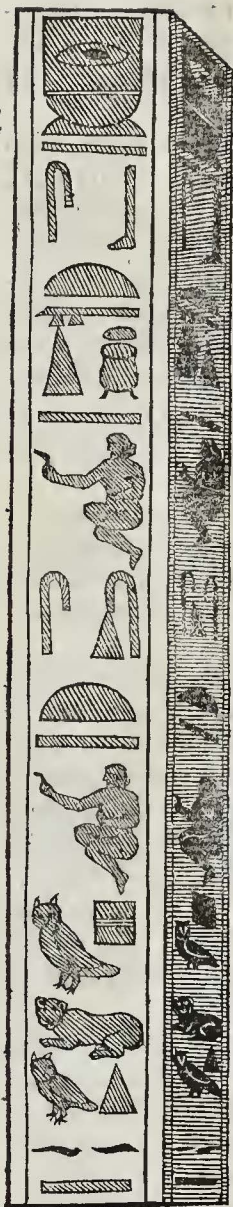
Constat ex Topographiæ Romanæ Authoribus, uti & in principio libri monuimus eo in loco, vbi modò Templum Beatæ Virginis, quod à Minerua nomen habet, & Celeberrimum Ordinis S. Dominici Cœnobium est, olim Isidis templum constituisse, in quo uti omnis Religionis Aegyptiacæ (verius superstitionum) cultus summo seruire exercebatur, ita omnigeno quoque monstrosarum imaginum apparatu id Aegyptiorum more adornabatur; adeò ut posteris temporibus ex nulla Romanæ Urbis pareret antea Aegyptiorum simulacrorum copia eruta fuerit, quàm ex hoc loco; quod apertum & luculentum *πολυμορφίας* Aegyptiacæ, quæ in dicto Templo vigeat, testimonium est. In hoc itaque districtu Isiaci haud dubiè inter cætera Niloticæ Religionis argumenta, & Obelisci quoque erecti fuerint, quorum hæc fragmenta tantummodò supersunt, reliquis vel terra subrutis, vel nouarum fabricarum fundamento iniectis. Lege quæ de hoc Isidis & Serapidis Templo fusè tractant Pomponius Lætus, Boissardus, & P. Alexander Donatus in Topographiæ Urbis Romæ, & nos fusè in præcedentibus, qui totum illud spaciũ, Quod Collegium Romanum & Cœnobium Ordinis S. Dominici vsquè ad Pantheon occupat, ad Isidis & Serapidis regionem pertinuisse aiunt, & ingens antiquitatum Aegyptiacarum copia, quæ paucis abhinc annis, ex rudibus loci effossa est, quarumque non exiguam partem in meo Musæo spectandam exhibeo, luculenter demonstrat.

Districtus
Isiaci.

Hæc dum scriberem; Ecce eruditus D. Iosephus Vincentius Maraccia Panormitanus, mihi refert, insigne se Obelisci veteris fragmentum

Obelisci
Frangmen-
tū in Regio-
ne, quam *de*
la Regola
vocant.

tum detexisse, in Regione Romanæ Urbis, quam *il Rione della Regola* vocant, in platea Branchiorum, vulgo *nella piazza de'Branchi*; quæ in palatio olim iurisdictioni Cardinalis Caualerij, modo Familiae Mafferiorum paret, ad quem cum me duxisset, inueni tandem verum esse, quod dixerat, videlicet Obelisci partem haud spernendam, ex lapide omnibus Obeliscis communi, muro angulari insertam; cuius altitudo 10. palmorum, latitudo vna quarta circiter tenebat, quem statim à meo socio designatum, hic Lectori exhibendum duxi. Latera quaterna singula, iisdem prorsus hieroglyphicis constare deprehendi, prout in præsentis schematismo apparet. Latet & alius inter rudera Mausolæi Augusti, consimilis illi, qui ad S. Mariam Maiorem erectus fuit. Sed rarus vterque sine literatura hieroglyphica. Non dubito, quin successu temporis complures alij hinc inde in celebrioribus Urbis subterraneis locis detegentur; sed hanc eorum eruendorum curam posteris relinquamus. Sufficiat, nos, ijs, hucusque desideratam hieroglyphicorum notitiam ad eos interpretandos, subministrasse.

Idolum

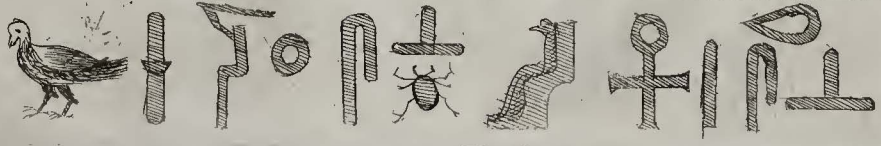
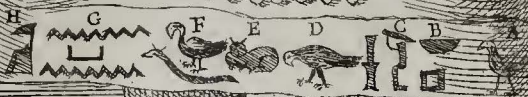
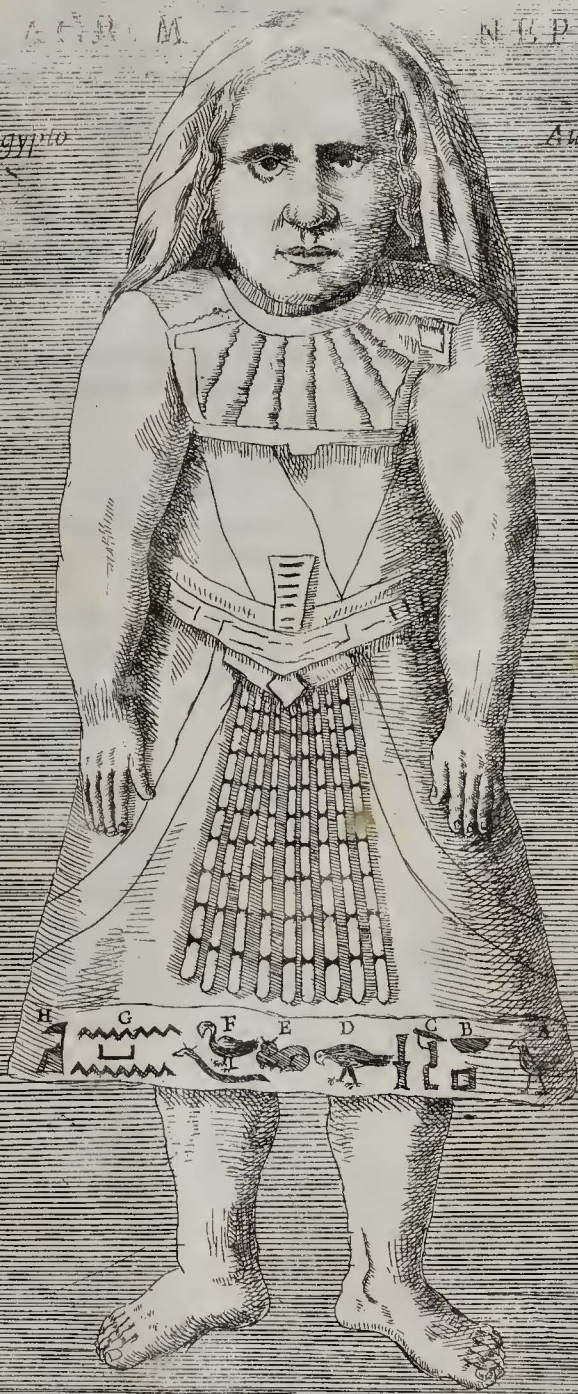

ANCIENNE

NEPHTA

de l'Egypte

Authori allaban

Idolum Aegyptiacum cultum Nephtæ , seu Isidis Hylææ exprimens.

Fœminæ Isidis cultrices eodem modo , quo Isidem vestitam fuisse credebant, se induebant, vt hoc pacto similes illi factæ facilius ab ea, quod petebant, obtinerent, videlicet prolis fecunditatem, in multos annos prouectam ætatem corporis integritati sociatam, medicinam morbis profligandis aptam, & reliqua humanæ conseruandæ vitæ necessaria sustentamenta, quæ in Operibus nostris, potissimum in Medicina hieroglyphica vbertim prosecuti sumus. Atque huius farinæ statua, fuit, cuius eclypon non ita pridem mihi attulit Illustrissimus & Reuerendissimus S. R. I. Comes de Vvaldstein, indefessus bonarum artium promotor, quod ipse ab Eruditissimo Viro Ioanne Vanslebio Germano, Orientalium linguarum notitia illustri, ex Aegypto reduce acceperat, hic opportunè inferendam duxi.

Fuit inuenta hæc statua in Cairo in morat Kehia Ohale, & delineata à suprâ laudato Ioanne Michaële Vanslebio, cuius interpretationem apponimus. Est hoc Idolum Isidis Hylææ, seu quam Nephta vocant mystico amictu Isidi proprio indutæ; Caput velo, more solito, coopertum habet, ad excrementitias capillorum sordes, quas Dij oderant, contegendas; pectori amuletum appensum gestat, quo contra aduersarum potestatum machinas armari credebatur; in ipso amuleto sub varia fluminum forma Mundanorum Numinum influxum exprimunt, eratque magnum contra Bebonias aduersitates præsidium, vti in Oedipo varijs in locis ostendimus; Cingulo in formam Crucis adaptato, necnon varijs hieroglyphicis, quæ efficaciam Deæ notabant, insignito cingitur; deindè nouemplici catenarum mundialium serie in Hylæum Regnum protensâ, quibus ipsa substat, conspicua adornatur. Huius ansatæ Crucis formam in præcedentibus quoque exhibuimus. Sequitur tandem extremus vestis limbus hieroglyphicis prænotatus, quæ sunt A Ibis. B Segmentum cum ara. C Statua Numinis auerrunci. D accipiter. E bos procumbens. F Ibis cum serpente. G duo hydroschemata cum retinaculo mystico, H cum Mercuriali statua in ibidis rostrum transformata. Ibis Mercurium refert rerum inuentorem, vti in præcedentibus ostendimus. Ara cum supraposito segmento Tauri characterem Υ exprimit. Figura B. Genium auerruncum notat, & flagellum seu scuticam in manu gestat, quâ aduersis potestatibus se opponere videtur: & in alijs Obeliscis hoc pacto plerunque depingitur. D accipitrem notat, & occidentis Solis symbolum est. E figuram refert Bouis procumbentis, qua Osiris exprimitur hylæus. F Ibis cum serpente, refert Mercurium, cuius præsidio liquor tùm superior tùm inferior per G signatus viuificatur, per sacrificia H Ibisfor-

Expositio
figuræ.

Expositio
statuæ.

Ibiformis statuæ præstanda; Limbus lapidis quibus simulacrum includebatur, plenus est hieroglyphicis; quæ tamen ferè paucis exceptis, vti eadem, quæ in limbo vestis iam exposuimus, continet, ita quoque superuacaneum esse duxi, ijs exponendis immorari. Quid enim piscis symbolum expresse-rit, quid baculi incuruati, quid papilio dracontomorphos, quid Ibis, & accipiter, quid hydroschema, iam in præcedentibus docuimus. Fuit itaque hoc simulacrum Iliacum, quod per sacrificia solita veneratione cultum, necnon characterum symbolicorum virtute & efficacia Numina Geniosque auerruncos contra aduersas potestates mirificè allici attrahique superstitiosus credebant. Sed hæc de Idoli huius hieroglyphici significatione sufficiant. Qui singulorum interpretationem fusiorem desiderat, ei vt Oedipum Aegyptiacum; & Artem nostram hieroglyphicam, quam secundæ Oedipi editioni, Deo dante reseruauimus, adeat consulam, vbi omnia nouo artificio combinata reperi-
riet.

ANTERIOR

PARS

*Simulacrum & origonātor
Hecates Aegyptiae*

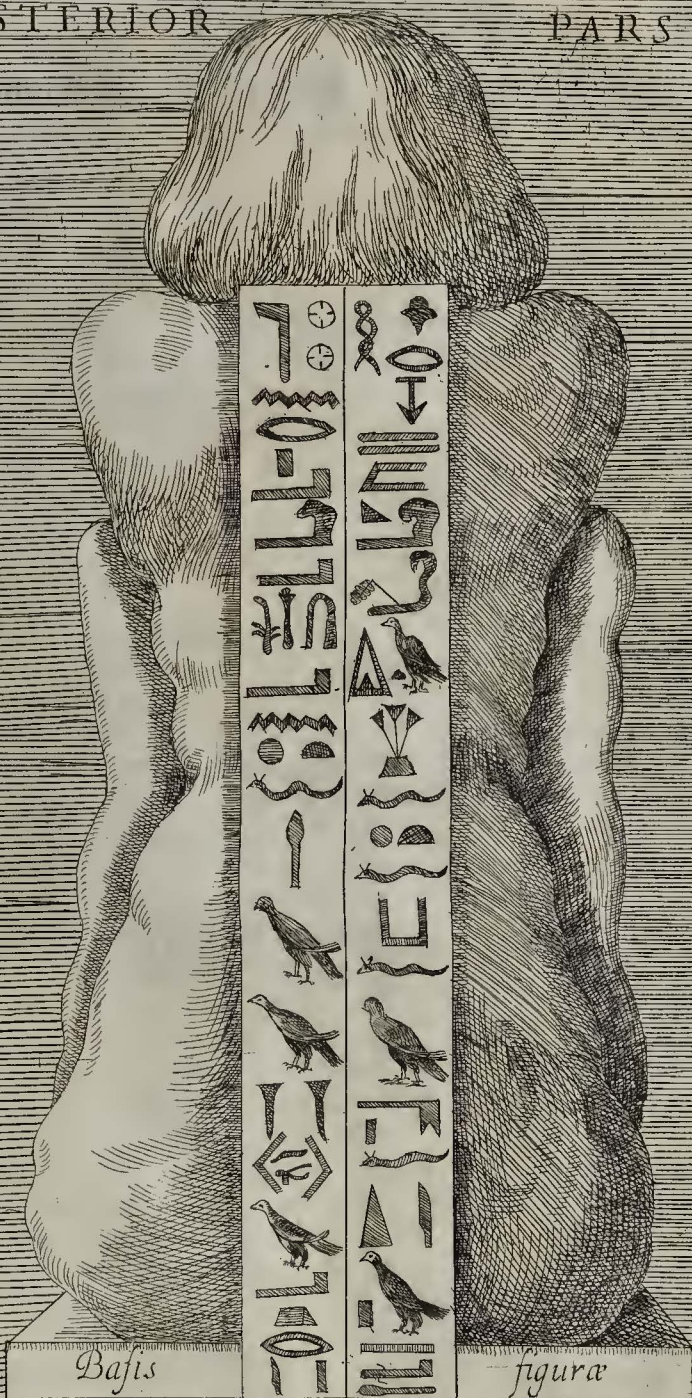
*Barcinone ubi inuentum
fuit ad Auctorem tran-
smiſſum*

*Hic deleti
ſunt
characteres*

*Reliquia deleta
ſunt*

Basis

figura

Deletum,

Deletum,

Deletum,

In basi ad latus sinistram figura

In basi ad terqum

Explicatio Idoli Aegyptiaci Barcinone inuenti.

IAm lustrum ferè agitur, cum in manus meas incidit Eclypon Idoli cuiusdam Aegyptiaci, quod Barcinone inter rudera inuentum ad me misit P. Ioseph Zaragoza Soc. Iesu SS. Theologiae professor; cuius mysteriosam structuram hoc loco opportunè inferendam duxi. Idolum tam antica quàm postica parte hieroglyphicis notis conferta spectatur 8. circiter palmos alta; caput velo, præcedentibus omnibus idolis communi coopertum habet. mirum sedentis in basi quadrata situm exprimit, oculis clausis, manibusque in decussim dispositis, dormire videtur; Intra sinum caput tenet alatum, seu aliforme sacro velo tectum, necnon turrato vertice conspicuum; Limbi, quibus circumdatur hieroglyphicis notis conferti sunt. Posterior pars, præter hieroglyphicas inscriptiones à dextris & sinistris, vti vides nil aliud demonstrat.

Expositio
simulacri
secundum
partes,

Quodnam verò huiusmodi simulacrum fuerit, quid signauerit exponam. Simulacrum itaque hoc nil aliud innuit, nisi Hecatē Aegyptiam, quam alij cum Proserpina Græcorum; alij cum Isi subterranea, quicquid sit; omnia huiusmodi nomina in vnum coincidunt; vnamque subterraneæ oëconomiae præsidem notant. Sedet, Momphæ characterem M. fessione exprimens; velatum caput, oculique dormientis ad instar clausi, inuisibilem eius naturam signant; quæ tametsi extra omnes corporei sensus limites, longè femota sit, omnibus tam semper & vbique inuigilat immensa virtute sua, omnia in fines suos dirigit, omnia animando conseruandoque suæ fidei commissa; & quod virtute, & potentia sua cuncta inferiora comprehendat, per brachiorum in decussim compositorum eclypon pulchrè exprimit. Intra sinum caput pueri velati & Pteromorphon, turratoque vertice superbum continet; & pueri quidem caput Horum, quem nos in præcedentibus cum Plutarcho, Mundum sensibilem exposuimus. In sinu Idoli residet, quia ex supramundanae mentis sinu prodijt, verus Osiridis & Isidis supramundanae filius. Caput vittatum habet, quo renascentis quotidie Solis iuuentus exprimitur; aliforme caput, operationum velocitatem, quæ in generabilium rerum gubernatione procedit; turrato vertice cernitur, quo eum omnium bonorum felicitatem politico Mundo præstare, scitè indigitatur. Quod vt fieret, Hieromantæ varijs hieroglyphicorum schematib. modum & rationem docebant; quæ Horus primæ mentis filius, symbolis analogica quadam ratione dispositis, varijsque ritibus & cærimonijs, ad id quod petebant per Hecaten Ampotropæum Numen, omnibus profligatis Typhonijs insidijs, obtinendum, attrahi allicique posset. Hieroglyphica verò symbola, limbis idoli incisa, cum in Oedipo, atque

Obe-

Obelisco Pamphilio passim exposita sint, eo Lectorem remittimus.
Quæ Hieroglyphicis vndique & vndique statuar inscriptis signantur.

Anacephalæosis eorum quæ in hoc Libro exposita fuerunt.

Longissimam esse viam ad sapientiam, iterque omni difficultatum genere plenissimum satis superque demonstrant labores in ea acquirenda antiquorum assumpti, testantur itinera terra, marique plena periculis suscepta; testantur demum omnium eorum, quæ quouis modo ab eius inquisitione retardare possent, studiosa declinatio. Huius quidem sapientiæ inquisitioni Aegyptios præ cæteris mortalibus impensius incubuisse, Plato tradit in lib. de Rep. Nam cum summi Numinis felicitatem in rerum omnium optimarum, & pulcherrimarum cognitione consistere in primis existimarent, atque ex eo, quod non præsentia tantum, sed & futura, & præterita intelligit, immortalitatem iure illi tribuerent, ab omnibus, quæ aliquo modo eam impedire possent abstinebant. Nam quicumque mortalium ad diuinitatem anhelant, illos maxime sapientiæ, & veritatis amore raptos, castitatem, rerumque sacrarum cultum ad eam facilius adipiscendam amplexari videmus. Id quod Græci omnium comodissime significarunt, dum Aegyptiorum Deam Isim, quasi scientiam, eiusque hostem Typhonem, id est, ignorantiam mysticè appellarunt. Cuius Deæ sacra, idèò paritate victus, & ciborum quorundam abstinentiæ, cæterarumque voluptatum potissimum Venerearum cohibitione celebrant; quibus omnibus puritas mentis, & acumen ingenij scientiæ causa exquirebatur. Vnde & illius sacrarium Isæum, id est, scientiæ diuersorium appellarunt: & ipsam adèò alij à Mercurio, alij à Prometheo natam dixerunt, quorum alterum sapientia, & providentia; alterum Grammaticæ, & Musicæ inuentio illustravit; laneis quoque vestimentis non amiciebantur, sed lineis induti vestimentis, rasisque capitibus sacra peragebant ab omni impuro, ut sunt pelles, vellera, capilli, vngues, ciborum retrimenta abstinendum: solo lino florem athereo splendori simillimum proferenti, ex immortali tellure nato, nullisque bestiolis creandis obnoxio, gaudendum. Quin ab omnibus ijs, quæ vel intento sapientiæ studio obesse possent, ita abstinebant, ut ne salem quidem, eo quod ad manducandum, bibendumque appetentiores redderet, adhiberent; ob eandem causam Nili lympham, eo quod obefiora faciat corpora, non bibebant; satius enim putabant leui, & expedito corpore animum includi, quominus eius diuinitas opprimatur: nam ut rectè sensit Galenus, animus adipe, & sanguine suffocatus cæleste aliquid prævidere non potest. Alludit etiam ad hoc egregium dictum Iarchæ Indorum Regis, & philosophi, quo Apollonium Thyanæum alloquebatur his verbis.

Sapientiæ studio quantum Aegyptij incumbere.

Mysticè quid notent. Nomina Isis & Typhonis

Abstinentiæ Aegyptiorum à quibus.

Non

Non equidem miror Apolloni, te omnem diuinandi scientiam adeptum esse, cum tantum in corde tuo aëris geras. Præterea Aegyptij caeremonias multas obseruabant, quibus philosophari laudi sibi ducebant. Quin & Reges ex instituto sacrarum literarum mediocriter admodum bibebant, Auctore Hecataeo, eò quod Sacerdotij dignitate initiati essent; præsertim vinum quod nec Dijs quidem (eo quod vinum eorum, qui olim cum Dijs dimicarunt, sanguinem putarent) tanquam gratum offerebant. A piscibus quoque plerique veluti tristitiæ, & malorum symbolis, & Nili, marisque nigri, ac triftis, elementi miscellanei, ac omnis impuritatis & sentinæ notis abstinebant, cæpas quoque auerfabantur, eo quod appetitum Venereum excitarent, & lacrymas prouocarent, vt Zenophon testatur: adde eas illiberali suo odore à sacris cohibitas, atque eadem de causa allium gustantibus introitus in magnæ Matris templum interdictus videtur, vt Athenæus tradit. Sues quoque cum ob salaciam, tum immunditiem carnis, lepram, psoramque progenerantis, tum quia porcis animam pro sale datam rebantur. Denique ob sympathiam quamdam, quam cum crocodilo Typhonis symbolo habent, detestabantur; quibus omnibus innuebant, voracitati, delitijsque, & gulæ irritamentis sapientiæ studiosum nuntium mittere debere. Tradidit Diodorus columnam à Technate Vvechorei patre Thebis in templo positam execrationes habentem contra Menidem Regem, qui primus omnium Aegyptios ab inopi, & frugali victu ad pecuniarum usum deduxit. Vndè rectè Hesiodus stultos homines, quos scilicet transuersos agit nimius voluptatis appetitus, ignorare, quanta foret in malua, & asphodelo vtilitas; testati sunt & hoc Persarum Magi, qui ad melius philosophandum omnibus ciborum condimentis spretis, solo victitabant nasturcio. Horum itaque admirandum sapientiæ studium, cum in Græcia percrebuisset, Græcorum sapientissimi eius gustandi allekti desiderio, Solon videlicet, Thales, Plato, Eudoxus, Pythagoras, & Lycurgus in Aegyptum ad consuetudinem cum Sacerdotibus contrahendam sese contulerunt. Eudoxus quidem Conophæum Memphiten audisse dicitur: Solon Sonchiten Saiten. Pythagoras Oenuphæum Heliopolitem, qui & omnium maximè approbasse fertur hominum istorum philosophandi rationem; teste abdita illa, quam de rebus tradidit, non multum ab hieroglyphicis disciplinis discrepante philosophia. Quidquid igitur portentorum coluit Aegyptus: quidquid fabularum de Dijs suis Osiride, Iside, Typhone, Horo, alijsque tradidit, ijs Sacerdotes sapientissimos nequaquam existimandum est, vel fidem habuisse; aut stolidam quadam, ac insipiente persuasione (vti plebs faciebat) inductos, simulacra veluti Numina quadam adorasse; hoc enim quam maximè ab animo sapiente alienum esse, nemo non nouit, sed magna ijs mysteria, vt in præcedentibus dictum fuit, significasse, neque hæc ratione carere, sed certas causas habere, vel historia, vel natura introductas, symbolis istis tam multifformibus luculenter confessi

A quibus
Animalibus
& Herbis
Aegyptij
abstinebant.

Græci philo-
sophi Aegy-
ptiorum di-
scipuli.

fecti sunt. Non enim Mercurium verè canem existimabant, sed custodem, & pernigilem animalis naturam, quæ hospitem ab hoste dijudicat, ut ait Plato per Ficinum relatus, Deorum perspicacissimo tribuunt. Neque Solem putant ex Loto editum nuper infantem, verum ita Solis ortum, & ex humidis eleuationem interpretantur. Quando & sæuissimum Persarum Regem Ochum non solum Parricidam, sed & ipsius Apis, quem sibi, ac socijs in mensam proposuit occisorem, Machæram, vel ad hoc usque tempus vocant, non hominis proprietatem, sed mores expresse-
 runt instrumento, quod parricidio accommodatum æquiparabant. Cum itaque varij variè de Aegyptijs Dijs loquerentur, eorumque gesta diuersimodè alij quidem ad literam, alij ad mores, alij & ad naturam, nonnulli etiam ad ineffabilia Dei mysteria trahentes interpretarentur; mirum sanè non est, Aegyptiorum historiam adeò

variā esse, & diuersā, quam apud Authoresprehendimus;

fieri enim nequit, ut opinionum varietas rebus gestis, ca-

rumque circumstantijs non vehementer officiat. Ne ta-

men varietas dicta hieroglyphicorum expositio-

ni nostræ obicem aliquem quouis mo-

do poneret; ideo in hoc vnicum,

tum in hoc præsentem, tum in

reliquis operibus meis

hieroglyphicis in-

cubui; ut,

si

nonnulla, circa sapientiam Aegyptiorum occurreret differentia, illam

& intelligi nec posse, nec debere, nisi sub quadruplici

sensu, aut literali, aut tropico, allegoricoue,

aut analogico, sub quibus vnam

& eandem rem ex-

primebant.

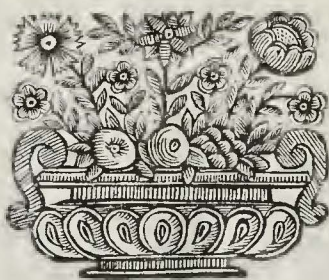

CONCLUSIO OPERIS.

HAbes hic Lector beneuole Obelisci Aegyptiaci in Isæi ruderibus, iuxta vetus Mineruæ delubrum, anno præterlapso inuenti expositionem, quam ea qua licuit, diligentia tibi exhibeo; quod quidem, in tantis temporis angustiis præstare non licuisset; Si Oedipus Aegyptiacus obstetricantes mihi in partu tam difficili manus non adhibuisset. Quemadmodum enim iam à 30. annis in euoluendorum Aegypti mysteriorum exercitio distentus, non exiguam, tum ex combinatione rerum, præxin; tum arcanorum hieroglyphicorum notitiam, ex veterum Authorum Græcorum, Latinorum, Arabum, cæterorumque orientalium lectione, Deo aspirante consecutus sum; ita quoque minimè difficile fuit, vel ad primum huius Obelisci intuitum latentium mysteriorum sensus penetrare. Quicquid sit, feci, quod suprema in terra potestas mihi imposuit. Quod si quidpiam in eo laude dignum occurrerit, id diuini Numinis gratiæ & fauori, Patri, inquam, luminum Lector adscribat velim. Sin; ingenij mei imbecillitatem excuset velim, censeatque in rebus huiusmodi arduis, & ab alijs non tactis aliquid vel tentare tantum voluisse, fat esse.

slt LaV: Christo Deo & VirgInI MatrI.

INDEX

Rerum notabilium, quæ in hoc Opere continentur.

A

A bstinentia Aegyptiorum à quibus.	143
Accipiter Solaris natura, oculos solari herba purgat, ossa eius aurum trahunt.	33
Accipiter lingua Aegypti. Bai eth dicebatur, & cur.	33
Accipiter apud Plutarchum Deorum interpres.	32
Accipitrīs volatus quid?	32
Accipitrīs alia proprietates.	32
Accipitrīs proprietates analogæ soli.	31
Accipiter tutulatus summum in sidereo Mundo potestatem indicat.	30
Accipiter, Osiris bonitatem, aspis severitatem notat.	51
Adyta Aegyptiorum quæ nam fuerint.	97
Adyta Aegyptiorum uniuersitatem rerum exprimebant.	97
Aegyptiorum cura in abdendis mysterijs.	85
Aegyptij à quibus animalibus, & herbis abstinebant.	144
Aegyptij per inferiora ascendeabant ad superiora.	92
Aegyptij in Obeliscorum erectione representabant Solis, & Lunæ effectus.	21
Aegyptiorum superstitio in Templis extruendis.	16
Allegoria de alis anima.	86
Amor causa rerum.	89
Amor per omnia diffusus.	91
Amor Magus.	91
Angelus omnia in se complicat, sed modo Angelico.	93
Animæ compositio ex Platone.	70
Animam Solis Accipiter signat qui & Apolini consecratus.	31
Annus magnus Hermeticus quid.	70

Ars Sacerdotia quæ nam.	128
Anser quid notet.	72
Aspis & Accipiter dormiens quid.	50
Aspis bonus Damon à Phœnicibus dictus.	35
Aug. Caesaris Studium.	15
Author addit quartum latus nec dum viso Obelisco.	2

B

B ai eth, cor, & animam significat, & quare.	33
Basis quadrata quatuor elementa notat.	20
Bonum Primum, & imparticatum Deus.	91
Brachium cum Capreolo Vitis in manu quid.	52

C

C alorem Solis, calore Accipiter exprimit.	32
Capreolus Vitis ex titulo emergens quid.	34
Capreolus quid.	52
Caracalla studiosus superstitionis Aegyptiacæ.	12
Causa imperfectionis huius Obelisci.	15
Causa cur abolita sint Tempia Isidis, cur restituta.	11
Catenæ Heracleoticæ.	95
Catenæ quid.	48
Cham in magicis artibus usus caractere crucis ansatæ.	42
Circulus quid.	52
Columnæ de quibus Iamblicus quales fuerint.	19

S

Con.

I N D E X.

Conditor Templi Isidis non certo constat.		E	
pag.	11		
Cur Serpens Ophtha ab Aegypti. dicatur.	36	E	Lementa quatuor indigitabant 4. dif-
Cur in Comasijs sceptrum V pupæ capite in-			ferentibus coloribus quibus lapis con-
signitum tulerint.	38		stabat.
Variae de hoc hieroglyphico sententia.			21
pag.	38		Effatum de Iside.
CruX Ansata quid.	24		101
CruX Ansata, siue character Tauticus, vi-			Epies Phœnix de aspidē.
tam venturam multi indicasse censent.			35
pag.	41		Epies Isidis apparitione sanatur.
CruX Ansata vehiculum spiritus Mundi			103
significat.	42		Exempla adagiorum.
CruX Ansata idem quod Tau Hæbreorum à			18
quibus Aegyptij eam acceperant.	44		Explicatio moralis de fluminibus Paradisi.
CruX Ansata diuinæ mentis motum in om-			pag.
nia diffusa notat.	44		86
			Expositio Symbolorum.
			51
			Expositio Sacrae Tabulae.
			51
			Expositio Anima pennata.
			87
			Expositio schematismi.
			99
			Expositio symbolorum.
			108
			Expositio symbolorum, & mensa sacra.
			pag.
			110
			Expositio Schematis.
			113
			Expositio Symbolorum.
			115
			Expositio figura.
			138
			Expositio statuæ.
			138
			Expositio simulacri secundum partes.
			142
			Expositio symbolorum.
			130
		F	
		F	elicitas politica, què durabilis foret.
			pag.
			106
			Figura Scarabæi deest in pyramidio alis
			extensis.
			23
			Forma varia Scarabæorum.
			26
			Fragmentum in Coll. Rom.
			134
			Fragmenta varia Aegyptiaci cultus, quæ in
			destinctu assignato reperta sunt testantur
			in loco supra descripto fuisse Isæum.
			8
		G	
		G	lobus quid.
			52
			Gradus Idearum.
			94
			Græci Aesculapium per Serpentem exprime-
			bant.
			35
			Græ-

I N D E X.

Græci Philosophi Aegyptiorum discipuli.
pag. 144

H

H *Abitus sacrificulorum.* 97
Habitus Mystæ in Adysis sacrifican-
tis. 108

Habitus Sacerdotis. 111

Hæbrai Aegyptiacis ritibus afficiebantur.
pag. 112

Heliogabalus Sacerdotem Solis se appellare
voluit. 12

Heptapyrgion quid. 74

Hieralphæ significatio. 69

Hierogrammatismus magnorum arcano-
rum. 25

Hieroglyphica non sunt ex verbis, & no-
minibus, sed conceptibus arcanis. 17

Hieroglyphicæ literaturæ interitus. 15

Hieroglyphicorum Aegyptij in dispositione
regulas certas habent. 3

Hieroglyphica notabant quomodo Imperiū
politicum ad diuinas Ideas constituen-
dum sit. 107

Hieroglyphicum simulacrum, quod primus
observauit, & manifestauit Fabius Chi-
sus Episcopus olim Neritonensis modo
Pont. Max. 126

I

I *Bis cur Agathodæmon dictus.* 69

Ibium in Serpentes immissio. 69

Inferiora continentur in superioribus. 92

Ingenium Aegyptiorum. 106

Isidis fanum tantopere ab Authoribus cele-
bratum ubi propriè fuerit. 5

Intentio Aegyptiorum in Ideis exprimendis.
pag. 95

Interpres ex artis hieroglyphicæ notitia omif-
sa supplet. 24

Isiaci districtus descriptio. 8

Isiaca sacra prohibita fuerunt ob scelera,
quæ in ijs committebantur. 12

Isidis Templum iuxta normam Templorum

Isidis, quæ in Aegypto præcisè extruebantur. 16

Instrumenta omnia Aegyptiorum mystica
ratione consciebantur. 57

Iuncus Niloticus quid. 49

Isis sub forma Iuuenca colebatur. 8

K

K *Triologica symbolica quæ nam sint.*
pag. 56

L

L *Attera Obelisci quid notarent dum dif-*
ferentes Mundi in partes respicerent.
pag. 75

Litera prima Aegyptiorum ex Ibi desum-
pta. 69

Litera Δ quid significet. 69

Longæuitas serpentis. 35

Litera Iosephi Petrucci. 4

M

M *Esitica seu Mediatoria statua Quæ.*
pag. 128

Magiæ Origo. 105

Miracula per Virgam Moysi. 43

Mysticè quid notent Nomina Isis, & Ty-
phonis. 143

Monumentorum Roman. granditas. 1

Moses contrarias leges Aegyptijs constituit.
pag. 81

Mundus Politicus iuxta Archetypas ratio-
nes in Mundo intellectuæ existentes ad-
ministrari debet, ut conseruetur. 74

Mundus quadruplex Aegyptiorum. 87

Mundi cum Paulina in Isiaco Templo stu-
prum. 13

INDEX.

*Mistica figura Obelisci congruum lapidem
eligeant . 21*
Mysta in Adyto sacrificantes . 115
*Mysteria sacra abscondi debent, non omni-
bus propalari . 85*
Mophta Numen aquæ præses . 37

N

N*atura Draconis omniformis, seu pa-
pilionis . 49*
*Nili fluxum, brachium cum manu digitisq;
exprimit . 52*
Noctua quod symbolum . 76
Nota C.D. quid . 24
*Numinis supremi influxus in inferiores
Mundos . 24*

O

O*belisci inuenti symmetria . 13*
*Obeliscus ex pyrite constat, quam
vulgo granito rosso vocant . 14*
Obeliscus inuentus imperfectus est . 14
*Obeliscus quando, & quò tempore effigiatus
sit . 15*
Obelisci figura Mysterosa . 19
*Obeliscis symbolum totius naturæ; & mate-
ria . 19*
Obelisci dicebantur Solis digiti, & cur . 27
*Obeliscus olim à Sothi Rege Aegypti ere-
ctus . 132*
Obelisci Campi Martij portio . 132
*Obelisci fragmentum in Regione, quam
de la Regola vocant . 136*
Oraculum Zoroastris . 130
Oraculorum origo . 103
Ornamentorum mensæ expositio . 110
Origo Crucis ansatæ . 42
Osiridis sacer Crater quid . 72
*Ortus, & propagatio disciplina hieroglyphi-
cæ . 79*
Osiridis, sue Solis effectus notabat per

Scarabæos . 27
*Operationes Scarabæi analogæ ad Solis ope-
rationes . 27*

P

P*apilio Dracontomorphus quid . 47*
Papilio quid . 76
Papyraci Tyrsi significata . 50
Panna figura quid notet . 57
Pes Unus, aut duo pedes quid . 51
Piscium hieroglyphicum exponitur . 133
Primogenia Mundi origo . 20
Providentia Dei . 107
Psellus in oraculis . 121
Pyramis lucida, & tenebrosa quid . 20
*Pythagoras Aegyptios imitatus omnia per
symbola docet . 84*
*Pythagoricum silentium in quo consisteret .
pag . 85*
*Pythagoras, ut Adyta adire possit circumci-
sionem admittit . 112*

Q

Q*uid per navis gubernationem . 17*
*Quid baculo Vpupa capite circumpli-
cato notent Aegyptij . 34*
*Quid per proprietates Serpentis expresse-
rint . pag . 34*
Quid Serpens in circulum tortus . 36
*Quid squamæ, & sibilus Serpentis indicet .
pag . 36*
*Quomodo 4. elementa per Serpentem expri-
merent . 36*
Quid per Papilionem . 49
*Quid signent in Tabula sacra Circulus, bra-
chium, ara, catena, Vas Niloticum . 53*
Quid Aegyptij per pyramides indicent . 70
Quid ascensus, & descensus animarum . 76
Quid amor . 89
*Quomodo Aegyptij inquirebant scientiam di-
uinandi . 103*

Quo.

I N D E X.

<i>Quomodo Aegyptij ex ordine rerum unam</i>	
<i>supremam mentem esse debere repperint.</i>	
pag.	107
<i>Quid Myſta per minaces voces ſignifica-</i>	
<i>rent .</i>	115
<i>Quantum Aegyptij incumbere ſtudio ſa-</i>	
<i>pientiae .</i>	143

R

R atio trahendi Animam Mundi per	
sacrificia .	97
Religio Trismegisti ab in ſuperſtitionem .	
pag.	82
Rex per Scarabaeum expreſſus .	74
Romanorum in Aegyptiacam ſuperſtitionem	
prornitas .	11
Romanorum veterum potentia, & opulencia,	
pag.	11
Ritus, & cerimonia.	130

S

S acerdotes Myſteria per ſymbola abſcon-	
dum .	84
Sacerdos Dei-formis quantum poſſit .	114
Sacra Scriptura .	18
Sacra Scriptura in plerisque nil aliud, quam	
myſtica rerum doctrina .	84
Sacrificaturi ad quid attenderint .	96
Scarabeus varia ſignat .	25
Scarabeus viua Solus imago.	27
Scarabaei affinitas, & ſimilitudo cum Caelo.	
pag.	28
Quid per pilulas quas verſat ſignetur .	
pag.	28
Scarabeus refert Opificium Mundi.	29
Scarabeus quid .	24
Sceptra inſignita capite Vpupa quid.	24
Scriptura prouerbialis .	18
Segmentum circuli inferiorem Mundum	
notat.	50
Serapaeum, ſive Iſeum quid proprie.	6

Serapaei diſtrictus .	8
Serpens quid .	24
Serpens, ſive Aſpis, quid .	34
Serpentis ſymbola.	34
Serpens vita ſymbolum .	130
Septa quid : cur Ouile dicta .	6
Silentij Aegyptiaci cauſa .	83
Sol ſupramundanus Obeliſco notatus.	21
Situs Templi Iſidis .	6
Statua hoc eodem in loco Oſiridis tempore	
Urb.VIII.P.M.reperta.	8
Statua ex Lydio lapide inuenta cum Obeli-	
ſco.	8
Statuae polychaeracteriſtica .	117
Statua Meſitica Roma in Palatio Farne-	
ſtorum .	125
Superiora gaudent inferioribus, & haec il-	
lis .	96
Superiora in inferioribus, & in ſuperiori-	
bus .	93
Symbolorum duplex ratio .	84
Symbola Tabula ſacra quid ſignificent.	74

T

T auticus Character efficax amuletum	
Aegyptijs .	45
Varia huius characteris forma.	46
Templum Mineruae non idem fuit cum Iſi-	
dis Templo .	9
Templi Mineruae deſcriptio .	10
Templum Mineruae in Templum B.Virg.	
ceſſit .	10
Thauſtus myſtice, idem quod Accipitrinus	
Oſiris .	31
Theologia Myſtica .	84
Triplex crater Loti flore inſignitus.	48
Traba ſacra quid .	53
Triplex Aegyptijs uſitata literarum ratio .	
pag.	18
Trismegisti intentio in diſciplina hierogly-	
phica .	82

I N D E X.

V

V arietas, & multitudo reliquiarum, quae hodiè reperitur.	2
<i>Variè</i> Osiris siue <i>Namen</i> solare exprimi- tur.	30
<i>Upupa</i> 7. colores habet.	39
<i>Vpupinum</i> sceptrum septies in <i>Tabula Bem-</i> <i>bina</i> ponitur, & cur.	40
<i>Upupae</i> proprietates.	40
<i>Vpupae</i> caput semper <i>Tau</i> adiunctum ha- bet.	40
<i>Vpupae</i> <i>Crista</i> , <i>Lunae</i> symbolum.	39

<i>Vas</i> <i>Niloticum</i> .	48
<i>Variae</i> <i>Amuletorum</i> classēs.	71
<i>Utilitas</i> <i>Idearum</i> .	94
<i>Vis</i> sacrificiorum ritè peractorum iuxta ve- teres.	96
<i>Virga</i> <i>Mosis</i> signata charactere <i>Crucis An-</i> <i>satae</i> .	43

Z

Z euta quid.	37
<i>Zoroaster</i> quid per animam alatam indicaret.	21

F I N I S.

SOPRA LA PRESENTE OPERA
SONETTO

D I

GIOSEFFO PETRŪCCI ROMANO.

OMA fatta Gigante, erse alle stelle,
Per emular col tempo, il tempo edace,
Obelisci immortali: e al Sol fugace
Tributò sopra il suol raggi, e facelle.

Hora vasta, e pomposa, erge più belle
Merauiglie, Teatri: e tutta audace
Suiscera dalla terra Guglie; e sface
Bronzi, per gareggiar questi con quelle.

Ma stupore non fia: poiche di Piero
Soura l'immensità de i Monti d'ostro,
Sà formare, l'Atlante, vn Cielo intero.

O' Potenza, ò Virtù del secol nostro!
Perche, se quella eterna vn marmo altero:
Questa vita gli dà, col solo inchiostro.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

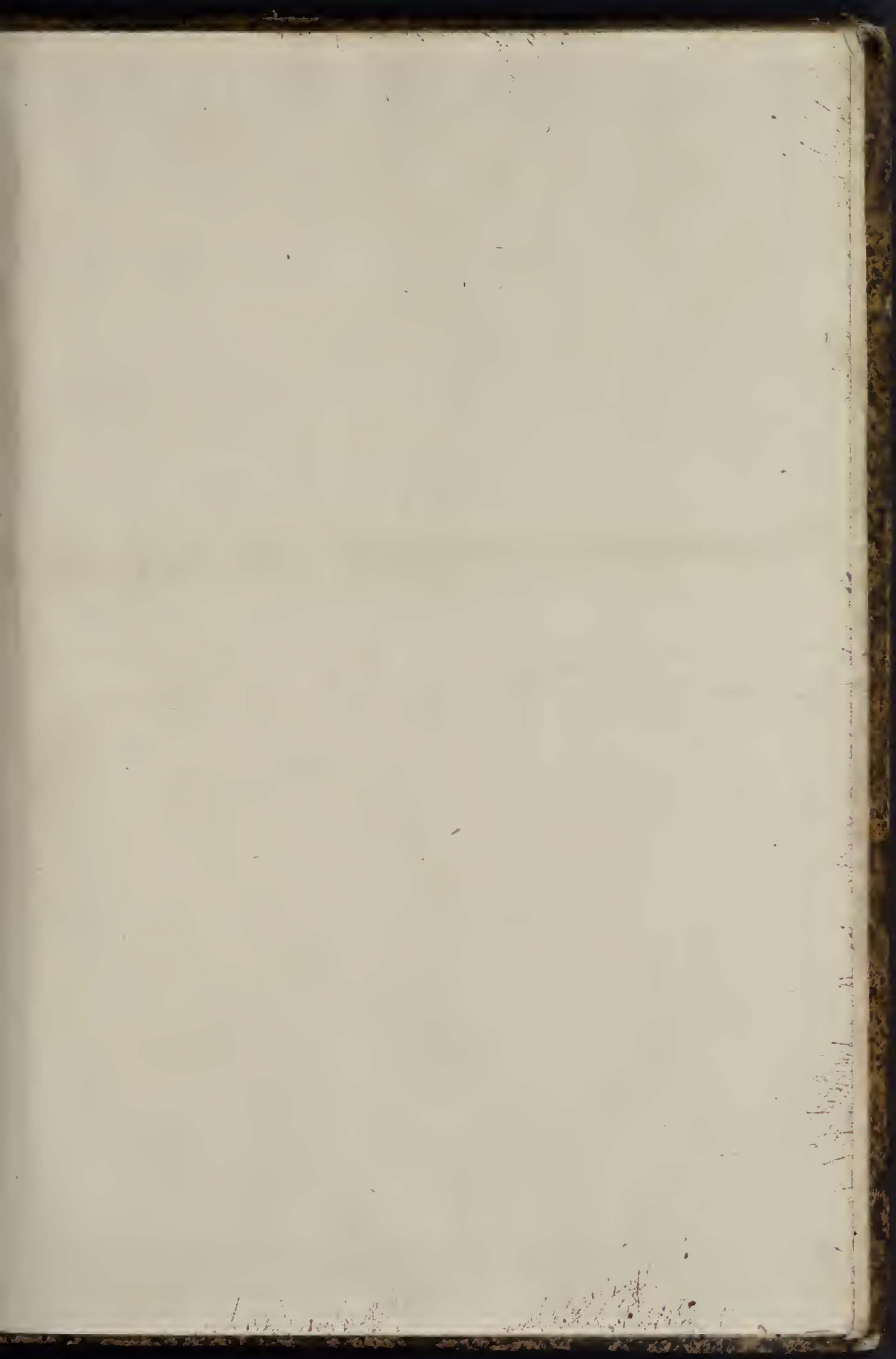
LIBRARY

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1911

A928

7735

coll. cap.
Hil, 8w etc.

